

*Genul Adara
proct.*

REGINA MARGOT.

PARTEA ÎNȚIU

22 OCT 2019

III kondsax de frate-săă Karolă IX, kare o prezenta la sei măl lusemnaŕl din onulă sei. Pag. 15.

REGINA MARGOT.

Latineasca D-ului de Guise.

Într'o îsnă, la oută supe-zere alle lăi așgăstă din annă 1572, era mare ȳeremonie la Lăbră.

Ferestrele bekei loksinge reȳemti, obiȳnșită întănekoase, eraș infokată lăminate; niȳele mi stradele înveȳinate, obiȳnșită atită de singăratice îndată ȳe bătteaș noș ore la Săntă-ȳerman-l' Osseroa (Saint-Germain-l' Auxerrois) atănci, kă toate kă trekăse de miezălă nouȳii, eraș pline de nonolă.

Totă aȳestă konkărsă ameninȳtoră, îmbălzită, șgomotosă, semăna, nrin întănerekă, la o mare nosomorită mi țrbărată, karea nrin fie-ȳe șndă prodăȳe șndă vală băbăitoră; aȳeastă mare, întinsă ne keșlă șnde se vărsa nrin strada de Fossé-Săntă-German mi nrin strada de l'

Astuce, kš flaksxlš eī bŭttea zidŭrile Lŭbrxlšī, iar kš reflŭk-sŭ'ī bazxlš ospelxlšī dē Bŭrbon, 4e sta īnŭlyatŭ īn fa4ŭ-ī.

Kŭ toatŭ serbŭtoarea re4easkŭ, saŭ poate kiarŭ īj din ka4za serbŭtoarei re4estī, era 4nŭ 4e ameni4ŭtorŭ īn a4elŭ popolŭ; kŭ4ī elŭ nŭ era la īndoialŭ kŭ a4ea solemnitate, la karea assista ka 4nŭ prīvitorŭ, era nŭmaī prelx-dixlŭ¹ 4neī alte solemnitŭ4ī, 4e era aminatŭ pīnŭ neste optŭ zille, īi la karea a4ea sŭ fie īvitatŭ īi des4tatŭ dŭnŭ toatŭ dorin4a īnimeī sale.

Kŭrtea 4elebra² kŭ4znīile doamneī Margarita de Ba-loa, sīa re4elŭī Enrikŭ II, īi sorŭ ā re4elŭī Karolŭ IX, kŭ Enrikŭ de Bŭrbon, re4ele Navarreī. īn a4evŭrŭ, kiarŭ īn zioa a4eea, kardinalxlŭ de Bŭrbon bine4ŭvīntase 4nīrea a4estorŭ dŭoī so4ī, kŭ totŭ 4eremonīalxlŭ obī4īnŭtŭ pentŭ nŭn4ile sī4elorŭ Fran4eī, pe 4nŭ teatrŭ 4ŭtītŭ la poarta ka-tedraleī Notre-Dame.

A4estŭ marī4anŭ etom4ase toatŭ lsmea, īi fŭ44se ā se 4īndī mŭltŭ 4nī kŭm vede4z maī de4arte dekītŭ 4eī-l'-al4ī: 4īne4a nŭ nŭtea sŭ īn4ellea4ŭ īndestxlŭ an-pnīrea ā do4ŭ partīde alītŭ de vŭ4jma4e 4nŭxlŭ kŭtre al-txlŭ, prekŭm eraŭ, pe atŭn4ī, partīdxlŭ protestantŭ īi partīdxlŭ katolīkŭ; se īntre4ŭ 4nī pe al4ī, īn 4e kīnŭ tī-nŭrxlŭ prīn4ŭ de Condē arŭ erta dŭ4elŭī d' Anjŭ, frate alŭ re4elŭī, moartea tatŭxlŭ sŭŭ assassinatŭ de Monteskiŭ la Jarnak. Se īntre4ŭ kŭm tīnŭrxlŭ dŭ4e de Gizī arŭ erta amiralxlŭ de Coligni moartea tatŭxlŭ sŭŭ, assassinatŭ la Orléans de Poltrot de Meré. Maī era īi alta: Ioanna de Navarra, kŭra4ioasa so4īz ā debilxlŭ Antonie de Bŭr-bon, karea kondŭsese pe sīŭ-sŭŭ Enrikŭ la re4easka lo-godnŭ 4e'lŭ a4tenta, mŭrīse abīa nŭmaī de do4ŭ lŭnī, īi

¹ īoante-kŭntare, pŭregŭtīre. — ² Serba.

Margarita de Valoa.

se resnindiseră nise vorbe foarte căsdate asăpra acesței grabnice morții. Petstindenī se vorbea în sekretă, și în oare-kare părți măi de totă ne fauă, kă ea dedese peste șnă sekretă îngrozitoră, și kă Katerina de Medicis, temindă-se de deskonerirea avelăi sekretă, a fostă otrăvit' o kă mînșul mirositoare făkăte de șnă florentină a năme René, foarte iskăsită la assemenea lăkrări. Acestă sgomotă se resnindise și se konfirmase kă îndoită măi multă, kăci dănz moartea acesței marī reține, din țererea fiărlă ei, dăoi medici, din kari șnălă era și famosălă Ambrosie Paré, fără orîndăiđi à sînteka și à țerțeta kornălă, iar nă kreerī. Fiîndă îns kă Ioanna de Navarra se otrăvise prin mirosă, nămăi kreerī, singăra parte à kornălă onrită de astonsie¹, năteă șă dea sempele kremei. Zicemă krimă, nentă kă nimeni nă se îndoiă kă nă se sãvîrșise o krimă.

Șli nă era îndestălă nămăi astă; rețele Karolă măi kă seamă năseșe o stăruință, kareă ajănșea nînz la îndărgălnicie, nentă ațeăștă kăstorie, kareă nă nămăi kă restatornıțea nățea în rigărlă șă, ți inkă attrășea la Parisă ne ței măi de kășetenie șgenoi² din Franța. Șli fiîndă kă ței dăoi logodniči țineăș, șnălă de reliția katolikă iar țelă-altă de reliția reformată, fără siliđi à se adresa. nentă deslegare, la Grigorie XIII, kare ședea atănci ne skășnălă Romei. Deslegarea întirzia, și ațeăștă întirziere neliniștea năeă multă ne țeeă de kășrînd renoșată rețină à Navarrei; ea șiș esnrimase într' o zikătre Karolă IX temerile kă ațeăștă deslegare n'aveă șă vie de lokă, la kare ațeășta rețele 'i resnășesese:

¹ Țerțetarea șnăi kornă sîntekats kăni se află.

² Nășe țe se de reformășiloră în Franța de kătre katolici.

„N'avea grijă, skymna mea mǎtǎș; eș te onorǎ mai mǎltǎ dekîtǎ ne papa, ūi mai mǎltǎ ȳbeskǎ ne sorb-mea Margota dekîtǎ mǎ temǎ de dinslǎ. Eș ns sǎntǎ ųge-notǎ, dar' ȳnsǎ ns sǎntǎ nȳci nerodǎ; ūi, daka domnǎlǎ papa face prea mǎltǎ ne prostǎlǎ, eș iaș ȳnsǎ'mi ne Margota de mȳnǎ ūi o dǎkǎ de se kǎnǎnǎ kǎ fiȳlǎ dǎmitale ȳn mizlokǎlǎ biseriȳii.“

Aceste vorbe se respȳndiserǎ din Lǎvrǎ prin orăș, ūi, kǎ toate kǎ bǎkǎraserǎ prea mǎltǎ ne ųgenoȳii, dedeserǎ ȳnsǎ prea mǎltǎ de gȳnditǎ katolichilorǎ, kariȳ se ȳntrebaș ȳnȳetinelǎ ȳntre ei dakǎ reȳele ȳi amȳdea kǎ adevȳratǎ, saș dakǎ ns jǎka nǎmai vre o komediȳ, karea sǎ se ȳnkeie ne nǎaștentate ȳn vre o dimineagȳ saș ȳn vre o seargȳ de la Dǎmnezeș.

Aceastȳ pǎrtare ȳ lȳi Karolǎ IX se pȳrea mai kǎ deosebire neȳngelleaș ȳn pribȳnga amiralǎlȳi Koligni kare, de vre o ȳinȳi saș ūeasșe anȳi, fȳcea ųnș resbellǎ ȳnverșǎnatǎ reȳelȳi. Dǎnȳ ce promișese oșșmȳ de o sǎtȳ ȳinȳiȳeȳi miȳ de talleri de aȳrǎ nentȳ kǎnșlǎ lȳi, reȳele ns se mai jǎra dekîtǎ ne nǎmele lȳi, nǎmindȳ-'lǎ tatȳ, ūi deklarȳndǎ kǎratǎ kǎ ȳn fiitorǎ avea sǎ ȳnkreaȳ nǎmai așșnra lȳi toatȳ kommanda resbellǎlȳi, nȳnȳ ȳntȳ atȳtǎ ȳnkȳtǎ ȳnsȳ-'mi Katerina de Medicis, karea regȳlase nȳnȳ atȳnȳi lȳkrȳile, voȳngele nȳnȳ kiarș ūi doringele tȳnȳrȳlȳi prinȳș, se pȳrea kǎ ȳnȳenșse ȳ se neliniști serioș, ūi avea kǎvȳntǎ; kȳȳi, ȳntȳrșnș momentǎ de deskidere ȳ inimeȳ, Karolǎ IX, vorbindǎ desnre resbellǎlȳ Flandrei zissese kȳtre amiralȳ:

„Tatȳ, mai este ȳnkȳ ųnș lȳkrȳ la kare katȳ sȳ lȳșmǎ. seama bine: aȳeștȳ lȳkrȳ este ka reȳina matȳk-meȳ, karea vrea sȳ ūi vȳre nass la toate, prekȳm o kǎnșnosȳi, sȳ ns ūtie nimikǎ de aȳeastȳ ȳntrenȳndere; sȳ o avemș

atîtă de sekretz inkîltă s'z n'z prîceanz nimikă din ea, k'z'ci, ink'rkîndă lăkrăbile k'z m o ştiî, n'z ară strika totă.“

Prin zrmare, k'z toat'z încellençîsnea şî esperien-
da sa, amiralsă Koligni n'z n'z s'z şie taînikz o astă-felă
de denlinz inkredere; şî, k'z toate k'z venise la Parisă
plină de b'z'şielî, k'z toate k'z la plekarea sa de la Ma-
tillon se ar'nkase la niçioarele lăi o s'zteanz strigîndă: O!
domnule, b'z'şele domnă şî st'pnîş ală nostră, n'z merçe la
Parisă, k'z'ci, dak'z veî merçe, veî m'zri şî d'zmnîata şî
toçî açeia kariî te voră însuçi akolo; — açeste b'z'şielî se
stînseserz n'zşină kîte n'zşină în inima lăi, k'z m şî într'ă
lăi Teligni, çinere-săă, k'ztre kare reçeale, din partea sa.
ar'zta m'zltz amiçie, n'zşindă lă frate, prek'z m n'zmea pe ami-
ralsă tat'z, şî vorbindă-î per ts, k'z m ş'zcea k'z çei măi
b'z'ni amiçî aî s'zî.

Şgenuçîi, açarz de lîte-ba şîrite înd'zr'z'tnice şî
b'z'şitoare, eraă k'z des'z'vîr'zîre liniuçîi: moartea reçinei
de Navarra se zîcea k'z provenise dînr' o plezrezie¹, şî lar-
uçile sallone alle Lăvrăşî se împlăserz de toçî açeî bravă
protestançî k'z'zora li se nromîttea o skimbare de soart'z
foarte nesperat'z prin maritauçîşă tin'zrăşăi loră şefă Enrikă.
Amiralsă Koligni, la Romîfsko, prinçşă de Kondé fişă,
Teligni, în sk'rtă toçî çei măi de k'z'netenie aî partidăşăi
trîzmfaă v'zîndă nrea p'zterniçî la Lăvră şî atîtă de bine
p'riimîçî la Parisă kiară pe açeia pe kariî, k'z treî lăni
măi 'nainte, reçeale Karolă şî reçîna Katerina voeaă s'z 'î
şnînz're de nişce ş'z'çî măi 'nalte şî dekîţ alle assassi-
niloră. N'z măi pe marşalsă de Monmoransi în darnă îlă
k'z'ztaă prîvirile t'z'şloră n'ntre fraçîi s'zî, pentră k'z niçî o
ş'z'z'dînuçz n'z n'z s'z 'lă înd'z'nlece, prek'z m niçî o auarînuçz

¹ Jengis iste k'z inflamaçie

Amiralul Koligni

s'îl'ă am'p'eask'ă, i medea retras'ă la kastel'sl'ă s'ă de la Ins'la-Adam, dind'ă snre îndrent'ăg're à retragere'i sale s'ăffering'a e 'i kazza înk'ă moartea tat'ăl'si-s'ă, marele konnetabil'ă Anna de Monmoransi, kare se omorise k'ă o lovit'ăg'ă de nistol'ă de Robert St'art, la batallia de la S'ânt'ă-Denis. Fiind'ă îns'ă k'ă adest'ă eveniment'ă se întîmplase k'ă d'ăoi ann'i mi mai m'ălt'ă înainte, mi fiind'ă k'ă sim'ăibilitatea era o virt'ăte prea p'ăg'în'ă la mod'ă în ep'oka aeeea, n'ă se kre-z'ă din adest'ă neste m'ăsr'ăg'ă p'rel'ăgn'uit'ă doli'ă dekit'ă n'ămai aeeea e a'ă vr'ăt'ă s'ă kreaz'ă x'n'i'ă al'ăgi de d'îns'ăl'ă.

În sk'ert'ă, toate d'ăă nedrent'ă marshal'sl'ă de Monmoransi; reeale, reina, d'ăele d'Anj'ă mi d'ăele d'Alanson f'ăeas'ă de min'ăne onoarele serb'ătoare'i reeșt'i.

D'ăele d'Anj'ă p'riime'a k'iar'ă de la x'geno'ăi konplimente prea meritate nent'ă elle do'ă batallii de la Jarnak mi de la Monkont'ăg'ă, ne kare le k'ăutigase înk'ă înainte de à an'e la v'ir'st'ă de ont'ă-snre-z'eye ann'i, mai p'rek'och'ă² în fel'sl'ă aesta k'iar'ă mi dekit'ă Cesar mi dekit'ă Alessandr'ă, k'ă kari'ă îl'ă assem'ăn'ăă mik'ăorind'ă, f'ăg'ă îndoial'ă înaintea l'ăi, ne bir'sitorii de la Iss'as mi de la Farsale³. D'ăele d'Alanson se x'itala toate aestea k'ă ok'is'ăl'ă s'ă el'ă desm'ierd'ător'ă mi v'iklean'ă: reina Katerina strel'ăea de b'ăk'ărie, mi, plin'ă de o nem'ăg'ănit'ă gr'ăgiositate, konplimenta ne n'ring'sl'ă Enrik'ă de Kond'ă nent'ă k'ăș'toria sa de k'ărind k'ă Maria de Kl'èves; în fine îns'ămi DD. de Giz'i s'ăr'ideas'ă k'ătre înfrik'om'ătorii inem'ăi à kase'i lor'ă, mi d'ăele de Maienne konvorbea k'ă D. de Tavanne mi k'ă amiral'sl'ă desnre fiitor'sl'ă resbell'ă de kare era vorb'ă, mai m'ălt'ă dekit'ă or'i k'ind, s'ă se deklare l'ăi Fil'inn'ă II.

1 Tim'ășri'ă, format'ă înaintea v'ir'st'e'i. — 2 Alessandr'ă n bir'sit'ă la Iss'as mi Cesar în Farsale.

În mizlokslă acelloră kirdăgî mercea şî venea, kă kaplă pşuină kam plekată şî kă cea mai mare lăare aminte la toate kîte se vorbeaş, şnă tînră de vre o puz-spre-zече annî, kă okîslă pştranztoră, kă pşrăslă negră prea skărtă tşiată, kă şnrinçenele dese, kă naslă înkovoiată ka şnă çîokă de dăltăş, kă zîmbirea vikleană şî à kşrăia barbă şî mşteauă abîa încenşeră á se ivi. A-çestă tînră, kare nă se deosebise nînz atşnçî dekîţ la lănta del' Arné-le-Dîk, şnde imî pşseşe kă vitejie viada în nerikolă, şî kare priimea komplimente neste komplimente, era elevslă prea favorită ală amiralăslă de Koligni şî eroşlă zillei; kă trei lăni mai 'nainte, adikă în epoka kînd trăia înkă maikă-sa, îlă pşmiseră prinçulă de Béarn, iar akşm î zîcheaş reşele Navarrei, autentîndă ka şî zikă mai tîrziă Enrikă IV.

Din kînd în kînd, îrecea ne frzntea lăi kîte şnă pşoră reneşe mi întanekosă, nă este îndoială kă 'şî adăcea à minte kă abîa trekiseră doş lăni de la moartea mşme-sei, şî, mai pşuină dekîţ ori-kare altăslă, bşnăia şă nă fi mşrită otrăvită. Însă posomorîrea î era trekştoare şî se nerdea ka o şmbră şbşrştoare; pentră kă a-çeia kariî î vorbeaş, a-çeia kariî îlă felîçitaş, a-çeia kariî îlă loveaş kă koatele, eraş kîară a-çeia kariî omorîşeră ne kşraçioasa Ioanna d'Albert, maikă-sa.

Kîçî-ba nasî departe de reşele Navarrei, mai totă awa de gînditoră, mai totă awa de îngrijeată nrekîţ çelă d'întîiă se pşefşcea à fi veselă şî deskîşă, tînrăslă dăçe de Gizî vorbea kă Teligni. Mai noroçită dekîţ béarneşslă, la vîrsta de dşoz-zęçî şî dşoi de annî renşmîrea sa a-şnsese mai ka à tatăslă şă, marele Françiskă de Gizî. Elă era şnă elegantă senioră, înală, kă okîslă mîndră mi şemeşă, mi dotată kă a-çea maîestate şreaskă karea, kînd

trecea clă, arăta kȳ, ne lingȳ dȳnsul, chei-l'algȳ prinȳi se-mȳnaș ă populș. Kȳ toatȳ jȳneȳea sa, katoliciȳ vedeaș in dȳnsulș ne șefșlș nartidulșl loruș, nrekȳm ųgenociȳ vedeaș ne alș loruș in tȳnrulș prinȳș de Navarra, portretulș kȳ-rȳia 'lș amș deskrișș mai șșșș. La inȳenȳtș pȳrtase titlulș de prinȳș de Joinville, mi'șuȳ fȳkȳse celle d'intȳiș isbinde de arme, la inkonjȳrarea de la Orlȳans sșb kommandatȳ tȳtulșl șȳș, kare mȳrise in braȳele lșl arȳtindș-ȳ ne amiralulș Koligni de assassinulș șȳș. Atȳuȳ tȳnrulș dȳȳe, ka Annibal, fȳkȳse ųnș jȳrȳmintș solemnelș¹; aȳestș jȳrȳmintș era de ă resȳna moartea nȳrintelșl șȳș așȳnra amiralulșl mi așȳnra familieȳ sale, mi de ă goni ne reformaciȳ fȳrȳ nreȳetș, promittindș lșl Dȳmnezeș de ă fi elș inȳerulș lșl esterminatorș ne pȳmȳntș mȳr in zioa in kȳrea nȳ va mai remȳnea niȳi ųrȳmȳ de eretikș. Prin ųrmare ȳinevanȳ vedea, fȳrȳ ă nȳ ȳerka ȳea mai profundȳ mirare, ne aȳestș prinȳș (obiȳinșitș atitș de fidelș la kȳșintșlș șȳș), intȳnzindș minȳ la aȳeia ne kariȳ se jȳrase șȳȳ nȳveaskȳ de ȳei mai ne-impȳkȳȳi vȳrȳmȳș ai șȳȳ in toatȳ vȳiaȳ sa, mi vorbindș in-tr'ųnș tonș familierș kȳ ȳinerele aȳelșia ă kȳrȳia moarte o promisese tȳtulșl-șȳș in momentulș morgȳi sale.

Dar, amș zisș mai șșșș, aȳeastȳ seradȳ era serada minșnelorș.

In aȳevȳrș, dakȳ observatorulș nȳvileȳiatș, kȳrȳia arș fi fostș datș de ă se aȳa faȳȳ lȳ aȳeastȳ serȳȳtoare, arș fi așȳtș aȳea kȳșnosȳingȳ ă fiitorulșl kȳrea linșente din noroȳire de la oamenȳ, mi aȳea fakȳltate de ă strebatȳ in inimȳ, kȳrea șȳ din nenoroȳire nȳmai in nȳtȳrea lșl Dȳmnezeș, eș kreșș kȳ s'arș fi bȳkȳratș netȳȳȳditș de

¹ Fȳkȳtș kȳ temeiș, ka nomȳș, in formș.

vederea celui mai kriosş spektakolş din kîte ne arătş an-nalele ' tristei komedii omenemti.

Însş acestş observatorş kare linsea în galeriile din pşuntru alle Lşvşlşl şrma de à se şita din drşmş kş okiî sşî înflşkşraşî, mi à bombşni kş vocea ameninşutoare; a-cestş observatorş, era nonolşlş kare, kş instinktşlş sşş askşgitş de şrş, într'şnş kinş spşimintştorş, şrşşrea de departe şmbrele neîmpşkşşilorş sşî inemici, şî esnika în-tinşririle lorş atitş de kşratş prekîţş o poate' face şnş kş-riosş stîndş înaintea ferestrelorş şnşî sallonş de balş în-kisş ermeticeşte.² Mşzika îmbatş şî kîrmşeute pe şşkş-torî, în timnş ce kriosşlş vede şşmaî miskarea, mi ride de acestş figşrş miskştoare ce saltş şî se şrbşrş şrş nişî şnş kşvîntş; pentru kş, kriosşlş, şş înşelleş de mşsikş.

Mşsika ce îmbşta pe şşenoşî, era vocea mindriei lorş.

Lşşirile ce aşşpşşş la okiî parisienilorş în pşterea nonşî, eraş şşşerile miniei şî à şrei lorş ce le illşmina şitorşlş.

Şli kş toate astea, toate şrmaş de à fi şşesele în-şntru, şî înkş mai okolea în momentşlş acela şrin totş Lşvşlş şî o montire mai dşlşe şî mai lingşşitoare dekîţş ori kînd: acesta era nentru kş tînşra mireaşş, dşnş ce'şî şkimbase toaleta de paradş, şndşloasa eîmantş şî lşngşlş voalş, reintrş în salla balşlş, însogitş de frşmoasa dşcessş de Nevers, cea mai bşnş amika eî, şî kondşş de fra-te-sşş Karolş IX, kare o prezenta la şei mai însemnaşî din oasniî sşî.

Acestş mireaşş, era şia lşî Enrikş II, era mşr-

¹ Istoria intimşşilorş. — ² Neste totş, kş dezşnşuire astenatş.

găritarilor coroanei Francei, era Margarita de Valoa, ne karea, în frumzeimea sa familieș pentră dinsa, reșele Karolș IX n' o nrmea niș odatș altș-felș dekitș *sorș-meș Margot*.

Nș este indoialș kș niș o priimire, ori mi kitș de lingșuitoare arș fi fostș, nș nrtea fi mai kș drentș meritatș dekitș priimirea șe se fșcea în momentșlș așesta tinerei reșine de Navarra. Margarita abia șș fi fostș în epoka așeea de vre o dozș-zeci de ani, mi se fșkșse akșm obiectșlș lașdelorș à tștșlorș noșșilorș, kari o komparaș¹, șni kș Așgora, mi aluș kș Çitirėa; ea era în adevərș frumșeșea șea fșrș rivalș à așellei kșrși șnde Katerina de Medicis adșnase pe șelle mai frumșoase femeș șe nrtaș ș frșseakș, șpre à le fașe sirenele șale. Pșrșlș Margarite era negrș, fașa strelșșuitoare, okișlș volentșoșș mi șmbritș de șene lșșuș, gșra romē mi finș, gișlș elegantș, tallia înaltș mi mlșdioaș, mi în nantofelș ei de atlasș askșndea kșș nișilorș ka de komiș. Franșezi kari o posedaș, eraș mândri de à vedea înflorindș ne nrșintșlș lorș o floare atitș de strelșșuitș, iar' șreiniș șe treșeaș nrin Franșa se întșrnaș întșnekaș de frumșeșea ei daka o vedeaș nrmaș, mi ameșșuș de șșișșș ei daka konvorbeaș kș dinsa; pentrș kș Margarita era nș nrmaș șea mai frumșoașș, dar în kș mi șea mai litteratș² femeș à epocēi șale, mi se reșeta vorba șni italianș imvșșatș șe se înșșșimease înaintea ei, mi kare, dșpș șe a vorbitș kș dinsa în kșrșș de o orș, italianește, latinește mi ellinește, emi de la ea zikindș plinș de entșșiasmș: "A vedea șineva kșrtea fșrș à vedea pe Margarita de Valoa, este ka kșm n'arș vedea niș Franșa niș kșrtea."

¹ O rșșenitșonș. — ² Înșșșitș.

Drentș a ceea și nș linseaș kșvintele adresate re-
 țelșî Karolș IX și reșineî de Navarra ; este utiștș kitș de
 mșltș eraș șgenoșii fșkștorî de diskșrse. O mșlgime de
 allșsione¹ la timnșlș trekștș, o mșlgime de șererî nentș
 viitorș se viraș kș iskșsingș în așeste kșvinte șe se a-
 dressaș reșelșî; și la toate așeste allșsione elș resșndea
 kș galbinele sale bșze și kș vikleana sa zimbire:

„Dindș ne sorș-mea Margot lșî Enrikș de Navarra,
 daș ne sorș-mea tștșlorș protestanșilorș rigatșlșî.“

Borbș karea liniștea ne șnîi și fșșea à zimbî ne
 alșii, kșșî avea în adevșrș doșș sensșrî: șnșlș nșrin-
 teskș și kș kare, în konsșiiingș, Karolș IX nș voia șș
 'și inkarșe șșffletș; șelș-altș, injșrșlorș nentș tînrș mi-
 reasș, nentș soușlș ei și kiarș și nentș așela kare'lș zîșea,
 kșșî addșșea à minte de oare-kare așkșnșe skandale kș
 kare kronika² kșșii gșșise mijlokș de à nșta șaina nșn-
 șialș, à Margariteî de Valoa.

Intr'așeste, D. de Gizi șorșea, nrekșm amș zîșș,
 kș Teligni; dar însș n'avea la așeasș konșorbire o lșare
 aminte atîș de nironîș inkîș șș nș se întoarș din kind
 în kind, ka șș arșșșe kîte o kșștșșrș așșra kîrdșlșî de
 dame în mizlokșlș kșșora strelșșea reșina Navarreî. Daka
 okîi prinșesseî întșlneaș atșșî ne à tînrșlșî dșșe, se nș-
 rea kș șnș nșorș întșneka așea frșnte inkîntștoare, im-
 nreșrșlș kșșia sklinirile diamantelorș formaș o așreolș³
 tremșșrîndș, și în postșra ei, șea nentșbdștoare mi tșr-
 bșratș, se ivea șnș felș de kșșetare nentșrîș.

Prinșessa Klașdia, sorș mai mare à Margariteî,
 șe lșase de kîșșva annî ne dșșele Lorreneî, obserșase a-

¹ Borșire de șnș lșkșș șure à da șș Ingelleaș de altșlș.

² Întșmășrile șello dșșș timșî. — ³ Kșșșrș; se zîșe mai kș șeasș de kșșșșș
 șuș lșmina d'împreșrșlș kșșlșî șșnșilorș.

ceastă trbârare, și mergea la dînsa ca să o întrebe de cauza ei kind de odată, trîgîndu-se totu la o parte în aintea reșineî mare, karea înainta rezîmată ne brașlă tînrăslăî prînuș de Kondè, prințessa Klavdia se află im-pînsă îndrăslă denarte de soră-sa. Atunci se fîkă o mis-kare generală de karea profitîndă dăcele de Gizî se a-propîi de dăchessa de Nevers, kîmnată-sa, și prin ărmare de Margarita. Doamna de Lorrena, karea nă per-dăse de lokă ne tînră reșină din vedere, vîză atunci, în lokăslă năorăslă ce observase mai înainte ne fruntea ei, o flaktră arzîndă karea î arînse obrazăslă. Într' ačestea, dăcele se aropia mereș, și kind fă nămaî de dăoi năssî denarte de Margarita, ea, karea se pîrea kă maî măltă îlă simșea dekită îlă vedea, se întîrî. făkindă nă mare ef-fortă snre a da feșei sale nă aeră de liniute mi de ne-păssare; atunci dăcele saistă kă măltă respektă, și, ne kind se nleka înaintea ei, moni din bșze:

— *Iipse attale!*

Kare breă să zikă.

— *Lă amă adăssă saș m' amă adăssă înssmî.*

Margarita înapoîz reverenșă tînrăslăî dăce, și, ardikîndă-se, lăssă din gără ačestă respansă:

— *Noctu pro more.*

Kare îngelleșea:

— *Și la noante ka totădeșna.*

Ačeste dălăi kăvînte, mistăite de marele gșleră skrobîță ală prințesseî ka de înkolăčirea năeî trimbișe de vorbită, fără akzite nămaî de persoanna kăria se adres-săș; însă, orî mi kîtă de skărtă fă dialogăslă ačesta, kô-prîndea, fără ničî o îndoială, totă ce aveăș să'șî snșie ačei dăoi

¹ Plakonire.

tineri; kꝑꝑi, dꝑꝑ skimbꝑꝑꝑ acestorꝑꝑ dꝑꝑ vorbe kꝑꝑ trei, se desꝑꝑꝑꝑꝑꝑ, Margarita kꝑꝑ frꝑꝑtea mꝑꝑ gꝑꝑditoare iar' dꝑꝑcele kꝑꝑ frꝑꝑtea mꝑꝑ inseninatꝑꝑ dekꝑꝑtꝑꝑ inainte de ꝑ se apropꝑia zꝑꝑꝑ de altꝑꝑꝑ. Aꝑꝑeastꝑꝑ mikꝑꝑ sꝑꝑenꝑꝑ se netrekeꝑꝑ frꝑꝑka omꝑꝑꝑ celꝑꝑ mꝑꝑ interessatꝑꝑ de ꝑ observa sꝑꝑ se fi pꝑꝑꝑꝑ ꝑ aveꝑ ꝑea mꝑꝑ mikꝑꝑ bꝑꝑgare de seamꝑꝑ, kꝑꝑꝑ ꝑi elꝑꝑ, reꝑꝑele Navarreꝑꝑ, din parteꝑꝑa, n'aveꝑ okꝑꝑ dekꝑꝑtꝑꝑ nꝑꝑmꝑꝑ pentꝑꝑ o singꝑꝑꝑꝑ persoannꝑꝑ kareꝑ adꝑꝑna imꝑꝑrejeꝑꝑꝑꝑ o kꝑꝑꝑte mꝑꝑ totꝑꝑ atꝑꝑꝑ de nꝑꝑmeroꝑꝑꝑ ka ꝑi Margarita de Valoa; aꝑꝑeastꝑꝑ persoannꝑꝑ era frꝑꝑmoꝑꝑa doamnꝑꝑ de Saꝑꝑꝑ.

Karlotta de Bon-Samblansꝑꝑ (Beaune-Semblanꝑꝑꝑ), nepoatꝑꝑ ꝑ nenoroꝑꝑitꝑꝑꝑꝑ Samblansꝑꝑ ꝑi sogꝑꝑ ꝑ lꝑꝑi Simon de Fizes baronꝑꝑ de Saꝑꝑꝑ, era zꝑꝑa din femeile Katerineꝑꝑ de Medicis, ꝑi zꝑꝑa din cele mꝑꝑ redꝑꝑabile ajꝑꝑꝑtoare alle aꝑꝑesteꝑꝑ reꝑꝑine, kareꝑ vꝑꝑsa in inima inemꝑꝑilorꝑꝑ sꝑꝑi filtrꝑꝑꝑ amoroꝑꝑꝑ kꝑꝑnd nꝑꝑ kꝑꝑteza sꝑꝑ le verse otrava florentinꝑꝑ; doamna de Saꝑꝑꝑ mꝑꝑꝑꝑꝑꝑꝑ blondꝑꝑ, kꝑꝑnd skinteindꝑꝑ de vioicꝑꝑꝑne saꝑꝑ sfirꝑꝑindꝑꝑ se de melankolꝑꝑ, totꝑꝑ de zꝑꝑa gata de amorꝑꝑ ꝑi de intrigꝑꝑ (cele dꝑꝑꝑ mꝑꝑi lꝑꝑkꝑꝑꝑi kare, de vꝑꝑe o ꝑinꝑꝑi-zꝑꝑꝑ de annꝑꝑ, okꝑꝑnaꝑꝑ kꝑꝑꝑtea celorꝑꝑ trei reꝑꝑi ꝑe se sꝑꝑkꝑꝑedaserꝑꝑ), femꝑꝑꝑ in toatꝑꝑ nꝑꝑstereꝑꝑ vorbeꝑꝑ ꝑi in totꝑꝑ fermekeꝑꝑꝑ lꝑꝑkꝑꝑꝑꝑ, de la okꝑꝑꝑ eꝑ celꝑꝑ albastrꝑꝑ linꝑꝑezindꝑꝑ saꝑꝑ skinteindꝑꝑ de fokꝑꝑꝑ nꝑꝑnꝑꝑ la miꝑꝑile eꝑ niꝑꝑtoare grꝑꝑꝑꝑꝑ ꝑi grꝑꝑꝑꝑꝑdite in skarnꝑꝑ eꝑ de katifea, doamna de Saꝑꝑꝑ, zikꝑꝑ, dominase, de kꝑꝑte-va lꝑꝑnꝑꝑ akꝑꝑm, toate fakꝑꝑlitꝑꝑile reꝑꝑelꝑꝑ Navarreꝑꝑ (kare ꝑi inꝑꝑeneꝑꝑ atꝑꝑnꝑꝑi pentꝑꝑ in-itiia oꝑꝑꝑ kariera sa amoroꝑꝑꝑ kꝑꝑm ꝑi kariera sa politikꝑꝑ), in astꝑꝑ-felꝑꝑ de kinꝑꝑ, inkꝑꝑtꝑꝑ Margarita de Navarra, frꝑꝑmꝑꝑse-ꝑe strellꝑꝑꝑitꝑꝑ ꝑi reꝑꝑeaskꝑꝑ, nꝑꝑ grꝑꝑsise in inima konsortelꝑꝑ eꝑ niꝑꝑi mꝑꝑkar admirarea; ꝑi, lꝑꝑkꝑꝑ mꝑꝑ ꝑiꝑdatꝑꝑ ꝑi kare

¹ ꝑe zꝑꝑmaserꝑꝑ zꝑꝑꝑ dꝑꝑꝑ altꝑꝑꝑ.

Баронна де Сава.

țarg ne karea era kondamnată, daka nă à o îsbi, chelș nă-
 yinș à o trata ka ne o konsoartă, în momentălē, zikș,
 kind merșea șșșnînîndș, vșzș la mașșinea galeriei ne doam-
 na de Sașvș intrîndș; atșnșî remase neklintîș în lokșlē șn-
 de se afla, kș okiî așșntașî așșnra așșteî Țirșe karea 'lș
 lega de dînsa ka printr'șnș legșmîntș mașșikș, Ńi, în lokș
 de à 'mî șrma drșmăș kștre soșșîș-sa, elș dintr'o pornire
 de șșialș karea provenea maî măștș din mirare dekîțș de
 frikș, înaintș kștre doamna de Sașvș.

Kșrtizaniî, din partea lorș, vșzîndș kș reșele Na-
 varrei, à kșrșia inîmș inflamabilș (anrinzșșioașș) o șștiaș maî
 din ainte, se anșonia de frșmoasa Karlottș, n'abșrș de lokș
 kșrașîlē de à se opșne la întșlnirea lorș; se denșrtarș
 dar kș măștș komșșșere, înkîțș în așelauî momentș kind
 Margarita de Valoa Ńi D. de Gizi șșimbaș între eî așelle
 kșvinte latine șe așș arștăș maî șșșș, Enrikș, așșngîndș
 lîngș doamna de Sașvș, înșșea kș dînsa în limbș franșezș
 foarte îngelleașș, de Ńi amestekatș kș șnș akșentș gas-
 konș, o konvorbire kș măștș maî nșșîndș misterioașș.

— O! șșșmna mea, îi zisse elș, eakș-te kș ve-
 nișî kiarș în momentălē kind 'mî aș șșșș kș eraî nedîș-
 nșșș, Ńi kind nerdșsemș toatș șșeranș de à te vedea?

— Nș kșmva Maîestatea Boașrș, arș pretinde à
 mș fașe șș krezș kș 'lș a kostaș măștș de à perde a-
 șeasș șșeranș? reșnșșe doamna de Sașvș.

— Ba bine kș nș, zșș! adaogș bșarnezșlē; Ńi nș
 Ńtiî dșmniata kș zioa îmî eșș soarele meș, Ńi noantea
 steaoa mea? Nș'Ńi așkșnzș kș mș kredeamș în chelș maî
 profșndș întșnerekș, kind te aî ișitș în momentălē așșta
 mi aî lșminatș de odatș totș.

— Daka è așș, monsenișre, atșnșî îșș fakș șnș
 lșkrș foarte nșșșbitorș.

— Ce vreî s'încuvelleuî k'asta, sk'ampna mea? întreb' Enrik'.

— Voîx s'zikh', k' kind çineva posed'z chea mai fr'zmoas'z fem'e'z à Françeî, sing'x'x'x'x' l'x'k'x' che poate dori, este ka s'z pear' l'x'mina s'p're à face lok'x' înt'x'nerex'x'x'x'î, pent'r'x' k'z ferich'irea ne ahteant'x' în înt'x'nerex'x'x'x'.

— Acheast'z ferich'ire, vikleano, u'ti bine k'z s't'z în m'înele x'neî sing'x're fiinçe, u'î k'z acheast'z fiinçe n'x' vrea s'z utie nimik'x', ç'î u'î ride de bi'et'x'x' Enrik', u'î se joak'x' k'z el'x'.

— O! repet'z baronna, e'x' kredeam'x' din kontra, din partea mea, k'z acheast'z fiinçe era j'x'k'x'ria u'î ris'x'x'x' reuel's'î Navarreî.

Enrik' se sp'z'îmint'z de acheast'z attit'x'd'z v'x'j'm'z-meask'z; k'z toate achestea îns'z se gind' k'z ea tr'zda nekaz'x'x'x', u'î k'z nekaz'x'x'x' n'x' este dek'it'x' maska amor'x'x'x'î.

— În adevr'x'z, zisse el'x', sk'ampna mea Karlott'z, k'z asta îmi faci' o pedreant'z înn'xtare, u'î n'x' poch'x' s'z încuvelleg'x' k'xm' poate o g'x'x' atit'z de fr'zmoas'z à fi tot'x' odat'z mi atit'z de k'x'mnlit'z. Che, n'x' k'x'mba aî krext'x' k'z e'x' m'am'x' îns'x'rat'x'z? Eî, niç'î de k'xm, z'x'x'! n'x' m'am'x' îns'x'rat'x'z e'x'!

— Poate dar k'z m'am'x' îns'x'rat'x'z e'x', daka è aua! resp'n'se baronna k'z asnrime, daka este k'z p'xtinçe vre odat'z de à se p'x'rea asnr'z vocea (glas'x'x'x') fem'eîi karea ne îzbeute u'î karea ne face înn'xtare k'z n' o îx'xim'x'.

— Se poate k'z achest'î ok'î fr'zmo'x'î s'z n'x' vez'î m'âî departe, doamn'z baronn'z? N'x', n'x' este Enrik' de Navarra çel'x' kare ia de son'îz ne Margarita de Valoa.

— U'î che è dar, daka n'x' este aua?

— Eî! Doamne! che s'z fie; ia, reliç'ia reformatz, se m'z'rit'z k'z papa; alt'x' che s'z fie.

— Ba n's'm'î s'x'x'ne mie de astea, monsen'iore, k'z

nă mă lassă eș să mă înșelă kă ačeste jokră de snirită :
Maiestatea Voastră îsbeute ne doamna Margarita, mi eș
nă vă fakă ničă o imnătare desure asta, să mă fereaskă
Dămnzeș! ea este îndestăș de frămoasă snre à fi îsbită.

Enrikă se gîndi zăș momentă, mi, nekînd se gin-
dea, zăș sărisă bikleăș îi miskă păgină marșinea băzeloră.
Pe zrmă zisse :

— Doamnă baronnă, mi se pare kă vreă să te
čerșă kă mine, mi kă toate ačeste n'ăi ničă zăș drentă
la asta; ia să vedemă, mă rogă, če ai făkăș snre à mă
onri de á nă lăa ne Margarita de sogiă? Nimikă; din kon-
tra, m'ăi desperată totă de zna.

— Și 'mi a emiă snre bine, monseniore! res-
pnse doamna de Sășă.

— Če felă, kăș?

— Negremiă, fiîndă kă akăș te însori mi ieă ne
alta.

— A! o iab nentă kă te nă mă îsbeuă.

Daka tē-ășă fi îsbită, sire, ară fi trebăiă dar să
moră îndată?

— Îndată! Če vreă să zăi, mi de če felă de mo-
arte ai fi mșrită?

— De čelozie . . . Pentă kă, nămaă dekăș, reșina
Navarreă va da drămăș dameloră sale mi Maiestatea Vo-
astră čentilomiloră săi.

— Și asta este, zăș, kăčetarea če te preokăș,
skămpa mea Karlottă?

— Eș nă zikă asta. — Či zikă kă, daka te îs-
beamă, idăa asta m'ară fi preokăpată intr'zăș kină snăi-
mintătoră.

— Eă bine! strigă Enrikă ne maă ũtiîndă de bă-
kărie zăde azăse o assemenea mărțărisire nentă prima

oarb, dakv reuele Navarrei n'arb da drvmvlv dventilomilorv svl astv-searb?

— Sire, zisse doamna de Saabv vltindv-se la reue kv o tarbvtare nenrefvkvstv pentrv astv datv, iml svvl nlsve lsvkvlvl nenvtlnvovase vl ml kv seamv de nekrezvstv.

— Ce trebvvl sv fakv dar, ka sv le krevl?

— Arb trebvvl sv 'ml dal dovadv, vl aveastv dovadv nv 'ml o povl da.

— Ba 'vl o dav, baronnv, 'vl o dav, zvvl. Pe svntvlv Enrvkv, amv sv 'vl o dav, din kontra, strlv reuele, sv-blvndv sv o mvlnlv kv kvstvstv sa invvnlvlatv de amorv.

— O Maivestatea Boastv! mrvmrv frvmoasa Karlottv lvsstvndv-'ml okvl ln jost vl svbvndv'ml vorba. Ev nv lnvellegv, zvvl. — Nv, nv! este kv nevstvngv ka sv skanl de ferlvirea ce te avteantv.

— Svntv natv Enrvvl ln salla astv, skvmpa mea! adaogv reuele; Enrvkv als Francevl, Enrvkv de Condv, Enrvkv de Gvl; invv Enrvkv de Navarra, nv este dekltv nv ml vnlv.

— El bine?

— El bine? daka vevl avev ne avestv Enrvkv de Navarra toatv noantea asta lngv tine?

— Toatv noantea asta?

— Da; atvnl te vevl lnkredlnv oare kv nv va vl lngv o altv femv?

— Al daka vevl fave vna ka asta, sire! strlv din partea sa doamna de Saabv.

— Pe onoare de dventlomv, amv sv o fakv.

Doamna de Saabv vlvl ardvlv okvl cev mlvl vmezl de fvzvsvnge volvntvovase vl svrlve revelvl, v kvvlvl lnltv se lnvlv de o bvkvrlv lnbvstvovare..

— Se vedemă, repeti Enrikă, ce o să mai aiți să zici mi la asta?

— O! la asta, respnse Karlotta, la asta, voiă zice kă într'adevără sântă iăbită de Maiestatea Voastră.

— Bantr-sen-gri! kreză kă o veî zice; pentră kă ama este, baronnă.

— Dar bine, kăm să facemă? mărmară doamna de Saăvă.

— O! Doamne! baronnă, nă se poate să n'aiți în prejără'ăi vre o kamerieră, vre o femă, vre o fată de karea să fi sigără?

— O! da, amă ne Dariola, karea 'mi este atită de kredinčioasă inkită s'ară dăssa, să o fakă čineva băkă-
gelle nentă mine; o adevără komoară.

— Sang-Diă, baronnă! sune ačestei fete kă amă să'i fakă poročirea kănd mă voiă face rege ală Franței, dăpă kăm 'mi o prezikă astroloji.

Karlotta zimbă, kăci kiară din epoka ačeasta, repătația gaskonnă à béarnézăi se păsese în rindăi fără-
dăingeloră sale.

— Ei bine! zisse ea, ce noftemă de la Dariola?

— Prea păgînă lăkră nentă dinsa, nentă mine totă!

— Ia să vedemă, în fine?

— Apartamentăi dămitale este dă asăna apartamentăi meă.

— Da.

— Să autente dăpă șăș. Eă amă să battă inčetinelă de trei ori, ea o să 'mi deskiză, mi astă-felă veî aveă proba (dovada) ce 'ăi amă propășă.

Șă felă de esressit, ne kare lektorăi le va găsi mai adesea în gora repă-
lăi Navarrei nintă la dănită ačestei kărăi.

Doamna de Saabvă țâkă kîteva minste, pe șmă, ka kəm s'arș fi ăitată în prejerăle ei snre à nș fi azzită de ăineva, iși agintă șnș momentă okiî asșnra kirdșlăi șnde sta reșina mare; insă, ori ūi kită de skărtă fș ačestă momentă, fș de așnsă inkită Katerina ūi dama ei de toaletă să noată skimba între elle kite o kăștățșră.

— O! daka așă voi, zisse doamna de Saabvă kă șnș akčentă de sirenă kare arș fi tonită ăeara în șrekile lăi Ūlisă, dakă așă voi să prină ne Maiestatea Boastră de minășnosă...

— Înčearkă, skəmna mea, înčearkă.

— A! în kredinș ūi snăș kă mă lăntă kă ačeastă dorinș.

— Lassă-o să te șnșnăie; femeile nș șntă niči odată așa de tară ka dăpă înăinșerea loră.

— Sire, păzeskă fșgădină Maiestatei Boastre pentră Dariola de zioa kînd veî fi reșe ală Franșei.

Enrikă skoase o strigare de bșkăriă.

Strigarea asta skărtă din găra Béarneșlăi tokmăi în momentăle kînd reșina Navarrei respnșdea dăčelăi de Giză:

— *Noctu pro more*, mi la noapte ka totă de șna Atșnăi Enrikă se denșrtă de doamna de Saabvă de o notrivă ferice ka ūi dăcele de Giză denșrtîndș-se, din partea sa, de Margarita de Valoa.

Peste o oră dăpă îndoita șčenă ăe rakontarămă mai șșșă, reșele Karolă IX ūi reșina mare se retraseră în apartamentele loră; măi totă de odată sallonele înčepșră à se goli, ūi galeriile iși arătară bazăle kolonneloră loră de marmoră. Amiralăle de Koligni ūi prinșlă de Condé fșră rekondășă de natră șste ăentilomă șgenoăi prin mizlo-

kxlš mxlđimeī kareā morgmāia la trečerea lorš. Pe xgmā
veni mi rīndxlš lšī Enrikš de Gizī, kš senīoriī Lorrenī mi
kš katoliviī, karīi emirš īnsopiđī de strigvīī de bškgrīz
mi de annlasdele nopolxlšxlšī.

Kītš nentx Margarita de Valoa, Enrikš de Navarra
mi doamna de Sašvš, este wtīstš akšm kš eī lokšiaš kīarš
īn Lšvrš.

II.

Kamera Reginei de Navarra.

Ducele de Gizī rekonduse ne kumnatz-sa, pe ducessa de Nevers, la ospelsă ei, care era în strada de Шомă (Chaume), în dreapta străzii de Брак, mi dăruie o lăsa în mâinele femeilor ei, trece în apartamentul său spre a'și skimba kostumul, a'și lua o mantă de noapte și a se arma cu un număr scutit și ascuțit, din a-cellea pe care le numeam odinioară *kredinuz de țentilomă*, mi care se purta fără snad; dar' în momentul când îl lua de pe masă unde era depus, văzu un billet mikă vîrită între teak și între ogelă.

Îl deskise și citi velle de mai jos:

„Speră că D. de Gizī nu se va întoarce la noapte în Lăvră, saă, dacă se va întoarce, va purta de grije a se arma cel puțină cu o za și cu o snadă bună.“

— Al! al! zisse ducele întărînd-se spre kamerierul său, eacă o însuindare vîdată, domnule Robin. A-kum îndatorează-mă, te rog, să 'mi spui care sînt persoanele ce aș trebui să țină aici în lînsa mea.

— Numai una singură, monsiëre.

— Kare ?

— D. de Gast.

— A! a! in adevăr, mi se pără kă kam kănnos-
ceamă skrierea. Esti ts bine inkredingătă kă D. de Gast
a venită, 'lă ai vărătă kă okii?

— Amă făkătă mi čeva mai mătă, monseniore, 'i
amă vorbită.

— Bine, dakă este aša voă ȳma povača. D'ămi
jaketta mi snada.

Kamerieră, denrinsă kă ačestă felă de skimbări de
kostămă alle stăpinăsi săă, îi addăse mi ȳna mi alta. Dă-
čele se imbrăkă atănci kă jaketta sa, karea era kă okiări
de feră atită de mlădioase, inkită bătătra de ouelă nă era
de lokă mai deasă dekătă katifeoa: ne ȳmă iși trasse nă-
drauă mi ȳnă minteană săă-ărgintă, fegele lăi čelle favo-
rite, nisčebotte (ăisme) lăni kare ajănceăă nănă aproape
de moldări, se inkoiă kă ȳnă toketă de katifea neagră fă-
ră pană mi fără nătre skămne, se învăsi într'o mantă in-
kisă la față, năse ăiă. nănnată la brăă, mi, dăndă-mi snada
in miănele ȳnăi năjă, singărăă omă če vră să ia dănă
dănsăă, anăkă drămăă spre Lăvră.

Kănd nănea ničiorăă ne nragăă ospelăsi, năvegito-
răă de la Săntăă-German-l'Osseroa (Saint-Germain-l'Auxer-
rois) annouča o oră dănă măezăă-nouăi.

Kă toate kă era aša de tirziă mi kă toată nesigă-
ranča stradeloră in enoka de atănci, nă se întămplă nimikă
aventărosăă¹ uringă ne drămă, mi ajănse teafără mi nevă-
tămată înaintea massei kolossale á bătărinăsi Lăvră, in kare
se stănseseră lămăntărele ȳna dăne alta, mi kare se învăda, in

¹ Primejdăitoră, riskantă.

acea oră a nopții, strămintătoră de tăcere și de întenechime.

Înainte de a se deschide se auzise un șușuț de haine care se mișcau din camerile prințului și de lozinci în palat. Apartamentul Margaretei se afla în rîndul de șușuț.

Însă această rîndă de șușuț, accesibilă¹ dacă n'ar fi fost șușuțul, era, din cauza strălucirii, înaltă anroane de trei-zeci de nișoare, și, prin șușuț, ferită de anroane amănunțite și a țărâșurilor, care această nu onori nici deșușuț de Gizi de a se pogori cu hotărîre în șușuț.

În această momentă, se auzi șușuțul unei ferestre care se deschidea în rîndul de jos. Această fereastră era cu gratii de fier; dar se auzi o mișcare, care, ardușuț și din verjellele așușuțului, deslușuț mai dinainte, atîrnuș prin așușuț și șușuț de mîșuț.

— Tu ești Milona? întrebă deșușuț înșușuț.

— Da, mîșuț, răspunse o voce (glasă) de femeie, cu șușuț și mai șușuț.

— Dar Margarita?

— Bă așușuț.

— Bine.

Deșușuț aceste cuvîntă, deșușuț fîșușuț semnă pajșușuț și, care, deșușuț și mîșuț, întinse o șușuț de șușuț. Prinșușuț agșușuț și șușuț al șușuț de șușuț atîrnată de șușuț. Milona trase șușuț la ea, și o legșușuț de șușuț; iarșușuț, deșușuț că și înșușuț șușuț de șușuț și care era înșușuț, înșușuț a se șușuț și așușuț fîșușuț și o vîșușuț. Deșușuț că întră, verșușuț se pîșușuț la

¹ De anroniată.

lokxl̄ eī, fereastra se reinkise, ūi najxl̄, d̄xp̄ ce v̄z̄x̄ k̄z̄ st̄pn̄n̄x̄-s̄z̄x̄ intrase nes̄xp̄rat̄x̄ in L̄v̄v̄x̄, s̄xb̄ ferestrele k̄z̄-r̄xiā il̄x̄ insouise de maī mx̄lte orī in ačelamī kin̄x̄, merse de se k̄xl̄k̄x̄, inf̄x̄x̄rat̄x̄ in manta sa, ne earba x̄an̄x̄xl̄x̄ ūi la x̄mbra zid̄x̄rilor̄x̄.

Era o noante int̄x̄nekoas̄x̄, ūi k̄ite-va nik̄z̄t̄x̄rī de ap̄x̄, k̄xl̄d̄içele ūi marī, nikaš̄ din n̄x̄orī in̄k̄z̄rkagī de n̄x̄-çioas̄x̄ ūi de elektriçitate.

D̄x̄çele de Gizī merse d̄xp̄ kond̄x̄k̄z̄toarea sa, k̄areea n̄x̄ era alta dekit̄x̄ fiiā lx̄i Iakov Matinion, marex̄al̄x̄ al̄x̄ Francei; ea era çea maī tainik̄x̄ konfident̄x̄ à Margaritei, k̄areea n̄'avea nimik̄x̄ ask̄x̄ns̄x̄ pentr̄x̄ d̄insa, ūi se z̄içea k̄xm̄ k̄z̄ in n̄xm̄z̄xl̄x̄ misterelor̄x̄ çe ask̄x̄ndea nemitarnika eī fidelitate eraš̄ x̄nele at̄it̄x̄ de ingrozitoare in̄kit̄x̄ ačellea o f̄x̄çeaš̄ s̄z̄ p̄z̄eas̄k̄x̄ ūi ne çelle-l'alte.

N̄x̄ maī rem̄x̄sese niçī o l̄x̄minare niçī prin kamerele de jos̄x̄ niçī prin korridorī; n̄x̄maī din kind in kind k̄ite o l̄x̄çire ḡz̄lb̄sie ill̄x̄mina apartamentete int̄x̄nekoase k̄x̄ x̄n̄x̄ reflekt̄x̄ alb̄x̄str̄x̄is̄ k̄are se perdea indatz̄.

D̄x̄çele, kond̄x̄s̄x̄ inainte de kredinçiosxl̄x̄ k̄irmaçix̄ k̄are 'l̄x̄ çinea de m̄in̄x̄, āj̄x̄nse in fine la o sk̄ar̄x̄ in̄kol̄z̄çit̄x̄, l̄x̄kratz̄ in grosimea x̄n̄x̄i zid̄x̄ ūi k̄areea se deskidea n̄rintr'o portij̄x̄ sekret̄x̄ ūi nev̄z̄z̄t̄x̄ k̄iar̄x̄ in antikamera apartament̄xl̄x̄i Margaritei.

Antikamera, k̄xm̄ ūi çelle-l'-alte salle de jos̄x̄, eraš̄ in çel̄x̄ maī ad̄ink̄x̄ int̄x̄nerek̄x̄.

D̄xp̄ çe āj̄x̄nse in ačeast̄x̄ antikamer̄x̄, Çillona se ouri ūi întreb̄x̄ ne d̄x̄çele inçetinel̄x̄:

— Açi ad̄x̄s̄x̄ çeea çe dorex̄te reçina?

— Da, res̄p̄nse d̄x̄çele de Gizī; dar' am̄x̄ s̄z̄'l̄x̄ daš̄ n̄x̄maī in m̄ina Maiest̄x̄çei Sale.

— Benigī dar f̄z̄z̄ à maī perde niçī x̄n̄x̄ moment̄x̄

zisse atânci în mizlokâs întânereskâsî o voce karea înfiorâ pe dâcele, kâci elâ o kânoskâ kâ era kiarâ vocea Margaritei.

Totâ în avelâ timnâ, ardikînd-se o portierâ de kâ-tifea bioriie împestrigatâ kâ florî de firâ, dâcele deosebi prin zmburg pe însâmî repina, karea, de mâtz nerâbdare, îi emise înainte.

— Eakz-mz, doamna mea, zisse atânci dâcele.

— Shi trekz renele de cea-l-altz parte! à portierei, karea se lâssz iar' la lokz-î dâpz ce intrâ elâ.

Atânci veni rîndzâ Margaritei de à servi de kondâktorâ nringzâsî în avelâ apartamentâ kânoskâtâ mai din ainte de dînszâ, în timnâ ce Hillona, gâmiîndz la zmbz, liniuti pe reueaska eî stâniînz nîndz-mî deuetzâ la gârgz.

Margarita ka kum arâ fi presimutâ neliniutiri alle dâvelâ, îlz-lz mî lâ kondse nînz în kabinetzâ eî de dormitâ: akolo se onri mîi zisse:

— Eî bine! estî akz mîlzmitâ, dâce?

— Mîlzmitâ? doamna mea... întrebz avesta, shi de ce? mz rogâ.

— De aveastz dovadz ce'îi dâz, adaogz Margarita kâ zbz zborâ akventz de nekazâ, kâ eî sântz à zbz omâ kare, în seara kânzniilorâ sale, kiarâ în noantea nâzîi, prea nâzîi se tîrburg znde n'a venitâ s'î mî nîlzmeaskz de onoarea ce'î amâ fâkzâ, nâ pentz kâ'lâ amâ alesz, çî pentz kâ'lâ amâ nîimitz de konsorte.

— O! doamna mea, zisse dâcele tristâ, liniuteşte-te, kâci are sâ vie, mai alesz daka o dorentî.

— Shi dâmnîata o zîci asta, Enrikz! strigz Margarita, dâmnîata kare d'între toçi, mîi nêadevzâsî de ceea ce zîci! Daka aveamz eî doringa ce 'îi înkîziemti kâ amz tē a mî fi rîgatâ oare sâ vîi la Lârgz?

— M'ai rsgatǎ sǎ viǎ la Lǎvrǎ, Margarito, nentrǎ kǎ ai doringa de ǎ stinǎe ori ǎe zǎmǎ ǎ trekǎtǎsǎi nostrǎ, ǎi nentrǎ kǎ ǎcestǎ trekǎtǎ trǎia nǎ nǎmaǐ in inima mea, ǎi ǎi in ǎcestǎ koffretǎ de arǎintǎ ne kare 'ǎi 'lǎ addǎkǎ in-anoǐ.

— Enrikǎ, vreǐ sǎ 'ǎi snǎis zǎnǎ lǎkrǎ? genetǎ Margarita, kǎ okii nironiǎi asǎnra dǎxelǎi, nǎ 'mǐ maǐ faǎi ef-fektǎlǎ zǎnǎi dǎǎe, ǎi alǎ zǎnǎi skolarǎ! Eǎ, sǎ trǎgǎdǎeskǎ kǎ tǎ amǎ lǎbitǎ! eǎ, sǎ voeskǎ ǎ stinǎe o flakǎrǎ karea va mǎri poate, dar' alǎ kǎria reflektǎ nǎ va mǎri de lokǎ! Kǎǎi amorǎrile persoanelorǎ de rangǎlǎ meǎ illǎ-minǎ ǎi adesse-ori mistǎeskǎ toatǎ enoka in karea se naskǎ elle. Nǎ! nǎ! skǎmnǎis meǎ dǎǎe. Dǎmniata poǎi nǎstra billetele Margaritei, tale ǎi koffretǎlǎ ǎe ai de la ea. Din ǎeste billete ǎe sǎntǎ in koffretǎ ea nǎ 'ǎi ǎere dekitǎ nǎmaǐ zǎnǎi singǎrǎ, ǎi astǎ o faǎe nentrǎ kǎ ǎcelǎ billeteǎ este de o notǎrǎ perikǎlosǎ atǎtǎ nentrǎ dǎmniata kitǎ ǎi nentrǎ dǎnsa.

— Toate vǎ sǎntǎ in minǎ, zisse dǎǎele; alleǎeǎi dakǎ ǎ ama dintr'insǎlǎ ne ǎela ǎe voǎi ǎ desfiinǎa.

Margarita kǎrtǎ renede in koffretǎlǎ deskisǎ, ǎi lǎ kǎ mina tremǎrindǎ zǎna kite zǎna vre o doǎz-sure-zeye skrisori alle kǎrora adrese gǎsi mǎlǎgmire sǎ le privea-skǎ, ka kǎm, simpla vedere ǎ ǎcestorǎ adrese, ǎi addǎ-ǎea aminte ǎeea ǎe se koprindea in elle: dar, dǎrǎ ǎe 'ǎi terminǎ kǎrtarea, se zǎtǎ lǎ dǎǎele de Gizǎ, ǎi, palidǎ ka ǎeara, ǎi zisse.

— Donnǎlǎ meǎ, billeteǎlǎ ǎe kǎrtǎ eǎ nǎ este aiǎi. Nǎ kǎmba sǎ 'lǎ fi nerdtǎ? kǎǎi, ka sǎ 'lǎ fi datǎ...

— ǐi kare billeteǎ kǎǎǎi, doamna mea?

— ǐela in kare ǎǎi zǎǎeamǎ sǎ te ǎnsori fǎrǎ in-tirziere.

— Sore à 'uī indrentȳi nekredinȳa?

Margarita dete din zmeri.

— Ba nȳ, ȳi nentȳ à 'uī skȳna viaȳa. Billetsȳ a-
 ȳela in kare iȳi zȳeamȳ kȳ reȳele, vȳzȳndȳ amorsȳlȳ no-
 strȳ mi silinȳele melle nentȳ á strika fiitoarea dȳmitale
 kȳsȳtorȳ kȳ infanta Portȳgalieȳ, addȳsese ne frate-sȳȳ,
 bastardsȳ de Angslemȳ, mi'ȳ zissese arȳtȳndȳ-ȳi dozȳ snade:
 „Kȳ asta sȳ'mȳ omorȳ disearȳ ne Enrikȳ de Gizȳ, saȳ de
 nȳ, kȳ aȳeea te voȳ omorȳ eȳ ne tine miȳne“. Billetsȳ
 aȳela ȳnde este?

— Eakȳ-lȳ zisse dȳȳele de Gizȳ, skoȳtȳndȳ-lȳ
 din sȳnȳ.

Margarita mȳi kȳtȳ nȳ'ȳ'ȳ sȳmȳȳi din miȳni, ilȳ des-
 kise kȳ mare nȳastȳmpȳrȳ, se inkredintȳ kȳ kȳarȳ asta
 era aȳela ne kare'lȳ kȳta ea, skoase o strigare de bȳ-
 kȳrȳ mi'lȳ anroniȳ de lȳminare. Flakȳra se komȳnikȳ nȳ-
 mȳi dekȳtȳ de la mȳkȳ la xȳrtȳ, kareea sȳ mi arse intrȳ
 klinȳ; ne ȳmȳ, Margarita, ka kȳm s'arȳ fi temȳtȳ kȳ ȳi-
 neva nȳtea sȳ kaste ȳmȳele nesokolȳiteȳ sale insȳiȳnȳȳrȳ
 nȳnȳ kȳarȳ mi in skȳmsȳlȳ xȳrtieȳ, ilȳ kȳkȳ mi'lȳ strivi kȳ ni-
 ȳȳorsȳlȳ.

Dȳȳele de Gizȳ, in totȳ kȳrsȳlȳ aȳesteȳ tȳrbȳrate
 lȳkȳrȳȳ, iȳi ȳinȳse okȳi nironiȳȳi asȳnra amanteȳ sale; mi,
 dȳnȳ ȳe o vȳzȳ kȳ'mȳ fȳkȳse voea, ȳi zisse :

— Eȳ bine! Margarito, akȳm esti mȳȳȳmitȳ?

— Da, kȳȳȳ dȳnȳ ȳe'ȳȳi aȳ lȳatȳ akȳm de soȳȳ
 ne prinȳessa de Porȳcian, frate-meȳ imȳ va pardonna amo-
 rȳlȳ tȳȳ, in timȳȳ ȳe nȳ'mȳ arȳ fi pardonnatȳ deskonerirea
 ȳnȳi sekretȳ ka aȳela ne kare, in debolega (slȳbȳȳȳnea)
 mea nentȳ tine, n'amȳ avȳtȳ nȳtere de à 'uī 'lȳ askȳnde.

— Asta este adeȳratȳ, zisse dȳȳele de Gizȳ, a-
 tȳnȳȳ mȳ ȳsbeaȳ.

— Ши totă te mai iubești, Enrikă, ka atânci mi mai multă poate dekită nici o dată.

— Dămiata?

— Eă, da; kăci nici odată n'amă avăți mai multă nevoie de ună amikă sinceră mi devotată. Reșină, eă n'amă tronă; soșă, n'amă bărbată.

Tinărul pringă dete din kană kă tristeț.

— Kind își spuă eă, kind își reneț eă, Enrikă, kă bărbat-meă, nă nămai kă nă mă iubește, ci kă mă zăuște, mi mă desprețuște; kătre ačesteă, mi se pare kă prezența dămitale în kamera unde zămă să fie elă este o probă (dovadă) a ačestei zăi mi a ačestei meurize țe'ți spuă.

— Înă nă este țirziă, doamna mea, mi rețele Navarrei a întirziată nă să deă drămulă pentilomiloră zăi, mi, dakă n'a venită nă akă, nă va întirzia ka să vie.

— Ши eă își spuă, strigă Margarita kă ună ne-kază kreskindă, eă își spuă kă n'are să vie.

— Doamna mea, strigă Hillona deskizindă kăa mi ardikindă nortiera; doamna mea; rețele Navarrei esse din anartamentă să.

— O! asta o utiamă eă bine, kă aveă să vie! strigă dăcele de Giză.

Enrikă, zisse Margarita kă o voce (glasă) skărtă mi auăkindă ne dăcele de mină, Enrikă, akăm vei vedeă dakă sântă femă statornikă la kăvintă mi daka čineva se poate inkrede în čeeă țe amă promisă odată. Intră, Enrikă, în kabinetă ačestă.

— Doamna mea, lassă-mă să pleă dakă mai este inkă timă, kăci gindește-te kă, la întiă sēmă de amoră țe'ți va arăta, esse din ačestă kabinetă, mi atânci, văi de elă!

ară fi voită (că toate că era învălită că portieră), să strebătă în celle mai întănekoase adinchimă alle lăi; pe zrmă, întorkinds-’mă okiă kătre frămoasă sa mireasă nălidă de snăimă, zisse, că o voce de totă netărbărată :

— Așa dar, doamna mea, să konvorbimă kătră-va amăndoi.

— Kăm va fi plăcherea Măiestăței Voastre, zisse tîpăra fōmăz măi măltă kăzîndă dekătă șezîndă pe jeyălă pe kare ’i lă arăta bărbătră-să.

Băagnezălă se năse lingă dînsa, măi kontînsi :

— Doamna mea, că toate kite aș zisă măi mălădă oamenă, kăzătoria noastră este, mă se năre, o kăzătoria leuăzită. Așa dar kreță că eș sântă ală dămitale măi că dămniata estă à mea.

— Însă... zisse Margarita sămîntă,

— Prin zrmăre sântemă datoră, (zrmă de à zice re-
cele Navarreă fără à se nărea că ia seama la nedomirirea
Margariteă), à ne nărta zănlă kătre altălă că nășce băni al-
liădă, odătră che astăzi amă jărată înaintea lăi Dămnezeă a-
cheastă allianță zănlă kătre altălă. Nă estă măi dămniata de
acheastă năgere ?

— Fără îndoială, domnălă meă.

— Știă bine, doamna mea, kită este demăre nă-
trănderea dămitale, kănnoskă de che sămîntătoare abise es-
te semănată konrînsălă kărgiă; însă eș, de măi sântă tî-
nătră, măi că toate că năi odătră n’amă făkătă năi zănlă
găș nămenă, amă înemăi. În kare rîndă, doamna mea,
să năș pe achea karea năartă nămele meă măi karea ’mă
a jărată izbire înaintea altărlăi ?

— O! domnălă meă, măi nătea sokoti?...

— Eș nă sokoteskă nămikă, doamna meă, eș speră
măi voeskă à mă înkredînga că șperanga mea este teme-

nikъ. Este utiutî kъ maritaçionlî nostrî nî è dekitî zîzî pretestî saş nîmaî o kîrsъ.

— Margarita tressîri, nentî kъ mi in gîndlî eî poate intrase aचेastî ideî.

— Sъ vedemî akîm, kare din aste dozъ este? zîmî à zîce Enrikî de Navarra. Reçele mъ zrahte, dîchele d'Anjî mъ zrahte, dîchele d'Alanson mъ zrahte, Katerina de Mediciş, zra grea mîltî ne maikъ-mea inkîtî sъ zikî kъ nî mъ zrahte şî ea.

— O! domnîlî meş, че sîntî astea че sîşî.

— Nimikî maî mîltî dekitî adevîrlî, doamna mea, adaogî reçe, şî aşî fi vrîtî, ka sъ nî sokoteaskъ çîneva kъ sîntî inşelatî asîgra omorîlî sîvîrîutî in persoana D. de Mîi şî asîgra otrîvîreî mîmъ-meî, aşî fi vrîtî, zikî, sъ se fi aflatî akîm çîneva aîçî kare sъ mъ poatzî aşî.

— O! domnîlî meş, zîsse Margarita kъ bioiçîşne, şî anoiî dîşîndî zîzî aerî kîlî nîstî ea maî liniutî şî maî zîmbîlorî, adaogî: — utî bine kъ aîçî nî este altî nimenî dekitî nîmaî noi dîoi.

— Şîi tokmaî nentî aचेasta mъ lassî şî eş liberî in konvorbire, tokmaî asta mъ face à kîteza sъ 'mî sîşîş kъ eş nî mъ amîşeskî niçî de mîglîşîrîle че 'mî face kîrtea Françeî niçî de açellea ne kare mi le face kasa Lorrenî.

— Sire! sire! strigî Margarita.

— Eî bine! че este, skîşna mea? întrebî Enrikî sîrîzîndî mi elî din parte-î.

— Este kъ, nişçe assemenea vorbe, domnîlî meş, sîntî foarte perikîşloase.

— Aua este, însъ nî kind sîntî nîmaî dîoi, adaogî reçe. Îmî zîcheamî dîr kъ...

— Margarita se afla vederatî in чеa maî nesîşîş tîr-

bărare, ea ară fi voită să oprească fie-kare vorbă ne băzele Béarnezălă; însă Enrikă șrmă kă pfezăkăta sa simnitate:

— Îuî ziceamă dar' kă eramă ameniugată din toate părgile: ameniugată de reșele, ameniugată de dășele d'Alanson, ameniugată de dășele de Giză, de dășele de Maïenne, de kardinalălă de Lorren, ameniugată într'șnă kăvintă de toată lămea. Asta se simte prin instinktă, dămniata o știă, doamna mea. Eă bine! kontra tătăloră aștoră ameniugări kare nă potă întăzia de ă nă se skimba în attakări, eă mă poșă anăra prin ajătorălă dămitale, kășă dămniata, eășă iăbită de toate persoannele kare mă șrăskă ne mine.

— Eă! zisse Margarita.

— Da, dămniata, reșonse Enrikă de Navarra kă o simnitate de inimă pefektă; da, dămniata eășă iăbită de reșele Karolă, eășă iăbită (aiăi îuî kam apășșă vorba) de dășele d'Alanson; eășă iăbită de reșina Katerina; în fine, eășă iăbită de dășele de Giză.

-- Domnălă meă! mărșări Margarita.

— Eă bine! ăe lăkră de mirare dakă toată lămea te iăbește? așeia ne kariă 'uî i amă nămită îuî șntă toui frașă mi răde. Kind ăneva îuî iăbește ne frașă șăi ūi ne rădele sale, împlinește voea lăi Dămnezeă.

— În ăelle din șrmă, adaogă Margarita apășșată, șnde ai de gîndă să ajășăi kă aștea, domnălă meă?

— Boeșkă să ajășă la ășea ăe'uî amă șnășă; dakă dămniata te veă făăe, nă zikă amika ăi aliata mea, eă poșă înfrănta totă; în timă ăe dakă, din kontra, te veă făăe inemika mea, eă șntă nerdășă.

— O! inemika dămitale, niăi odată, domnălă meă! strigă Margarita.

— Dar' ūi amika mea, niăi odată?...

- Ba noate.
- Dar' aliata mea?
- Negremită.
- Шї атэчї Margarita se întoarce mi 'ші întinse mi-

na reuelăi.

Enrikă o lăb, o sărătă kă galantarie, şı, şıindă-o într'alle sale măi mătă dintr'o doringă de  erchetare dekătă dintr' nă simtimentă de fr pezime, ũ zisse:

— Ei bine! eă te kreă, doamna mea, şı te priimeskă de aliata. Ama dar' ne noi nă aă kăătorită fră ka noi să ne fi k noskătă, fră ka să ne fi isbită; nă aă kăătorită fră de á ne întreba şı ne noi,  eı kariı ne lăamă. Prin şmare, noi nă ne s ntemă datorı  năă altăia nimikă ka b rbată mi ka femeră. D mniata vezı, doamna mea, kă eă intim nă măi din ainte doringele d mitale şı kă int reskă astă seară  ea  eı zıeamă ierı. İnsă noi, noi ne allıamă între noi liberă de sine, fră de á ne sili  ineva la a easta; noi, ne allıamă ka d o  inimı drente şı k rate kare şı s ntă d oare protegere şna alteia mi kare se legă între elle; kreă kă mi d mniata o ingelleı totă ama?

— Da, domnăă, meă, zisse Margarita  erk ndă-se á'şı retraye mina

— Ei bine! şmă á zıe B arnezăă kă okıı totă pi-ronıı la şna kabinetăă; şındă kă  ea d'ınt is probă (dovadă) á şneı alian e k rate este inkrederea  ea măi absol tă, ũı voiă rakonta, doamna mea, am n ntele  elle măi sekrete á plansăı  e amă formată kă k vetă de á kombat-te kă isb ndă toate a este inimit ı (v ıııııııııı).

— Domnăă meă... m rm ră Margarita întork ndă'şı şı ea ak m, fră á voi, okıı şne kabinetă, în timnă  e B arnezăă, v z ndă kă viklenia ũ isb tea, zımea s b m s-teară kă o b k rie ask nă.

Енрик де Наварра

— Eakъ dar 4e amă de gîndă sь fakă, ȳrmă à zîce elă, fьrgь à se arăta kь priçenea țarbьrarea tinerei sale mirese; amă sь...

— Domnălă meă, strigь Margarita skălîndă-se kь geneziçîne și anăkîndă ne reęele de brașă, permite-mi sь mai resăflă; țarbьrarea... kăldьra... mь 'nekă.

În adevărgь, Margarita era palidă și tremărîndă ka kьm 'i ară fi venîndă sь kazь josă ne tanetă (kovoră).

Enrikă merse drentă la o fereastră îndestălă de de-
părtată și o deskise. Açeastă fereastră da snre riă.

Margarita merse dănă dînsălă.

— Tьcere! tьcere! sire, nentă binele vostră, mьr-
mărgь ea.

— Ei! doamna mea, zisse bьarnezălă sьrizîndă dănă obiçeiălă sьă, nь 'mi ai snesă kь eramă nьmai noi sîngări?

— Da, domnălă meă; dar n'ai aszîts zikîndă kь prin mizlokălă ȳneî deve țьnă, birîlă prin plafondă (tavănă) saă prin pьreçî, çineva poată sь aszь totă?

— Bine, doamna mea, bine, zisse kь bioiçîne mi foarte înetinelă reęele. Dămniata nă mь îbeshî, asta este ȳnă adevărgь; dar însă kreță kь estî femeь onestă.

— 4e voemî sь zîçî, domnălă meă?

— Vois sь zikă kь, dakă eraî kapabilă de á mь trăda, m'ai fi lăssată sь 'mi ȳrmeză vorba, nentă kь mь trădamă însă'mî. Dămniata m'ai onrită. Akьm utiă kь este çineva askănsă aiçî; utiă kь estî o soçîț nekredî-
çioasă, dar o alliată kredîçioasă, mi akьm în momentălă açesta, adaogь Enrikă sьrizîndă, iți snisă kь amă mai măl-
tă nevoe de kredîçî în politikă dekîț în amoră.

— Sire!.. mărmărgь Margarita țarbьrată.

— Bine, bine, vomă mai vorbi de toate açestea al-

tz datz, zisse Enrikš, kind ne vomš kšnnoasce mai bine.

Pe zgmz, vorbindš mai tare, adaogz :

— Ei bine! akxm resniri mai liberš, doamna mea?

— Da, sire, da, mšrmšrb Margarita.

— Fiindš kz este aša, adaogz Enrikš, nš voeskš à te sšnpra mai multš. Îuī eramš datorš resnektele melle mi kiteva înainte-pronšneri de amicie; bine-voeshte à le priimi prekxm 'uī le addškš eš, din toatz inima. Repaš-zz-te dar mi noante bšnš.

Margarita aršnkb ašnpra sogzsbī ei o strellazitš kzštztzrg de rekšnnoščinuž mi 'i întinse mi ea mīna din parte'mi.

— Aša dar ne amš inuellesš, zisse ea.

— Allianuž poliitkš, sinčerz mi dreantz? întrebš Enrikš.

— Sinčerz mi dreantz, resunse reșina.

Atšnči bšarnezsb mersse sure zmnš, attręindš kz kzštztzra ne Margarita ka fermekatz dšnš sine. Pe zgmz, dšnš ce rekzsz portiera între dinuī mi kamera de dormitš:

— Mersi, Margarito, zisse Enrikš kz bioișne mai inčetimorš, mersi! Esti o adevratz fiș à Franșei. Plekš liniștitš. În lipsa amorșsbī tšš, sperš kz amicia ta nš mš va amșuī. Mz inkrezš în tine, prekxm mi din parte'uī te pođi inkrede în mine. Rșmī sšnștoasz, doamna mea.

Și Enrikš sșrstš mīna sogiei sei stringindš-o in-četinelš; ne zgmz, se întoarse kz znš pasš snrintenš akasz la elš, zikindš-'mi nrea inčetinelš prin korridorš:

— Cine drakz sș fie la ea! Sș fie reșele, sș fie dșcele d'Anjș, sș fie dșcele d'Alanson, sș fie dșcele de Gizi, sș fie vr'znš frate, vr'znš amantš, sș fie mi zna mi alta? În adevrz, mši kz'mi pare gžš znde amš çerstš astz searz randé-vș (intilnire) baronnei de Sașvș;

fiindă însă că 'i amă dată parola mea mi mă așteaptă Dario la... Dar' nă ă nimikă; mă temă că va perde ună ce, unde amă trecută prin camera de dormită ă sogiei melle ka să mergă la dinsa, kăci, vantr-sen-gril Margota asta, kăm o nămește kămnată-meă Karolă IX, este o adorabilă kreată.

Apoi, Enrikă de Navarra se sîi ne tretele ce kondăceală la apartamentăle doamnei de Sașă kă ună nasă kare arăta o mikă sfială.

Margarita înăi țină okii dăpă dînsăle nînă ce dispăre, mi nămaî atănci reintră în camera ei. Găsi ne dăcele la șwa kabinetăle, mi acesă vedere îi inspiră măi ka ună felă de remăskare.

Dăcele din partea sa era seriosă, mi sprincheana sa posomorită dovedea o șmoară preokăpare.

— Margarita este nestă astăzi, zisse elă, Margajita va fi vrăjmașă peste ontă zile.

— A! dămniata ai ascultată? zisse Margarita.

— Și ce voiaî să fakă în acesă kabinetă?

— Și ce, zică că m'amă nărtată altă-felă dekătă kăm trebăia să se poarte reșina Navarreî?

— Nă, dar altă-felă dekătă kăm se cerea să se poarte amanta dăchelă de Giză.

— Domnăle meă, respănse reșina, ka să nă izbăskă ne bărbată-meă este ună ce kare se poate; nimeni însă n'are drentăle ă pretinde de la mine ka s'ă trădă. Săne drentă, ai trăda dămniata sekretele prinșesei de Porșian, konsoarta dămitale?

— Lassă, lassă, doamna mea, zisse dăcele klătî-nîndă-mi kapăle, prea bine. Vășă eă că nă mă măi izbăwti ka în timnăle ațela kind imi rakontăi toate kite șesea reșele kontra mea mi kontra partizaniloră mei.

— Reșele era atșnçı vels tare mi voi eradı vey nenstınçıoșı. Akșm Enrikș este vels debılș mi voi șntedı vey tarı. Dșmniata vezı bine kș eș mi akșm jokș totș rolșlș așela.

— Atıș nșmaı kș treçı dintr'o parte în vea-'l-altș.

— Așesta este șnș drentș, domnșlș meș, ne kare 'lș amș kșmtıgatș skșpnıdș'ı vıașa.

— Bine, doamna mea; mi fiındș-kș kınd se desfakș dșoı amanđı imı inanoiezș între dınșıı totș vey 'mı aș datș șnș'ș altșia, ıđı voıș skșna mi eș vıașa dın parte 'mı, dakș se va intımpıa, mi astș-felș vomș fı refııđı.

Șı asșura așestorș vorbe dșșele se plekș mi emı fıșș ka Margarita șș fakș vre șnș șemnș șnre á 'lș onrı.

— În antikamerș gșsi ne Millona, karea ılș kondșe nıș la fereastră katsıđı de joșș, iar' în șanđș gșsi ne pajșlș șșș, kș kare se ıntoarse la ospelșlș Gizilorș:

În timnșlș așesta, Margarita, merșe de șezș la fereastrș, ımpovșratș de gındșrı.

— Vey maı noante de nșntș! mșrmșrș ea în sine; bșrbatșlș fıșș de mine mi amantșlș mș lassș!

În momentșlș așela trekș de vea-'l-altș parte á șanđșlșı șnș șkolarș venındș de la Tșr-de-Boa mi șrkındș-se șnre moara de la Moné, kș mına în șoldș mi kındındș astș-felș:

Pentș vey kınd voıș eș oare,
Dın frșmosș'đı nșrș șș mșskș,
Șaș șș 'đı ıaș o șșrștare,
Șaș frșmosș'đı sınd ș'antșkș,
Te nrefaı kșlșgșrıđș.
Vey șș 'nkıș 'n kılıđș?

Kăi păstrezi ai tăi oki oare
 Ală tăă sină inkintătoră,
 Fruntea, jana'ni bazișoară?
 Și le aperi de amoră
 Brei lăi Xaron á le da,
 Kind in barkă-'i vei znda?

Dăpă ora ta kămnilă,
 Bellă, tă nă vei avea,
 Dekită găra 'ngălbenită;
 Și kind, mortă, te voiș vedea,
 Ţmbreloră n'oiș sușne, zăă,
 Kă odat te amă isbită eă!

Ama dar kilă ai vișă,
 Skimbă'ni, dragă, gindăă tăă
 Și 'mi dă-ă gărei toi dăneapă,
 Kăci kind vei mări, zikă zăă,
 Kă amară vei fi kăită,
 Kă 'mi ai fostă ama kămnilă!

Margarita askăltă ačestă kintekă sãrızindă kă melankolie; ne zgmă, kind vocea skolarăă se perđă in neagra depărtare, reinkise fereastra și kîemă ne Gillona snre á 'i ajăta să intre in amternăă.

se vedea o reacțiune (kontra-lskrare) în favoarea religiei reformate, înkilă chineva ară și kreztă kă toată kărtea re-ueaskă avea să se fakă protestantă. Înșumî kiară amirală. kă toată esneriența sa, se amăni ka mi toui čei-l'-aluî, mi așă de ulinș îi era kauslă de asta, înkilă într'o seargă șitasse, în kărșă de dșoț ore, de à 'mî roade skobitoarea kă dinguî, lskră kă kare se okșna obiçinsită, de la dșoț ore dșnș amiază, kînd 'i se termina nrînzlă, mi nî-nă la ontă ore seara, kînd se pșnea iar' la masă pentră à çina.

În seara kînd amirală kăză în așeastă nekreztă șitare à obiçășriloră sale, reșele Karolă IX învitasă să çine kă dînslă, în adșnare familiară, pe Enrikă de Navarra mi ne dșuele de Gizi; pe șnră, dșnș çe se termină gșstarea, trekșșe kă dînuî în kamera sa, mi akolo le esulika inçenșșăș mekanișmă ală dñei kărșe de lșuî ne kare 'lă inventă se elă șingră, kînd atșnçî, urekșr-mîndă-'mî vorba de odată, întrebă:

— Çe, domnlă amirală nă çine astă seargă? çine 'lă a vșzătă astăzi, mi çine poate să 'mî șnră kəm se află?

— Eș, zisse reșele Navarreî; mi, dakă din întimulare Maïestatea Voastră ară și îngrijeată de șnrătatea lăi, eș amă nștea-o liniuî, pentră kă azi-dimineauă 'lă amă vșzătă la measse ore mi astă seargă la meante.

— A! a! zisse reșele, îndrentîndă-'mî șnră momentă okîi kă o kărșiositate nștrănzătoare așșura kəmnaț-lăi șă, dșmniata mi te skolî kam urea de dimineauă, Enriot, pentră șnră tinră de kărînd însșrată!

— Da, sire, reșunșe reșele Béarnălăi, voiamă să află de la amirală, kare le untie toate, daka nă șnră ne drșmă nișçe çentilomî ne kariî îi așntentă să vie..

— Iargă çentilomî! în zioa nșngîi dșmitale aveai ontă

sste, mi în toate zilele totș vinș mereș algi nșoi; ce, aș doargă ai de gîndș sș ne kștronemșî, Enriot? zisse Karolș IX rizîndș.

Dșchele de Gizî îmi înkrsntș sprînceana.

— Sire, renetș Béarnezșlș, se vorbeshite de o întreprindere kontra Flandrei, mi eș îmi adșnș pe lingș mine pe togi așeia, din țearra mea mi de n'în prejšrș, kariî sokoteskș kș vorș nștea fi folositori Maiestșșșei Boastre.

Dșchele de Gizî, addșkîndș-șî aminte de proiektșlș de kare vorbîșse Margaritei Béarnezșlș în zioa nșșșei sale, askșltș kș mai mșltș lșare aminte.

— Bine! bine! resnșnșe reșele kș sșrîșlș sșș șelș selbatikș, kș kîțș vorș fi mai mșlgi, kș atîțș vomș țmînea mai mșlșșșșî; addș, addș, Enriot. Dar' kare sșntș așestî țentilomî? snerș kș vorș fi niskai-va bitezî?

— Nș utîș, sire, daka țentilomîi mei se vorș nștea assemșna bre odatș kș ai Maiestatei Boastre, kș ai dșșelșî d'Anjș saș kș ai D. de Gizî; kșnnoskș însș kș 'șî vorș face mi ei datoria kîțș vorș nștea mai bine.

— Șî mșlgi autemș?

— Înkș bre o zech dșoi-sșre-zech.

— Șî kșm se nșmeskș?

— Sire, nșmele lorș îmi fșșe din gîndș, mi, afarș de șnșlș d'înrînșîi, ne kare mi 'lș rekomandș Teligni de șnș țentilomș perfektș, mi kare se nșmeshite la Mol, nș mai utîș...

— La Mol? sș nș fie șnș Lerak de la Mol? adaogș reșele kare era foarte tare în sviîșșa țenéalomîkș; șnș provîșșialș?

— Însșșî-elș, sire; Maiestatea Boastrș vede kș 'mi fakș rekrșșgi nîșș mi de prin provîșșș.

— Șî eș, zisse dșchele de Gizî kș șnș sșrîșș bat-

jokoritoră, mergă și mai departe încă dekâtă Maiestatea Sa reșele Navarrei, kăci eș mergă de kastă pînă nîn Piemont pe toți katolici ce pochiș găsî pe akolo mai sigărî.

— Katolici săș șgenoți, întregmuse reșele, nș face nimikș, nșmai sș fie vitezi.

Kind zicea reșele așeste vorbe, kare amestekăș în gîndșlș lșî pe șgenoți kș katolici, lșase șnș aerș atîts de indifferentș, inkîts se mirș și însșși dșcele de Gizî.

— Maiestatea Voastră se okșpș de Flamanzii nostri? zisse amiralșlș, kșrșia îi akordase reșele, de kite-va zille, favoarea de á intra la dînsșlș fșrș á fi annonșatș, și kare akzisse velle din șmș vorbe alle Maiestșșii Sale.

— A! eakș taikș-meș amiralșlș, strigș Karolș IX deskizindș-șî brașî; kind se vorbente de resbellș, de șentilomi, de vitezi, eakș-șî și elș; ferșlș se întoarșe totș șnre parlea șnde este magneșlș: kșmnatș-meș de Navarra și vșrș-meș de Gizî autentș întșriri nentș oștirea dșmitale. Asta ne era konșorbirea.

— Și așeste ajștoare șoseskș, zisse amiralșlș.

— Aî priimitș niskai-va știri, domșlș meș? întrebș Béarnezșlș.

— Da, fișle, și mai kș seamș de la D. la Mol; ieri era la Orléans, și mișne săș poi-mișne va fi în Parisș.

— Drace! D. amiralș este dar nekromantș¹ inkîts sș știe astș-felș șeea șe se face la o distanșș de trei-zeci șrș patrș-zeci de legii? kîts nentș mine, eș m'ășș mșl-șșmi sș știș kș o asemenea sigșranșș șeea șe se va face săș șe s'a fșkșts înaintea Orléansșlș!

Koligni remase netșrșratș la așeastș șîșeroașș attingere á dșcelș de Gizî, kare fșșea vederatș allșsione

¹ În relagiș kș morgiș, șure á miș șeea șe are șș se întîmule.

la moartea lui Franțiskă de Gizi, tată-său, omorât înaintea Orléansului de Poltrot de Meré, nu fuge bănuială că amiralul îndemnează la această crimă.

— Domnule meu, respunde el că rechează mi că demnitate, ei sânt nekromantă ori kind voeskă à mi pozitivă ceea ce se atinge de trebile melle să de alle rețelă. Karierele meu a sosită de la Orléans, numai de o oră, mi, mășumit postei, a lăsat trei-zeci mi două de legii pe zi. D. de la Mol, care kălltorește pe kălă să, ia numai kite zece pe zi, mi va ajunge tokmai la 24. Eakă, asta este toată maia.

— Bravo! tată, bănu respunsă, zisse Karol IX. Arată-le să kănoaskă acesii tineri că îngellenchinea mi virsta 'mi aș albită barba mi pără; de aceea mi noi îi vom trimite să vorbească de țărni mi de amorile lor, mi vom țăminea amindăi că să vorbim de resbelle noastre. Konsilierii (sfetnicii) cei băni fakă ne reții cei băni, tată. Merței domnitoră, kăci amă să vorbeskă că amiralul.

Cei două tineri emir, înlis rețele Navarre mi apoi dăcele de Gizi; dar, kă emir, fie-kare se întoarse spre partea sa dăpă ce 'mi făkăgă șulă altă kite o reche reverenț.

Koligni se țită dăpă dinșii că oare-kare neastimpăgă, kăci el nu vede așelle două țri îngăzvinat anpniind-se între dînsele fuge à nu se teme să nu isbăkneaskă vre șulă țrășnetă noș. Karol IX pțipenă ceea ce 'lă țărbăra în askănsă, veni la dînșul, mi, rezimind-mi brășul de ală lui, îi zisse:

— Fi liniștită, tată, kăci ei sânt aș spre à manșine pe fie-kare în șăpănere mi respektă. Ei sânt că a-

devărată reșe de kind mămă-mea nu mai este reșină, mi ea nu mai este reșină de kind Koligni imi este tată.

— O! sire, zisse amiralul, reșina Katerina....

— Este o țarbătoare. Kă dinsa, pacea nu este kă pătina. Acesti katolici italiani sânt țarbăți mi nu miș altă dekătă à estermă. Eă, kă totăă din kontra, nu nu-măi voeskă à impățizi, çi inkă măi voeskă à da mi ptere aelloră reformă. Açei-'l-ălți sânt prea desfrinați, tată, mi mă nelinișteskă prin amorșile mi prin neorindă-ielile loră. Eakă, vreă ka să 'măi vorbeskă kă inima deskisă? șmă de á zice reșele imșăindă 'măi destășirea: mă șfieskă de totă çe mă inkonjoară, afară de amičii çei noși! Ambigionea lăi Tavannes mi este de bșăită. Bielvilă (Vieilleville) nu ișbeute dekătă vinăă çelă bșăă, mi ară fi kanabilă să 'măi trădea mi ne reșele pentră o vadră de malvoasie. Monmoransi (Montmorency) nu îngrijemte de altă dekătă de vinătoare, mi 'măi trădeă imșăă kă kăini mi kă kășăi săi. Kontele de Retz este Isnaniolă, Gizii sânt Lorreni. Franzezi adevărați nu sânt în Franța, sokoteskă, mi Dșmnezeș să mă erte! dekătă eă, kșmnatș-meă Enrikă mi tă, tată. Înșă eă, sântă legată de tronă mi nu poçă kommandă oștirea. Çelă mătă daka amă nșăină repaosă à vîna în voe la Sântă - German mi la Rambilletă (Rambouillet.) Kșmnatș-meă de Navarra este inkă prea tinăă mi kă prea pșăină esnerienșă. Kătre ačestea, mi se pare kă seamăă întră toate tatăăi săă Antonie, ne kare totă femeile 'lă aă nerdăă. Nu șmăine altă dekătă nșăă tă, tată, kare estă totă vitează ka Ișliș Çesar mi ingellentă ka Illaton. De ačeea niçă eă nu miș bine, în adevăă, kșm să fakă; să te onreskă aiçă lingă mine de l onșilieră (șfetnikă), saă să te trimișă akolo ka çe-

Ns'ul mai netreche darz kx grijile de kasz,
 Kzci ns mai este timnolx, gradinaria'ul lassz;
 La rezele tzx katz sz vil ce te lsbemte,
 Pentrx avelle versxri ce skodl tz dslci, celeste:
 Shi krede-mz kx dakz ns nil la Amboazx,
 Din asta se va nasce znx prea mare nekazx.

— Bravo! sire, bravo! zisse Koligni: eš insz mx
 nricepš mai bine la lskrxri de alle resbellslxi dekitš la alle
 poesiei; dar' mi se pare kx acesle versxri plzteskx kitš sh
 velle mai bxne ce face Ronsard, Dorat, mi klarš mi Mixail
 de l'Osnitalx, sekretarxlš Franxei.

— Ax! tatx, strigt Karolx IX, kzci ns este ama
 kxm zixi tz? pentrx kx sz vezl, eš ambiqionezš 'tit-
 xlš de poetš, mai mlts dekitš ori ce lskrx; sh prekxm
 zicheamš, sšntš akxm kite-va zille, inxvxtorxlxi meš de
 poesie:

Artel dē à face versxri, minie-se ori cine,
 Klarš mi dekitš rexiel mai mlts 'i se kxvine.
 Nol dzol de o notrixv nrtzmš ne kanš kznznz,
 Eš reze, amš nrilmit-'o, poetš, tz o dal din mlnz.
 Alš tzx sniritš de sine d'o sakrz infokare
 Lxvemte, kind eš reze lxeskš kx à mea grandoare.
 Kind desne zel eš iarz, katš vre o insxmire,
 Ronsard l'ē favoritzlš mi eš o 'nkinxire.
 A ta lirz, ce 'nkintz kx atita melodie,
 Totš snirite sšnznne, sh kornz 'lš lassz mie.
 Ea 'ul dz o stxninire mi te introdxe, znde
 Tiranzlš velš mai mindrš niql kxm nstx nrtznde.

(' A dori vasa kx rlanz ambiqionezš.

— Sire, zisse Koligni, eș utiamș bine kș Males-tatea Boastrș se okșna kș Mșsele; nș utieamș insș kș 'șı a fșkștș chelș mai de kșpetenie konsiliș din elle.

— Dșpș tine, tatș, dșpș tine; șı nșmaı pentș ă nș fi tșrbșratș în relașionele melle kș dınsele, voış ș te nșış ne tine în kanșlș tștșlorș trebilorș. Askșltș dar': în momentșlș ačesta katș ș respșnzș la șnș nșoș madrigalș che 'mı a trimiș marele șı skșmpșlș meș învșșștorș . . . așa dar' nș 'șı počış da kșarș akșm toate xșrtiile cherște snre ă te nșne în kșrsșlș mareı chererı karea ne desparte ne Filipnș II șı ne mine. Afarș de ačesta, mai este șı șnș felș de planș de espedeșione kare s'ă lșkratș de ministriı meı. Toate ačestea le voış kșșta șı 'șı le voış da mıine de dimineauș.

— La che orș, sire?

— La zechे; șı dakș din inlimplare voış fi okșnatș kș versșrı, dakș voış fi inkış în kabinetșlș meș șnde lșkreșș . . . șı atșnșlș tș totș veı intra, șı veı lșa toate xșrtiile che veı gșșj ne ačestș masș. inkise în ačestș portșfolliș roșș; koloarea lșı este nșea vıșș, șı kreșș kș nș te veı greșı; akșm mergș șș skrış lșı Ronsard.

— Adio, sire.

— Adio, tatș.

— Dș-'mı mına?

— Che zıchı tș? mına mea; în braușlș meș, în inima mea, akolo 'șı este șıe lokșlș. Bino, bștrınșlș meș os-tașș, bino.

Șı Karolș IX, attrșgındș la sine ne Koligni kare se plekș, șıı nșse bșzele ne albșlș lșı nșrș.

Amiralșlș emı stergındș o lakrimș.

Karolș IX șıı șıınș okıı dșpș dınșlș kış nștș ș'łș vazș, șıı ășıntș așșlș kış nștș ș'łș așș; ne șrmtș,

III Karol IX, atrăgându-l la sine pe Coligny care se plecă, în ul năse bazele uc albele
său năra. Plaj. 56.

Aceasta era o femeie de bre o trei-zeci mi patră trei-zeci mi cincă de anni, à karia frumusege vigroasă se imbrăcea prin kostumăle d'errançeloră de n'in prejerăle lăi Саух. Ea pârta bonnetsle înaltă kare era prea mltă la modă sâb reșia lăi Isabo ală Bavariei, mi romăle ei kor-sajă era neste totă kăstăle kă firă, prăkăm sântă astăzi kor-sajele d'errançeloră de la Nettăno mi de la Sora. Anar-tamentsle țe okna ea angoane de doză-zeci de anni era linită kă kamera de dormită á reșelă, mi infuzișă o țin-dată amestekățără de eleganță mi de răsțivitate (десноте). Kăci într'o proporțione măi de o potrivă, palatsle era amestekată kă koliba, mi koliba kă palatsle. Înkiț ačeastă kameră dinea mizlokăle între simplitatea sțenței mi lăksăle marei dame. În adevără, skăsnăle de răgățizne nă kare sta ea înșenkăiată era de lemnă de stejăre sțnată de mî-nșne, imbrăkată kă kățifea în dănuț de firă; în timpă țe biblia, kăci ačeastă femeie era de relișia reformată, în timpă țe biblia, zikă, în karea imi țintea răgățiznile, era șna din ačelle kăruț veki nă jămățate rănțe, kăm noate găsi țineva în kăsele țințe măi skăpnăte.

Ama dar, toate eraș potrivite kă ačelă skăsnă de răgățizni mi kă ačea biblie.

— Eii! Madelon! zisse reșele.

Femea înșenkăiată imi ardikă kanăle sșrizindă la a-čeastă voce familliară; nă șrmă skălindă-se, îi zisse:

— A! ță estă, fișle meș.

-- Eș, nștriță, vino 'nkoaci.

Karolă IX lăssă iar' în josă tanigeria mi merse de șeză nă brașleș șnăi fotolăș. Doika se arăță.

— Hentă țe mă kîemă, Шарлот? zisse ea.

— Bino 'nkoaci mi respunde 'mi înčetinelă.

Doika se anroniă kă o familiaritate karea nștea

kârsulă aceslei ȳerȳetări flăra kă o ȳăstetȳ mî kîară kă o melodie admirabilă ȳulă din ȳelle mîi favorite alle sale kîntete de vîntoare.

Dăpă kîteva sekunde, în kare faȳa streinulăi se skim-bă din ȳe în ȳe mîi mîltă, reȳele zisse :

— Dămnîata te nămeuti, Fraȳiskă de Lăvier-Măȳ-revel ?

— Da, sire !

— Kommandantă de netardieră ?

— Da, sire.

— Amă voită kă să te văză.

Măȳrevel se plekă.

— Ști, ȳră de à zîȳe Karolă anăssîndă' mî vȳcea la fie-kare vorbă, kă eă îmi țbeskă de o potrivă ne toȳi sȳnșmîi mîi.

— Știă, măȳră Măȳrevel, kă Maiestatea Voastră este tatălă nopolăi săă.

— Și kă ȳgenoi mî katolîni sȳntă de o potrivă konii mîi ?

Măȳrevel remase mătă ; nămîi tremăgarea ȳe 'î miska kornăă, se văză de nătranzătorăă okă ală reȳelăi, kă toate kă aȳela kătre kare îmî adresa elă vorba era mîi de totă as-kănsă la ȳmbră.

— Asta 'ȳi vine ne dosă, adaogă reȳele, ȳie kare aî făkătă ȳnă astă-felă de kămnlită resbellă ȳgenoiioră ?

Măȳrevel kăză în ȳenăkî măȳmărîndă :

— Sire, kredeȳi kă ...

— Kreză, kontîni Karolă IX aȳintîndă din ȳe în ȳe mîi mîltă asȳnra lăi Măȳrevel o kăȳtăȳă karea, din stikloasă ȳe era la încenăă, devenea mîi de totă flăkă-rîndă ; mî se pare kă aî avăă mîltă doringă de à omorî la Monkontăă ne D. Amirală ȳe a emiă akăm de aȳi ; mî

Deputatul te numești Francisk de Lamber-Maîtrevel? zisse regele. Pag. 61.

se pare că 'uī ai gremită okirea, mi că atânci ai trekată în omțirea dăchelă d' Anjă, fratele nostră; în fine, mi se pare că ai trekată nentă adora oarbă la prinții, mi că ai lătată serviciă în komuania D. de Măi de Sântă-Fală...

— O sire!

— Bitează ventilomă nikardă, аша é?

— Sire, sire, strigă Mașrevel, nă nă mai аpăssa!

— Ačesta era ună offițeră харикуă згмă Karolă IX, mi, nrekită vorbea, o espressione de kăzime mai selbatikă se desemna pe kinălă săă, ună offițeră kare tă a nriimită ka pe ună fiă, tă a găsdăită, tă a imbrăkată, 'uī a dată deminkare, ai!

Mașrevel skoase ună văssină de desnerare.

— Tă 'lă nămeai tată, mi se pare, kontinăi fără milă rețele, mi erai legată kă tinărlă de Măi fiă-săă, ntrin'o frațedă amiăie?

Mașrevel, totă în dănski, se pleka din țe în țe mai mătă străbită săă vorbele lui Karolă IX, kare sta în-ainte-î, năpăssătoră mi assemenea ună stată karea 'mi miskă nămai băzele.

— Апропо, renetă rețele, nă era să iaă zече mi galbeni de la D. de Giză daka ai fi omorită ne amiralălă?

Assassinălă săimintă, attingea năkătlă kă frăntea, nlekindă-se nănčetă.

— Kită nentă D. de Măi, bănlă tăă tată, intr'o zi ilă însoțea la o rekănnosčință țe mersese să fakă snre Шеврăо (Chevreux). Îi kăză bičășuka din mină mi des-kălekă ka să 'mi o ia. Eraăi nămai voi singări, tă ai skosă ună nistoletă din tokălă de la шеа, mi, nekind elă se pleka, i ai sfărlmată шеалеle; apoi, văzindă-'lă mortă, kăčă tă 'lă omorisemă de odată, o rănșemă la fără ne kă-lălă țe 'uī dedese elă. Аша este istoria, mi se pare.

Ші, fiindă-кѣ Маѣреbel sta mѣтѣ înaintea aчestei akksaġione (инвиновѣиrі), din karea fie че vorbѣ era a-devѣratѣ, Karolѣ IX reinченѣ sѣ шxere кѣ ачееаші ұіs-teцѣ ші melodіѣ favoritѣлѣ sѣлѣ kintekѣ de vinѣtoare.

— Aша dar! мeшtere assassinѣ, zisse iar neste xнѣ momentѣ, штіі кѣ ашѣ avea mare noftѣ sѣ пѣіx sѣ te sninzere?

— O Maġestate! strigѣ Маѣrebel.

— Тіпѣрѣлѣ de Мѣі mѣ rѣga інкѣ ші іerі desnre asta, ші nѣ штіамѣ, zѣлѣ, че sѣ 'і resnѣnzѣ, кѣчі чегerea іі este foarte dreantѣ.

Маѣrebel іmі impreкнѣ mіinile.

— Ші кѣ atітѣ маі dreantѣ, fiindă-кѣ, preкѣm zі-sewі tѣ akѣm, sѣntѣ tatѣ алс nouolѣlѣі meѣ, ші nentѣ кѣ, preкѣm іпі resnѣnseіѣ еѣ, odatѣ че m'ama іmpѣkatѣ кѣ ѣ-geuouіі, ші eі sѣntѣ de o noтrіѣѣ kopіі meі preкѣm ші katolіvіі.

— Sire, zisse Маѣrebel de totѣ deskѣraġіatѣ, viaġa mea sѣлѣ іn mіinile voastre, faġeпі kѣm ve'ġі voi кѣ mine.

— Aі dreutate, ші n'ашѣ da niġі o leskaіe ne dіnsa.

— Dar, sire, іntrebѣ assassinѣлѣ, nѣ s'arѣ nѣtea gѣsі vre xнѣ mizlokѣ ка sѣ 'mі reskѣmpѣrѣлѣ krima?

— Eѣ nѣ kѣnnoskѣ niġі xнѣ. Kѣ teate aчesteя, de eramѣ іn lokѣлѣ tѣлѣ, чееa че nѣ este, mѣlyġmeskѣ Do-mnѣlѣі...

— Eі bine! sire, de eraі іn lokѣлѣ meѣ, mѣrѣmѣrѣ Маѣrebel, кѣ okіі nironіġі la bѣzele lѣі Karolѣ...

— Mі se pare кѣ ашѣ skѣna biniшorѣ din asta, kontinxi reġele.

Маѣrebel se skѣлѣ ne xнѣ ѣenske ші ne o mіnѣ a-

șintindș-'mî okiî asșura lăi Karolș sure à se inkredinșa daka nș glșmea.

— Eș izbeskș mșltș ne tînrșlș de Mși fșrș nișî o îndoialș, șrmtș de à zîce reșele, dar' însș izbeskș asseme-nea mî ne vșrș-meș de Gizi; mî daka elș 'mî arș cere viașa xpiî omș, à kșrșia moarte 'mî arș cere-o șelș altș, nș tșgșdșesș kș m'auș afia intr'o nrea mare nedomirire. Șr-mindș, însș atitș dșpș o nolitikș sșnrștoasș kitș mî dșpș re-șipie, arș trebși sș fakș șeșa șe 'mî arș cere vșrș-meș de Gizi, kșșî de Mși, kș toatș vitejia sa ostșmeaskș, este nrea mikș kompaniș, in assemșnare kș xșș prinșș alș Lorrainei.

Asșura așestorș vorșe Mașrevel se skșla de joșș încetinelș mî ka xșș omș șe revine in viașă.

— Prin șrmare, șeșa șe arș fi mai bine nentș tine, in kritika stare șe te afi akșm, este sș kîntișî favoarea vșrșlși meș de Gizi; mî, la așeasta, îmî addșkș aminte de xșș lșkrș șe 'mî rakonta ierș.

Mașrevel se anșonș kș xșș pasș.

— Îkinșește-'mî, sișe, îmî zîșea vșrș-meș (adaoșș Karolș), kș întoate dimineșile, ne la zșșe ore, treșe prin stra-da Sșnrșlși-German-l'Osseroa (Saint-Germain-l'Auxerrois), întorkindș-se de la Lșkrș, inemikșlș meș șelș de moarte; îlș vșrșș printr'o fereastrș kș gratiî din rîndșlș de joșș; a-șeasș fereastrș este de la kamera vekîșlși meș învșșș-torș, kanonikșlș Petrș Pil. Așia dar, in toate zillele vșrșș ne inemikșlș meș trekîndș, mî in toate zillele rogș ne dia-volșlș sș 'lș skșșnde in adîncimile nșmîntșlși. — Șșșne-'mî dar, meștere Mașrevel, kontîși Karolș, daka ai fi tș drakș, saș daka ai lșa, șelș nșșinș nentș xșș momentș, lokșlș lși, poate kș asta arș addșșe mșlșșmire vșrșlși meș de Gizi?

Maşrevel imi relx̄t infernalx̄l̄s s̄x̄s s̄x̄r̄is̄, ş̄i b̄zele s̄ole, galbene ink̄x̄ de sn̄aim̄, esnr̄imar̄x̄ ačeste k̄x̄v̄inte:

— Dar, sire, eș n'amș n̄x̄x̄erea de à deskide n̄x̄-m̄int̄x̄l̄s.

— K̄x̄ toate ačeste 'l̄s aī deskis̄, dak̄x̄ n̄x̄ m̄x̄ gre-șes̄k̄s̄, nentr̄x̄ brav̄x̄l̄s de M̄xi. Dar poate 'm̄i veī zice k̄x̄ k̄x̄ x̄nș n̄istolet̄s... Eī, ş̄i ak̄xm̄ n̄x̄ 'l̄s maī aī n̄istolet̄x̄l̄s ačela?...

— M̄x̄ pardonnaj̄i, sire, respūnse t̄xl̄x̄ar̄x̄l̄s čeva maī ins̄x̄fflejit̄s, eș traḡx̄ maī bine k̄x̄ ark̄x̄eb̄x̄sa (n̄x̄sk̄x̄) dek̄it̄s k̄x̄ n̄istolet̄x̄l̄s.

— O! zisse Karol̄s IX, n̄istolet̄s saș ark̄x̄-eb̄x̄s̄, tot̄s z̄na fače, ş̄i s̄x̄nt̄s konv̄ins̄ k̄x̄ v̄x̄k̄-meș de Gizi n̄x̄ va kod̄i as̄x̄nra alleger̄ei mižloačelor̄!

— Dar, zisse Maşrevel, imi va treb̄xi o arm̄x̄ în k̄area s̄x̄ m̄x̄ poçis̄ ink̄rede; k̄x̄ ş̄i poate s̄x̄ ş̄iș silit̄s s̄x̄ traḡx̄ de departe.

— În kam̄era asta am̄x̄ zeče ark̄x̄-eb̄x̄se, adaoḡi rečele, k̄x̄ k̄are loșes̄k̄s̄ x̄nș galben̄s la o s̄x̄t̄x̄ činč̄i-zeč̄i de naș̄i; eak̄x̄, vreī s̄x̄ čerç̄i x̄na din elle?

— O! da; sire! k̄x̄ čea maī mare b̄x̄k̄rie, striḡt̄ Maşrevel înaint̄nd̄s snre o ark̄x̄eb̄x̄s̄ k̄area sta într'x̄nș x̄n-ḡis̄, ş̄i ne k̄area o ad̄x̄seser̄x̄ k̄iar̄s̄ în zioa ačeea l̄xi Karol̄s IX.

— N̄x̄ ne ačeea, n̄x̄, zisse rečele; ne ačeea o n̄x̄strež̄s nentr̄x̄ mine. În zillele astea am̄x̄ s̄x̄ fak̄x̄ o v̄i-n̄x̄toare mare, x̄nde șuer̄s̄ k̄x̄ are s̄x̄ 'm̄i serbe. Dar din čelle-l'-alte or̄i-k̄are iuj̄i va fi la plak̄s̄.

Maşrevel desaḡr̄uț̄ o ark̄x̄eb̄x̄s̄ d'într'x̄nș trofeș̄.

— Ak̄xm̄, k̄are este inemik̄x̄l̄s, sire, k̄are este? întreb̄t̄ assassinx̄l̄s.

— Штiș eș kare este? respunsse Karolș IX stribindș pe miserabilșlș kș o kșxtștșrș ulinș de desureșș.

— Sș intrebș, daka este ama, nentș asta, pe D. de Gizī, inginș Mașrebel.

Reșele dete din șmerī; pe șrș zisse:

— Nș intreba nimikș, kșčī D. de Gizī nș va respunde. Sș dș'vr'o datș respunsș la assemenea lșkrșrī? asta rșmine sș o giceaskș așeia kariș vorș sș skane de snīnzșrștoare.

— Dar bine, dșrș 40 sș'lș porșrș rșkșnnoasșe eș?

-- 'Ūi amș snșș kș in toate dīmineșele treșea pe la zșșe orș, pe din aintea ferestrei kanonikșlși.

— Dar kișī nș trekș pe din aintea așestei ferestre? bine-voīaskș Malestataea Boasrș sș'mī arate nșmaī șnș semnș oare-kare.

— O! asta este nșș lesne. Mīne, snre essemnș, are sș dșkș pe sșșșioarș șnș portș-follș de marokinș roșș.

— Ajșnșe, sire.

— Maī ūi kalșlș așeia ne kare 'ūi 'lș a datș D. de Msi, mi kare este ama bșnș de fșrș?

— Sire, amș șnș kalș de Barbaria, din 4ei maī ișșī la fșrș.

— O! kitș nentș tine nș dșkș ničī o grijș! atitș nșmaī este bine ka sș utiī kș monasterșlș are o portișș pe din dosș.

— Mșlșzmeskș, sire. — Akșm rșșașī pe Dșmnezeș nentș mine.

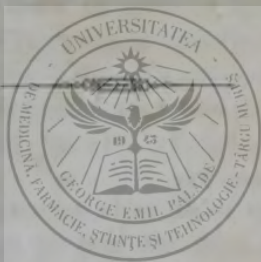
— O! darē-arș o mīe de demonī! roașș tș, maī bine ne drakș; kșčī nșmaī prin okrotirea lșī poșī skșna de utreangș.

— Adio, sire.

— Adio. — A! anono, domnșle Mașrebel, uti

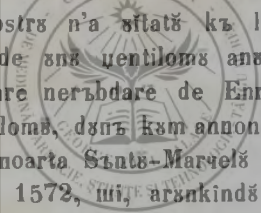
kъ dakъ mlîne de dimineaцъ înainte de zeye ore se va azzi vorbindă de tine in vre zns felă oare-kare, saă dakъ nъ se va azzi vorbindă dъnъ zeye ore, este o inkisoare pe viaцъ în Lъbrъ.

Шi Karolъ IX reinчепъ sъ uxere kъ netъrbъrare шi mai bine dekită ori kind kinteklă sъă чelă favoritъ.

IV.

Noaptea din 24 Augustū 1572.

Lektorul nostru n'a sflat k̄ la kanitul trekt̄ s'a f̄kt̄ vorbire de un̄ ventilom̄ an̄me la Mol, ce se autenta k̄ oare-kare ner̄bdare de Enrik̄ al̄ Navarrei. Acest̄ tin̄r̄ ventilom̄, d̄n̄ k̄m̄ annonyase amiralul̄, intra in Paris̄ prin noarta S̄nt̄s-Marcel̄ pe m̄rgul̄ se-rei din 24 Auḡst̄ 1572, ūi, ar̄nk̄nd̄ o k̄xt̄t̄r̄ indestul̄ de desnreḡitoare as̄nra n̄meroaselor̄ osp̄t̄r̄ii ce 'ūi ar̄t̄ā in dreanta ūi in st̄nga nittoresq̄ile lor̄ table, streb̄tt̄ k̄ kalul̄ s̄̄ plin̄ de s̄n̄me p̄n̄ in cent̄r̄l̄ or̄ash̄l̄i, unde, d̄n̄ ce a trekt̄ prin pīaga Māsbert (Maubert), Mika-P̄nte (le Petit-Pomt), n̄ntea Notre-Dame, ūi d̄n̄ ce merse in l̄ngul̄ kes̄rilor̄, se opri in kan̄tul̄ stradei de Bresek̄, karea s'a n̄mit̄ de at̄n̄ci in koaci s̄rada Arbor̄ul̄i-̄sk̄at̄ (de l'Arbre-Sec), pe kare a-cest̄ n̄me modern̄ il̄ vom̄ n̄zi pent̄r̄ mai m̄l̄t̄ inlesnire á lektorilor̄ nostri.

N̄mele ūi n̄l̄k̄ f̄r̄ indoīal̄, pent̄r̄ k̄ el̄ intr̄ acolo, ūi fiind̄-k̄ la st̄nga o prea fr̄moas̄ tabl̄ de fer̄ z̄imb̄nd̄ pe k̄ier̄ul̄ ei, ornat̄ k̄ klonoyei, ūi at-

trădea lăzarea—aminte, se onri mi pentru a dăoa oarbă ka sã citeaskã ačeste kãvinte: *La Stella-Frsmoasz* (A la Belle-Etoile), skrise în formã de lezendã de desãbtãlã z-nei niktãri (zãgrãbeli) karea infãdișea forma čea mai lingvitoare pentru zã kãllãtorã flãmîndã: o passere če se fričea în mizlokãlã zneï negrã, în timpã če zã omã kã mantã romșe imi întindea kãtre ačeastã stea, de o pãskočire nșoz, bračlã, pãnga mi doringele sale.

— Eakã, zisse čentilomãlã, o ospãtãrie karea utie kãm sã se rekommande, mi, nre lečea mea, zikã, birtãșlã kare 'lã čine katã sã fie zã nișikerã foarte istegã. Eã amã aszitã totã de zãna zikîndã kãm kã strada Arbory-lãi-Sekã era în kãrtierãlã Lvbrãlã; mi, dakã amežmîntãlã va fi konformã kã tabla amã sã fiã gãsdãitã de mîzșne aiči.

Pekînd nșozã kãllãtorã mi lãčea singrã ačestã monologã, zã altã kavalerã, kare întrã din čelã-altã kapãtã alã stradei, adikã urî strada Sîntãlãi-Onorie (Saint-Honoré), se onrea mi flãmînea assemenea în estazã înaintea tablei *La Stella-Frsmoasz*.

Ačela d'între ačestã dșoi kavaleri ne kare ilã utimã akãm, čelã pãčînã dșnp nșme, era kãllare ne zã kalã albã de vičã ispaniolã, mi imbrãkatã ne dë asșnra kã zã mînteanã negrã garnițã kã jé.' Manta lãi era de katifea viorî—înkisã nșrta-botte (čissime) de nielle neagrã, o spadã kã mînerî de ferã sãpatã, mi zã nșmnaș totã la felã. De vomã treče akãm de la kostãmã la figșra sa, zičemã kã era zã omã ka de vre o dșoz-zočî mi patrã pînz la dșoz-zočî mi činči de annî, smeadã la fačã, kã oki albastri, kã mșsteačã sșbčire, kã dingii nrea frãmouși

E.L.

L. HERRISON

La Mol.

Kontele Annibal de Kokonas.

oare nu sântem noi aici aproape de Lăvră? Ori mi cum va fi, mi se pare că mi dămniata te ai brodită totă la zădărsă cu mine: asta este kam lingămitoră, zădă, pentru senioria mea.

— Domnule, respunse avelă—altă cu zădă akventă provincială kare nu remînea întră nimică mai josă dekită avelă niemontesă ală konvorbitorăslă săă, mi eă sokoteskă că aचेastă ospătzrie este aproape de Lăvră. Însă, eă totă mă mai întrebă singură daka voă aveă onoarea să fi fostă de o părere cu dămniata. Staă mi mă gîndeskă.

— Че, nu estă decisă (hotărîtă), domnule? kă toate aचेstea kasa este atrăgătoare. Apoi, poate că eă m' amă tentată (isnitiă) mi de presența dămniata. Nu tînză însă celă puțină că nikăra este eă frămoasă.

— O! nici kăzintă; dar vezi—kă kîară asta mă face eă bînzeskă de realitate. Parăslă este plină de amăzitoră, prekăm 'mi aă săsă, mi aचेeva poate să amăpeaskă kă 'o tablă kă aचेeamă înlesnire kă mi kă zăă lăkră.

— Mordi, domnule, adăogă niemontesăslă, eă nu mă țărăgă de înșelătorie, mi daka ospătarăslă imă va da o passăre mai răă frintă dekită aचेea eă stă pe tabla lăă, ilă nuă kîară pe dînslă în frigare mi nă'lă slăbeskă nînză eă nu se va rămeni kăm se kade. Aîdegi să întrămă, domnule!

— În cello din șrmă văză kă m' ai îndăplekată, zisse provincialăslă rizîndă, arată—'mi daka eă ama drămsăslă, te rogă, domnule.

— O! nre leșea mea, domnule, asta n'oiă mai face—o, kăci eă nu sântă dekită șmilăslă dămniatale servitoră, kantele Annibal de Kokonas.

— Și eă ,domnule, nu sântă dekită kantele Iosifă—

Iacint-Bonifacie de Lerak de la Mol, kă totslă la ordinile dămitale.

— Atănci, domnule, vino să ne lărmă la brauă mi să intrămă amândoi.

Rezultatslă ačestei împăcișitoare propunerii fă kă ačei dăoi tineri, țe deskălekară de ne kaii loră, arănkară friele în mîinile xni rîndamă, se lăară la brauă mi, potrivîndă-mi snadele, anăkară sure poarta ospătriei, ne pragslă kăria sta ospătară. Însă, kontra običeislăi ačestă felă de oameni, demăslă proprietară nă se pără à le lăa niči de kăm seama, okpătsă fiindă à konvorbi kă măltă lăare aminte kă xne gligană ăeapăne, xskatsă mi galbenă, intr'o mantă kă fața iesăei, ka o bafniură în penele ei.

Čei dăoi țentilomi ajănsere atitsă de anroape de ospătară mi de omăslă kă manta ka iaskă kă kare konvorbea, inkitsă Kokonas, perăzîndă-mi săbdarea de o asemenea nebăgare în seamă țe ačea în privința sa mi à tovară-măslă să, trase ne ospătară de minekă. Ačesta se pără atănci deștentîndă-se de o dată mi dete drămslă konvorbitorslă să printr'ăne: *la revedere*. *Bino ksrînd, mi mai kă seamă nă șita de à mă înksnnoutința kă lămsrire des-nre ăelle țe se întimnă akăm.*

— Ei! domnule ăidatsă! zisse Kokonas, nă vezi kă oamenii te kătsă?

— A! pardon, domniloră mei, zisse ospătară, nă vă vedeamă.

— Ei! mordi, să kădea să ne vezi; mi, fiindă kă akăm nă ai văzătsă, în lokă de à zice în preskărtare nămaî *domnule*, te rogă să zici, *domnule konte*.

La Mol sta îndărgătsă, lăssîndă să vorbeaskă Kokonas, kare se pără kă lăasse treaba asta așăurgă-mi. Kă toate ačesteia era lesne à vedea ne surinčenele lăi în-

krantate kă sta gata de ă 'i veni in ajstoră indată ce ară fi ajnsă momentăle de ă lăkra.

— Ei bine! ce nofteilă dar, domnăle konte? întrebă ospătarăle kă tonăle celă mai liniștită.

— Ei! vezi așă... akăm merpe treaba mai binișoră, nă é așă? zisse Kokonas întorkîndă-se sure la Mol, kare făkă din kană și semă afirmativă. D. konte mi eă, fiindă-kă ne amă momită prin tabla dămitale, nof-timă să găsămă aiă la dămniata ospătare mi renaosă bână.

— Domniloră, zisse ospătarăle, imi pare răă nînă la săffletă, kăci n'amă mai mătă dekită o kameră, mi mă temă kă poate să nă vă fie la plakă.

— Ei, ș'ano! aiă mai bine, zisse la Mol, mer-umă să găsămă aiărea.

— A! ba nă, ba nă, zisse Kokonas. Eă rămiă aiă, nentă kă kală 'mi este ostenită de totă. Așă dar iăă eă kamera, fiindă-kă dămniata nă o vreă.

— A! așă este altă-čeva; respănse ospătarăle ne-skimbîndă-'mi rečeaă čea inertinentă. Daka șutegă nă-mă șiăle, atăncă nă vă poăă găsăi de lokă.

— Mordă! strigă Kokonas; eakă, pre leșea mea, altă dăxanie poăită; akășika îi părăgămă kă eramă prea mătăi dăoi, mi ne șiămă, nă se mătămeunte nă-mă kă șiă! Če, nă vreă să ne găsăeuti, respăităle?

— Zikă zăă, domniloră, fiindă-kă aușkăgi treaba in astă-felă de tonă, mi eă amă să vă respănză kă inimă kărată.

— Atăncă, respănde, dar respănde kărînd.

— Ei, știăi če! mai bine așă vrea să n'amă o-noarea de ă vă găsăi.

— Nentă če? întrebă Kokonas, îngăbinîndă-se de nekază.

— Pentru că n' aveți lakei, mi că, pentru o cameră oknată de doi stăniți, voiș avea două camere goale de feiorii. Prin urmare, dîndu-vă camera cea de stăniți, voiș fi în riskă de a nu putea să înkirieză pe cellel-alte.

— Domnule de la Mol, zisse Kokonas întorkîndu-se spre elă, spune, zăă, nu'ți vine, ka mi mie, a țiopțici pe xomanișă asta?

— Asta se poate face prea pe lesne, zisse la Mol pregătîndu-se, ka mi tovarășulă săă, de a bșai pe avelă reschită de ospătară kă kîdî-va nșmni, săă kă kite-va girbace.

Însă, kă toată această indoită demonstrare, karea n'avea nimikă liniutitoră din partea celorlă doi țentilomi ce se ptreacă așa determinat, ospătarăă nu se sșimintă de lokă, mi se mîldșmi nșmai de a se traue înapoi kă șnă pasă, spre a fi în kasa sa:

— Se vede, zisse elă într'șnă tonă prosteskă de glșmă, kă acesti domnișori șoseskă din provincie. La Parisă, s'a trektă moda de a țiopțici pe ospătarii ce nu voră să dea camere. Țiopțiceskă pe șeniorii cei mari iar nu pe țețșeniș cei de rîndă; mi, daka veți strîga prea tare, akșm mergă de kîemă pe vecinii mei, mi atșnăci voi veți mîka la bșueli, lăkră prea nekșvenită pentru doi țentilomi.

— Mordi! bine, nu veți că elă își rîde de noi, zisse Kokonas kătre la Mol, perzîndu-și rîbdarea.

— Grigore, ia dă'mi a nșskă, zisse ospătarăă adresîndu-se la șervitorăă săă, kă avelașă tonă ka kșm ară fi zisă: Șă se înkonjoare acesti domni.

— Trin-del-păna, șrlă Kokonas trăgtîndu-și șpada; ți mișkă-te mi tș, domnule de la Mol, ce stai amorșită, mai înșerbintă-te!

— Și dămniata assemenea, mi se pare, domnule de Kokonas?

— Ei bine! dakъ é ama, ilș vomș kъsta amîndsoi.

— Ai! fъkъ la Mol, nъ este чева kam tîrziș nentъ à emi?

— Tîrziș netîrziș, eș katъ sъ essș. — Ordinile melle sântș precise. — Sъ ajșngș kîtș mai kșrînd la Parisș, mi, îndatъ dșpъ sosire, sъ gъseskș ne dъcele de Gizi.

La aчestș nșme alș dъvelsi de Gizi, ospъtarșlș se anroniș kș mșltъ bъgare de seamъ.

— Mi se pare kъ obraznikș zlla askșltъ la noi, zisse Kokonas, kare, ka șnș Piemontesș, era foarte zъkamș mi kare nș nștea sъ erte sъșnînlși de *La Stella-Frșmoasș*, nečibila manierș kș karea 'șî priimea oasniș.

— Da, domnilorș, vș askșltș, zisse aчesta nșîndș-'șî mîna ne skșfș, dar însъ vș askșltș nentъ à vș servi. Așziș vorbindș de marele dъce de Gizi, mi nșmai dekîtș amș allergatș. La че lșkș vș nočîș servi, seniōrilorș mei?

— A! prekșm se vede, aчestș nșme este fermektōrș, kъčî din obraznikș te vъzș prea sșpnșșș. Mordi, ospъtare, ospъtare... kșm te kîamъ.

— Memterslș la Șrierș (la Huriere), respъnse ospъtarșlș, nlekîndș-se.

— Ei bine! memtere la Șrierș, sokotemtî tș kъ brađlș meș sъ fie mai șușrelș dekîtș alș D. dъce de Gizi, kare are nșivileșlș de à te face ama komnlesantș?

— Ba nș, domnule konte, dar este mai skșrtș dekîtș alș dșmitale, respъnse la Șrierș. Kître aчestea, a-daogъ elș, katъ sъ 'пî snșîș kъ aчestș mare Enrikș este idolșlș nostrș, nentъ noi Parisianiș.

— Kare Enrikș? întrebș la Mol.

— Mi se pare că este numai unul, zisse ospătarul.

— Pardon, amice, mai este încă unul de care te îndemn să nu vorbești rău; este Enrik al Navarrei, afară de Enrik de Kondé, care își are și el meritele sale.

— Pe aceia nu îl cunosk eu, respunse ospătarul.

— Uită, dar' vezi că 'lă cunosk eu, zisse la Mol, mi, fiindcă eu sunt trimis la reșele Navarrei, te invit să nu zici nimic rău de dânsul înainte mea.

Ospătarul, făr à respunde D. de la Mol, se murgini numai de a'și atinge umor șofa cu mîna, și, conținînd de a'și înblîzi căstora spre Kokonas, zisse:

— Așa dar', domnule, are să vorbească cu marele dăce de Gizi? domnule este un om prea fericit; și nu este îndoiel că vine pentru?.

— Pentru ce? întrebă Kokonas.

— Pentru serbătoare, respunse ospătarul cu un șris cădat.

— Trebia să zici pentru serbători; căci Parisul e mere de serbători, prekam amă aflat; celăl puțin se vorbește numai de baluri, de ospățuri, de karzele. Ce, aș nu netreche căneva bine la Paris, ai?

— Kam așa, domnule meu, nîu akam celăl puțin, respunse ospătarul; dar șneră că vor netreche mai bine de ici încolo.

— Nșnta Mașestăii sale a reșelă de Navarra atrașe cu toate acestea multă lume în oraș, zisse la Mol.

— Măști șgenoi, da, domnule, respunse într'ună kiuș șvșiată ospătarul la Șrier; ne șmă, mai ștînînd-se, adaog: A! pardon, noate că domni șntă reformă?

— Eu, reformată! strigă Kokonas, asta'i bșn, ză! eu șntă katolikă ka și nrea șntăș nostră pșrinte nana.

La Țrierș se întoarse snre la Mol ka kzm arș fi vrșlș s'łlș întrebe; îns, ori kș la Mol nș 'i înjellese kșztștșra, saș kș nș gșsi de kșvînșđ à'i resnșnde altș-felș dekitș printr'o altș întrebare.

— Daka nș kșnnosși ne Maiestatea Sa reșele Navreș, memtere la Țrierș, îi zisse, poate kș kșnnosși ne D. amiralșlș. Amș azșitș zikîndș kș D. amiralșlș se bșkșra de oare-kare favoare la kșrte; mi, fiindș-kș sșntș rekommandatș la dînsșlș, amș fi doritș, daka adresa lși nș'și vine rșș la azșș, sș aflș șnde lokșiemte.

— *Lokșia* în strada Betizi (de Béthisy), domnșlș meș, aci la dreanta, resșnșse osnștarșlș kș o mșlșșmire askșnș karea nș fș nștîngș de à nș se da de golș.

— Țe înjellege, lokșia? întrebș la Mol; Țe, aș s'a mștatș de akolo?

— Da, din lșmea asta, poate.

— Țe va sș zikș? strigari, de o datș amîndșoi șentilomii, amiralșlș s'a mșlatș din lșmea asta?

— Țe! domșle de Kokonas, șrșmș osnștarșlș kș șnș sșrîșș vikleanș, dșmniata estî dintr'ai lși Gizî, mi n'o mtii asta?

— Kare, asta?

— Kș a-'l-altș-ierî, kind treșea prin nișșa sșntș German-l'Osseroa (Saint-Germain-l'Auxerrois) d'înaintea kasei kanonikșlși Petș Pil, amiralșlș nriimi o lovîșrș de arkșebșșș.

— Și s'a omoritș? strigș la Mol.

— Ba nș, lovîșra 'i a frîntș nșmăi brașlș mi 'i a lșatș dșoș deșete, dar' se șnerș kș gloanșele eraș otrșvite.

— Țe felș! miserable, strigș la Mol, se șnerș!...

Atșnși osnștarșlș la Țrierș, întorkîndș'mî snatele snre la Mol, îmi șkoase limba kștre Kokonas în kînșlș Țelș

maî batjokoritoră, însoţindă uestelă ačesta şii kă o kăzăr-
tără de îngelleçere.

— Într'adevără! zisse Kokonas plină de băkărie.

— Într'adevără! mărmară la Mol kă o inkremenire
dăçeroaşă.

— Da, da, domniloră mei, asta este tokmaî aşa kăm
amă onoarea de á vř snăne eă, respånse ospătarăă.

— Daka é aşa, zisse la Mol, kată să mergă la
Lăvră fără de á maî perde ničii o minăă. Găsi-voiş oare
ne reçeale Enrikă ală Navarreii?

— Se poate, dăpă çe odată lokăiemte akolo.

— Şii eă mergă dar la Lăvră, zisse Kokonas; Gă-
si-voiş oare ne dăçele de Gizi?

— Se poate, nentă kă nă este ničii snă momentă
dekind 'lă amă vřzărăă trekinds însoţită de dăoă sate de
çentilomă.

— Aădeçii daka é aşa, domăle de Kokonas, zisse
la Mol.

— Eakă, viă, domăle, zisse Kokonas.

— Dar' çina domniei voastre? domniloră mei, în-
trebă ospătarăă la Şrieră.

— A! zisse la Mol, poate kă eă voiş çina la reçeale
Navarreii.

— Şii eă poate kă voiş çina la dăçele de Gizi
zisse Kokonas.

— Şii eă, zisse ospătarăă, dăpă çe 'mă çină kăă-
okii nironiçii dăpă çei dăoii çentilomă kariî ankaă drămăă
Lăvrăăă, şii eă, amă să'mă skliviseskă koifăă, să'mă păă
măă la arkăebăă, şii să'mă daă lançea ne toçită. Çineva
nă utie çe are să se întimle.

V.

Despre Luvru în parte și despre virtute în genere.

Ceî doi pentilomi, informații de cea d'intiis ner-soannъ che întelniгъ, anșkarъ ne stradă d'Averon, strada Sântă-German-l'Osserôa, mi neste pșyngă fșrъ înaintea Lșvrălxî, alle kșrăia țrnxnî încenșerъ à se perde prin celle d'intiis șmbre alle sereî.

— Че аї? întrebă Kokonas ne la Mol, kare, oprindș-se la vederea bștrînșlxî kastelă, privea kș șnș felș de respektș așelle podșrî-mișkștoare, așelle ferestre îngșste mi așelle țrnxleșe askșyite che se înfșyșeareș de odatș înaintea okilorș sșî.

— Niçî eș nș ușiș, zșș, zisse la Mol, de che mi se batte inima. Nș sântș, sș zıçî, vre șnș omș de totș frikosș; dar' nș ușiș pentrș che palatxlș așesta mi se pare posomoritș, saș, mai bine, sșșimîntștorș.

— Eї, uți che? zisse Kokonas, eș nș uțiș che'mi este, dar simyș în mine o bșkșrie foarte rarș . Ști însș kș imbrșkșmintea 'mî este kam neîngrijitș, adaogș elș arșnkindș-șî o kșștșțrș așșpra kostșmălxî sșș de drșmș. Eї, u'apoї! çineva are șnș aerș mai viteazș așa. A-

fară de aceasta, ordinul țe mi s'a dată imi kommandă s'ă m'ă grăbeskă. Prin zrmare amă s'ă fiă bine priimită, odată țe amă s'ă zrmieză întokmai kəm mi s'a ordonnată.

Și astă-felă ței dăoi tineri kavaleri imi zrmară drămlă, țarbărați fie-kare în parte, de simtimentele țe esprimaseră.

Găardia la Lăbră era tare; toate postările se p'zreaș à fi indoite. Tinerii nostri kăll'tori, fără dar' de okamdată în nedomirire. Însă Kokonas, kare observase kă nămele dăcelă de Gizl era ka zăă felă de talismană (fermekă) la Parisiană, se auroniă de o santinellă, mi, reklamândă în p'zterea ačestăi p'nea p'zterăikă năme, întrebă daka, în p'zterea lăi, n'ară p'ztea s'ă între în Lăbră.

Ačestă năme se p'zrea în kăndă azăra soldatălăi efektălă s'ă ței obiăniți; kă toate astea întrebă ne Kokonas daka n'avea vorba de ordină (lozinka).

Kokonas f'ă siliță à s'uzne kă n'avea.

— Atănci, la o parte, domnăi meș! zisse soldatălă.

În momentălă ačeta, zăă omă kare vorbea kă offițersălă de rîndă, mi kare, kă toate kă vorbea, azsisse ne Kokonas reklamândă intrărea sa în Lăbră, imi prekărmă konvorbirea, mi biîndă la dînsălă, îi zisse:

— Șle fre timtale kă tomnă ti Găizi?

— Breaș s'ăi vorbeskă, resnăse Kokonas s'ărizîndă.

— Nă si bot! tomnă țăgră est la imberatăr.

— Bine, eș însă amă venită la Parisă ka s'ăi adăskă o skrisoare de avisă.

— A! la timtale est zăă sgrizor d'afis.

— Da, mi viă p'nea de denarte.

— A! timtale fin ti ținard.

— Da, viă de la Piemontă.

— Păn! păn! azdă est alt țăgră, mi timtale kəm zi g'iam?

— Kontele Annibal de Kokonas.

— Pin! nin! si té la min sgrizor, tomnъ Annibal ti Gogonas.

— Eakъ zъѣ, ne onoarea mea, хнѣ omѣ îndestълѣ de galantѣ, zisse la Mol în sinemi; n'ашѣ nъtea гъsi mi eѣ oare ne вг'хнълѣ ka ачеста ka съ mъ kondъkъ la реѣle Navarrei?

— Apoï si té sgrizor, tomnъ Annibal ti Gogonas, kontinxi à ziche џentilomълѣ џermanѣ întinzîndъ-шî mina къ-tre Kokonas kare sta la îndoïalъ.

— Mordi! renetъ Piemontesълѣ nekrezъtorѣ ka хнѣ semi-Italianѣ, nъ utiѣ, zъѣ, daka trebъe... Eѣ n'amѣ onoarea de à въ kъnnoашte, domnълѣ meѣ.

— Eѣ est Besmъ, om ti la tomnъ tsg ti Gъizi.

— Besmъ, mърmъръ Kokonas; eѣ nъ kъnnoskѣ nъ-mele ачеста.

— Dъnnialъi este domnълѣ de Besmъ, seniore, respъnse santinella. Въ амъиште pronъщяarea, mi altѣ nimikѣ. Даџи-въ skrisoarea în mina domniei sale, mi remiѣ eѣ respъnzъtorѣ pentъ asta.

— A! domnъle de Besmъ, strigъ Kokonas, ba bine, zъѣ, къ nъ te kъnnoskѣ!... kъm se noate! kъ чеa mai mare nъчere. Postiџi skrisoarea mea; mi 'mî skъzajъi îndoïala. Dar' чинева katъ съ se îndoïaskъ kînd voeште à fi fidelъ.

— Pin, nin, zisse Besmъ, nъ tren si sgъz.

— Ба zъѣ, domnълѣ meѣ, zisse la Mol aproniîndъ-se mi elѣ, fiîndъ-къ sъnteџi ama de îndatoritorѣ, n'аџi авеа бъ-nъtatea à въ însъгчина mi kъ skrisoarea mea prekъm аџi fъ-kъtѣ kъ à товагъшълѣ meѣ?

— Timtale kъm zi gîam?

— Kontele Lerak de la Mol.

— Gont Lerag ti la Mol?

Апо! si tē sgrizor, tomnъ Anninal ti Gogonas.

— Аша, да.

— Azdъ нѣ гънноскъ.

— Prea simnлx de а нѣ avea onoare съ fiș kхn-
noskлѣ de dъmnлata, domnлѣ meș, pentru кѣ съntлѣ strъinлѣ,
mi, totлѣ ka mi domnлѣ konte de Kokonas, kларѣ astъ sea-
rъ amлѣ nikatлѣ prea de departe.

— Пхн, ti съnt fin timtale?

— Din provinție.

— Кѣ сънлѣ sgrizor?

— Da, кѣ о skrisoare.

— Pentru tomнъ ti Gъizл?

— Ba нѣ, pentru Maiestatea Sa reșele Navarreл.

— La mine нѣ est ti la reșu ti Nafar, tomнъ, res-
pъnse Besмѣ кѣ о reșealъ съbitлѣ, mi нѣ si nod si é sgrizor ti
la timлfostrл.

Pe съmл Besмѣ, intorkлndъ mi съnatele къtre la Mol,
intrл in Lъbrл фkклndъ semнѣ lъi Kokonas de а merșe dъпл
dлnsлѣ.

La Mol remase singeрл.

În acellamл momentл, dintr'o съпъ а lъbrлkл pa-
ralleлъ кѣ аșeea prin karea intrase Besмѣ mi кѣ Kokonas,
eși о trъпъ de kavalerл ka de vr'o съtл de oameni.

— A! a! zisse santinellл къtre kamaradъ-л, asta
este de Mъi кѣ съgenoșilъ съл; нѣ maл miș de bъkъrie. Pe
semne кѣ reșele lэ a fi promisл съ osindeaskл la moarte
pe assassinлѣ amiralлkл; mi, fiindл-кѣ totл elъ a omoritл mi
pe tatлѣ lъi de Mъi, fișлѣ va imnlini кѣ о lovire dъoр res-
bъпъrл.

— Pardon, zisse la Mol adressлndъ-se къtre soldatл,
mi se pare кѣ аl zisл, bravлѣ meș, кѣ officersлѣ аșesta
este de Mъi?

— Da, da, senlorлѣ meș.

— Ши къ ачеиа че 'лэ инсогескэ ераѣ?...

— Ераѣ парналлиои¹. Амѣ зисѣ одаѣ.

— Ъџи мѣлѣзмескѣ, зиссе ла Мол, фъгъ а се агъта къ лѣа сеама ла терминлѣ де деснреѣ еснриматѣ де сантинеллѣ. Атѣѣ вреамѣ сѣ штиѣ.

Ши индrentиндъ-се нѣмаѣ декитѣ кѣтре шefѣлѣ кавалерилорѣ, се апроиѣ де елѣ ми 'и зиссе:

— Домнѣле, амѣ афлатѣ къ дѣмниата естѣ D. де Мѣи?

— Да, домнѣлѣ меѣ, еѣ сѣнтѣ, реснѣнсе оффигерѣлѣ кѣ политеѣѣ.

— Нѣмеле дѣмитале, fiindѣ преа кѣнноскѣтѣ интре протестанџи nostriѣ, мѣ инкѣраѣеазѣ а мѣ адреса ла дѣмниата, домнѣлѣ меѣ, снре а 'џи чеге знѣ сервѣиѣ.

— Ка че фелѣ де сервѣиѣ, домнѣлѣ меѣ? Дар', маѣ интиѣ, кѣ чине амѣ онѣгара де а борби?

— Кѣ контеле Лерак де ла Мол.

Чеѣ дѣои тинери кавалери се салтарѣ.

— Борбеуте, домнѣлѣ меѣ, сѣ vedemѣ, зиссе де Мѣи.

— Еѣ амѣ соситѣ де ла Аѣх, домнѣлѣ меѣ, ми адѣскѣ о скрѣсоаре дин партеа домнѣлѣ д'Аѣриак, гѣвѣрнаторѣлѣ провинџеѣ. Ачѣастѣ скрѣсоаре есте адресатѣ кѣтре реџеле Navarreѣ ми конринде итири foarte grabниче ми инсемнѣтоаре. Кѣм амѣ нѣтеа фаче сѣ 'и даѣ ачѣастѣ скрѣсоаре? приа че кинѣ сѣ интрѣ ин Лѣврѣ?

— Че ѣ маѣ lesne декитѣ а интра ин Лѣврѣ, домнѣлѣ меѣ, реснѣнсе де Мѣи; атѣѣ нѣмаѣ, мѣ темѣ ка реџеле Navarreѣ сѣ нѣ fie преа окѣнатѣ ин моментѣлѣ ачѣста снре а те приими. Дар' нѣ striкѣ нимикѣ, дѣка воешѣ сѣ виѣ дѣпѣ mine, те воѣс кондѣче пѣнѣ ла апартаментѣлѣ сѣѣ. Ънколо ремѣне асѣнра дѣмитале.

¹ Nume injeratorѣ, че се да ин Франџа протестанџилорѣ; nelenzini, нѣгѣни.

— Îți mulțumesc de o miie de orî, domnule meș.

— Bino, domnule, zisse de Mxi.

De Mxi deskzlekz, arznkz frizlz în mîinile lakezlxî
zlx, anazkz sure noarta Lxvzlxî, dete semnule santinellei,
în rodase ne la Mol în kastelz, mi, deskizîndz xwa de la
aportamentule reuelzî Navarreî, îi zisse:

— Postente de intrz, domnule meș, mi te infor-
m azz.

Anoi, salzîndz ne la Mol, se retrase.

La Mol, remîndz singzrz, se zîtz împreuzlzlx sxlz.
Antikamer era goalz, nzmaî xna din xwile interiore era
în skisz. Fzkk kîuzî-va nasî, mi dete de o szliuz.

Bzttz mi kîemz, dar' nș'î respnzse nimenî. Cea
noî mar. tyczere domnea în ayeastz narte à Lxvzlxî.

Nș mtisz, zlx, çine 'mî vorbca, ișî zisse elz,
de acea etikettz atîz de stranîkz? În nalatzlx ayea
n rgz mi vînz tokmaî ka intr'înz lokz pzblikz.

Îlî îar' maî szîgîz, dar' îgzz à da de znș rezlztatz
noî bzuz dekîtz la întîfa oarb.

— Aidezî, sz mergz înaînte, zisse în sine, katz
sz întzlneskz în çelle de ne zrmz ne çineva.

Îlî astz-felz înaîntz în szliya ayea, kare se în-
tzneca din çe în çe maî mxlz.

De odatz se deskise xwa oppzsz kz ayea prin
k rea intrase elz, mi emîrz dzoî nauz, çîîndz în mîîni dzoz
tuzze mi lzminîndz znșî femeî de o statzrz înnosantz, kz
o çinere à kornzlxî maîestoasz, mi maî kz seamz de o
franzsezuz admirabilz.

Lzmina dete toatz azzura lzî la Mol, kare remase
neklîntîz.

Feméa se oppî, din narte-î, prekzm fzkkze mi la
Mol din nartea sa.

țelș ce ea are drentelș d'ă autenta de la xnelș din cei mai xmilî servitorî ai sîi, însz . . .

— Însz, kontinsi Margarita, m'ai sokotitș de vre xna din femeile melle.

— Ba nș, doamna mea, ți v'amș sokotitș de xmbra frxmoasei Diane de Poatié (Diane de Poitiers). Amș aszitș zikîndș kș se aratș prin Lșvșș.

— Lassz, domnșle, zisse Margarita, de dșmniata nș mai dșkș niči o grijz, mi ai sș înaintezi la kșrte. Zis-seșii kș ai o șnistolz pentrx reșele Navarrei? Era kș totelș de prisosș. Dar' nș strikș nimikș, xnde este? addz sș-i o daș eș. Atitș nșmai te rogș grșbește-te.

Într'o klinz la Mol iși desfșkș inkieotorile minteanșlși, mi skoase din sînș o skrisoare strînsz într'xneș plikș de mțtase.

Margarita lșș skrisoarea mi se xitș la adressz.

— Nș estî dșmniata D. de la Mol? întrebș ea.

— Da, doamna mea. — O! Doamne! sș poate sș amș eș noroșirea de a mi fi nșmele kșnnoskștș Maiestz-șii Boastre?

— Amș aszitș ne reșele konsortele meș pronșn-șindș-lș, kșm mi ne frate-meș dșșele d'Alanson. — Știtș kș estî autentatș.

Șli astș-felș nșse în korsauș-și, kare sta șeanșnș de broderii și de diamante, așea skrisoare karea eșisse din minteanșlș tinșșlși kavalerș, mi karea era inkz kaldz de kșldșra nięntșlși sșș.

La Mol nșșvea kș okî plini de nesauș șe-șe mis-kare à Margaritei.

— Akșm, domnșle, zisse ea, dș-te în galeria de desșbtș mi așteantș akolo niņz kînd va veni țineva din

partea regelei de Navarra saș à dăchelă d' Alanson. Te va kondăche znelă din pașii mei.

Dăpă aceste vorbe, Margarita își zămă drămăle. La Mol se lini de părete. Însă trekătoarea era ama de îngăstă, mi țărnișra rejineii de Navarra ama de largă, înkiță xaiņa ei de mătase se atinse xșorș de xaiņa tînrăleii kavaleră, în timnă țe zne mirosă pătrănzătoră se respîndea ne znde trekăse ea.

La Mol simți zne fioră prin totă kornăle săă, mi, vîzîndă kă'i venea să kază, merse de se snrijini de părete.

Margarita disnă ka o năkă.

— Postemă să vii, domnăle? zisse pașăle însărcinată de à kondăche ne la Mol în galeria de desăbtă.

— O! da, da, strigă la Mol zămită; kăci, fiindă-kă tînrăle pașă îi arăta drămăle ne kare se denărtasse Margarita, elă se grăbea, șnerîndă à o măi vedea înkă odată.

În adevră, apăngîndă la kausă skreii, o zări la etașăle (katsă) țeie măi de josă; mi, ori din întîmlare, saș kă șgomotăle nasiloră sîi ajănsese nînz la dînsa, Margarita întorkîndă-mă kausă, la Mol năă să o măi vază înkă odată.

— O! zisse elă mergîndă dăpă pașă, asta nă este o șingă mortallă, este o zăitate: mi, pkekăm zăce Birăliș Maro...

Et vera incessu patuit dea.

Și adevrata zăă deskise intrarea.

— Eă bine? aă să vii? întrebă tînrăle pașă.

— Eakă-mă, zisse la Mol, pardon, eakă-mă.

Pașăle merse înainte a lăi la Mol, se nogoră din eta-

miş de sursă, deskise o ușă, pe ușa și altă, și, oprindu-se pe prag, zise către la Mol :

— Eak, domnule, aici ai să aștepti.

La Mol, intră în galerie la kria ușa se inkise după dînsul.

În galerie nu era nimeni dekită nămai un singur umentilomă care se preimbla, și care se vărea așteptînd și el.

Noantea încheie la 'și revărsa akum din bolțile de sursă întinsele sale umbre, și kă toate kă aței dsoi oameni se desprăgeaș nămai de vr'o dsoz-zeci de nasi z-nălă de altălă, n'și năteaș deosebi trăsările feței lor. La Mol se anoniă.

— Dămnezeș și m'erte! mermărlă elă, kînd era nămai de kîu-va nasi donarte de avelă-'l-altă umentilomă, asta este D. de Kokonas!

La sgomotălă nasiloră și, Piemontesălă se și întorsese spre elă, și se și kă ațeeamă mirare kă karea se și la Mol la dînsul.

— Mordi! strigă și elă; și fiș eș ală drakălă daka nu este la Mol! ș! ce drakă fakă eș de injră kiară în palatălă reuelă; ei, da ce! parkă reuele nu injră, și mai alminterea dekită mine nînă și prin biserică. Ei! în velle din ușa eak-ne și în Lăvră...

— Prekum vezi, zise la Mol. — D. de Besmă te a îndrăș?

— Da. Acestă Besmă este un nemămură de minăne. Dar' ne dămniata cine te a îndrăș?

— Pe mine m'a îndrăș D. de Măi... Îu și soneamă eș kă și xgenouă nu eraș aua de răș nriimigă la karte.... Ei, te ai întălnită kă D. de Giză?

— Ba înkz nș pînz akșm... Dar' dșmniata, 'uī ai dobînditș așdienșa reuelșī de Navarra?

— Niçī eș, dar' kreziș kș n'are sș ũie mșltș. M'aș addșsș aiçī, ũi'mī aș zisș ka sș autentș.

— Sș vezī kș este vorba de zș mare sșneș (çi-nș) mi kș o sș fimș zșsș lîngz altșs la masz. Çe în-timulare çīdatz, în adevzrș! Sșntș nșmaī dzoz ore dekind nș a împreznatș soarta, ũi... Dar' çe ai? parkz estī pre-okșnatș....

— Eș! zisse kș vīoīçne la Mol tresszîndș, kșçī, în adevzrș, sta parkz era çīmitș din kșssa arzșreī çev-zșsse; niçī de kșm, dar' lokșs în kare ne aflșmș 'mī ad-dzçe o mșũime de kșçetșrī.

— Filosofīçe, nș e asta? întokmaī ka mi mie. Pe kind intrasemī, tokmaī atșnçī, mi se reinoisz în minte toate povzșirile învzștorșsī meș. Ai çititș ne Plștarzș, domșle konte?

— Da, kșm nș! zisse la Mol sșrizîndș, elș este zșsș din çei maī favorīçī aștorī ai meī.

— Eī bine! kontinsi Kokonas kș seriositate, a-çestș mare bzrbatș nș mi se pare sș se fi greșitș kind komparz (assemçente) darșrile natșreī kș nisçe florī strellș-çitoare, dar efemere (trekztoare), în timnș çe virtztea o nrive-ște ka o plantz balsamikz de zșsș mirosș neneritorș ũi de o effikaçitate sșveranz nentz tșmzșirea vșlnelozș (ra-nelozș).

— Kșnnoștī limba ellenz, domșle de Kokonas? zisse la Mol çitîndș-se kș okīī nironiçī la konvorbitozș sșș.

— Ba nș, dar' învzștorșsș meș ũtia, mi 'mī a rekommandatș nrea mșltș kș, kind mș voīș întimula la kșrte, sș vorbeskș de virtzte. Asta, adaogș elș, façe zșsș ef-

feclă nrea bñă. Pentru aceea mi sntă foarte deapănă în felul acesta; te însuiezezi mai din'ainte ca să o știți. Apropo, nu 'mi este foame?

— Nu.

— Cu toate acestea mi se nare că kam stăria la frântura de pe tabla cea de la *Stella Frsmoasz*? eă nu mai poată, imi vine să kază josă de foame.

— Ei bine! domnule de Kokonas, eakă o frsmoasz okasione de a 'mi năne în lăkrare argumentele dămitale asăna virtutei, mi de a 'mi arăta în față admirarea pentru Ilstarxă, căci acestă astoră zice în oare kare parte: „Πρέπον ἐστὶ τὴν μὲν ψυχὴν οὐδύνη, τὴν δὲ γαστέρα λιμῶ ἀσχεῖν.“ Este bine de a 'mi denrinda săffletă că dăreera mi stomaxă că foamea.

— Așa zăă kare vă să zică dămniata știți ellinente? strigă Kokonas inkremenită.

— Dar kă sokotemă, resunse la Mol, ne mine m'a învăță pteentoră meă.

— Mordi! kante, daka é așa, noročirea 'mi este sigăă; căci poă face versări că reșele Karolă IX, mi a vorbi ellinente că reșina Margarita.

— Mai adaogă pe lingă acestea, că voă nătea să vorbesă inkă mi în limba gaskonă că reșele Navarrei.

În momentă așela se deskisse șua galeriei, kare ajăneea năă la anartamentă reșelă; se așzi șă pasă, se vază prin întănerelă o șmbră karea se anronia. Așeastă șmbră se făă șă kornă. Kornăă acesta fă D. de Besmă.

Așesta se șăă kăăă săă nasăă așelloră dăoi tineri kavaleri ca să kănoaskă pe așela ce kăăta elă, mi așă-felă făă șăă kornăă kăăă Kokonas ca să meargă dăăă dăăăă.

D. de Besmă kondăse ne Kokonas nină la estreme-tatea (marșinea) galeriei, deskise o ușă și se află kă elă ne cea d'întiis treantă à skărei.

— Dăpă ce ajănsse akolo, se onri, se xită impre-
ușărlă săă, ne xrmă în sxsă și în josă, și 'i zisse nrea
închetinelă :

— Tomnă ti Gogonas, xnt met timtale ?

— La ospătria *Stella cea Frsmoasă*, strada Arbo-
răsi-Sekă.

— Hăn ! năn ! timtale si fi tox naz tinard ti aiui... —
Mergă kărint la kaz la timăfostră, și ti sar la nobd si...
Și iar' se xită înureușărlă săă.

— Ei bine ! diseare la noante ce ? întrebă Ko-
konas.

— No nin ! azd nobd, timtale si fir mai xn dat aiui
kă xn grău aln bisd gauși timtate. Foru ti zemnar si fi
Gsizi. Șist ! yin gar tokis.

— Bine , dar' ta ce oră săă vîș ?

— Kint si sgălt timtale si' nad dogzină.

— Ce felă , dogzină ? întrebă Kokonas.

— Ta, ta, dogzină, kint si nad : năm ! năm !

— A ! toksină ?¹

— Ta, ta, ta, azdă snăș și po mine.

— Pnea bine ! așă vois face, respănsse Kokonas.

Și, salătindă ne Besmă, se denărtă zikinkă-și în-
chetinelă :

— Ce drakă vrea să zikă elă kă asta, și pentră
ce întimnlare să battă toksină ? Dar' ce 'mî passă mie ?
eș stăreskă în păretea mea : da plăktă mai este nem-

¹ Klopotăă ce se trade săă dea de utire pentră vre snăș fokă, saș altă întim-
nlare grea.

цiшорълѣ ъста де Бесмѣ. Дар' оаре сѣ маї аутентѣ еѣ нiнѣ сѣ iassѣ ми контеле де ла Мол?.. Ба нѣ, зѣѣ, нѣ'лѣ маї аутентѣ еѣ; чине шtie, noate кѣ елѣ are сѣ чине ла реѣеле Navarreї.

He згмѣ Kokonas anskѣ snre strada Arborълѣ-Sekъ, зnde 'лѣ аттѣѣеа ка знѣ magnetѣ tabla de *la Stella cea Frsmoasz.*

їn кѣрсълѣ аѣста се deskisse o зшѣ à galereiї че korrespъndeа кѣ apartamentele реѣелѣ де Navarra, ми знѣ паѣїс iнаintѣ snre D. de la Mol, ми 'ї zisse:

— Dъmnїata estї D. konte de la Mol?

— Да, еѣ сѣнтѣ.

— ѐnde lokъїemї?

— Strada Arborълѣ-Sekъ, *la Stella cea Frsmoasz.*

— Bїne! este aїчї anroape lingъ noarta Lъbrълѣ... askъltѣ, domъle kоnte... Măiestatea Sa реѣеле м'а iнsъr-чїnatѣ сѣ 'цї snъїѣ кѣ нѣ te noate nriїmi kїarъ akъm iн momentълѣ аѣста: dar' noate кѣ la noante va trimite dъnъ dъm-ниата. Orї ми кѣm va fi iнsъ, daka nїнѣ mїїne dїnїneаѣ nѣ veї nriїmi шtie din partea Măiestъѣѣei Sale, сѣ vїї la Lъbrъ.

— Dar daka santinella iнї va refъsa iнtrarea?

— A! adevъratѣ... kъvїntълѣ de iнѣelleѣere va fi Navarra; snъne kъvїntълѣ аѣста ми toate шїle цї se vorѣ deskide.

— Mъlyъmeskъ.

— Маї стѣї, senїorълѣ меѣ; амѣ ordinѣ de à te kоndъche nїнѣ la noarta iнtrїreiї, ка нѣ kare кѣmва сѣ te рѣ-тъчешї nriїn Lъbrъ.

Kind se iнtoarse pentilomълѣ nostrъ akasz la ospъtarълѣ сѣѣ la ѐrierъ, чеа d'їntїїѣ figъrъ че vъzъ iнаinte-ї fъ à lъї Kokonas, kare mi se аmezase bїnїшоръ la masъ iнаntea знеї omelette (їsmъrї) зriешъшї.

— O! o! strigă Kokonas rîzînd k̄ xoxote, se vede treaba k̄ mi d̄mniata aî çinat̄ la regele Navarreî, k̄m am̄ çinat̄ mi ē la d̄cele de Gizî.

— Ba z̄ z̄ n̄.

— Ei! 'uî a venit̄ foame?

— Krez̄.

— K̄ toate sentenyele l̄i Pl̄starx̄?

— Domn̄le konte, zisse la Mol rîzînd. Pl̄starx̄ zice într'o alt̄ parte k̄: „Cel̄ ce are s̄ îm̄z̄geask̄ k̄ cel̄ ce n'are.“ Breî dar', nentr̄ dragostea l̄i Pl̄starx̄, s̄ 'uî îm̄z̄geant̄i omeletta k̄ mine, mi mînkînd̄ s̄ vorbim̄ de virt̄te?

— O! ba n̄, z̄ z̄, zisse Kokonas, asta este bine s̄ o fak̄ çineva kînd̄ se ē all̄ la Leb̄z̄, mi s̄ teme s̄ n̄ l̄ az̄z̄ çineva, mi kînd̄ im̄i are stomax̄l̄ gol̄. Ia p̄ne-te kolo mi aîde s̄ çinim̄.

— Aîde, v̄z̄z̄ ē k̄ soarta ne face k̄ adev̄rat̄ nedesp̄rçii. Ia sukne mi aîci aî s̄ te k̄lçî?

— Niçî ē n̄ mîī, zisse Kokonas.

— Assemenea mi ē.

— Dar' orî mi k̄m, renet̄ Piemontes̄l̄, ē mîī bine x̄nde am̄ s̄ 'mî netrek̄ noantea.

— Kam în ce lok̄?

— X̄nde aî s̄ o netreçî mi ins̄'uî; n̄ se poate alt̄-fel̄.

Mîi ne x̄m̄b̄ înçen̄ḡ à rîde mi á gl̄mi amîndsoî, onorînd̄ din toate psterile lor̄ omeletta menut̄s'x̄i la X̄rier̄.

VI.

Datoria plătită.

Akım, daka lektorstă are kȳriositatea de ă afla pentră ce D. de la Mol nă s'a priimită de reęele Navarrei, pentră ce D. de Kokonas n'a natistă s'ă se intilneaskă kă dȳcele de Gizi, mi în skȳrtă pentră ce amindȳoi, în lokă de ă čina la Lȳvȳ, kă bkate de fazană, de noternikī mi de kȳpriori, činaă la osnȳtȳria de la Stella Frȳmoasă kă nisce jȳmȳgi fȳkȳte kă zntȳră, kăť s'ă aibă komplȳčerea de ă reintra kă noi în vekȳlă nalată ală reęiloră, mi de ă zȳmȳgi pe reęina Margarita de Navarra, pe karea o perdȳse la Mol din vedere la intrarea marei galerii.

Pe kȳnd Margarita se da josă pe skara ačeeă, dȳčele Enrikă de Gizi, pe kare n'ă mai vȳzȳse inkă din poanteă nȳnȳti sale, se afla în kabinetul reęelii. Skara pe karea se pogora Margarita, avea o emire. Kabinetulă znde era D. de Gizi, avea o portȳră. Prin zȳmare, ačeastă portȳră mi ačeastă emire kondȳčeaă amindȳoă la zntă korridoră, kare ačeastă korridoră kondȳčea mi elă tokmai la apartamentele reęinei mari Katerina de Mediciș.

Katerina de Mediciș era singȳră, șezȳndă lingă o

masъ, kъ kotxlъ rezimatъ ne o karte de inkivčični pe jsmzitate deskisz, űi kъ kanxlъ lъssatъ ne minъ-űi karea era inkъ in destxlъ de frъmoasъ, mълuъmitъ kosmetičelorъ 4e'űi ppenara parfъmorxlъ eű Florentinxlъ René, kare im- ppehna in persoanna sa indoita kkalitate pe parfъmorъ űi de otrъvitorъ alъ rečineű marű.

Vъdъva lъű Enrikъ II (Katerina) nъrta inkъ a4elъ dolű pe kare nъ'lъ skosese de lokъ dekűnd mъrise bър- batъ-sъű. — Ea era pe atъnčű o feméű ka de vr'o 4űnčű- zepű űi dъoi nűnъ la 4űnčű-zepű űi trei de anni, karea űűi konserva inkъ (mълuъmitъ bъneű sale konstitъcione inkъ plűnъ de frъmezime), trъsъrite primeű sale frъmъseűű. A- partamentsxlъ kъm űi kostъmъxlъ eű eraű ka de vъdъvъ. — Toate kite se vedeaű avraű znъ karakterъ intъnekosъ űi nosomoritъ: stoffe, mobile, vъreűű. Nъmaű de asъnra znъű felъ de invълitoare 4e akonerea znъ fotoliű re4eskъ (znъde dormea in momentsxlъ a4ela o műkъ ogъroaikъ favo- ritъ a rečineű marű, ne karea ű o dedese 4inere-sъű En- rikъ alъ Navarreű kъ mitologűkxlъ nъme de *Febъ*), se vedea desemnatъ dъnъ natъrъ znъ arkъ-4ereskъ (kъrkъ-beű), im- ppe4űrxlъ kъr4ia era a4eastъ devisъ ellenъ datъ de re4ele Fran4iskъ I-űű: „*Φως φερει ει δε και αιθρη*“, űi karea se noate tradъ4e astъ-felъ:

Lъminъ elъ addъ4e kъm űi senűnъtate.

De odatъ, űi kűarъ in momentsxlъ kűnd re4ina mare se nъrea afъndatъ in toatъ adűn4imea znêű kъ4etъrűi karea inflorea ne bъzele eű kolorate kъ karminъ o zűmbire űhoarъ űi plűnъ de sűnalъ, — znъ omъ deskisse 4uua, ardikъ ta- nűgeria űi űűi arъtъ galbena sa fajъ zikűndъ:

— Toate mergъ rъű!

Katerina 'mî ardikî kauslî mi kânnoskx ne dâvele de Gizî.

— Ce felî, toate mergî rî! respânse ea. Ce vreî sî zicî kx asta, Enrikî?

— Voîx sî zikî kx rejele este mai mîltî dekîtlî orî kînd kîstîgatî de blestemajî sîi xgenojî mîkî, daka noi vomî amentea plekarea sa ka sî ne xnemî în lîkrare marea întreprindere, vomî amentea înkî mîltî, mi poate înkî mi totî de zna.

— Mî ce s'a întîmplatî dar? întrebî Katerina pîs-trîndî acea netîrbîrare à fejeî ce 'î era atîtlî de obiçî-nîtlî, mi kîria utia sî dea, kx toate achestea, espressionele velle mai onpîse, dîpî îngreçîvîrî mi dîpî plakîlî eî.

— Este kî, kîarî în momentîlî achesta, nentî à doxazeci-lea oarbî, amî intratî kî Maîestatea Sa în vorbî despre kestia de à utî daka se vorî mai sîfferî mi în viitorî bravadele¹ ce kîtezzî sî arate domnîi xgenojî, de la lovirea amiralîlî lorî înkîoçî.

— Mî ce 'mî a respînsî fîî-mî? întrebî Katerina.

— 'Mî a respînsî: — domnîle dîce, dîmniata katî sî fî bîrlîtlî de nonolî ka îndemîntorîlî omorsîlî kommisî (sîvîrîutî) asîpra domnîlî amiralî, alî dîoîlea tatî alî meî; apîrî-te kîm veî utî. Kîtlî nentî mine, eî voîx utî kîm sî mî apîrî însî-mî daka mî vorî însîlta... Mî dîpî ce 'mî zisse acheste vorbe înlî întoarse snatele snre à merçe sî 'mî dea kîînilorî de mînkare.

— Mî nî te aî încerkatî sî 'lî onreutî?

— Da kîm nî. Însî 'mî a respînsî kî acea vorce

¹ Îngreçîvîrîle, nepîrîrî deapre znî lîkrî.

pe karea o kánnosčí, xítindă-se la mine totă de odată și kă
achea kăxtăxtăxtă che este nămaī à lăi:

— Domnăle dăche, kăiniī meī sântă flăminză, și nă
sântă oamenī kă să 'i lassă să amente... Și akăim ea-
kă-mă, amă venită să vă prevesteskă despre ačeste
toate.

— Și nrea bine ai făkăxtă, zisse rețina mare.

— Che trebăe dar să decidemă (xotărimă)?

— Să maī încerkămă inkă zăă effortă, nentă ză-
timă oară.

— Și čine să lă încereche?

— Eă! — Rețele singărtă este?

— Ba nă. — Este kă D. de Tavannes.

— Așteantă-mă aič; saă maī bine, vino dăpă mine
de denarte.

Katerina se săltă nămaī dekă și anăkă drămăă
kamerei zăde se află kăiniī favorinī ai rețelă, pe tapeto
(kovoare) țărčentă și pe perinī de katifea. Pe nisče kălmă
saă năjini agăzate în năreți eraă vre o dăoi treī kărtă din
čei maī allemă și o mikă gionoaie kă karea Karolă IX se
desfăta à vīna mičile năssărtă din grădina Lăvărlă și din-
tr'ă Tăilleriloră, pe kare încenăseră à le klădi.

Pe drămă, rețina mare îșii potrivise o figărtă palidă
și plină de năastămpărtă, pe karea se skăra o zătimă, saă
maī bine intăia lakrimă.

Se anrouită fărtă sgomotă de Karolă IX, kare da
kăiniloră săi băkădi de năjitsărtă țăiate în norgionī egale.

— Fărlă meă, zisse Katerina kă o tremărare de voce
ama de bine năfăkăxtă, inkăxtă făkă pe rețele să tressărtă.

— Che ai, Doamna mea? zisse Karolă întorkăndă-se
kă vīoărtăne.

— Amă, fărlă meă, respănse Katerina, să dăi čeiă

voea de à m̃z retraçe în vre z̃nșl̃ș din kastelele tale! ñz-
yînș înî passz kare va fi, ñzmaî s̃z fie denzrtatș de Parisș.

— Șii pentr̃ș çe asta, doamna mea? întrebș Karolș IX așintîndș asșnra m̃șme seî okîșl̃ș s̃zș çełș stikloșș kare, la oare-kare împreșșîșg̃rî, se f̃ycea foarte p̃ștr̃șnz̃ș-torș.

— Pentr̃ș k̃z în toate zilele nr̃îmeskș affrontșrî ñșoî din partea nekredîncîomilorș, pentr̃ș k̃z astz̃zi kîarș țe amș aszitș amenîyîndș kș protestanșii nînz mi aîçî în Lxṽrș, mi pentr̃ș k̃z ñz voeskș à m̃z afla fașș la nisce assemenea s̃nektakolî.

— Așoî, mamz, zisse Karolș IX kș o espressione plînz de konvinșere, ñz vezî k̃z az̃ vrșș s̃z le omoare nînz mi ne amiralșl̃ș lorș. Șnș infamș assassînz l̃ș a fostș omorîț akșm, așestoraș hîenî oamenz, ne bravșl̃ș lorș de Msi. Omorș, mamz, kînd eș tr̃șesk̃z k̃atș çełș ñșyînș s̃z se fakt o drentate în rigatș.

— O! sîî liniîntș, sk̃șm̃șș meș, zisse Katerina, drentatea nș le va lînsî de lokș, k̃zçî, dakz nș l̃ș-o veî da însș 'çî, 'șî o vorș face eî, dșp̃ș maniera lorș: azî asșnra D. de Gizî, mîîne asșnra mea, mi maî țîrziș mi asșnra 'çî.

— O! doamna mea, zisse Karolș IX dîndș pentr̃ș prima oarș z̃nș semîș de h̃șnșîalz̃ în vocea sa; krezi dșmniata șna ka asta?

— Eî! sîîșl̃ș meș, genetș Katerina, abandonîndș-se kș totșl̃ș în biomia kșșetșrîlorș sale, nș vezî k̃z akșm nș maî este vorba de moartea D. Franșiskș de Gizî saș de așeea à amiralșl̃ș, prekșm niçî de relișia protestantz saș de relișia katolikz, çî este vorba kșratș ñzmaî de nșnreea sîîșl̃ș l̃șî Antonie de Bșrbonș în lokșl̃ș sîîșl̃ș l̃șî Enrikș II?

— Ia lassz, mamz, lassz, kyci vzzz ez kz iar' mai vii la essaferagionele ' dsmitale velle obicinxite, zisse rezele.

— Kare este dar prerea dsmitale, fiislz mez?

— A ahtenta, mamz! a ahtenta. 'Toatz ingellen-
ciznea omeneaskz se koprinde in kvintxlz acesta. Omxlz
velz mai mare, velz mai isksitlz mai kz seamz, este acela
kare utie sz ahtente.

— Ahteautz dar', kyci ez zna, nz voiz mai a-
htenta.

Si dzpz aceste vorbe, Katerina fzkz o reverenzz, mi, apronidz-se de vshz, se gzi sz anche iar' drxmnlz apartamentlzi ei.

Karolz IX o omri, mi' zisse:

— In line, kz voieuti sz facebz, mamz? nentz
kz ez mai inainte de toate szntz drentz, mi auz voi ka
fie-cine sz rzmie mlyxmitz de mine.

Katerina se mai aproniz.

— Bino, domnale konte, zisse lz Tavannes, kare
mingzia gionoaia rezelzi, mi snze rezelzi prerea, dsmi-
tule desre ceea ce este sz se fakz.

— Maiestatea Boastrz, imi akordz voea? intrebz
kontele.

— Borbente, Tavannes, vorbente.

— Ce face Maiestatea Boastrz la vinztoare kind
nz mistregz lovitz pzbente aszra-?i?

— Mordio, domnle, ce fakz; ilz ahtentz kz i-
nima intritz, zisse Karolz IX, mi'lz strezngez kz lanchea
mea de vinztoare.

— Nzmai mi nzmai ka sz'lz onrenti de a nz'ui
face gz? adaogz Katerina.

² A nzi znz ce neste mzzsz, a vorbi de are znz lekz mai mlz deklz nz este
in filoz.

— Ili ka s'z m'z desf'tez'z, zisse regele k'z zn'z s'zris'z kare ar'zta zn'z k'zraji'z ce aj'znu'ea ni'n'z la feroci-
tate! dar' ins'z n'z m'am'z n'stea desf'ta de 'a omori ne s'z-
n'z'z mei, k'z'ci ori mi k'zm, x'genocii s'znt'z s'z'n'z'z mei
ka mi katolici'i.

— At'znc'i, sire, zisse Katerina, s'z'n'z'z'z vostri x-
'penocii vor'z face ceea ce face mistreg'z'z k'z'z'ia n'z'i in-
fi'ce 'cineva o lan'ce in gitlej'z: ei vor'z s'zinteka tron'z'z.

— Eak'ama, z'z'z! mi o k'rez'i asta, doamna mea,
zisse regele k'z zn'z aer'z kare ar'zta k'z n'z urea da a'z
m'z'z k'rez'mint'z la prezicerile m'zme-se'i.

— Dar' n'ai vz'z'z ast'z'z ne D. de M'z'i k'z ai s'z'i?

— Ba da, 'i am'z vz'z'z'z de vreme ce n'zmai ak'zm
m'am'z des'n'z'z'z de ei; dar' s'z vedem'z ce l'zkr'z 'ni a'z
'z'z'z oare, kare s'z n'z sic d'rent'z? 'mi a'z 'z'z'z moartea
x'cigam'z'z'z tat'z'z'z s'z'z mi 'a assassins'z'z amiral'z'z. Oare
noi n'am'z nedensit'z ne D. de Motgomeri n'ztr'z moartea
tat'z'z'z me'z mi konsorte als d'zmitale, k'z toate k'z a'z'z'z
moarte f'z n'zmai o sim'z'z'z intin'z'z'z rea?

— I'rea bine, sire, zisse Katerina attins'z, s'z n'z
mai vorbim'z de asta. Ma'zstatea Boastr'z este s'z'b pro-
te'z'z'z l'z'i D'z'mneze'z kare'i a dat'z n'zsterea, 'n'gelle'z'z'z'z
mi konfien'z'a; iar' e'z, biat'z fem'e'z, ne karea D'z'mneze'z
m'a p'z'z'z'z n'ztr'z n'z'z'z'z melle, e'z m'z tem'z mi m'z
retrag'z.

Ili d'z'n'z a'zeste vorb'e, Katerina mai sal'z'z n'ztr'z
'a d'z'oa oar'z, mi emi, f'z'z'z'z'z sem'z'z d'z'z'z'z de Giz'i (kare
intrasse as'z'z'z'z a'zestei konvorbir'i), de 'a sta ne lok'z s'z'z
'a mai face in'k'z zn'z s'z'z'z'z effort'z.

Karol'z IX se z'it'z d'z'n'z ma'z'z'z-sa, f'z'z'z in'z de 'a
o mai rek'zemea mi al'z d'z'oilea; ne z'z'm'z in'z'z'z s'z'z'z'z
g'z'z'z k'i'z'z'z'z in'z'z'z'z zn'z k'zntek'z de vin'ztoare.

Апої, întregrămînd-se de odată, zisse :

— Maikъ-meа este, zăă, zăă spirită reşeskă; în adevărs, ea nă se îndoişute de nimikă. Să meargă çinevă, nămaї аша, să оmoare, din preкъşetare, kîte-va dăzine de şgenoçі, nămaї mi nămaї pentrs kă аă venită să reklame drentate! mi apoї, de va kăta çineva bine, оare nă 'mi аă mi eї drentăă?

— Kîte-va dăzine? mărmărsă dăşele de Gizі.

— А! çe аiçі estі, domnăle, zisse reşele preş-kîndă-se kă 'lă vedea pentrs întіia оarb: da, kîte-va dăzine; çe mai împăşinare! а! kînd аă venі çineva să 'mī zikă: sire, veї fi skăpată de тої inemіçii tăi de odată, mi nînz mīne nă va mai rămînea niçі zăă kare să fakă împăşarі pentrs moartea çelloş-аlçі, eї! аtănçі n'ашă mai zіçe niçі eş nimikă!

— Eї bine! sire?

— Tavannes, zisse reşele, imī osteneutі ne Margota¹, năne-o ne kălmea eї. Mi se pare kă nă este zăă pretestă, ka să о mîngăie тоată lămea fiindă-kă poartă nămele soră-meї, reşina Navarreї.

Tavannes năse passărea iar' ne kălmea eї, mi înçeşă à se desfăta înşăşrîndă mi desfăşărîndă şrekile zăă ogară.

— Bine, sire, repetă iar' dăşele de Gizі, dar' daka çineva аă zіçe Maїestateї Boastre: Sire, Maїestatea Boastră va fi skăpată mīne de тої inemіçii săi?

— Illi prin à kăşăi şăntă mizloçire s'ară face аçeastă mîşne?

— Sire, аştăzi şăntemă la 24 alle lăi Аşăştă, prin şmare, аçeastă mîşne s'ară nătea face prin mizloçirea Şăntăşă Bartolomeş.

¹ Nămele çe dedeşe çionăteї.

— Frumosă sântă, zisse reșele, kare a sfferită sã 'lă jnocaie de viță.

— Kș atită mai bine! zisse dșcele, prekită a sfferită mai mältă, kș atită kată sã fi pãzită mai mare șgă mi nekază kontra giziloră sã.

— Și dșmniata, vere, zisse reșele, dșmniata 'mă estă vitează kare, kș frumșmika dșmitale sãbișgă kș mīnersă ei de așgă, veī omorī de azī mi pīnă mīne zече mi de șgenouī! xa! xa! xa! kītă estă de nlesantă (mokalită), pre viaga mea, domșle de Gizl.

Și reșele isbșkni în xoxote de risă, dar' de șnă risă ama de falsă mi pșefkștă, inkită resșnetă kaseī ilă renetă kș șnă tonă dșosa mi intristitoră.

— Sire, inkă o vorbă, nșmai o șingărbă vorbă, kontinși dșcele kș toată infiorarea că 'ī prodșsesc, fșgă voea sa, șșnetă așelă risă, kare n'avea nimikă de omeșkă în sine. Nșmai șnă șemă, mi toate sântă fșkște. Eș imī amă ne Șvigeri, amă șnă șnre-zече șște de Șentilomī, amă kșlșreșii căf șșnorī, amă četșdeniī; Maīestatea Boastră din parte-ī, imī are gșardia, amīciī, mi nobilimea căa katolikă... Șșntemă dșoz-zeci kontra șnă.

— Eī bine! de vreme dar' că estă ama de tarç, vere, de că drakă mai viī sã mă așșzeuītī desșre asta!.. Fș mi fșgă mine, fș!..

Și reșele se întoarșe la kīniī sã.

Atșncī se ardikă tanigeria mi Katerira se reiši.

— Toate mergă bine, zisse ea dșcelă de Gizl, șșrșșente, mi va pīiimi.

Și iar' rekșș perdeaoa imaintea Katerinei, fșgă de à o vedea Karolă IX, saș, căelă pșdină, pșefkīndș-se kș nș o vedea.

— Dar inșă, sire, zisse dșcele de Gizl, kată sã mai

știi dacă eș, lăkrîndă dăpă doringa mea, voiș avea favoarea Maiestatei Boastre.

— Să 'mî spuș drentă, vere Enrikă, prea îmi pîi kădits la giță; negreșită kă voiș resista, Mordio! ce, aș nă sântă eș reșele?

— Pînă akșm înkă nă, sire; dar', dacă voiștî, mîine veî fi.

Asta-é bîpă! kontinxi Karolă IX, ce, să săfferă dar', ka să omoare mi ne reșele Navarrei, mi ne pringălă de Kondè... kîară aiči în Lăvrălă meș... aî!

Pe ștmă, adaogă kă o voce abia de îngellesă:

— Afară, poate, nă zikă...

— Sire, strigă dășele, astă seară aș să iassă dăpă desfrîngî imăreșă kă dășele d'Alanson, fratele voștră.

— Tavannes, zisse reșele kă o negăbdare imitată de minăne, bine, nă vezi kă 'mi nekăștî kîinele! — Na, Aktèon, aiči, na, vino aiči.

Și Karolă IX emi țără a voi să askalte mai măltă, mi intră în kamera sa lăssindă ne Tavannes mi ne dășele de Gizî măi totă în așeeștî nedomirire ka mi mai 'nainte.

Într'ăștea, o șenă kă totălă differită se petreșea la Katerina, karea, dăpă ce povășșise ne dășele de Gizî a șțrăsi, reintră în apartamentă-'î șnde șrăsi adășnate persoannele kare asistaă (se aflaă defașă) obișnită la kălkarea ei.

La intoarșere, Katerina iștî avea șigra atită de veselă mi zimbitoare prekătă fășșese la nlekare-'î țrășrată. Pășină kite pășină ea dete drășmălă femeiloră mi kărtisaniloră ștî kă aerălă șelă mai voișă; neste pășină nă remasșe lingă dășna dekătă nășmăi doamna Margarita, karea, șe-

zindă ne dău kălfere lingă fereastră deskiză, grivea cherăă afăndată ne gîndări.

Remiindă singură nămaî kă fiî-să, rețina mare des-kisse de dăuă trei orî găra ka s'î vorbeaskă, dar kăm se încherka de à-î vorbi o întănekoasă kăpetare respințea în făndăă inimeî eî kăvintele țe staă anroane de à 'î emi din gără.

Asăura ačestoră întîmălări, tanițeria se ardikă, mi Enrikă de Navarra intră.

Mika ogăroaikă țe dormea ne tronă, s'ri mi allergă la elă.

— Dămniata aicî, fiîăă meă! zisse Katerina tressă-rindă; ai s'ă cinî în Lăvra?

— Ba nă, doamna mea, respăuse Enrikă, astă seargă aveamă s'ă battemă nodarile orămăăă kă DD. d'Alanson mi de Kondé. Eă sokăteama s'î găseskă aicî okăpațî de amă fache kărtea lingă Mareștatea Boastră.

Katerina s'rișe.

— Merțeci, domăloră, zisse ea... merțeci, b'rbății s'antă nrea fericiți unde notă imbla astă-felă... Nă este aua, fata mea?

— Asta este adevărată, respăuse Margarita; țe lăkră noate fi mai dălče mi mai frămosă dekătă libertatea la omă?

— Asta va s'ă zikă kă eă onreskă ne à dămitale, doamna mea? zisse Enrikă plekîndă-se înaintea soției sale.

— Nă, domnăăă meă; mi eă nă m'ă tîngăeskă ne sine-mî, ți soarta femeiloră în țenere.

— Poate kă merți s'ă vezî ne D. amirală, fiîăă meă? zisse Katerina.

— Da, se poate.

— Ds-te; asta va servi de zns essemnlz bzns, mi mline sz'mi snsi mi mie km ii mai este.

— Vois merce dar', doamna mea, findz-kz'mi inkviiugezi passlz acesta.

— Es, zisse Katerina, ns inkviiugezē nimikē... Dar' cine este akolo? Dag'i drsmzls, dag'i? drsmzls.

Enrikz fzkz zns pass kztre zsz nentz ā esseksta ordinlz Katerinei; dar' in acelasi momentz, tanigeria se ardikz, mi doamna de Sasbz isi azlz figzra cea blondz.

— Doamna mea, zisse ea, este Renē parfsmorzls, pe kare a trimisz szlz kieme din partea Maestatei Boastre.

Katerina aznkz o kzstzgz kz fsluzsz de iste aszpra lzi Enrikz de Navarra. Dintrzls prinzz se gōsi z-morz, pe zsz, mzi in acelasi klinz, se ingzbeni intr'zns kinz szimintzorz. In adevlz, se prōzuzasse nmele as-sassinlzī mme-sei. Elz simzi kz faza ā trada tzbzrarea, mi merse de se rezimz ā martinea ferestrei.

Mika ogzroaikz skōase zns zemels.

In momentzls acela intraz dzoz persoanne, zna anonzatz, iar' cea-l-altz kare n'avea nevoz de ā se anonzā.

Cea d'intziē era Renē, parfsmorzls, kare se anoniē de Katerina kz toate szmitelz qivilizzi ā sercitorilorz florentini, zinea in minz o kztz, pe kareā o deskisse, mi alle kzria desnluzsz se vzgz nline de praszī mi de stikzge.

Cea dē alz dzoilea persoannz era doamna de Lorrenz, sorz mai mare ā Margaritei. Ea intrz printr'o mikz zsz asknzē ce da in kabinetzls rezelzi, mi de totz galbenz mi tremzriudz (szerinz de ā ns fi vzgz de Katerina, kareā amesteka kz doamna de Sasbz obiektele kourinse in kztia ce addzsesē Renē), merse de mezz liagz Margarita, inaintea kzria sta in niēoare rezele Navarrei, kz miza ne frznte,

ka ɣnɔ omɔ kare ɣmbɩɩ sɔ'mi revie in simɣire dintr'o amecualɩ saɔ ɣimire.

În momentulɩ acela Katerina se întoarce.

— Fiica mea, zisse ea Margaritei, akɣm poɣi trece în apartamentulɩ dɔmitale. IŃi dɔmniata, fiulɩ meɔ, poɣi merɣe sɔ te preɣmbli prin oraulɩ.

Margarita se skɩlɩ, Ńi Enrikɩ se întoarce ne jɔ-mɩtate despre o parte.

Doamna de Lorrenɩ anɣkɩ mîna Margaritei, Ńi 'i zisse prea închetinelɩ mi kɩ volɩbilitate:

— Soro, în nɩmele D. de Gizî, kare te skapɩ prekɣm 'lɩ ai skɩnatɩ, nɩ ewi de aɣi, mi nɩ te dɩce în apartament-Ńi!

— Ai! ce zîci, Klaudio? întrebɩ Katerina întor-kindɩ-se.

— Nimikɩ mamɩ.

— Ai monŃitɩ ceva Margaritei.

— Spre a 'i poŃti nɩmai noaste bɩnɩ, doamna mea, Ńi spre a 'i spre komlimente multe din partea dɩ-chessei de Nevers.

— IŃi ɣnde este aɣeastɩ frɩmoasɩ dɩchessɩ?

— Este kɩ kɩmnatɩ-sɩɩ, D. de Gizî.

Katerina se ɩitɩ la aɣeste dɩoɩ dame kɩ okiulɩ ei ɣelɩ bɩnɩitorɩ, Ńi inkɩntindɩ-Ńi frɩntea zisse:

— Bino 'nkoacî, Klaudio!

Klaudia se sɩanɩse, Katerina o anɣkɩ de mînɩ.

— Ce 'i ai snɩsɩ? indiskrettɩ ce estî! mɩrɩmɩɩ ea stringindɩ mîna fiiei-sei kîɩ n'o fɩkɩ sɩ ɣine.

— Doamna mea, zisse kɩtre soɣiɩ-sa Enrikɩ, kare, de Ńi n'axzisse nimikɩ, nɩ 'i skɩnasse însɩ nimikɩ din uantomima reɣinei mari, a Klaudei Ńi a Margaritei; doam-

na mea, vregi s' mî façegî onoarea á 'mî da s' v' s' r' s' mîna.

Margarita îi întinse o mînz' tremîrînd.

— Ce'gî a spus' Klaudia? m'rm'm' Enrik' kînd se pleca spre à' mî anronia b'zele de mîna ei.

— 'Mî a spus' s' n' ess' de aci. Hent' n'amele l'î D'xmneze', n' e'wî n'îçî d'xmniata!

Toate ačeste' f'rg' ka n' s' f'lg'er' ; dar' la l'çire' ačest' f'lg'er', k' toat' reneziç'nea mî l'çeala l'î, Enrik' întrev'z' n' komplot' întreg'.

— N'aj'ne n' m' m' atit', zisse Margarita; m' eak' mî o skrisoare ne karea a ad' s' 'o n' çentilom' din provinç'.

— D. de la Mol?

— Da.

— M'lg'mesk', zisse el' l'înd' skrisoarea mî ask'n-zînd' 'o în mîntean' s' s' s'. Aci, tr'kînd' ne d'înainte' soçie' se' m' de tot' n'rdat', m' se de 'mî n' se mîna ne ç' m' Florentin' l'î, mî ' zisse.

— Ei bine! me'tere René, k'm merg' alle kom' m'ç' l'î?

— Îdest' de bine, m' sen'ore, îdest' de bine, resp'nse otr'vitor' k' n' s' s' n'rd' (viklean').

— Krez' z' s', zisse Enrik', kînd çineva este ka d'xmniata an'provisionator' t'ç'lor' kapetelor' koronnate alle Françe' mî alle çellor' din alte çerç' str'ine.

— Afar' n' m' de à reçel' Navarre', resp'nse k' obr'ç'nicie Florentin' l'î.

— Bantr-sen-gri, me'tere René! zisse Enrik', a' d'rentate; mî k' toate ačeste' b'ata m' k'm-me' a, karea k'm'ç' tot' de la d'xmniata, mî t' a rek'ommandat', a- s'ç' m'ç'ç', me'tere René. Bino, m'îne saç noi-m'îne

În apartamentul său, mi adăugăm în cele mai fine parfumerii ce veți avea.

— Asta nu se va privi că okiș rău, zisse Katerina scrizînd, căci se zice...

— Că amă nănga nlină, adaogă Enrikă rîzînd; cine 'mî a spusă asta, mamă? Margota?

— Nu, fiică mea, zisse Katerina, 'mî a spusă doamna de Sașă.

— În momentul acesta, doamna ducesa de Lorenș, că toate efortele ce făcea, nu năta să se dăie mi închipă a țeme.

Enrikă nu se întoarce de lokă.

— Ce ai, soro? strigă Margarita alergînd iste la dînsa.

— Nimikă, zisse Katerina pîndî-se între aceste două tinere dame, năuikă: are acele friguri nerboase pe care 'i a recomandată Mazille a se trata că aromate.

— Ili iar', strînse din năuikă mi că mai multă nătere de kîtă înainte mîna fier-sei Klădiei; pe șrmă întorkînd-se către Margarita, zisse:

— Askălă, Margot, n'ai azită că te amă înbită odată de a te retrage în apartamentul 'mî? Dacă n'ajăne asta, așnăci igi ordonnă.

— Mă pardonăuă, doamna mea, zisse Margarita ualidă mi tremîrînd, nofleskă Maiestatei Boastre o noapte bănă.

— Ili eș speră că doringă mî se va împlini; noapte bănă, noapte bănă.

Margarita se retrase de totă șovîndă mi kătîndă în deșertă să mi întănească căștășurile că alle șogășă ei, care năci nu se întoarce a se șita la dînsa.

Se fâkx o skârť tȃcere de zññ momentŃ in kare Katerina remase kx okii ajintajĩ asãpra dũchesei de LorenŃ, karea, din parte-’ĩ, se xita in amũdire la mãmť-sa kx mĩinile impreznate.

EnrikŃ se intoarse kx snatele, dar’ vedea sȃena intr’o oglindȃ, kx toate kx se prefȃcea kx ’șĩ rezȃcea mȃstȃpile kx o pomadȃ ȃe ’ĩ addressese atȃnȃĩ René.

— Dar’ dãmniata, EnrikŃ, zisse Katerina, totŃ aĩ de gĩndŃ sȃ emi?

— A! da, adevȃratŃ, strigȃ reȃele Navarreĩ. Pre leȃea mea, zŃŃ! xitassemŃ kx dũcele d’Alanson Ńĩ prinȃdŃ de Kondé mȃ autentŃ. Aȃeste minȃnate parfȃmeriĩ mȃ imbȃtarȃ Ńĩ mȃ fȃkxȃ, mi se pare, sȃ ’mĩ perdŃ Ńĩ memoria. La revedere, doamna mea.

— La revedere! Mĩine kreȃŃ kȃ ’mĩ veĩ sũzne ȃeba nȃoŃ despre D. amirals, ama é?

— Voĩx avea in grijȃ ’de’ a’ o face, doamna mea. Eĩ bine! ȃe vreĩ tȃ Febé?

— Febé! zisse reȃina mare kx nerȃbdare, kieminȃdŃ-șĩ ogȃrkȃȃa.

— Kĩamȃ-o indȃrȃtŃ, doamna mea, zisse bȃar-nezȃlŃ, kȃȃĩ nȃ mȃ lassȃ sȃ essŃ.

Reȃina mare se skȃlȃ, lȃŃ ogȃrkȃȃa de sgardȃ Ńĩ o onri, in timpŃ ȃe EnrikŃ se depȃrta kx faȃa foarte liniștĩtȃ Ńĩ zĩmbitoare ka kȃm n’arŃ fi simȃitŃ in fȃndȃlŃ inimeĩ sale kx se afla in perikolŃ de moarte.

Kȃȃelșma, skȃnĩndŃ dȃn mĩinile Katerinei de Mediciș allergȃ dȃpȃ dĩnsȃlŃ ka sȃlŃ ajȃngȃ; dar’ xua se inkissese, Ńĩ ea nȃ nȃtȃ face altȃ-ȃeba dekĩtŃ a’șĩ vĩrĩ botȃlŃ ȃelŃ askȃȃitŃ ne sȃb tanȃgeria xșeĩ, skoyĩndŃ, in șma lȃĩ zñŃ șrletŃ lȃngŃ Ńĩ plĩnȃerosŃ.

— Акѣм, Карлотъ, zisse Katerina doamnei de Саѣвѣ, дѣ-te de гъсеште ne D. de Gizі ші ne Таvannes, kariі sѣntѣ іn oratorіѣс¹ meѣ, ші revіno кѣ еі ка сѣ ціе kompanіѣ dѣchesseі de Lorrenѣ karea se aflѣ іndіspѣсѣ.

¹ Kamern de ragvilsnc, ikonostasă.

VII.

Noaptea din 24 Augustu 1572.*

Дрпъ че ла Мол ши Kokonas, ши терминаръ сръкь-чїослѣ лорѣ сꝑнеѣ (чинѣ), нентрѣ къ пꝑссꝑрїле оспꝑтꝑрїеї де ла *Stella-Frsmoas* фꝑлꝑїас нꝑмаї пе табла де дин афарѣ, Kokonas ши инꝑїрти одатꝑ скаꝑнꝑлѣ пе ꝑнꝑлѣ дин чelle патрѣ нїчїoare alle sale, ши интїнсе нїчїoarele, се резїмꝑ къ котꝑлѣ де масꝑ, ши, сорбїндꝑ къ инꝑетꝑлѣ челѣ дин ꝑгмꝑ пахарѣ де вїнѣ, интꝑрѣбꝑ:

— Аї де гїндѣ сꝑ те кꝑлꝑї нꝑмаї декїтѣ, домнꝑле де ла Мол?

— Drentѣ сꝑ'дї сꝑнꝑїѣ, зꝑѣ, ашѣ avea mare пофтꝑ сꝑ о факѣ, нентрѣ къ поате сꝑ вїе сꝑ мꝑ деїтенте нес-тꝑ noapte.

— Ши еѣ асемenea, zisse Kokonas; dar' fiindѣ-къ este аша, sokotesкѣ къ ин локѣ де а не кꝑлка ши а фаче сꝑ не аштенте ачеїа че ворѣ трїmite сꝑ не каꝑте, маї bine амѣ фаче сꝑ черемѣ нїсче кꝑргї де jokѣ ши сꝑ јꝑкꝑмꝑ. Аста о сꝑ факꝑ сꝑ не гꝑseaskѣ деїтентꝑї ши пꝑeparаꝑї.

— Ашѣ пꝑїїми къ пꝑлꝑчере пꝑопꝑнerea дꝑmitale, домнꝑлѣ меѣ, respꝑnse ла Мол; dar' vezї-къ, нентрѣ а јꝑка,

* La pag. 69, s'a nꝑsꝑ dїn грешалꝑ Noaptea in zokѣ de Seara din 24 Aug. 1572.

amă prea puțină bani că mine; abia s-a amă celă multă o s-a de galbeni în sakală meă de drămă; mi apoi, asta'mi este mi toată averea. Așa dar', acum rămâne asigura'mi de a mă învâși că e.

— O s-a de galbeni! strigă Kokonas, mi încă te mă plinuți! Mordi! Ce s-a zică eă dar', kare amă năma șeasse.

— Ia nă'mi kanta mie d'ală de astea? respunse la Mol; nă te amă vâzută eă skogîndă din nozonară o năngă karea mi se năgă nă năma rotăndă kăm se kade, și încă, poate zice țineva, mi kam bursămlat.

— A! aea, zisse Kokonas, este ka s-a'mi rășesekă o datoră vekie ce s-a'tă însărcinată a o plăti șnă bătinaș amikă ală tatălă meă mi ne kare'ă bătinesekă a fi oare-mi kăm șgenotă ka mi dămnata. Da, da, akolea s-a'tă o s-a de galbeni, kontinși de a zice Kokonas, bătindă-mi nozonarală că mîna, dar' înșă, așeasă s-a de galbinamă este a domnălă Merkandon; iar kită pentru averea mea personală, se mășinește, prekăm 'ă amă șnășă acum, năma în șeasse taleră.

— Așa dar', ce jokă vreă s-a jăkăm?

— Și tokmă pentru asta vreamă s-a jokă. Apoi, imi mă venisse o idă.

— Ka ce felă de idă?

— Noi amă venită amîndoi la Parisă pentru șnă singură mi acellamă skonă?

— Da.

— Fie-kare din noi are kite șnă protektoră nă-ternikă?

— Da.

— Dămnata te reazimă într'ală dămitale prekăm mi eă mă reazimă într'ală meă?

— Аша.

— Еї bine! имї dedesse in канѣ сѣ жѣкѣмѣ маї интїѣ банїї че авемѣ fie-kare din noi, ne xpmъ сѣ жѣкѣмѣ ne интїѣ favoare че ne va veni, ori de la karte, saș din partea amantelorѣ noastre...

-- Drentѣ сѣ 'уї snѣѣ, asta este чева prea inpe-niosѣ, zisse la Mol sѣrizindѣ; insъ еѣ, nѣ tѣgъdhes!ѣ, nѣ prea sѣntѣ аша mare жѣкѣторѣ inkitѣ сѣ 'мї пѣѣ in riskѣ тоатѣ viaѣа ne знѣ kinutigѣ in кѣргѣї, pentrѣ кѣ, fѣгѣ in-doialѣ, тоатѣ viaѣа noastrѣ va ѣinea de la интїѣ ferichire че ni se va intimnla mi ѣie mi mie.

— Еї bine! сѣ lѣsszѣmѣ dar' daka ѣ аша интїѣ favoare а кѣргѣї la o parte, mi se жѣкѣмѣ ne интїѣ favoare а amanteї noastre.

— Nѣ vѣzѣ intr' asta dekitѣ nѣmaї o grestate, zisse la Mol?

— Kare grestate!

— Кѣ еѣ n'ama de lokѣ amantѣ.

— Niѣї еѣ n'ams; dar' snѣrѣ кѣ nѣ va trece mѣltѣ ka сѣ 'мї dobindeskѣ зна! mѣlysmitѣ domnѣѣ! nѣ sѣntemѣ doarѣ niskaїva slѣгѣї in kroїala noastrѣ inkitѣ сѣ nѣ nѣtemѣ гѣsi femeї.

— Drentѣ ачеа, prekѣm zicї, domnѣle Kokonas, mi nѣ 'уї vorѣ linsi femeї; insъ еѣ, fiindѣ-kѣ n'амѣ ачеашї konfienѣ in steaoa mea amoroasѣ, sokoteskѣ кѣ arѣ fi o ходїѣ de а nѣne in jokѣ nѣntѣѣ meѣ in drentѣ кѣ алѣ dѣmitale. Сѣ жѣкѣмѣ dar' nїnѣ kїnd se vorѣ гѣfѣї ачеї шеasse tallerї че аї, mi daka, din nenorochire, иї veї nerde, mi veї voi а xpmѣ jokѣѣ, atѣnѣї! dѣmniata estї ѣentilomѣ, mi narola dѣmitale plѣtешte kitѣ mi banїї.

-- Еї. аша mѣ xneskѣ mi еѣ, mi eakѣ че va сѣ zїkѣ а mi ѣїneva сѣ vorbeaskѣ bine; аї drentate, domnѣѣ meѣ,

— Se vede că norokul ăre s'ăi vie în somn?

— Ba nă, dar' eă amă să mergă s'ăi kastă.

— Săne'-mă unde, ka să mergă mi eă kă tine.

— La Lăvră.

— Ai să te măi dăci neste noante akolo?

— Da, în noantea asta amă o ardienț partikolară la marele dăce de Giză.

De kînd zisse Kokonas că va merge să găsească norokă la Lăvră, ospătarul la Țieră încetasse de a'ăi măi sklăvizi koifăi mi venise să stea la snatele lăi la Mol, înkă nămaă Kokonas ilă nătea vedea, mi de akolo îi făcea o mălgime de semne pe kare Piemontesăi, afăndată kă totăi în jokă, nă le lăa în seamă.

— Ei bine! eakă nă lăkră de mirare! zisse la Mol, mi aveai kăvintă a zice că amăndoi eramă năskăuă în tr'o zodă. Mi eă amă la noante ardienț la Lăvră, însă nă la dăcele de Giză, ci la regele Navarreă.

— Dămniata ai vre nă kăvintă de ordină (lozinkă)?

— Da.

— Dar' vre nă semnă de împăknare?

— Nă.

— Ei bine! eakă dar' că eă amă, mi kăvintăi meă de ordină este...

La ačeste vorbe alle Piemontesăi, ospătarul făcă nă uestă esnressivă, kiară în momentăi kînd indiskretăi pentilomă imă ardika kană, înkă Kokonas remasse împetrită măi mătă din uestăi ačesta dekă din lovirea de kăuă prin karea perdăsse trei galbeni. La Mol, văzîndă snăima ăe se desemna pe faga konjăktorăi săă, se întoarse, dar' nă văză altă-ăeva dekă ne ospătarul kare sta la snatele lăi, kă mătăle înkrăchimeate mi în kană kă koifăi kă kare'ă văzăsse oknătă măi d'inainte.

Kokonas remasse immetritõ.

— Ce ai? întrebă la Mol pe Kokonas.

Kokonas se zita la ospătarul și la kamaradul său frăz à respunde nimikă, pentru că nu îngellețea nimikă din uestele ce totă repeta meșterul la Țrieră.

La Țrieră vază că trebură să'î dea ajătoră, mi zisse că renezicăzne :

— Este că mi mie 'mă plache prea multă jokulă; mi, fiindă-că m'amă anroniată ka să vază că ce pântă ai kîștigată, dămniașă m'a fi vazășă inkoifată de resbellă mi asta 'lă a fi șerpinsă din partea znei bietă țețuțeană.

— Frămoașă figăză, drentă să 'mă șpăș! strigă la Mol isbăknindă de risă.

— Eî! domnule meș, respănze la Țrieră că o simplitate jskată de mișne mi că o năskare din șmeri plinț de simtimentulă inferioritășă, noi țețuțeniă nu șăntemă niskaî-va vitezi, mi niă că avemă maniere raffinate. Asta șeade bine la nisce bravi țentilomi, bșnioară ka dămnia-voastră, de á 'mă skliăși koișarile mi delikatele raniere, nu mai noi să ne împlinimă bine datoră găardei...

— A! a! zisse la Mol, amestekindă și elă kăzule, voi vă fațeșă găardia?

— Аша, zăș, domnule konte, zisse ospătarulă, eș șăntă șerșentă ală znei kompaniă de miliță formată din țirgoveșă.

Și, dăpă ačeste vorbe, nekind la Mol era okșnată á da kăzule, ospătarulă la Țrieră se retrășe năindă-șă de-țetășă la găză șpre á rekommandă mășșăză la vorbe lăi Kokonas kare remășșese mi mai inkremenită dekătă ori kind.

Ačeașă mășșăză fă negreșită kășșă de mai nerdă mi ală dșoilea pântă mai că ačeașă ișțeală ka mi ne țelă d' intăș.

— Eî eakă! zisse la Mol, akăm s'a împlinită șăm-

ma de weasse talleri ai dămitale! Boemti o revanșă (re-
 nălțire) ne averea dămitale cea din fitorș?

— Băkrosș, zisse Kokonas, băkrosș.

— Dar' nișă a nă te inkărka așă mălă în jokș,
 nă 'mi zicheaī kă ai randé-vă (intilnire) kă D. de Gizi?

Kokonas ișă indrentă okii snre băkărăz mi vărș
 ne ospătarăș la Ţrieră renetindă-ī kă okii lăi chei maī,
 așeeșă inșciingare a kontelă de la Mol.

— Da, zisse Kokonas; dar' vezī-kă inkă n'a ve-
 nită ora. Dar' inșă, ia să maī vorbimă kîte ceva Ńi de
 dămniata, domșle de la Mol.

— Maī bine amă face, mi se pare, să vorbimă de
 jokșă nostră, skămnă meă konte; kăci, ori kă sântă prea
 greșită, să kă sântă iar' așoane de a'șă maī kăștiga inkă
 weasse talleri!

— Mordi! strigă Kokonas, bine zică.. totă de șna aș-
 zeamă eș zikindă kă șgenoșă aș norokă la jokș. Să fiș
 eș ală drakșă, daka nă'mi vine să mă fakă șgenoș!

Okii ospătarăș la Ţrieră skinteiară kă dăoī kă-
 bșni anrișă; inșă Kokonas, așăndată în jokș-ī nă 'ī vărș
 de lokș.

— Joakă, konte, joakă, zisse la Mol; Ńi kă toate
 kă anlekarea chei a venită este kam čădată, te inkre-
 dingeză kă veī fi prea bine nriimă între ai noștri.

Kokonas ișă frekă șrekă; ne șrmă zisse:

— Kînd amă fi inkredingată kă norokăș ișă vine
 din asta, ișă snăș drentă.. kăci, nă sokoti kă sântă așă
 de tare legată de relișă, Ńi inkă kînd ničă inșășă reșele
 nă prea este...

— Iși afară de aștea, relișă protestantă este
 atită de simlă, atită de kărătă, mi atită de frămoașă, zisse
 la Mol.

— Apoi mai este mi la modă, zisse Kokonas, mi ne zgmă addăce mi norokă la jokă; kăci, să fiă ală drakălăi daka amă văzătă eă vre zăă asă în mînz, mi nă sokoti kă nă'ăi iaă seama la jokă, de kînd s'a închenătă jokălă. Te văză kă joci bine mi onestă, nă faci smekerii. Kată dar' să'ăi vie de la reliqiz...

— Aî să'mi dai înkă measse talleri ne de asăpra, zisse la Mol kă netărbărare.

— A! kăm mă mai cheri! zisse Kokonas; dar' dakă n'oiă reminea mălăzmită la noante de D. de Giză?..

— Ei ce?

— Ei ce! miine amă să'ăi chei a mă presenta la regele Navarrei; mi să fi sigăă kă, daka odată mă voiă face zgenotă, o să fiă mai zgenotă kiară mi dekătă Lăteră, mi dekătă Kalvina, mi dekătă Melankton, mi dekătă togi reformistiă nămintălăi.

— Taçi! zisse la Mol, kă ai să te înbrăjbeutiă kă ospătarălă nostră.

— O! ai drentate! zisse Kokonas întorkîndă—mi okii snre băkătrăi. Dar' nă, elă este nrea okănată în momentălă ačesta, mi nă ne aăde.

— Și ce face? întrebă la Mol, kare nă nătea să'lă vază din lokălă zăde medea elă.

— Vorbește kă... să fiă ală drakălăi! elă este.

— Cine?

— Ačea passăre de noante kă karea vorbea înkă kînd veniserămă noi, omălă ačela kă minteanălă rouă mi kămanta kă iaskă. Mordi! kăm se mai aărînde! Ei! ia snăne meutere la Ţrieră, nă kămba vă okăuăi de politikă?

Dar' pentră astă dată resnănsălă ospătarălăi la Ţrieră fă zăă ăestă atăă de energikă mi reneziciosă, înkătă Ko-

konas, kã toatã msluãmirea ce avea la jokãlã kãrgilorã, se skãlã mi merse la dïnsãlã.

— Ce ai ? ilã întrebã la Mol.

— Postemti vinã, seniorãlã meã, zisse la Ørierã anãkindã revede mina lãi Kokonas, akãm nãmaĩ dekitã; Grigore, vinã, pentrã dãmniãlorã !

He ærmã îi wonti æmorã la ærekie :

— Tãcere, ama sã trãiemti, tãcere ! mi vezĩ de dã drãmãlã kamarãdãlãi dãmitale.

La Ørierã era atitã de ualidã, mi omãlã çelã kã manta galbenã ama de tristã, inkitã Kokonas simgi ka ænã fiorã, mi întorkindã-se snre la Mol, zisse :

— Domnãle de la Mol, mã pardonnaĩ, skãmpanãlã meã. Eakã amã perdatã într o klinã çinçĩ-zecĩ de tallerĩ. Astã searã nã 'mi merçe kãrtea bine, mi mã temã de a nã mã afla strimtorãtã.

— Prea bine, domnãle, zisse la Mol, nrea bine, nã te tãrbãra. Kãçi 'mi mie 'mi arã kam veni sã mã arãnkã pentrã ænã momentã de natãlã meã. Memtere la Ørierã ?....

— Ce nofemte, domnãlã konte ?

— De va veni sã mã kãste çineva din nãrtea re-çelãi Navarreĩ, sã nãi sã mã demtente. Kãçi voĩs fi im-brãkatã, mi nãin ærmare nãmaĩ dekitã gata.

— Totã ka mi mine, zisse Kokonas ; ka sã nã fakã ne Altea Sa sã aũtente niçi de kãm, amã sã 'mi nregãteskã mi eã semnãlã. Memtere la Ørierã, ia dã 'mi nisçe foarfeçi mi çãrtie albã.

— Grigore, strigã ospãtarãlã, addã çãrtie albã de skrisã o skrisoare mi foarfeçe pentrã ka sã 'i se fakã nlikãlã.

— A! aha! nă este îndoielă că aici kăruce zăd che foarte extraordinară, zisse Piemonteslă în sine.

— Noante băză, domnule de Kokonas! zisse la Mol. Și dămniața, găsăitorulă meș, aibi băzătatea de 'mă arată ne zăde să anșkă spre kamera mea. Adio, amiche, norokă băză.

Și la Mol dispăză ne skara cea învirlită, kondăză de ospătarulă la Ţieră.

Atăncă omulă celă nekănoskăză anșkă mi elă ne Kokonas de brază; mi, trăgîndă-'lă kătre elă, îi zisse că grăbire:

— Domnule, păzîndă a linsită să arezi, în mai multe rînduri, zăd sekretă de la kare atîră soarta rigătelă. Se vede că Dămnieză a voită de 'mă s'a inkisă gura la timpă. Kăci o vorbă de ai fi zisă mai multă, îndată tă anșă fi lănuită la pămîntă kă o dăzătoră de arkăebăză. Akam, măzăzmită Domnălă, sântemă zigari, askăltă.

— Dar' cine estă dămniața, kă să 'mă vorbeantă kă astă-felă de tonă norănită? întrebă Kokonas.

— Ai azită, din întîmplare, vorbindă vre odată de domnăle Măgrevel?

— Ţigășulă amiralălă?

— Și ală kăpitănlă de Măi.

— Da, amă azită.

— Ei bine! eș sântă, domnăle Măgrevel.

— O! o! zisse Kokonas.

— Askăltă-mă dar'.

— Mordî! ba bine că nă te askăltă.

— Tăcere! zisse Măgrevel, pîndă deuzălă la gura Kokonas remase askăltîndă.

În momentălă acesta se ază ospătarulă inkăzîndă zăd zăd kămere, ne zăd zăd kărridorălă kă veriu, și apoi

reșindă kă grăbire kătre aței dsoi konșorbitori. Atunci dete zăș jecă lăi Kokonas, zăș lăi Mașrevel, și, lăindă, zăș ală treilea neutru sine, zisse:

— Amă inkăiată netăindeni, domnșle de Mașrevel, akăm noui vorbi.

Bătea zăș-săre-zече ore la Săntă-German-l'Osser-
roa. Mașrevel nămăgă zăș kăte zăș lovățrile țiokanălăi
če resănaș vibrinde și plingătoare în întăncerekă; și kănd
se nerdea în denărtare și țelă de ne zămă zăș:

— Domnșle, zisse, întăkindă-se săre Kokonas kare
sta kă totăș înșiorăș la vederea mășărilor če lăăș aței dsoi
oamenă, domnșle, estă katolikă zăș?

— Așa sokotesă, să fiă, resănaș Kokonas.

— Domnșle, konăină Mașrevel, estă kredinăosă re-
țelă?

— Kă săffletă și kă inămă. Mă prăvesă inkă of-
fensăș, domnșle, văzăndă kă 'mă fayı o assemenea întăre-
bare.

— Kășă neutru asta n'asemă să ne țertăș; nămăi
vino dăpă noi.

— Zăndă?

— Če 'mă passă. Văno zăndă te voiă dăče eș; aică
iță stă în jokă noročirea și poate inkă și viăă.

— Te prăvestesăș, domnșle, kă la mezăș nouăi
amă să mergă la Lăvăș.

— Tokmăi akolo merăemă și noi.

— D. de Giză mă așteantă akolo.

— Și ne noi.

— Dar' eș amă kăvintă de intrare nartăklară, kon-
tină Kokonas čeva kam nekăjită de à'mă imăăgăi onoa-
rea așdienăei kă domnăș de Mașrevel și kă ospățarsă la
Zărieră.

— Ili noi avem.

— Eș însă amă și ună semnă de rekonnoschinț.

Mağrevel sârșise, skoasse de sxb minteanx-î ună psmnă de krșci de stoff alb, din kare dete una ospțar-găsi la Ūrieră, una lăi Kokonas, mi una lăi elă însă-’mî. La Ūrieră nase ne à sa ne koifx-î; assemenea făkx mi Mağrevel nșindă mi elă ne à sa la pșlțrie

— O, ama merțe treaba! zisse Kokonas inkremenitș; ințlnirea, kșvintșlă de ordină, semnșlă de imurex-nare. eraș, daka é ama, nentră toți de rindă?

— Da, domșle, se ințellețe kă nentră toți katoliciî çei adevrăgi.

— Ama dar’ este serbțoare la Lăvră, ospțuș reșeskă, nă é ama? strigă Kokonas, mi voră sș stăvileaskă ne ačestî kîinî de xgenoci... Bine! bine! de minșne! Așngș-le odată, kă destăls timnă este dekind se făleskă akolo.

— Da, este serbțoare la Lăvră, zisse Mağrevel, este ospțuș reșeskă, mi xgenocii voră fi noștiți... Este mi altă-čeva mai mșltă, ei voră fi eroi serbțoarei, voră nști ospțușlă, mi, daka ai de gindă sș fi kă ai nostri, sș inčenemă kă à ne dăče sș invitămă ne lăntătorălă loră çelă de frănte, ne Gedeonălă loră, nrekam zikă ei.

— Pe D. Amirală? strigă Kokonas.

— Da, ne bștrinăls Gaspard, ne kare ’lă amă skșpată din mîinî ka ună nșțră, kă toate kă amă trasă așnra-î kiară kă arkăebșsa reșelă.

— Eakă dar’ akam, seniorălă meș, nentră çe ’mî skliviseamă eș koifălă, nentră çe ’mî askșeamă snada mi ’mî damă kșpitele la točilă, zisse kă o voce nșțrăkșțoare ospțarălă la Ūrieră imbrăkată ostșmente.

La aceste kăvinte Kokonas se înfioră și se fâcă ka țeara, nentă kă înțepa să îngelleagă.

— Че, аdevărat! strigă el, аceastă serbătoare, аceastă ospădă... este... аă să....

— Tărză tă аă destentă, domnăle, zisse Mărevel, și din asta vede țineva kă nă estă obosită ka noi de insolența аcestoră eretici.

— Și dămniata te însărcină, zisse Kokonas, de а merțe la amirală, și de.....

Mărevel sărise, și trăgăndă ne Kokonas lăngă fe-reastră, îi zisse :

— Șită-te; vezi kolo în mika plăgă, la kană stradei, în dosă biserică, аcea, grămadă de oameni че se năne la răndă ne țăkăte în întănerekă?

— Da.

— Тоăă oamenii kării kămpănă аcea trăpă аă kăte o kățe albă la năllă, năkăm are domnăle la Șrieră, dămniata și еă.

— Еі, аноі?

— Аноі, аcești oameni, este o kămpănă de Svițeri din micile kătone, kămmandăă de Tokăenot; шti kă domniă din micile kătone săntă kămetriă rețelă.

— О! о! zisse Kokonas.

— Аkăm, șită-te la аcea trăpă de kăllăreă че trече ne kăă; kănnosăă ține este kană loră?

— Kăm vreă zălă kănnosăă, zisse Kokonas înfiorăndă-se, dăpă че săntă la Parisă nămă de astă seargă?

— Еі bine! este аcela kă kare аă să te întăneshă în noantea asta la Lăvră. Еакă-'lă merțe să te ашtente.

— Dățele de Giză?

— Întregă. Аcela kării 'lă eskortă săntă Măchelă, fostăle năvotă (staroste) алă negoțianiloră, și J. Koron,

Мартъ вел.

prevotul de akam. Acesti doi mergă s'ni ardice kompaniile lor de четъgenі; mi eakъ, vino s' vezі pe kъnitanzlă desnъtъgirei kare intră în stradъ: xitъ-te bine la elă ce are s' fakъ.

— Batte la fie-kare xșъ. Dar' ce este pe șmile la kare batte?

— Kite o kъche albъ, tinere kavalerș; kite o kъche ka așee ce avemș mi noi la kъchilele noastre. În altș timnș se lșssa lăi Dъmnezeș grijea de a'mi alleșe pe aī s'ș. Iar' akam șntemș mai çivilisaçi, mi'lș skștimș de așeastъ ostenealș.

— Dar' bine, vșzș kъ fie-kare kasъ la kare batte se deskide, mi din fie-kare eșșș oameni armaçi.

— Aș s' battъ mi la a noastrъ ka mi la çelle-l'-alte, mi ne va veni mi noș rindulă ka s' emimș.

— Dar' insș, zisse Kokonas, toçi așesti oameni în niçioare nșmai nentș a merșe s'ș omoare xșș xșenotș bș-trinș! Mordi! este rșmine! asta este o treabъ uentș as-sassinі iar' nș nentș soldaçi.

— Tinere kavalerș, zisse Maxrevel, daka çei bș-trinі içi șntș xriçi, noçi s' 'çi alleçi tineri. Borș fi de toate miinile. Daka nș 'çi plache nșmnalșlă, te noçi servi kș șnada; kъçi xșenoçii nș șntș oamenii de a se lșssa s' 'i omoara çineva, nșmai ama, fșrș de a nș se anșra mi eī; mi, nșekșm utiī, xșenoçii bștrinі saș tineri trъ-eskș o viaçъ foarte asurъ mi trșditъ.

— Nșekșm se vede dar', aș s' 'i omoare ne toçi? strigъ Kokonas.

— Ne toçi.

— Din ordinlă reçelăi?

— Da, din ordinlă reçelăi mi alș dșçelăi de Gizī.

— Și kīnd?

— Kind vei azzi ssnindš tšičišk de la Słntš-German-l'Osserroa.

— A! nentš ačeea 'mī zičea dar' ačelš plškstš nemšiorš, omš alš D. de Gizī, kšm ū ziče?..

— D. de Besmš.

— Da, da. Nentš ačeea 'mī zičea dar' D. de Besmš, ka sš allergš indatš 4e voiš azzi toksinšk ssnindš.

— Tē ai intšlnitš dar' kš D. de Besmš?

— M'amš intšlnitš mi 'i amš vorbitš.

— Šnde?

— La Lšars. Elš m'a introdšš, elš 'mī a sšššš kvšintš de ordinš, elš m'a...

— Šitš-te.

— Mordi! este kiars 4e, strigš Kokonas.

— Breaī ka sš 'i vorbeutš?

— Pre lečea mea! nš m'arš sšššra.

Mašrevel deskisse binšiorš Tereastrā. Besmš trečea, in adevšrš, kš bre o dšoš-zemī de oameni.

— Gizī mi Lorrenš, zisse Mašrevel.

Besmš se intoarse, mi, inčellegindš kš ne elš ilš kššta, se anpoitš.

— A! a! timtale ezd, tomnš Morfel?

— Da, eš sšntš; 4e kššš?

— La min si gašd šnt ezd gaššš ti la SdelFšr-mos, si sšn 'naint ni šnš gar-gšam tomnš ti Gogonas, si avš.'¹

— Eakš-mš, domšle de Besmš! zisse tšnšršk Piemontesš.

— A! a! azd ezd nšn!. nin.. timtale ezd kad?²

¹ Eš kšštš osnššria de la Stella-Frašošš ka sš prevesteskš ne šnš D. de Kokonas, sš afle.

² A! a!.. breā bine, dšmniata estī gata?

— Da! ce este de fâkștș?

— Ille si zbșn la timtale, tomnș Morfel; si fi timtale nșn gadolik.¹

— L'ai așzitș? zisse Mașrevel.

— Da, respnșse Kokonas. Dar' dșmniata, domnșle de Besmș, șnde merșu?

— Ho min șnd merșu? zisse Mașrevel șșrizindș.²

— Da, dșmniata.

— Ho min merșu si zbșn șnș mig forn la tomnș amiral.³

— Șnșne-'i dșoș, daka fașe trebșinșș, zisse Mașrevel, mi kș astș datș, de se va șkșla din lovitșra d'ıntișș, nș se va șkșla mi din șea de alș doilea.

— Si fi timtale gș baș, tomnș Morfel, si fi gș baș, aboī si 'nșay no mine nin așd tinșr om.⁴

— Da, da, nș te temș, șei din familia Kokonas șntș konoī allemi, mi kīnīi șei bșnī șntș de felșlș lorș vīnș-torī bșnī.

— Atișs.

— Adio, imblș șșnștoșș.

— Tar timșfostrș, me si fag?⁵

— Dșmniata dș-te de'și inșene goana, mi apoī vom, veni șș ne lșșmș mi poī narșea noastrș din vīnatș.

Besmș se denșrtș, mi Mașrevel inkisse fereastră.

— Aī așzitș, tinere kavalerș? zisso Mașrevel; daka aī șre șnș inemikș partikșlarș, kīarș mi de nș va fi de totș șgenotș, nșne-'lș in listș, mi va treșe in rīndș kș șei-'l-alși.

¹ Ce 'și va șșșne D. Mașrevel: șș fi banș katolikș. — ² Eș, șnde merșș? —

³ Eș merșș șș șnșn o mișkș vorșș, D. Amiralș. — ⁴ Fi in nășe desșre așta, Domnșle Mașrevel, fi in nășe, mi șș'mī inșeyī bine ne așestș inșrș. — ⁵ Dar' dșmniatșnoastrș, ce o șș fașeyī?

Бесня.

Kokonas, mai amegitș dekitș ori kind de toate kite bedea mi azzea, se zita mereș la ospțtarș, kare lxa nisce poziđione sșimintțtoare, mi Mașrevel, skođindș inchetinlș o xșrtie din pozonarș-ı, zisse :

— Kitș nentș mine, eakș lista mea. — Trei-szte. — Daka in noantea asta, fie-kare adevratș katolikș va face ă zעהa parte din ceea ce voiș face eș, miine nș va mai șminea niđi xșș erelikș in rigatș.

— Tșcere! zisse ospțtarșlș.

— Ce este? iutrebarg de odatș Kokonas mi Mașrevel.

Se azzisse vibrindș intșilș șșnetș din țșrnłș Șșntșlșı-German-l'Osserroa.

— Semnalș! strigș Mașrevel. Se vede kș ăș grșbitș ora?... Mie mi șșșșeserș nentș mezłș nouđı.. Atitș mai bine! kind este vorba nentș gloria lșı Dșm-nezeș mi ă ređelı, mai multș fakș orlozele kare mergș in-ainte dekitș ačellea kare mergș indșrșș.

In 'adevrș, țșriș se azzea șșnindș intr'xșș kind foarte intristșorș. Heste nșđınș se azzi bșbșitșra șnei prime detșșri de nșkș, mi mai indatș dșnș ačeea strada Arborsłı-Sekș se illșminș de mai multș torge ka printr'ö lșuire de șșlșrș.

Kokonas iui interse kș miina frșntea xmedș de șșdoare.

— S'a inčenștș, strigș Mașrevel, aıdeđı!

— Mai ștađı, mai ștađı xșș momentș, nșmai xșș momentș! zisse ospțtarșlș; mai 'nainte de ă porni la resbellș. șș ne nșnemș kasa in sekșritate, kșm se zice la resbellș. Hentș kș n'auș voi șșmi șșgrșme nebasta mi konii nekind eș voiș linsi afarș. Aiđı este xșș șge-notș.

— D. de la Mol? strigă Kokonas kă o svik-nire.

— Da, parnalliotă, s' a arăkată singură în gura lăptăși.

— Ce! zisse Kokonas, ai de gândă să 'uți attaci oasnele?

— D'aoi kăm, zisse ospătară; mai multă nen-tră dînsă, 'mi amă askăgîț raniera.

— O! o! zisse Piemontesă, inkăntîndă-'șă sîn-țeană.

— Niçi odată nină akăm n'amă șcisă altă-țeva dekîț epărași, rașe și pîi mei de gîină, respănse har-nikă ospătară, așă dar' nă mîț kăm să xmbă șure à omori șnă omă. Dar' fie! amă să mă învîșă așăra așestăi țe amă la mine. Și dăka voiș țare bre o neîndemănare, țelă pșuină nă va fi nimeni de țapă kă să rîză de mine.

— Mordi! asta este țeva kămlîț, zisse Kokonas; D. de la Mol este kondamnată meș, D. de la Mol a çinată kă mine, D. de la Mol a jekătă în kăgîi kă mine....

— Așă este, zisse Mașrebel, dar' D. de la Mol este șnă eretikă, D. de la Mol este kondamnată; și dăka n'ă bomă șçide noi, ilă voră șçide alți.

— Mai adaogă, zisse ospătară, kă 'uți a kșuti-gată mi çinçi-zeci de talleri!

— Adevărătă, zisse Kokonas, dar' însă 'i a kșuti-gată într'șnă kină onestă, mi se nare.

— Onestă saș nă, totă ai să 'i nățemti; în vreme țe dăkă 'ă voiș omori eș, veți fi rășită.

— Miskăi, miskăi, domniloră! aldeți să ne gră-bimă, strigă Mașrebel: o arkăebșadă, o lovire de ranieră, o isbire de țokană saș de grătară, o isbire de ori țe veți voi; nămai terminăi odată, dăkă vregi să a-

jâncuțu la timpu. prețu amu promisă, sunte à da ajutoră D. de Giză la casa amiralului.

Kokonas sursină.

— Eakz-mă allergă! strigă ospătarul la Țieră, amțentagi-mă.

— Mordi! strigă Kokonas, are să kinșaskă pe aचे-stă bietă bătă, mi să 'i ia mi bani noate. Voi să mă a-flă dar' akolo ka s'ă kăgă eă, de va fi nevoe, mi să opreskă de à să atinșe țineva de bani lă.

Și, îndemnată de aचेastă bătă ideă, Kokonas se xkă pe trente din dosul ospătarului la Țieră, pe kare 'ă ajnse nămai dekă; kăci, kă kă se sșia, la Țieră, nrint'ăne efektă ală kibzirei, fără indoială, șuă mai domolea pasă.

În momentă kind ajnse la xșă, totă xmată de Kokonas, se aziră mai măte bătări în drămă. Nămai dekă aziră pe la Mol sșrindă din pată-'i mi pardoseala trosnindă sșb pasă lă.

— Драче! mămură la Țieră kam țərbărată, mi se pare kă s'a destentă!

— Ama mi se pare mi mie, zisse Kokonas.

— Și o fi avindă de gindă să se anere?

-- Poate să o fakă nrea lesne, fiindă-kă este kapabilă. Ia sșne, ză, meștere la Țieră, daka tă ară omori elă pe tine, țe țindată lăkă ară fi, ai?

— Da, da, zisse ospătarul.

Dar', simgindă-se armată kă o arkăebșă bătă, lă kărașă mi șparse xșă kă o deapăuă isbire de nișoră.

Atănci vzbăgă pe la Mol, fără păllărie, dar' imbrăkată gata, retrăș dăpă pată-'i, kă raniera între dingă mi kă nistoletele în mână.

— O! o! zisse Kokonas lăgindă-șuă nările ka o

Атunci взлезь не la Mol, сьгь пъллгic кь ranciera între dingi mi кь pistoletele în mîni.

adevratъ fiarъ selbatikъ kъria îi miroase la sinuе, treaba se kam ingroашe, memtere la Țrieră. Miskъ, dе, miskъ înainte!

— A! a! se vede kъ aș de gîndă sъ mъ assassine! strigă la Mol, kъ okii skinteinzî, mi estî kîară tă, miserable!

— Osnătară la Țrieră nă resnănse nimikă la a-čeastă apostrofă dekîtă întinzîndă—'mî arkăebăsa mi okîndă snre tînrărlă kavaleră. Însă la Mol vîzăse ačeastă demonstrare, mi, în minărlă deskărkățareî, se lăssă în țe-năkî, mi glonțrlă îi trekă ne dе asănra kapărlă.

— La mine, strigă la Mol, la mine, domnăle de Kokonas!

— Allergaî la mine, domnăle Maărevel, la mine! strigă osnătarărlă la Țrieră.

— Pre leuăa mea, domnăle de la Mol! zisse Kokonas, totă țe noăis fače la ačeastă împrețîbrare este de à nă lăa parte kontra dămitale. Se vede kъ în noantea asta omoară ne xgenogii în nămete rețelăi. Bezî de skapă de akolea orî mi kăm veî nătea.

— A! trădătoriloră! a! xçigamiloră! ama este treaba? eî bine! daka é ama, staggî voî!

Atăncî la Mol, okîndă mi elă din parte-î, dete dră-mărlă xnlă nistoletă. Osnătarărlă, kare nă 'lă nerdea din vedere, avă timuă à se trače la o parte; iar' Kokonas, kare ničî nă se gîndea la xnlă assemenea resnănsă, nă se miskă din lokărlă în kare se afla, mi glonțrlă îi attinse x-mărlărlă.

— Mordi! strigă elă atăncî grîngîndă din dîngî, asta o însemneză; ama dar', akăru avemă à fačea mîndăoî, fîndă-kă ama aî vrărlă.

Și, trăgîndă—șî raniera, se renezi asănra lăi la Mol.

Nă este indoială că, dacă era singură, 'lă ară fi aștentată la Mol; însă Kokonas avea dăruț dînsă ne ospătară la Șrieră, kare 'mî reîmulea arkăebăsa, afară de Mașrevel, kare se șrka șrindă kăte patră trente de o dată, ka șă vie mai kărind la kîemarea ospătară. Așa dar' la Mol intră iste intr'ănuș kabinetă, mî verigă șma ne din intră.

— A! inelă! strigă Kokonas înșriată mî isbindă șma kă măcișlia ranieră sale, așteantă ță, 'mî oiș arăta eș mîe akăm. Amă șă'mî fakă alitea gărî în kornă kă raniera, kîmî galbeni 'mî aî kăștigată ță aseară! Așa, aî! eș viș șă te anră ka șă nă te kînșaskă! eș niș ka șă nă'mî șare banii! mî ță mî reșpăteuți kă nuș glonmă în șmără? ștăi ță, birbone! ștăi!

Înr'ăceștea, membrăș la Șrieră se auoniș de șma kabinetă, mî isbind-'o kă natăș arkăebășeă sale o așvîrli kîș kolo în mândrî.

Kokonas se renezi în kabinetă, dar' dete kă năș de păreuț: kabinetăș era gotă mî fereastră deskîș.

— Ș'a fi arăkată joșă de ne fereastră, zîșse ospătară; mî fiindă-kă aîcî șntemă la rîndăș ală patrălea, kată șă se fi omorită.

— Ori k'a fi șkăpată ne învălișăș kășeă înveçinate, zîșse Kokonas înkălekîndă ne găra ferestreă mî pnenarîndă-se à'lă lăa la goană ne învălișăș kășeă çelă alănekosă mî reneziçiosă.

Dar Mașrevel mî ospătarăș se reneziș la dînsăș, mî trăgîndă-'lă în kameră, șrigară la elă amîndoi de o dată:

— Çe! nebănuș ești?

— Așa! zîșse Kokonas, eș șntăș mănteană, mî obiçînișită à allerga ne noleășăș ștîneloră. Kătre açeștea,

kînd mî va insalta cineva, mî şrkî kî dînsvlî nînz în cherî, saş mî affîndî nînz în iadî, pe orî şî che drîmî va anşka ka sî ajîngî akolo. Aşa dar' lîssađî-mî în pache sî fakî che şliî eş.

— Çi şîđî în kolo! zisse Maşrevel; kîçî elî orî kî a mîritî kîzîndî de pe fereastrî, saş kî çine ştie şnde o fi ajînsî nînz akîm. Aîde, vino kî noî; kî dakî 'đî a skînatî ačesta, pođî ġîsî alđî o mîie în lokîlî lîi.

— Aî drentate, şrlî Kokonas. Sî moarî şgenođî! şimđî nefoe de à'mî resbîna, şî kî kîtî maî kî-rînd kî atîtî maî bine.

Şli kîte-mî trei se deterî josî pe skarz ka şnî troîanî kare kade de pe mîşîđî.

— La amiralî! ştrîġ Maşrevel.

— La amiralî! ġeneđî la Ÿrierî ospîtarîlî.

— La amiralî, dar' şîndî-kî vređî aşa! zisse mî Kokonas din parte-î.

Şli kîte-mî trei se ġenezirî afarî din ospîţaria *Stella cea Frîmoaşî* (kare ġemîssese în paza lîi ġrigore ş à çellorî-l'-alđî bîeđî), anşkarî şne palatîlî amiralîlî, che se afla în strada Betîsî; o şlakîġ ştrellîçitoare şî xre-tîlî đîţîţşrilorî de arkîebîse îî kondîçea şne partea ačea.

— Eîl çine è akolo? ştrîġ Kokonas şnî omî fîġ mînteanî şî fîġ eşarî.

— Bre şnîlî kare fîġe sî skane, zisse Maşrevel.

— Şġrigî voî, voî, kariî şntegî kî arkîebîsele în mîîni, ştrîġ Kokonas.

— Ba niçî de kîm, zîş, zisse Maşrevel; eş îmi pîs-trezî earba de mîskî, nentî vre şnî vînatî maî bîşî.

— Da, đîmniata, meştere la Ÿrierî!

— Mai stăi nițel, mai stăi! zisse ospătarul o-kind.

— Eak' aua! mai stăi, mai stăi, strigă Kokonas, mi amentindă, elă are să skane; cine o fi oare?

Ши атunci se renezi elă dăpă ațelă nenoročită pe kare 'lă mi ajnse îndată, kăci era vâlnerată (rănită). Dar' în momentulă kind Kokonas, ka să nă'lă loveaskă în spate, striga la elă: „întoarce-te, ți întoarce-te odată!“ băbăi o dățătă de arkăebășă, vijăi ună glonță pe la țre-kile lăi Kokonas, mi țăgarulă se rostokoli ka ună enăre lovită, în țeă mai mare țăgă, de alicele vîntorălăi.

O strigare da trismă rezăntă în dosulă lăi Kokonas Piemontesulă se întoarce, mi vîză pe ospătarulă la țrieră arăindă'mi arma mi strigindă:

— A! nentă astă dată, amă țăkăță înțenăță (saf-tea) țelă pășină.

— Aua, dar' pășină a linsită să mă pătrănză dîn-tr'o parte într'alta kă glonțulă.

— Ia seama; seniorelă meă, ia seama, strigă la țrieră.

Kokonas sări ună nasă înanoi. Omulă țelă lovită se skălasse ne ună țenske; mi, plină de resănare, era să strepăngă pe Kokonas kă pămănală kiară în momentulă kind ospătarulă ilă însăiinda să se fereaskă.

— A! vineră! strigă Kokonas.

Ши arănkindă-se asăpă vâlneratălăi, îi înfînse în nentă snada sa de țrei ori nîpă anroaue de măneră.

— Ei akăm, strigă Kokonas, lăssindă ne țgenotălă lovită să se debattă în konvulsionele agoniei, akăm aîdeți la amirală! la amirală!

— A! a! seniore, zisse Mășrevel, se vede k' ai înțenăță să te îndățemăi.

VIII. .

Cei măceliți.

Osnelăș în kare lokșia amiralășă era, prekșm amă zisă, în strada Betisi. Aquesta era o kasz mare ce se în-
-uļa în fândăș xnef kargi kș dsoz arini d'o parte mi de al-
-ta kare daș snre drinaș. Intrarea în ayeastz karte era
-nintr' o poartz mare kș gratii lskratz într' xnz zidș. Kind
-cei trei gonaci ajxuserz la estremitatea (marșinea) stradei
-Betisi karea este o șmare à stradei Fossé-Szntš-German-
-l'Osserroa, vızgț osnelăș amiralășă impregișratz de Svișeri,
-de soldați mi de cetșgeni armați; toți țincaș în mîna
-dreantz kite o spadz, ori kite o lançe, saș arkșebșse,
-mi xniș în mîna stîngz, torșe, kare revșrsaș asșpra aye-
-stei șgomotoase șcene o lșminz fșnebrz mi tremșrîndz,
-karea, șrîmîndș dșnz miskarea ce prișmea, se întindea ne nie-
-triuș, se ardika în lșngșlș zidșrilorș saș flșkșră ne ayea
-mare bișe în karea fie-șe armz resfrîncea kite xnz fșlșerș.
-Șișrș impregișrșlș osnelășă mi în stradele 'Tir-șan, Ștefan
-șă Bertin-Șoarē, se esekșta infrikouștoarea întrenrîndere.
-Ștrigșrî indelșngate se aszeăș, mșsketeria skinteiă, mi din
-kind în kind treșea kite xnz nenoroșitș, ne jșmștate gołș,

galbenă, plină de sânge, sărindă ca o căprioară zgârnită, într' ună chiră de lămină fânebră în carea se punea că se mișca ună kirdă de demoni.

Într'o klină, Kokonas, Mașrevel și osnătară la Țrieră, vestigi de denarte prin kășile loră albe mi năi-miți prin strigări de *bine au! veniți*, strebătăre kiară în centrăle aștei mășimi gîfînde mi infokate ka o droaie de kîni la vîntoare. Nă este îndoială kă n'ară fi năstă trece; însă ună din mășime rekănoskăre ne Mașrevel mi se grăbiră a 'i face lokă. Kokonas mi la Țrieră se strikorară dăre dînsăle, mi astă-felă kitemi trei isbătiră de a intra în kărte.

În mizlokăle aștei kărți, alle kăria trei porți e-raș snarte, ună omă (impreuăre kăreia staș assassini ne de denarte kă respektă), sta în nișoare, rezimată ne o raniere goală, mi kă oki năonni kăre ună balkonă, 'nală ka de vr'o chină-sure-zeye nișoare, kare se întindea ne din aintea ferestrelor nișoare a osnăle. Așestă omă da din nișoră kă nerădare, mi din kînd în kînd se întorcea pentră a întreba ne ce se aflaș mai aproape de els.

— Totă nimikă, mărmăre elă. Nimeni... Poate kă a fi lătată de veste; poate kă a fi fșuită. Kăm gîndemă tă, de Gast?

— Kă nenștină, monseniore!

— Pentră ce nă? Nă'mi ai snăș tă kă kă ună momentă mai 'nainte de sosirea noastră, venisse ună omă kă kă-năle golă, kă snada goală în mîntă mi allergîndă ka kăm 'lă ară fi gonită čineva, mi kare a bătăte la ună mi 'i s'a deskisă?

— Da, monseniore; dar' mai totă în ațelamă momentă veni mi D. Besmă, porșile s'aș snartă, mi osnăle s'a

Ducele de Giul.

impresurată. Omul a intrat în adevăr, dar' nu este îndoielă că n'a mai putut eși.

— Ei! oare nu gresesc, zise Kokonas către ospătarul la Țieră, să că acela care stă kolo este D. de Gizi.

— El însuși, seniore. Da, este marele Enrik de Gizi în persoannă, care amteantă, negreșit, s'a iassă amiralul ka s'a fakk mi el lă chea ce amiralul a fakk tătălă s'ă. Fie-kare kă rindul s'ă, ventilomul meș! mi, m'ășmită Domnă! astăzi este rindul nostru.

— Ei! Besmă! n'ază! strigă dăcele kă p'ternika sa voce, ce! inkă n'ăci fakkă nimik?

Și kă vîrful snadei sale, nerăbdătoare ka mi dînsul, asvîrlea băkă de Țerră în aer.

În momentul acesta se azziră ka un fel de strigă în osnel, pe șmă d'zărri de arme de fok, pe șmă o mare tropotă de picioare mi un șgomot de arme isbite, în șma k'roga mizloți o n'ăș țchere.

Dăcele fakk o mîșcare sură a se renezi în kasă.

— Monseniore, monseniore, îi zise de Gast anroniind-se de el mi onrind-lă, demnitătea voastră v' kommandă a sta pe lok mi a lă autenta.

— Aă drentate, de Gast; mersi! voă autenta dar'. Însă, drentă s'ăci șăș, nu mai poă de nerăbdare și de néastîmpă! ah! daka 'mă va skăpa kămba!

De odată atăci șgomotul de nași se anroni... stiklele ferestrelor de la rindul de șș se illzinară de o lămină ka chea de inwendă. Fereastra asăra kăria se zătase de atitea ori dăcele, se deskisse, să mai bine s'ă în băkăelle, mi neste năș se ară în balkon șă omă kă fața galbenă mi kă șlerul s'ă celă albă nlină de șnce.

— Besmă! strigă dăcele. Aă venit odată! Ei bine! ce este?

— Агѡш, агѡш, si fed!¹ respǎnse kǎ rечеалъ neam-
уѡлѡ, kare, plekǐndǎ-se ĩn balkonǎ, se skǎlǐ ȳar' ĩndatǎ
пърĳndǎ-se kǎ ardika o grexate ĩnsemnъtoare.

— Dar' чеĳ-l' алцĳ ĩntrebǎ dǎcele kǎ negъbdare, чеĳ-
l'-алцĳ, ѡnde sǎntǎ?

— Шел-алtr si sbravesk по шел-алtr.²

— Dar' tǎ, tǎ! че аĳ fǎkǎtǎ?

— Агѡш si fed timъfostrǎ ше si fagǎt по min;
si dreg bǎsintel la ѡn bart ti agol.³

Dǎcele se trasse kǎ ѡnǎ pasǎ mai ĩndǎrgǎlǎ.

Атѡчĳ se пǎtǎ deosibi obĳektǎlǎ че тръѡеа Besmǎ
kǎ атѡтǎ effortǎ snre elǎ. Era kadavrgǎlǎ ѡnǎ bǎtrǎnǎ. ĩnǎ
kǎmpǎni kǐtǎ-ва ĩn aerǎ, шĳ ne ѡгmǎ 'lǎ asvǐrli la пĳчĳoarele
stǎpnǎlǎlǎ sǎl.

Sgomotǎlǎ 'nǎbǎшĳtǎ че prodǎsse kǎdereа kornǎ-
lǎĳ mortǎ, шĳroaĳele de sinǎe че ѡшĳnĳrgǎ dĳntr' ĩnsǎlǎ шĳ
stronĳrgǎ павезǎlǎ de ѡ'ĳnпггĳĳrǎ, ĳnпlǎrgǎ de fiorĳ kĳarǎ шĳ
ne dǎcele ĩnsǎшĳ; ĩnsǎ ачестǎ simĳntǎntǎ nǎ ѡĳnǎ mǎlǎtǎ,
шĳ kǎrĳosĳtateа fǎkǎ ne fie-kare а se apronĳa kǎ kĳĳĳ-ва
pasĳ, шĳ а se addǎche o torǎdǎ kǎ lǎmĳna tremǎrĳndǎ aproa-
ne de vĳktĳmǎ.

Атѡчĳ se deosebi o barǎbǎ albǎ, o figǎrgǎ venega-
bilǎ, шĳ nisче mĳĳnĳ ĩnĳpenĳte de rечеala morĳĳĳ.

— Amiralǎlǎ! strĳgarǎ de odatǎ dǎoǎ-zеchĳ de vocĳ
kare tǎkǎrgǎ toate ȳar' de odatǎ.

— Da amiralǎlǎ. Kĳarǎ elǎ este, zisse dǎcele a-
pronĳĳndǎ-se de kadavrgǎ snre а 'lǎ prĳĳi kǎ o bǎkǎrgĳ tǎ-
kǎtǎ.

¹ Акѡш, акѡш, o sǎ vezĳ.

² Чеĳ-l'-алцĳ ĳnпггĳesкǎ ne чеĳ че аǎ mai remasǎ.

³ Акѡм sǎ vedegĳ dǎmпlǎvostǎrgǎ че anǎ fǎkǎtǎ сǎ: тръѡеĳ-нǎ пǎĳĳntelǎ mai
la o parte de akolo.

— Amiralul! amiralul! renetar k̄ j̄m̄tate voce toj̄i k̄iđi se aflar̄ fađ̄ la ačeast̄ s̄n̄im̄int̄toare s̄čen̄, in- ḡies̄ind̄-se ȳn̄l̄ intr' alt̄l̄, mi anroniind̄-se k̄ s̄fial̄ de ačel̄ mare b̄tr̄in̄ tr̄intit̄ jos̄.

— A! eak̄-te dar', Gaspard! zisse d̄ȳele de Gizi tr̄im̄f̄ind̄; t̄s̄ ai f̄k̄k̄t̄ de s' a assassinat̄ tat̄-meș, eș il̄ resb̄n̄!

Și apoi își n̄se ničiorul̄ ne pentul̄ eroșl̄i pro- testant̄. Dar' de odat̄ atȳn̄i okī m̄r̄ind̄l̄i se deskisse- r̄ k̄ effort̄, m̄ina l̄i sinȳer̄ind̄ și sdrobot̄ se str̄inse nentr̄ ȳltima oare, și amiralul̄, f̄r̄ȳ à eși din nemis- karea sa, zisse neleđ̄it̄l̄i k̄ o voce morm̄intal̄:

— Enrik̄ de Gizi! va veni o zi în karea și t̄ veī simȳi ne neutul̄ t̄s̄ ničiorul̄ ȳn̄i assassin̄. Eș n' am̄ o- morit̄ ne tat̄-t̄s̄, fi blestemat̄!

Dȳele, galben̄ și trem̄ind̄ f̄r̄ȳ voe, simȳi ȳn̄ fior̄ de ḡiađ̄ prin lot̄ korn̄l̄ s̄ȳ, își n̄se m̄ina ne fr̄nte ka k̄m ar̄ fi voit̄ s̄ȳ goneask̄ v̄isionea ȳea in- trist̄toare: ne ȳr̄m̄, k̄ind̄ și o l̄s̄ȳ iar' în jos̄, k̄ind̄ k̄tez̄ de à 'și mai întoar̄ȳ vederea asȳura amiralul̄i, okī b̄tr̄in̄l̄i se ink̄isseser̄, m̄ina îi reamorḡisse, și în lok̄l̄ grozabelor̄ vorbe ne kare le pronȳnȳsse de p̄ȳin̄ ačea ḡȳr̄, s̄ȳchedasse ȳn̄ sinȳe negr̄ v̄rsat̄ din ḡȳr̄-ȳ.

Dȳele își ardik̄ raniera k' ȳn̄ fel̄ de ȳotȳr̄e desperat̄,

— No nin! tom̄n̄ t̄ȳ, îi zisse Besm̄, tim̄fostr̄ ezd ađ̄m̄ m̄l̄zmid?

— Da, bravul̄ meș, resp̄nse Enrik̄ de Gizi, nen- tr̄ k̄ ai resb̄nat̄...

— По t̄ȳ Franȳ ti Gizi, n̄ ezd ama?

— Reliȳia, renet̄ dȳele k̄ o voce inekat̄. A- k̄m dar', kontinsi el̄ întork̄ind̄-se s̄nre sv̄igeri, s̄nre sol-

dağı mi sure четъденіі de kariî eraş pline kârtea mi strada, le zisse : la lăkră, la lăkră, aideuî, konii mei, la lăkră !

— O! bânz seara, domnule Besmă! zisse atârchi Kokonas anroniînd-se kă zăş felă de admirare de şentilomăş Hermană, kare, stîndă totă în balkonă, îmi interşea raniera kă netărbărare.

— Dămniata 'lă ai espediată dar'? strigă ospătarăş la Şrieră kă estază; kăm ai făkăş ayeastă fantă, domnăş meş şentilomăş?

— O! ti dot zemblă, ti dot zemblă. Ho el si zgăltat tabaş, si sgid şu la el, şi no min si şing ranir a me la gorb la tins. Tar azd nă si sbravesk ink dot, zogodeskă no min kă Teligni mai siezd nigauit, kă şgăld si sdrig no el.¹

În momentăş acela, se azîră, într'adevără, kîte-va şinete de o silnikă desnerare kare se păreaş emîndă dintr'o voce femeeaskă; nîşce reflekte roşiatice illăminară şna din cello dăoz arini şe formaş galeria. Se văzără dăoi oamenî kariî făşeaş goniji de şăş miră lăngă de măchelitorî. O detănare de arkăebăşă şişse ne şnăş din eî; celă-altă şăsi înainte-î o fereastră deskisă, mi, fără à măşăra în-şlăimea, fără à se ţărbăra de inemiciî şe 'lă autentăşjosă, şări kă nesfială în kărte.

— Dağı de totă! omoriş-îlă! strigară assassiniî văzîndă-şî vikţima aproane de à le skăpa.

Omaş se skăş, lăîndă-şî şnada de josă (kareă î skăpnasse din mînz kînd kăzăsse), o răuse la făglă kă kăpnăş plekată p'între şeî şe se aflăş de faşă, îmbrînchi ne vr' o treî patră din eî, şrenşnse ne şnăş kă raniera sa, şi,

¹ O! foarte simnă, foarte simnă. Elă azîndă tanăş (şgomots) lui deskisăe şm mi eă 'mi amă înfişă raniera în kornăş lăi. Dar' asta nă ş'a inkălată inkă de totă, kăşî mi se şare kă ază inkă ne Teligni strigîndă de nekăş.

La Mol își adăse aminte căvintălx de ordină (lo-zinka), mi strigă :

— Navarra! Navarra!

Șua se deskisse nămaī dekītă : la Mol, fără ă ve-dea, fără ă mălxami Țillonei, năvăli într'ănxă vestibălx, trekă ănxă korridoră, dăox trei apartamente, mi ăjănxse în fine într'o kameră ăe se lămina de o mikă lamăă atir-nată săsx de plafondă (tavană).

Pe săb nisăe perdelle de katifea imnestrigată kă florī de firă, într'ănxă nată de stejără sănată, o femeă ne jămătate desbrăkată, rezīmată ne mīnă deskisse nisăe okī neklintīđi de snaīmă.

La Mol se genezi snre ăa, mi strigă :

— Doamna mea! ăđidă! gītăeskă ne konfragiī no-stri; voră să mă ăđidă mi ne mine voră să mă sfișiră !
A! doamna mea, estī reuītă... skapă-mă!

Illi anoi kăză la năfoarele ăi, lăssīndă ne tanetă o ărmă lăngă de sīnăe

— Vlăzīndă ne ăneșă omă naldă, nerđătă, inăenă-kīată înainte ăi, ređina Navarrei se ardikă în nată snăi-mīntată, askănzīndă-șă faga kă mīnile mi strigīndă, *șcriđi, ăjstoră!*

— Doamna mea, zisse la Mol făkīndă ănxă effortă snre ă se skăla de josă, nentă nămele lăi Dămnezeă, nă kīema, kăăi, daka te voră ăzi, săntă nerđătă! Assassiniī mă goneskă, mi se ărkaă ne skară dănxă mine, îi ăză... eakă-ī!.. eakă-ī!..

— ăjstoră! săđiđi! renetă ređina Navarrei afară de sine! ăjstoră!..

— Ax! dămniata m'ăi omorită! zisse la Mol des-nerată. Să moră d'intr'o voăe atītă de dălxă, să moră de

o mină atît de frumosă! Ah! asta amă sî sokotit-'o neste pătîmă!

În momentele acela se deskisse zăna și pătîli în kameră și kirdă de oamenî gifînzi, fariosi, kă figrele pătate de sîmpe și de pătbera, kă snadele, kă arkăebsele, și kă lanțele în josă.

În frontele loră era Kokonas, kă pătăle sătă chelă roșă sbirlită, kă okii chei albastrî neste mătărg sgiuđi, kă figra vilchezită de snada lăi la Mol, karea 'șă lăssase ne karne dăncile sale de sîmpe: Piemontesătă, desfigurată astă-felă, era grozavă la vedere.

— Mordi! strigă el, eakă-'lă, eakă-'lă! A! nentă astă dată, amă nătă în fine mină ne elă.

La Mol. kătă împășă-'i v'ă armă și nă pătă gătă. Își arănkă okii asăra reține și vătă desemnată ne fața eî chea măi profăndă komuțimire. Atăuči pătăne kă nă-măi ea singăre pătă sătă skane, se rețezi snre ea și o komrinse în brațe.

Kokonas fătă trei nasi înainte, și măi împășă inkă o dată ne inemikătă sătă în zătă kă lănga sa ranieră; kiteva nikătări de sîmpe kaldă și rătăneș împășăgă kă o roașă nătzele albe și parfămate de ne amternătăle Margaritei.

Margarita vătă sîmpele kărgindă, Margarita simđi înfiorarea ațelăi kornă linită de ală eî, ea se retrasse kă elă între pătă și pătăte. Era și timnă. Kătă la Mol, obosită de totă, nă șăi era kanabilă de à face niči o miskare, niči snre á fătă, niči snre á se apătă. Își rezimă kanătă sătă galbenă-vișnătă ne zătăleș tinereî reține, și dețetele lăi sđițite se agătăgă, inklemtate, de batista chea fipă și kășătă karea învătă kă o zăndă de gază kornătă Margaritei.

In feontsly lory era Kokonas.

Se tenezi sure ca mi o kovrinse în brage.

— A! doamna mea! mǎrmarǎ elǎ kǎ o voce de totǎ stinsǎ, skans-mǎ! Maǐ mǎltǎ nǎ nǎtǎ sǎ zikǎ. Okii lǎi, vi-lziuǐ ka de ǎnǎ nǎorǎ de moarte, se întǎnekarǎ; kapǎlǎ lǎi ingrexiatǎ 'i se lǎssǎ pe suate, brauǐ lǎi se întinserǎ, miz-lokǎlǎ 'i se 'mǎirǎ, mi kǎzǎ pe marketǎ în sinuǎle sǎlǎ, trǎgindǎ mi pe reuǐna kǎ sine.

În momentǎlǎ acela Kokonas, essǎltatǎ de strigǎrǐ, imbrǎtatǎ de mirosǎlǎ sinuǎlǎi, inveruǎnatǎ de infokata fǎgǎ ce fǎkǎsse, îmi lǎnuǐ brauǎlǎ kǎtre kǎrtina reueaskǎ. În kǎ ǎnǎ momentǎ, mi snada lǎi arǎ fi strenǎnsǎ kornǎlǎ lǎi la Mol, mi, totǎ de odatǎ, poate, mi ne alǎ Margarithǎi.

La vederea auestǎi ferǎ golǎ, mi inkǎ maǐ mǎltǎ, poate, la vederea auestǎi kǎteziatoare obrǎsniciuǐ, fiiǎ reueaskǎ se skǎlǎ dreptǎ în niuǎoare mi skoasse o strigare kǎ astǎ-felǎ de espressionǎ de suaimǎ, de nekazǎ mi de tǎrbare, inkǎtǎ Piemontesǎlǎ remasse înnǎetritǎ de ǎnǎ sim-timentǎ nekǎnnoskǎtǎ: este adǎvǎratǎ kǎ daka ayeastǎ sǎe-nǎ s'arǎ maǐ fi nrelǎnǎitǎ, ǎsnai între aktorǐi kǎpǐi ojskǎlǎ, auelǎ sim-timentǎ s'arǎ fi tonitǎ kǎ neaoa matinalǎ de soa-rele primavereǐ.

Dar' de odatǎ se renezi, d'întǎr'o ǎnǎ askǎnsǎ în pǎrete, ǎnǎ tinǎrǎ kavalerǎ de vre o meante-sure-zȃce ontǎ-sure-zȃce annǐ, imbrǎkatǎ în negrǎ, palidǎ mi kǎ pǎrǎlǎ sbǎrlitǎ.

— Auteantǎ, sǎrioarǎ, auteantǎ, strigǎ elǎ, ea-kǎ-mǎ! eakǎ-mǎ!

— Françiskǎ! Françiskǎ! ajǎtǎ'mǐ! zisse Margaritha.

— Dȃcele d'Alanson! mǎrmarǎ osuǎtarǎlǎ la Őrierǎ, plekǎndǎ-mǐ în josǎ arkǎebǎsa.

— Mordi! ǎnǎ fiiǎ alǎ Françeǐ! mormǎi în sine Ko-konas, trǎgindǎ-se îndǎrǎtǎ kǎ ǎnǎ nasǎ.

Dȃcele d'Alanson se zǐtǎ odatǎ imtrǎcuǎrǎ-'i. Vǎzǎ

pe Margarita desnletit, framoas̄ ka ničī odat̄, rezimat̄ de p̄rete, inkončisrat̄ de oamenī k̄s okiī plinī de t̄rbare, k̄s s̄doarea ne fr̄nte, ūi k̄s ḡrile s̄zmeḡnde.

— Miserabilor̄! striḡ el̄ k̄tre d̄nuiī.

— Skap̄-m̄, frate! zisse Margarita obosit̄. Bor̄ s̄ m̄ omoare.

Palida fiḡr̄ à d̄chel̄i se inf̄k̄r̄.

K̄s toate k̄ era f̄r̄ arme, ins̄ffleit̄ ins̄ prin kons̄iun̄a n̄mels̄ s̄s̄, inaint̄, k̄s n̄mniī str̄nuiī, as̄nra l̄i Kokonas mi à tovar̄milor̄ s̄i, kariī se trasser̄ toūi inapoi inaintea s̄lçer̄toarelor̄ k̄xt̄xt̄r̄i çe em̄s̄ din okiī l̄i.

— Ia s̄ vedem̄, le zisse el̄, o s̄ omoriḡi ūi ne x̄n̄ fīs̄ al̄s̄ Françei?

Pe x̄m̄, fiind̄-k̄ ei x̄mas̄ de à se tot̄ retrape d' inaintea l̄i, d̄çele adaoḡ.

— Ei! ask̄l̄aj̄! ia s̄ mi vie z̄içī k̄uitan̄s̄ ḡar-dei, ūi s̄ mi s̄n̄z̄re ne açesti t̄xt̄r̄i!

Kokonas, infrikomat̄ de vederea açest̄i t̄n̄r̄ f̄r̄ arme mai m̄lt̄ dek̄ts̄ d̄aka ar̄ si v̄z̄s̄ inainte-ī o kompanī de ostaniī armaj̄i sā de kavaleri, se mi apromiase de x̄s̄. Os̄nt̄ar̄s̄ la X̄rier̄ se întorçea ne trente in jos̄ k̄ niçioare de çerb̄, soldaj̄i se imbd̄zeas̄ x̄ns̄ intr' alt̄s̄ ūi se imbr̄nçeas̄ in vestib̄s̄ sur̄ à s̄çi kit̄ mai k̄rind, ink̄t̄ x̄mile li se p̄reas̄ nrea str̄imte in assemnare k̄ dorin̄a çe aveas̄ de à se vedea odat̄ em̄iç̄i afar̄.

In k̄rs̄s̄ açesta, Margarita, porait̄ ka dintr'x̄n̄ instinkt̄, ūi ar̄nkasse, as̄nra t̄n̄r̄s̄i kavaler̄ leminat̄, invelitoarea (planoma) ei de damask̄, ūi se den̄rtasse de d̄ns̄s̄.

Dună ce dispărură răgășii nînz la celăl din zrmz, dăcele d'Alanson se întoarse.

— Sărioară, strigă elă, vîzîndă ne Margarita stornîz de sinșe, nă kăm va estî vîlnerată (rănită)?

— Mi anoi se renezi snre soră-sa nînz de o țarbă-rare karea ară fi fîkătă onoare frăpezimeî sale, daka a-čeastă frăpezime nă s'ară fi akzată de à kovîrșii gradlă ce se kăvenea zni frate.

— Nă, zisse Margarita, nă kreză să fiă, de voîz fi, dar' însz foarte șmoră.

— Dar' sinșele ăsta, zisse dăcele nînzîndă kă tremșîndeale sale miîni totă korulă Margariteî; sinșele ăsta, de znde este?

— Nă miă ză de znde, zisse tînzra femez. Ș-nălă din ačeî miserabili 'mi a nășă miîna ne mine, mi poate k'o fi fostă elă vîlnerată (rănită).

— 'Mi a nășă miîna ne soră-mea? strigă dăcele. O! daka mi'lă ai fi arătăt nămăi kă deșetlă, daka 'mi ai fi snșșă kare era, daka ană mi znde s'ălă gzeskă..

— Tačî! zisse Margarita.

— Mi nentă ce? zisse Frančiskă.

— Pentă kă daka tē ară vedea la ora asta în kămera mea...

— Ce, zni frate nă'șî noate visita ne soră-sa, Margarito?

Reșina așîntă asșnra dăcelă d'Alanson o kăzătără atîntă de neklintîz mi kă toate astea atîntă de ameninș-toare, inkîntă jănele se trasse în anoi.

— Da, da, Margarito, zisse elă, ai kăvîntă la asta, da, mă voîz întoarge în kămera mea. Însz, tă nă nodî să rămîi singăr în ačeastă fioroasă noante. Breî s'ămî kîemă ne Ţillonă?

— Ба нѣ, нѣ, не нимені, resusnse Margarita; dx-te, Franciskǎ, ne xnde aī venitǎ.

Тіпърлѣ прінцѣ се сѣснѣсе; абіа диспърх елѣ, ми Margarita, аззіндѣ хнѣ сѣсннѣ каре ешіа де дѣпъ натѣ, се генези снре хша trekътоареі секрете, о інкиссе кѣ верига, не хгнѣ allergѣ ла чеа-і-алтѣ хшѣ, не кареа о інкиссе асемenea tokmaī în momentǎлѣ kind, хнѣ kindѣ де аркарі ми де soldaуї, аллѣнгіндѣ не алцї хгенодї гъсдѣцїї în Лѣврѣ, trecheaǎ ka o sijnlie ne la extremitatea korridorǎлѣ.

Атѣнчї, дѣпъ че се хитѣ кѣ мѣлтѣ лѣаре аминте імпрецїсрлѣ сѣѣ ка сѣ възѣ daka era de totǎ singѣрѣ, reveni la desнѣргїтѣра чеа d'între natǎ ми пѣрете, ardikǎ înbelitoarea (planoma) de damaskѣ че askonsesse ne la Mol din aintea dxчелсї d'Alanson, trasse кѣ effortѣ korнѣлѣ amorцїтѣ în kamerѣ, ми, възіндѣ кѣ ачелѣ nenoroцїтѣ маї res-nira інкѣ, шехѣ jossѣ, ѣ rezimѣ kауѣлѣ де ченѣкїї сеї, ми 'лѣ stronea кѣ апѣ не obrazѣ ка сѣ 'лѣ readdѣкѣ în simцїре.

Tokmaī dѣпъ че снлѣтѣ ка апа че'ї арѣнка не obrazѣ, пѣлбerea ми сїнѣеле де каре era koperitѣ figѣра лѣї la Mol, tokmaī атѣнчї, zikѣ, Margarita rekѣnnosкѣ în persoanna лѣї не ачелѣ frsmosѣ чентилomѣ каре, plinѣ де viaцѣ ми де snerанцѣ, кѣ trei kѣarte de orѣ маї nainte venisse сѣ 'ї чеарѣ proteцѣerea lingѣ реѣеле Navarreї, ми каре се депѣртasse de lingѣ дїнса întѣнеkatѣ де frѣмѣсеѣеа еї, lѣssінdѣ-о totѣ-де-odatѣ ми не дїнса гїндїтоаре.

Margarita skoasse хнѣ цїпѣтѣ де снаїмѣ, кѣлчї, чеа че ea simѣеа акѣм nentrѣ ачестѣ kavalerѣ вслnerатѣ (рѣ-нитѣ) era маї мѣлтѣ dekitѣ індѣраре, era interessѣ; інтр'-adeвѣрѣ, kavalerѣлѣ нѣ маї era nentrѣ дїнса хлѣ simулѣ strѣ-інѣ, era маї ка хнѣ kѣnnosкѣтѣ. Frѣmoasa figѣрѣ á лѣї la Mol репѣрѣ нѣмаї dekitѣ тоатѣ sѣb mїna еї, dar' naldѣ, o-

Margarita fâkx znh nasă snre zmr; pe zmr se onri de odată, înfiorînd-se de suaimă.

— A! tă nă estî singur? strigă ea arzînd znh sgomotă de arme.

— Nă, sntă insoiită de dsoi-snre-zech gărdianî che 'mî a lăssată kămnată-moă D. de Gizî.

— D. de Gizî, mărmară la Mol. Ax! assassînă! assassînă!

— Tăchere! niči să nă resăfli! zisse Margarita.

Pe zmr se zîtă impregiură kă să vază znde ptea să askenză ne la Mol.

— Br'o spadă, vr'znh pămnală? mărmară la Mol.

— Che! să te aperi? este de urisosă; n'ai arzîntă? eî sntă dsoi-snre-zech, mi tă estî singură.

— Nă nentă 'ă mă apră, či nentă 'ă nă mă da de vii în mîinile loră.

— Nă, nă, zisse Margarita, eă te voî skăpa. — Ax! kabinetă! zsta! vino, vino.

La Mol fâkx znh effortă mi se tîri nînz la kabinetă, snrijinită de Margarita. Margarita reinkisse zma dănz dînsă, mi pîndă keîa într'o pîngăliuă, îi strikoră n'între tanijeriile desnărgitoare ačeste kăvînte:

„Să nă kriknemti, să nă săsninî, să nă demî, mi estî skănată“.

Pe zmr, arănkîndă-'mî ne snate o mantillă de noante, deskisse zma amicheî sale karea se arănkă în brăzele eî, strigîndă'î.

— Ax! doamna mea! nă çi s'a întîmplată nimikă?

— Nă, nimikă, zisse Margarita, stringîndă-mî manta ne dinainte snre 'ă nă 'i se vedea netele de sînu de kare îi era mînjită kanotă! de noante.

— Atîtă mă bine; dar' orî mi kăm, fîndă-kă D.

dăce de Gizî 'mî a dată dsoi-sure-zeye gărdianî nentre à mî rekondăce la ospelălă săă, mi eă n'amă nevoe de sūă kortepîs alită de nămerosă, voîs lăssa measse din eî, Maîestăreî Boastre. Measse gărdianî aî dăcelă de Gizî plăteskă, în noantea asta, maî măltă dekîts sūă reuimentă întregă din gărdia reuălă.

Margarita nă kăteză să refăse; iuî amezi ne a-
cei measse gărdianî în korridoră, mi îmbrăuîmă ne dă-
chessa karea, însouită de cei-l-ălă measse, ajăonse la os-
nelălă dăcelă de Gizî, sūde lokăia în liusa bîrbatălă seă.

IX.

MACELITORI.

Kokonas nă făcise, și nămai se retrăsesese. La Țrieră nă făcise assemenea, și nămai se grăbise. Țnălă dispărăse ka ză țigră, și Țel-ală ka ză lă.

Din asta răsăltă kă la Țrieră ospătară se afla akem în niăa Săntăi-German-Ț Osșeroa, și kă Kokonas abia emia din Lăvră.

La Țrieră, vărindă-se singură kă arkăebăsa sa în mizlokălă trekătoriloră Țe allergă, à gloanțeloră Țe mără și à kadăveloră Țe kădeă de ne ferestre, zăele între și altele țiate în băkăpelle, încenă à se kam teme și á kăta, foarte îngellențente, de á se reintoarce la ospătria sa; dar' kem intră în strada Arborăi-Țskată prin strada d' Averon, dete neste o trăp de Svițeri și kălăredă zșor: aȚeastă trăp era Țea de săb kommandă lăi Măgrevel.

-- Ei bine? strigă aȚela kare se botezăse singură kă nămele de Țigamă-de-reșă, așă terminată? Țe! te întorȚă akasă, amice? și Țe drakă și făkăță kă țentilomălă

nostru niemontesă? nu 'i s'a întîmplată vre o nenorocire?
Къчи аргă си пѣкатă, fiindă-kă meruea prea bine.

— Kreză kă nu 'i s'a întîmplată nimikă, respunse
la Ţrieră, mi speră kă neste năuină are să vie să te gă-
sească.

— De unde vii?

— De la Lăvră, unde, kăţ să 'mă sîdă, nă aş
priimită îndestă de aspră.

— Ili vine v'a priimită astă-felă?

— D. dăcele d'Alanson. Ce! eă nu este din ai
nostru?

— Monseniorăă dăcele d'Alanson nu se atinse de
nimikă dekătă nămai de ceea ce 'lă priveşte personală;
pronăne-'i să 'mă trateze ne cei dăoi măi măi fragi ai
săi de sgenoă, mi se va ză: atită nămai kă treaba să
se fakă fără à 'lă kompromite. — Dar' ce, n'ai să vii mi
dămiata kă adestă brăvi, doamnă la Ţrieră?

— Ili unde merge ei?

— O! Doamnă, strada Montorgoliă, unde lokăşte
ză ministră sgenoă kare 'mă este kănoskătă; are o ne-
vastă mi weasse koni. Adestă eretici ai drăkăsi se pră-
seskă kă fărnicile. Asta aă si cădată.

— Dar' tă, unde mergei?

— O! eă! mergeă dăpă o treăsină partiklară.

— Ci săne unde, nu merge fără mine, strigă o
voce kareă fără ne Măgrevel să tressară, pentru kă tă kăp-
nouă lokările chelle băne, mi voiă să mă afă mi eă.

— A! este Niemontesăă nostră, zisse la Ţrieră.
Eă sokoteamă kă veniăă dăpă mine.

— Dăce! tă ai tălit-'o nrea kărind mi nu m'amă notătă
dinca de tine; mi afară de asta m'amă mi kam abătătă din
kallea dreantă kă să arănkă în giră pe ză niă de băiată

kare striga: *Josă nanistii! Să trăiască Amiralii!* Din nenorocire însă, mi se nare că utia să innoate! Kînd cineva brea să înече ne acesti miserabili parrallioii, kată să'i arznce în apă ka ne nisicile, nînz á nă lăa de veste.

— A! ànpopo! întrebă Maşrevel; zică că vîi de la Lăvra. Eî! şgenotăiă tăă akolo s'a refsăită?

— Aşa zăă! akolo!

— Eă amă trasă asăpra lăi kă nistolăiă în kărte la amiralăiă, kiară în momentăiă kînd imi lăa raniera de josă; dar', nă utiă kăm drakă făkăiă de nă'lă lăaiă.

— O! eă zisse Kokonas, eă nă 'lă amă skănată; eă 'i amă trasă în snate kă sabia, inkită birfolă ii era şmidă de çinçi degete adînkă. Kătre acestea, 'lă amă văzătă kăzîndă în bragele doamnei Margarita; frămoasă femez, mordi! Kă toate astea nă 'mi ară nărea răă kînd m'asă inkredinça bine că a mărîtă de totă; nentă kă utrengarăiă a-çela mi s'a părstă de ună karakteră foarte zăkashă, şi ară fi în stare să poarte nekază asăpra 'mi în toată viaça sa. Dar' narkă 'mi zicheai adineaoră că te dăçi, nă utiă unde?

— Çe, ai de gîndă să vîi kă mine?

— Ba 'mi este ka să nă staă în mîinile în sină, Mordi! Pînză akăm abia amă omorită nămai trei patră inşii, mi, kînd mă reçeskă, mă ia o dăgere de şmeri. Aîdeçi dar'! aîdeçi!

— Kăpitane, zisse Maşrevel către şefăiă trănei, dă-'mi bre o trei oamenî, şi dă-te de 'çi espediază kă çei-l-aiçi ne ministrăiă.

Îndată se dezpărgiră trei Sviçeri şi merseră să se împreçne kă Maşrevel.

Kă toate astea çelle dăoz trăne merseră şna linçă alta nînz la înçlçimea stradei Tirivan ('Tirre-chappe); akolo kăzăreçiî-şmorî şi Sviçeriî anşkară ne strada Dogăriiloră (de

la Tonnellerie), în timp ce Masrebel, Kokonas, la Țrierș mi cei trei oameni mergeaș pe strada Ferrușilorș (de la Ferronnerie), ankaș pe strada Trșs-Bașı (Trousse-Vache) mi intraș în strada Sânta-Avoa (Sainte-Avoie).

— Dar' unde drakș ne kondșçı? zisse Kokonas, kșrsia 'i se kam șrisse de avelș imblețș lșngș fșrș resșlatș.

— Bș kondșkș la o șpedișione ștrelșçıțș mi totș de odatș mi folositoare. Dșpș amiralș, dșpș Teligni, dșpș prinșii șgenoșı, nș 'șı nșteamș offeri altș-șeva mai bșnș. Aibı dar' nșșınș rșbdare. Avemș de lșkrș tokmai în strada de Șomș, șnde avemș șș ajșnșemș nșmaı dekitș.

— Ia șnșne-'mi, întrebș Kokonas, strada asta nș este anroane de Temulș?

— Da; nentș șe?

— A! nentș kș akolo este șnș bștrinș kreditorș alș familieı noastre, a nșmș Lambert Merkandon, kșrsia 'mi a rekomandatș tatș-meș șș 'ınanșezș o șrtș de galbenı, pe kariı 'ı amș nozonarș nșmaı nentș așestș șfiruștș.

— Eı bine! zisse Masrebel, eakș o okasiune de minșne șnre a te rșși kș dınșșlș.

— Țe felș, kșm?

— Aștșzı este zioa de a 'mi regșla șineva kontș-rile vekı. Kreditorșlș dșșmitale Merkandon, șgenotș este?

— O! o! strigș Kokonas, inșellegș, katș șș fie.

— Țșcere! eakș kș amș ajșnsș.

— Țe osnelș este așestș mare edifișıș kș foimorșlș șnre ștradș?

— Osnelșlș Gizilorș.

— În adevșrș, zisse Kokonas, nș nșteamș lınși de a nș venı aișı, de vreme șe amș venitș la Parisș șșb pa-tronarișlș marełș Enriks. 'ınș, mordi! toate șșntș pașı-

nice în k̄artierul acesta, amice; celălalt dăca se aздă d̄t̄t̄rile ark̄eb̄selor̄, alt̄-fel̄ china s'ar̄ sokoti k̄ este în provincie. Toat̄ l̄mea doarme; s̄ fī ē al̄ drak̄l̄, d̄ka n'o fi ama.

— Mi k̄iar̄ ama era; însuși ospelul̄ Gizilor̄ se n̄rea p̄chinik̄ mi linimtit̄ ka mi tot̄ de zna. Toate ferestrele erā inkise, mi n̄maī o l̄minare ardea d̄n̄z̄ celoseaoa ferestrei principale à pavillionul̄i kare attr̄sese l̄area a minte à l̄i Kokonas, k̄iar̄ din momentul̄ k̄ind intrase în strad̄.

— Pugin̄ maī înainte de osnelul̄ de Gizī adik̄ în enḡl̄ strad̄i Mik̄l̄-Шantier̄ (Petit-Chantier) mi à strad̄i zise la Patr̄-Fii (des Quatres Fils), Mārebel se onri zik̄nd̄:

— Еак̄ kasa aчел̄i n̄ kare l̄a k̄at̄m̄ n̄i.

— A aчел̄ia n̄ kare l̄a k̄at̄i d̄mniata. vreī s̄ zic̄i? res̄onse la Ÿrier̄.

— Fiind̄-k̄ n̄z̄ ins̄on̄i n̄o n̄z̄ s̄ zik̄, o k̄at̄m̄.

— Че fel̄! kasa asta kare seam̄n̄ dormind̄ ama de p̄chinik̄...

— Tokmaī! D̄mniata, n̄emtere la Ÿrier̄, te veī servi de onesta fiḡr̄ che'ḡi a dat̄ cher̄l̄ din greșeal̄, b̄tt̄nd̄ la poarta aчestei kase; d̄-'ḡi ark̄eb̄ssa în m̄inile D. Kokonas, k̄č̄i este o or̄ dek̄ind̄ il̄ v̄z̄ k̄ o tot̄ ok̄emte. Daka te vor̄ l̄ssa s̄ intri, veī cere s̄ vorb̄eșt̄i senior̄ul̄i de M̄i.

— A! a! zisse Kokonas, inḡleḡ, se vede k̄ mi d̄mniata aī vre x̄n̄ kreditor̄ în k̄artierul̄ Templ̄ul̄i.

— K̄iar̄ ama este, x̄rm̄ à zice Mārebel. Te veī x̄rka dar' j̄k̄ind̄ rol̄ul̄ de x̄genot̄, veī ins̄iinda n̄e de M̄i de toate c̄elle int̄imulate; el̄ este viteaz̄, mi are s̄ se nogoare...

— Ei! mi dăpъ ce se va pogori? întrebă la Țrieră.

— Dăpъ ce se va pogori, amă sъ 'lă rogă sъ 'mî mъsoare snada kă à mea.

-- Pre săffletălă meă! asta este o părtare demnă de zăbă bravă țentilomă, zisse Kokonas; mi eă amă de gîndă sъ fakă tokmaî asemenea kă Lambert Merkandon; mi daka eiă nă va pîimi din kăssa bătinegeloră, atănci o voiă face kă vre zănlă din fi saă din nepoții seî.

La Țrieră, fără à mai întoarce altă vorbă merse sъ battă la poartă; bătțile lăi, resăpîndă în țăcherea nopții, făkă sъ se deskiză porțile ospelălă de Giză, mi sъ se arate kîteva kanete prin elle: atănci văzără kă ospelălă era pačnikă ka nisce четуци, kare, kă alte vorbe, va sъ zikă, era plină de soldați.

Acelle kanete se retraseră nămaî dekîtă, presimțîndă fără îndoială desnă ce lăkă era vorba.

— Ama dar, akolo lokșiemte de Msi ală dămitale? zisse Kokonas, arătîndă kasa zăde băttea mereă la Țrieră.

— Ba nă, asta este kasa amanteî sale.

— Mordi! ce galanterie îi fači! sъ 'i daî okasione de à 'mî trașe snada înaintea amante-seî! daka é ama, noi vomă fi atănci jădekătorii lănteî. Kă toate ačestea, măltă amă dori sъ mă battă mi eă insă'mi. Țmărsălă mă kam xstără.

— Dar' figăra dămitale? întrebă Mașrevel, mi ea este îndestălă de vătămă.

Kokonas skoasse zăbă felă de mășire din pentă-i; apoi zisse:

— Mordi! sneră k'o fi mărită; saă de nă, mi se pare kă amă sъ mă mai întorkă la Lăvră ka sъ 'lă kăzăcă de totă.

Osăntărsălă la Țrieră băttea mereă.

Peste praginǎ se deskisse o fereastrǎ din etajulǎ de sus, mi se arǎtǎ în balkonǎ zǎnd omǎ kǎ skǎrbǎ de noapte, în ismene mi fǎrbǎ ničí o armǎ.

— Cine este akolo? întrebǎ omǎlǎ acela.

Maǎrevel fǎrbǎ zǎnd semnǎ Sviȋerilorǎ sǎi, kariǎ se pǎserǎ între zngǎrile à droi pǎreȋi, în timpǎ ce Kokonas se linea singǎrǎ de pǎrete.

— A! dǎmniata estǎ D. de Mǎi? zisse ospǎtarǎlǎ kǎ o voce desmierdǎtoare.

— Da, eǎ sǎntǎ; ce este?

— Kiarǎ elǎ este, mǎrmǎrbǎ Maǎrevel înfiorǎndǎ-se de bǎkǎrie.

— Ei! domnǎlǎ meǎ, zǎmbǎ la Œrierǎ, dǎmniata nǎ uitǎi nimikǎ din velle ce se fǎkǎ prin orǎshǎ! aǎ sfǎuiatǎ pe D. amiralǎ, mi akǎm zǎidǎ pe fraȋii nostri korreliȋionarǎi. Bino maǎ kǎrǎnd în ajǎtorǎlǎ loro, vino, nǎ maǎ sta.

— A! strigǎ de Mǎi, bine bǎrǎiamǎ eǎ, dǎpbǎ velle ce vedeamǎ, kǎ se arzea ceva nentǎr noantea asta! Ax! nǎ se kǎdea sǎ 'mǎ lassǎ eǎ pe brasii meǎ kamarazǎi. Ea-kǎ-mǎ, akǎm viǎ, amiȋe, eakǎ-mǎ, auteantǎ-mǎ!

Œi, fǎrbǎ de à maǎ reinkide fereastrǎ, prin karea se azǎrǎ kǎte-va ȋinete femeesȋi de spǎimǎ, kǎte-va rǎgǎ-minte fraȋede, D. de Mǎi imǎ kǎrtǎ minteanǎlǎ, manta, mi armele sale.

— Ax! bine, bine! mǎrmǎrbǎ Maǎrevel îngǎlbinǎndǎ-se de bǎkǎrie. Lǎȋi seama bine, voi, n'azǎȋi! wonti înȋetinelǎ kǎtre Sviȋerǎi sǎi; pe zǎmbǎ, lǎndǎ arkǎebǎsa din mǎ-nile lǎi Kokonas, mi sǎfflǎndǎ-ȋ mǎkǎlǎ snre à se înkredinȋa kǎ era bine aprinsǎ: na, ȋine'ȋi arkǎebǎsa, meuntere la Œrierǎ, zisse kǎtre ospǎtarǎlǎ, kare se retrǎssese înanoi snre kǎrdǎlǎ Sviȋerilorǎ.

— Mordi! strigǎ Kokonas, eakǎ kǎ ess mi lǎnǎe

ce elă vâză kă de Măi nă mai emiă. Svițerii merseră de se auzeară de cea-l-altă parte á stradei, mi la Șrieră, kă arkăebăsa sa în mînz, aștenta să se arate inemikălă la fereastră. N'amentă mătă. De Măi emi pîindă întinse dăoz nistoale de o lănuime atită de resnektabilă, inkită la Șrieră, kare okia la elă kă arkăebăsa, se gîndi nămai dekîtă kă mi gloanțele șgenotălăi din balkonă nă eraă mai denștate de elă dekîtă glonțelă din arkăebăsa sa, mi kă mi șnelă mi altălă aveă o singără mi așeeăuș distanță de strebțtătă. Nă este îndoială, zisse elă atșnăi în sine, kă eă počă ș-șide ne așestă țentilomă, dar' însă, nă este assemenea îndoială, kă mi așestă țentilomă poate să mă omoare ne mine.

Așa dar', fiindă-kă, în țelle de ne șrimă, meșterălă la Șrieră, osnătară de meșerie, era soldată nămai din întîmplare, se determină prin așeăstă kăuțare de à se re-țraue mi à kăsta șnă adăoștă în șngălă stradei de la Brașă (de la Braque), îndestălă de denștată inkită se poată găsi fără greștate mi kă akoraleș, (mai kă seamă noaptea,) direkția snre à oki la balkonălă lăi de Măi.

De Măi arșnkă o kăștățără împeșășă-i mi înaintă ferindă-șă kornălă kă șnă omă kare se pnegătește de dăelă; dar' vâzîndă kă nimikă nă se arăta, zisse:

— Eă, n'ază, domșle addăkătoră de utiri, se vede kă 'șă ai șitată arkăebăsa la șma mea. Eakă-mă, ce nof-tewtă kă mine?

— A! a! ișă zisse Kokonăș, eaka șnă adevărată vitează.

— Eă bine; kontină de Măi, amičă saă inemičă, oă mi kare veșă fi, nă vedăi kă vă aștentă?

— La Șrieră țăkă mătă. Maărevel nă resnășse de lokă, mi ței treă Svițeri remășseră liničă șnelă de altălă.

Kokonas auzentŭ zŃs momentŭ; apoi, vŕzindŭ kŕ nimenŭ nŕ snrijinea konvorbirea inchenŕtŭ de ospŕtarŭlŭ la Ŗrierŭ mi ŕmatŭ de tŭnrŭlŭ de Mŕi, ŭiŭ lŕssŭ postŭlŭ zŃde medea, ĩnaintŭ nŭnŭ ĩn mizlokŭlŭ stradeŭ, mi ĩindŭŭi pŭlŕria ĩn minŭ, zisse:

— Noŭ n'amŭ venitŭ aici, domnŭlŭ meŭ, nentŕ zŃs assassinatŭ, nrekŕm v'aĭŭ fi ĩnkŭnitŭ, ĩi nentŕ zŃs dŕelŭ... Eŭ ĩnsogeskŭ ne zŃlŭ din ĩnemiĕŭ dŕmitale kare arŭ voi sŭ se lŕnte kŕ dŕmniata snre ŕ termina, dŕnŭ kŕvŭnĭĭ, o vekŭe nrigonire. — Ei! mordi! ĩi emŭ de faĭĭ, domnŭle Mŕrevel, nŕ 'uŭi arŭta snatele; eakŭ dŕmniatŭlŭ nŕ refŕsŭ, dŕmniatŭlŭ nriĭmente.

— Mŕrevel! strigŭ de Mŕi, Mŕrevel, assassinŭlŭ tatŭlŭ-meŭ! Mŕrevel, ŕvigantŭlŭ renĕlŭ! A! nre Dŕmnezŭlŭ meŭ, nriĭmeskŭ, da, bŕkŕross!

III, okindŭ ne Mŕrevel, kare merĕea sŭ battŭ la ospŕlŭlŭ de Gizŭ snre ŕ kŕta ajutorŭ, ĩi gŕri pŭlŕria kŕ zŃs glonŭŭ.

La sgomotŭlŭ detsnrei, la strigŭrile lŭi Mŕrevel, emŭrŭ gŕardianŭ karii kondŕsseserŭ ne dŕçessa de Nabers ĩnsogŭŭ ĩnkŭ de vre o treŭ natŕ ŕentilomŭ ŕmatŭŭ mi ei de naĭŭi lorŭ, mi se ĩndrentarŭ snre kasa amanteŭ tŭnrŭlŭ de Mŕi.

O alŭ dŕoilea dŕtŭtŕgŭ de pistolŭ, trasŭ ĩn mizlokŭlŭ kŭrdŭlŭ, restŕrnŭ la nŕmintŭ ne soldatŭlŭ ĩe se afia mŕi linitŭ de Mŕrevel, dŕnŭ kare aĕasta de Mŕi, remŭndŭ fŕrŭ arme, saŭ ĩelŭ nŕĭnŭ kŕ nisĕe arme nefolositoare, nentŕ kŕ nistoletele 'mi le deskŕkŕsse, mi nentŕ kŕ adversarii (protŭvniĕŭ) lŭi nŕ se nsteaŭ ajŕnĕe kŕ snada, se adŕnosti dŕnŭ galeria balkonŭlŭ.

Intr'acestea, ferestrele de n'ĭn nreĭsrŭ ĩnchenŕgŭ ŕ deskide ne ĩĕi ne kolo, mi, notrinitŭ kŕ simĭirea naĭŭ-

nikъ saș resbellioasъ ă nersoanelorș ce le deskideaș, se inkideaș iarș saș kъ se imneaș de mșskette mi de arkșebșse.

— Saș, ajstъ-'mī, bravșlș meș Merkandon! strigъ de Mși fșkindș semnș șnș omș mai mșltș bștrīnș, kare, arștīndș-se la șna din ferestrele ce se deskisseserș în fașa ospelșlș de Gizī, kșșta sș deskoanere чева din așea-stș țrbșrare.

— Dșmniata strișī, domnșle de Mși? resșnșse bș-trīnșlș; ce, kș dșmniata aș ă fașe?

— Kș mine, kș dșmniata, kș togī ȳrotestanșī; mī, ka sș te inkredīnșezī mai bine, eakș mī ȳroba (dovada).

În așevșrș, în momentșlș așesta, de Mși vșzș ne la Șrierș indrentīndș-'mī arkșebșsa koutra lșī. Detșnarea se așzi; însș tīnșrșlș de Mși arș tīnșlș de ă se pleka, mī glonșlș ū trekș ne de așșna kanșlș mī sparse șnș okș din stiklele șnei ferestre.

— Merkandon! strigъ Kokonas kare, vșzīndș așea-stș larmș, tressșrea de bșkșrie mī mī șitasse ne kredito-rșlș sșș, dar' kare 'mī adșsse aminte de elș prin strīgarea lșī de Mși; Merkandon, strada Шоварșlș (du Chau-me), nș este nișī o īndoialș! A! elș lokșēște akolo! nea bine, akșm avemș ă fașe fie-kare kș adversarșlș sșș.

Mī, nekīnd oamenī din ospelșlș de Gizī spșr-șeaș șuile kaseī șnde era de Mși; nekīnd Mașrevel, im-bla sș 'ī pșie fokș kș o togș ce șinea în mīnș; nekīnd, dșpș șnarșerea șmilorș, se anșnsesse o lșntș infrikowș-toare kontra șnșī singșrș omș kare, la fie-șe dșțtșrș de pștolettș saș la fie-șe lovire de raniergș, īmī kșlka kīte șnș inemikș la pșmīntș, Kokonas se īșerka kș o niatș de paveș, ă șuarșe șșa lșī Merkandon, kare, fșrș ă se

terebra de acestă effortă singuratikă ală lăi Kokonas, tră-
cea kită ptea mai bine de ne fereastră.

Atunci totă acestă kăartieră, pustiă mi întănekosă
pănză în momentăle acela, fă de odată înllăminată ka zioa,
mi nlină de oamenī ka zăză fărnikarīz, kăci din osnelă de
Monmoransi (de Montmorency), vre o ținăci saă oută pen-
tilomī xgenodī însodijī de serăitorīi mi de amīciī loră, fă-
kăză o păvală înfiortoare, mi ajătađi de fokările celle de
ne ferestre, încheaăz à resinăce ne oamenīi lăi Maărevel
mi ne ței țe emisseră din osnelă de Gizī, ne kariī ū
băgară în celle de ne xrmă în osnelă de znde aă fostă
emită.

Kokonas, kare nă isăbtisse înkă de à sparăce zăa
lăi Merkandon, kă toate kă să odintea din toate psterile
sale, fă nrinsă în ačeastă renece resinăcere. Atănci, rez-
zīmīndă-se mi elă kă snatele de zăză părete mi lăindă-mī
rănierea în mīnză, făcēz nă nămai de á se apăra,
či înkă de á mi attaka kă năce strigăci așă de spăimīn-
tătoare, înkītă elă singăză domina toată ačeastă înkăerare.
Dindă kă snada în dreanta mi în stingă, isbea fără ose-
bire amīciī mi inemīciī de rīndă pīnză țe se făkă împređiă-
ră-ī zăză lăminīză golă. Părekītă rănierea înđena vre zăză pīentă
mi sīnăcele kăldă ilă stronea ne obrază mi ne mīinī, elă,
kă okīi sgrăđi, kă nările lărđite mi kă dīnđiī strīnășī, re-
kăntiga nămīntăle țe nărdăsse mi se anronia de kasa țeă
īmăresărată.

De Măi, đănză o infrikomată lăutz dată ne skăză mi în
tīndă, ewī în celle de ne xrmă ka zăză adevărată erođ din
kasa sa konrīnsă de flăkări. În totă kărsăle ačestei lănte
nă înčetasse de à striga: vino la mine, Maărevel! znde estī,
Maărevel? insăltīndă-lă mi kă enitetele celle mai înjărioase.
În fine se ibi în mijlokăle drămăle, surijīnīndă kă zăză brăđă

Se iși în mizloksis drsmălei snrijinindă kă snă brauș ne amanta sa. Пау. 176.

ne amanta sa ne jsmãtate goalã wi mãi leminatã, wi ãiindã xñã pxmnales in dinqi. Raniera lãi, flãkãrindã de ñvãritãra ce 'i da elã, forma çirkãrã albe saã romã dãnã kãm îi ar-
 ãintea lãna tãimãlãi prin razele ei, saã vre o torgã îi rãsfrin-
 ãea sãrfaga sãmãeratã. Mãrebel fãuisse. La ðrierã, resninsã
 de de-Mxi nãnz lãngã Kokonas, kare, nekãnnoskindã-lã in
 fãria sa, ilã priimeã kã snada ñntinsã, cereã grãgie dela a-
 mindãoã pãrgile. Ñn momentãlã acestã, ilã zãri Merkandon
 wi'lã kãnnoskã ne șarna cea albã kã wi elã era xñã
 mãchelitorã. Se aãzi o detãnare. La ðrierã skoasse xñã
 rãknetã, ñmã ñntinse mĩũile, lãssã arkãebãsa jossã, wi apoi,
 dãnã ce se ñnçerkã mãi ñntiã sã ajãngã lãngã pãrete
 șure à se șnrĩjini de cea, kãzã ñn brãnã la nãmĩntã.

De Mxi profitã de aceastã ñntimnãre, se renezi ñn
 strada Paradissãi wi disũrã.

Ñmotribirea xgenoũilorã fã ama de biie, ñnkĩã oã-
 menii din osnelãlã de Gizi resnĩmã, reĩntrãrã wi ñnkissãrã
 porgile osnelãlãi, temĩndã-se kã nã kãmbã sã se ñmpresoare
 wi sã se nrĩnzã kãrã ñn kãsa lorã.

Kokonas, ñmbãtatã de sãne wi de șgomotã, wi
 domnitã de aceã essaltare, kareã skimbã (la oamenii çeĩ
 desure miazã-zĩ mãi kã seamã), kãraũãlã ñn nebãnie, nã
 vãzãsse niãĩ n'ãzãsse nimikã. Atiã nãmãĩ șinqi kã xre-
 kile nã 'i mãi ãrlãã ama tare, kã mĩũile wi fãga 'i se mãi
 șvĩntassãrã, wi, lãssĩndã-șĩ raniãra ñn jossã, nã vãzã altã-
 cea lãngã dĩnsãlã dekĩã nãmãĩ xñã omã lãnũitã kã fãga la
 nãmĩntã wi 'notĩndã ñntr' xñã rĩșworã de sãne, ñar' ñmpreũã-
 rãlã lãi nãmãĩ kãsa ñn flãkãrã.

Astã fã nãmãĩ o șkãrtã pãrekãrmãre, kããĩ, tok-
 mãi ñn momentãlã kãnd elã merãea sã se apõnie de avelã
 omã lãnũitã (ne kare 'lã sokoteã sã fie la ðrierã), șmã
 kãseĩ, ne kareã se ñnçerkãsse ñn demũrtã à o șnãrã kã ñie-

tre din naveş, se deskisse, mi bătîrînsîş Merkandon, şrmatş de fiş-szş mi de çei dşoi nenouî ai szş, pşvşli aşşpra Piemontesşli kare sta szş mai resşfle.

— Eakş-'lş, eakş-'lş! strigarş kşte'şii patrş de odatş.

Kokonas se afla în mizlokşlş drşmşliş, mi, temindş-se de à nş se înkonşşra de ačestî patrş oamenî çe 'lş attakaş touî de odatş, assemenea kş o kşpuriorş (ne karea a fi gonit-'o de mai mşlte ori ne mşnşii szş), fşkş o szritşrş îndrşrşş mi de odatş se aflş kş snatele rezîmatş de pşreçii ospelşliş de Gizî. Dşpş çe se liniştî odatş despre partea ka nş kşmba szş 'lş anşçe fşrş veste, se aşezş de lşntş mi înčenş à lşa în risş, zikîndş :

— A! a! tatş Merkandon! nş mş kşnnosçî, ai?

— O! miserable! strigş bătîrînsîş şgenotş, din kontra te kşnnoskş pşea bine çine estî ai nekazş ne mine, așa-'é? ne mine, zamikşlş mi kompanionşlş tatşli-tşş.

— Şii kreditorşlş lşi, ne lîngş ačestea, nş é așa?

— Da, kreditorşlş lşi, fiîndş-kş o zîçî tş.

— Eî bine! tokmai nentş ačeea, resnşnse Kokonas, viş szş ne regşlşmş kontşrile.

— Pşneçî mina szş 'lş anşkşmş, szş 'lş legşmş, zisse bătîrînsîş kştre tinerîi çe 'lş insoçeaş, mi kariî az-zîndş-'î vočea se renezîrş snre zîdş.

— Mai szş! mai szş kîţşva! zisse Kokonas rîzîndş. Ştii kş nentş à onri ne çinea szş çere mai întîiş à a-bea şnş ordinş de à 'lş nrînde, mi dşmniata ai şîtatş, mi se nare, de à çere ačestş ordinş de la pşevotş.

Şii, dşpş çe zisse ačeste vorbe, se lşş la lşntş kş snadş kş şnşlş din tinerîi kare se aflate mş anroane de dînsşlş, mi la çea d'întîiş skimbare à ranierelorş îi retezş pşmnşlş de lankîoietşrş.

Nenoročitelē se trasse indrētē vrlindē de dgrere.

— Еакъ знелъ! zisse Kokonas.

În aelamū momentē, se deskisse skîrçindē fereas-tra sŕb karea Kokonas kŕtasse o adŕnostire. Kokonas se svikni de odatŕ din lokŕ-’i, temîndŕ-se de ur’ znŕ attakŕ din partea aŕeaa; însŕ, în lokŕ de inemikŕ, vŕzŕ o figŕrŕ de damŕ; în lokŕlŕ znŕi arme oimoritoare, ne karea se pre-para sŕ o kombattŕ, vŕzŕ kŕzîndŕ la piŕioare-’i znŕ bŕ-keŕŕ de florî.

— Те хітъ, о femeѣ! zisse elŕ atŕnŕi.

Drentŕ rekŕnnosçinçr fîkŕ znŕ semnŕ de salŕtare kŕ raniera sa kŕtre damŕ ŕi se plekŕ à lŕa baketŕlŕ de joss.

— Ia seama, viteze katolikŕ, ia seama, strigŕ dama.

Kokonas se ardikŕ de joss, însŕ nŕ aua de îste înkîŕ sŕ se poatr aurtŕ ŕi de nŕminalŕlŕ nepotŕlŕi alŕ dŕoilea kare îi snîtekk manla ŕi strebŕttŕ nînr la ȕelŕ-altŕ xŕrŕŕ.

Dama skoasse znŕ çinŕttŕ nŕtrŕnzŕtorŕ.

Kokonas îi malçmî ŕi o linimti kŕ znŕ altŕ çestŕ assemenea ȕelŕi d’întŕiŕ, se renezi asçura nepotŕlŕi alŕ dŕoilea, kare se înkŕrkŕ; dar’, la à dŕoa kîemeŕŕ, pi-ȕiorŕlŕ d’îndrētŕ îi alŕnekŕ în sŕnçe. Kokonas se as-ŕirli asçura-’i kŕ îxçeala znŕi tigrŕ, ŕi ’i strençuse nen-tŕlŕ kŕ raniera sa.

— Bravo! bravo! viteze kavalerŕ! strigŕ dama din osnelŕ deŕ Gizî, bine! akçm îçî trimiçŕ eŕ ajstorŕ.

— Nŕ este nevoe à vŕ trŕbŕra de asta, doamna mea! zisse Kokonas. Îrivîçî mai bine nînr la finîŕ, daka vŕ interessŕ aŕeastŕ sçenŕ ŕi veçî veda ne kontele Annibal de Kokonas kçm mai notrivestŕ de bine ne xçenouçî.

În momentŕlŕ aŕesta, fiîdŕ bŕtrîndŕlŕ Merkandon tras-

se de totă aproape și nistole în Kokonas, care kaze pe și ȕenșke. Dama de la fereastră skoasse și ȕință, dar' Kokonas se skălb iară; kăčī elă inȕenșkiasse nămaī ka să se fereaskă de glonț, care gărri năretele kă dăoi nasī denarte de frămoasa snektatriț (privoare).

Măi totă în ațelamī momentă, se așzi și răknetă de țarbare de la fereastră kaseī lăi Merkandon, mi o femă bătrînă, karea, kănnoskîndă ne Kokonas dăpă kășchea mi dăpă emarna ȕea albă kă era katolikă, iț asvîrli o oală de florī karea 'lă attinse d'asvîra ȕenșkelsī.

— Bine! zisse Kokonas; șna 'mī arănkă florī, mi ȕea-l'altă oale. De va merșe totă așna, aș să dărīme mi kasele.

— Ițī mășkmeskă, mamă, ițī mășkmeskă! strigă tînărlă kavaleră kătre bătrîna.

— Lassă nevastă, lassă! strigă bătrînă Merkandon, nămaī ia seama de noi!

— Auteantă, domșle de Kokonas, auteantă, zisse tînăra damă din osnelă Gizloră; merșă să năș eș să dea de ne ferestre.

— Asta-e șna! zisse Kokonas; ȕe drakă, aičī este și infernă de femă, din kare șnele șăntă nentă mine mi altele kontra mea! Mordi! să termină odată.

Șțena se skimbasse, în adevărlă, mi merșea șpre finită. Înaintea lăi Kokonas, lovită, ȕe è drentă, dar' în toată așerimea vîrstei sale de dăoz-zęčī mi nată de annī, dar' denrînșă la arme, dar' măi măltă întîrțată dekîț slăbită de ȕelle trei nată șgiriită ȕe năișmisse, înaintea lăi Kokonas, zikă, nă măi era akăm dekîț Merkandon mi kă fiș-să: Merkandon, bătrînă de vre o șeaī-zęčī șeante-zęčī de annī; fiș-să, bășandă de vre o șeaī-șpre-zęche șeante-șpre-zęche annī; ațesta, galbenă, blondă, plănîndă, ișī

Merkandonș.

rânkase inkolo nistolâs golâ, mi prin zrmare nefolositorâ, mi învârtea tremârindâ o raniery ne jsmâlatae avelia che diinea Piemonteslâs în mînz; iar' tatâ-szâ, armatâ nymai kx xnz nymnalâ mi kx o arkâebysz deskârkatâ, striga la ajstorâ. O femer btrînz, la fereastrâ din fagz, mîma tînzylâi, diinea în mînz o bskatz de marmorâ mi se uregylea sz o arsnche josâ. În fine Kokonas, întirtatâ d'intr'o parte de ameninylri, d'intr'alta de inkrajyri, mîndry de îndoita sa viktorî, ameyitâ de nrafâ mi de sinpe, lsmînatâ de resfrînyerea slakylilorâ xnei kase arzinde, esaltatâ prin idéa kx se lanta înaintea okilorâ xnei femer à karia frâmseyz îi se nkrasse atitâ de ssneryorâ prekîlâ 'i se nprea mi rangylâ eî, fery îndoialâ; Kokonas, zikâ, assemenea chelzi din zrmz din Oran, miî simgi nsterile îndoite, mi, vyzîndâ ne tînzylâ kx se sfa, se renezi la elâ mi'mî inkryyîw ne skarta îzi snadz nkrasnikâ mi sinperînda sa raniery. Nymai dozâ lovîri fery de ajznsâ sa sz'î o sboare din mînz. Atsnçi Merkandon îmbly sz resningz ne Kokonas, inkitâ sz'lâ loveaskz mai sigarâ asvîrlitryle de ne fereastrâ. Însz Kokonas, din kontra, ka sz nimicheaskz îndoitslâ attakâ alâ btrînzylâi Merkandon, kare se incherka sz 'mî înfîgz nymnalylâ în elâ, nrekxm mi ne alâ btrînzylâi mîme à tînzylâi, karea îmbly sz 'î strîveaskz kapylâ kx niatra che se gylea sz'î asvîrle de xszâ, nlyly asngra adversarylâ szâ mi 'lâ lzâ în brage, mi astâ-felâ îlz narta ka ne o pavaz szre toate lovîrile, 'nlylymîndz-lâ totâ de odatz mi kx îmbryyîshearea sa che xryyîsheaskz.

— Szryyî! szryyî! strîgz mîsbredylâ brygandry, nrmz lssayî, kx'mî strîveante nentylâ.

Mî vocea îzi înceny à peri înt'xnz felâ de xorkzyre perdatz mi 'nlylymî.

Atānčī Merkandon īmī inčētš amēningzrile, ūi in-
čepš ā se rāga:

— Eartš, eartš, domnšle de Kokonas! eartš! a-
česta 'mī este xnikšlš bšiatš če'mī maī rēmīne.

— Asta este sīx-meš, asta este konilšlš meš, strigš
bštrina mšmš de sššš, asta este speranča bštrinegelorš
noastre! nš'lš omorī, domnšle, nš'lš omorī.

— Aša zšš! strigš Kokonas, isbšknindš de risš,
sš nš'lš omorš, ai? Dar' oare elš če īmbļa sš'mī fakš kš
snada ūi kš nistoletšlš sšš?

— Domnšle, xrmš ā zīčē bštrinšlš Merkandon īm-
prexnindš'ūi mīinile īn semnš de rāgzčīxne, amš akasš bil-
letšlš de datorīz sšbškrišš de tatšlš dšmitale, ūi'ūi 'lš voīx
īnāpoīa; amš zēčē mī de tallerī īn ašrš, 'ūi 'ī daš ūi
ne eī; amš bijšteriile familieī noastre, 'ūi le daš ūi ne
elle; nšmaī nš'lš omorī, nš'lš omorī, te rogš!

— Ūi eš amš amoršlš meš, ūi ūi'lš nromitš,
zisse inčetinēlš femēa din osnelšlš Gisilorš.

Kokonas se gīndī xnš momentš, ūi īndatš īntrebš
ne tīnšlšlš:

— Estī xgenotš?

— Da, sšntš, mšrmšrš bšiatšlš.

— Atānčī, katš sš morī! resnānse Kokonas īnkšn-
tīndš-ūi snrēnčenele ūi anroniindš de nentšlš adbersarš-
lšī sšš miserikordia oželitš ūi tšioasš.

— Sš moarš? skšmnšlš meš konilš, sš moarš?
strigš bštrinšlš.

Pe xrmš resnš ūi xnš ūipntš de mšmš aša de
dšrerosš ūi aša de adīnkš, īnkīš mīmkš nentš xnš mo-
mentš selbatika stšzšire ā Piemonteslšlš.

— O! doamnš dščessš! strigš bštrinšlš tatš īn-
torkīndš-se kštre femēa din osnelšlš Gisilorš, mizločē-

peneta vorbele ce 'i zicea Kokonas, imi tinse braşulă ka s'o aşche. Kokonas vâz miukarea kş toate kş se pre-fuhea à nş o vedea. Dar', în momentăş kînd tînrăş bî-iată attinşea kş vîrfăş deşeteloră sale sbîrşite minersăş ar-meî, se renezi aşnra lăi, mi strengîndă-lă zisse:

— Ax! trădătorăle!

He şrmă îi înfinse snada în gitleajă.

Bîiatăş skoasse o strigare, se reskăş în konvul-sione ne şnă şenşke mi rekăşş fărş şşflare.

— Ax! gîde! şrlă Merkandon, tş ne gîşşewî ka sş ne mîninşî aşea sşş de galbenî ce ne estî datoră....

— Ba nişî de kşm, zăş, zisse Kokonas, mi sure inkredîngare, eakş'şî banî.

Zikîndă aşeste vorbe, Kokonas arşnkă înainte bî-trînsăş nşnga ne kareu 'i o dedesse iatş-săş înainte ple-kşrei sale ka sş'ş refşşaskă de kredîtorăş lăi.

— Eakş mi şie moartea! şrigă nşma de ne fe-reastră.

— Ferente-te, ferente-te, domnăle de Kokonas, şrigă dama din osnelăş Giziloră.

Dar' nînz à nş aşka Kokonas sş'şî întoarş bine kanăşş sure à şrma aşea din şrmă îndemnare saşş sure à se anra de amenîngarea d'înainte, şnă trşnkîş greă şpin-tekăş aerăşş vîşzîndă, kşzş în latăş ne năşşria Piemontesăşlă, îi frînsă raniera în mînz mi 'lă kşlkăş ne naveş şşrnînsăş, ameşîş, şribîş de isbire, fărş ka sş şî notăş sş askăl-te îndoita şrigare de bşkşrie mi de desnerare ce ewî din dreanta mi din ştinga.

Merkandon se renezi nşmaî de kăş, kş nşmnaşş în mînz, aşnra lăi Kokonas leşinatăş; dar' în momentăşş aşela se deskisse şma osnelăşlă Giziloră: mi bîtrînsăş, vî-zîndă sklinirea lanşelorăş mi à şnadelorăş, o rşnse la fărş,

în timp ce aceea, ne karează elă o nămisă doamna dă-
 chessa, frămoasă de o frămoșește sărimintătoare la lămina
 flăcărilor incendiabile, strelăcind de niște skămpne mîde
 diamante, se nleka ne jămătate afară dene fereastră pen-
 tră á striga celloră de kărind veniți, kă mina întinsă sere
 Kokonas :

— Kolo ! kolo ! în drentăle măr ; săș ventilomă in-
 vestită kă săș minteană roșă. Acela, da, da, acela, a-
 kolo ! . . .

X.

Moarte, Liturgia^c), saŭ Bastillia.

Margarita, prekam amŝ zisŝ, imi inkissese fe-
eastru mi intrasse in kamera sa. Dar', fiindŝ-kŝ intra
palnitindŝ, vŝzŝ ne Hillona stindŝ nlekats kŝ spaimŝ kŝtre
ŝma kabinetŝlŝi; mi obserbindŝ armele de sinŝe imprŝu-
tiate ne nats-i, ne mobile mi ne tanete.

— A! doamna mea, strigŝ ea vŝzindŝ ne reŝina.
O! doamna mea! ce, a mŝritŝ?

— Tŝcere! Hillonŝ, zisse Margarita kŝ avelŝ tonŝ
de voce kare arats insemnŝtatea ŝnpremŝ à invitŝreŝ.

Hillona tŝkŝ.

Margarita skoasse atŝnŝi din nŝngŝliŝa ei o ke-
iŝzŝ aŝritŝ, deskisse ŝma kabinetŝlŝi, mi arŝtŝ femeii ce
o ŝrma ne tipŝrŝlŝ kavalerŝ kŝ deŝetŝlŝ.

La Mol isbŝtisse de à se skŝla mi à se anronia de
fereastrŝ. Ii kŝzŝ in minŝ ŝnŝ mikŝ nŝmnalŝ de avellea
ce nŝrtaŝ femeile in epoka aŝeeu, mi nŝse mŝna ne elŝ
aŝtentindŝ à se deskide ŝma.

— Nŝ te teme de nimikŝ, domnŝle, zisse Marga-

rita, къчї, пре сѣлетьсѣ меѣ! їгї снѣѣ, естї в сеќ-
рїте.

La Mol къѣ в џенѣкї.

— O! doamna mea, strigă eă, eă mă măltă de-
къѣ o реїнѣ нентрѣ мїне, естї o зеїтате.

— Nă te țarbăra аша, domnăle, strigă Margarita,
къчї сїнџеле тотă їгї кѣре... O! ia te ăїтѣ, Gillonă, џe
galbină este!... ia să vedemă ănde eă vălnerată (гъ-
нїтă)?

— Doamna mea, zisse la Mol їнџеркїндă-se de à
fїksa в нїсџе локѣгї de кънетенїе đărerea џe se преїмbla
прїн тотă корнăлă сѣѣ, мї se nare къ џea d'їntїѣ lobїre
de snadă amă прїїмїт-'o la смѣрă, шї ne џea-l-altă в nentă,
кїтă nentрѣ џelle-l'alte nă merїтă нїчї de à se оќна џїнева
de elle.

— Asta o vone vedea noi akam, zisse Margarita;
Gillonă, ia addă-'mї kătia kă balsamuri.

Gillona se sponăse, шї se їntoarse џїндă їntр'o mї-
nă o kătїѣ шї в џea-l-altă ănă pasă de апă ăgїѣ шї kї-
teva бѣкѣї de nїnză fїnă de Olanda.

— Aătă-'mї să 'lă ardїkămă, Gillonnă, zisse Mar-
garita, nentрѣ къ, skălїndă-se sїngără, 'шї a nerdătă, sїr-
manălă, toate năterїle.

— Dar' bine, doamna mea, zisse la Mol; eă săntă
de totă kofăssă, шї nă nоџїѣ прїїмї їntр'adevără....

— Bine, domnăle, mї se nare къ kătă să te lăwї,
zisse Margarita; de vreme џe nătemă să te skăpămă, ăgї
fї o krimă de à te lăssa să morї.

— O! mă bine vōї să moră strigă la Mol, de-
kїtă à vedea ne реїна, să 'шї їntїne mїїnїle kă ănă sїn-
џe nedemă kă ală meă... o! nă! asta n'о vōї săfferї eă
nїчї odată!

Atunci Margarita, privind mina pe neamnată ce scri-
pase din mina lui la Mol, trăi revedere gătănată ce 'i în-
kicăia minteantă, în timp ce Gillona, lăndă un altă k-
uită, îi deskosea să mai bine îi sninteka minecile.

— Gillonna, stercea k o ninză mriat în an re-
ce sinpele ce eștia din zătrăntă mi din pentăntă lui la Mol,
pekind Margarita, lăndă o zndrea de ară kă gămăntă, m-
săra adinçimea vâneloră (raneloră) kă toată delikatega mi
iskăsinça ce ară fi năntă să arate însușii medikăntă Ambrosie
Păré la o- assemenea imnreșare.

Cea de la zătră era profăndă, cea de la pentă a-
lănekasse pe srfăga koasteloră mi nătrănsese nămai
vrin karne; niçi zna din elle nă strebătăse năntă prin ka-
vătăntă (demertăntă) ačestei fortorege firenti karea prote-
ce inima mi plămăntă.

— Văntă dăferoastă iar nă mortallă, (*acerrimum hu-
meri vulnus, non autem lethale*), mărmară frămoasa mi în-
vătăntă xirăntăntă; ia dă mi balsamă Gillonă, mi pnegară
păntăntă skamă.

Întă ačesteia Gillona, kătre karea se adresa ačestă
năoă ordăntă ală reținei, svăntăse mi parfămasse akăm
năntăntă tăntăntăntă kavaleră nrekăm mi brăntă lui çei tărnaț
dăntă o formă antikă, mi zmerii lui çei lăssăntă kă mătă
grăntă indăntăntă, mi gătăntă lui çelă zăbrăntă de plete desse
mi kare semăntă à fi mai mătă pletele zneț statse de mar-
moră de Paros dekită á korăntăntă zăntă á zăntă omă esnirăntă.

— Sirmăne tăntăntă ! mărmară Gillona zăntăntă-
se mai mătă la kavaleră dekită la çea ce făçea ea.

— Așă é kă este frămosă ? zisse Margarita kă o
sinçeritate adezăntăntă rețeaskă.

— Da, doamna mea, rezăntăse Gillona. Dar' mi se
pare kă mai bine ară fi zăntăntă ardikăntă mi zăntăntă păntăntă

kъ o femeî nъ pardonnъ niçi odatъ xnei alte femeî de á'i rîni niçi kíarǎ ne xne bърbatъ ne kare ea nъ'le îsbeute. Doamna de Saбвǎ!

— Da, Maîestatea Boastrǎ! zisse ea impregnîndъ-шî mîinile.

— Dǎmniata, aichi, doamna mea! kǎntinzi Margarita dia че in че mai mǎltǎ etonnatъ, dar' totǎ de odatъ шî kǎ o voce mai imperativъ (porъnчitoare).

Karlotta kǎzъ in џenъkî шî zisse:

— Doamna mea, mǎ pardonnъ! kǎnnoskǎ kîtǎ xntǎ de greшitъ înainte'шî, dar' kînd aî uti! greuteala nǎ este nǎmaî à mea, шî xne ordinǎ espressa din partea reџinei mari

— Skoalъ de josъ, zisse Margarita, шî, fiindǎ-kъ nǎ kreзъ sъ li venitǎ kǎ sneranъa de à te jъstifika inaintea mea, sǎzne-mî nentǎ че aî venitǎ.

— Amǎ venitǎ, doamna mea, respъnse Karlotta totǎ inџenъkiatъ шî kǎ o kǎstǎtǎrъ mai de totǎ nerdǎtъ, amǎ venitǎ ka sъ întrebǎ daka nǎ este aichi . . .

— Aichi, чine? de чine vorbeuti dǎmniata? . . . Kǎчi. intr'adevǎrǎ, eǎ nǎ te inџellegǎ?

— De Maîestatea sa reџele Navarrei!

— De reџele Navarrei! че, ilǎ xrmъgreшitî nînъ шî in kabinetǎlǎ meǎ? dǎmniata insъ utiî bine kǎ aichi nǎ vine.

— A! Doamna mea, xrmъ de à zичe baronna de Saбвǎ fǎrǎ à mai respъnde la toate aчeste attakǎrî mi kíarǎ fǎrǎ à sǎ arǎta kǎ le simte; a! sъ fi datǎ Dǎmnezeǎ sъ fie aichi!

— Шî nentǎ че, mǎ rogǎ?

— O! Doamne! reџina mea, nentǎ kǎ mǎчeleskǎ ne xgenoшii, шî nentǎ kǎ reџele Navarrei este шefǎlǎ xgenoшilorǎ.

— O! strigă Margarita lăindă ne doamna de Sașă de mină și silindă-’o à se skla de josă; o! asta o xitassemă eă! Dar’ însă, nă kredeamă kă șnă reșe să fie esnșă la așeiamă nerikolă kă și ăși-’-algi oamenă.

— Mai mălț, doamna mea, de o mișe de oră mai mălț! strigă Karlotta.

— În adevră, doamna de Lorrenă mă nrevestisse desure asta. ’I amă șnșă kă să nă iassă. Nă știă, să fi emiă oare?

— Nă, nă, este așă în Lăvră; însă nă se gășemte. Ili daka nă este așă...

— Așă la mine, nă este.

O! strigă doamna de Sașă kă o esnloșione (isbăknire) de dăreș; daka é așă, s’a dășă reșele Navarrei, pentră kă reșina mare ’i a jărată moartea.

— Moartea lăi! A! zisse Margarita, mă infrikomezi, asta nă se poate!

— Doamna mea, adăgă baronna de Sașă kă așea șneriă kare provine nămai din amoră, eă ișă șnșă kă nimenă nă știe ășe s’a făkășă reșele Navarrei.

— Dar’ reșina mare, șnde este?

— Reșina mare m’a trimișă să gășesășă ne D. de Gizi și ne D. de Tavannes, kariă eraă în oratorisă eă, ne șrimă ’mă dată dășmășă. Atșnă, mă pardonnașă, doamna mea, m’amă șșită akasă la mine, mi dășă obișeă, amă aștentată.

— Pe bărbatș-măș, așă é?

— Ili n’a veniă, doamna mea. Atșnă ’lă amă kăștatăș netștindenă; amă întrebășă ne toșă de dășnășă. Nă-măi șnă soldatăș ’mă a resnșășă kă ’i se părea kă ’lă ară fi văzășă în mizlokășă gășardianiloră ășe ’lă inșoșeășă kă șua-

dele goale, чева маї 'nainte de à se înчene мъчелслѣ, ми мъчелслѣ s'a înчепѣтѣ акѣм de o орѣ ми маї bine.

— Іцї мѣлѣмескѣ, doamna mea, zisse Margarita, mi кѣ toate кѣ simtimentѣлѣ kare 'цї inspirѣ ачeastѣ прѣtare este o нѣоѣ attinчere nentрѣ mine, еѣ iar' цї мѣлѣмескѣ.

— O! атѣнчї мѣ pardonнѣ, doamna mea! zisse ea, mi мѣ воїѣ intoarчe akasѣ маї tare de pardonѣлѣ ачesta; кѣчї еѣ нѣ кѣтезѣ à te ѣрма ничї de departe.

Margarita ii înfнse m'na, mi zisse :

— Еѣ мѣ дѣкѣ сѣ гѣsesкѣ ne реѣina mare; дѣ-te akasѣ. Реѣele Navarrei este сѣб proteчerea mea, 'ї амѣ promisѣ alianцѣ, mi воїѣ fi fidelѣ la кѣвнтѣлѣ меѣ.

— Dar' daka нѣ vei пѣtea strebatte niнѣ la реѣina mare? doamna mea.

— Атѣнчї мѣ воїѣ intoarчe la frate-meѣ, mi катѣ сѣ-ї vorbesкѣ negremїтѣ.

— Merцї, merцї, doamna mea, zisse Karlotta фѣ-кїндѣ lokѣ Margaritei сѣ treакѣ, mi Dsmnezeѣ сѣ кон-дѣкѣ ne Maїestatea Boastrѣ!

Margarita se striкorѣ prin korridorѣ. Dar'. дѣнѣ чe аѣнse tokмаї la марѣне, se реїntѣрнѣ snre à se їнкредїngа кѣ doamna de Sѣвѣ нѣ remїnea їндѣгѣтѣ. Doamna de Sѣвѣ merчea дѣнѣ dїnsa.

Реѣina de Navarra o вѣзѣ ачкїндѣ ne skara чe kondчea la anartamentѣлѣ еї, mi astѣ-felѣ їмї ѣрмѣ дрѣ-мѣлѣ snre kamera реѣinei маї.

Toate eraѣ skimbate; їn lokѣ de ачea мѣлѣgїme de кѣртїsanї nлїнї de silїнѣ, karea їмї deskїdea обїчїнсїтѣ рїндѣрїle їnainte реѣinei salstїndѣ-o кѣ resneктѣ, Margarita нѣ їнтѣlnea акѣм dekїтѣ гѣardїanї кѣ lanчele romїte mi кѣ хѣїnele mїnjїte de sїнѣ, саѣ ңentїlomї кѣ mantele

sfârșiate, kș figșrele 'negrite de nrașș, addșkștori de ordinī mi de deneme, xniī intrindș mi algiū euindș; toate aचेste dșचेरी mi veniri fșचेaș o fșgnikare sșșimintștoare mi nemșșșinitș prin galeriile Lșvșșlșī.

Margarita, kș toate aचेstea nș 'șī prekșrmtș, drșmșlș. ți merșe înainte, mi așșnse nīnș la antikamera reųinei marī. Dar' aचेastș antikamerș era nșzītș de dșoș rīndșri de soldașī, kariī nș lșssaș sș treakș dekītș ne aचेia țe aveaș oare-kare kșvīntș de ordinș.

Margarita se īnčerlș īn darn ā strebatte prin aचेastș barrierș īnsșfflegītș. Vșzș īn mai młte rīndșri deskizīndș mi īnkizīndș șma, mi, la fie-kare oarș, zșri, prin kșskștșra eī, ne Katerina reīntīnerītș prin miskare, aktīvș ka kīnd arș fi fostș nșmai de dșoș-zeyī de annī, skriīndș, prīimīndș epistole, deskizīndș-le, dīndș ordinī, adresīndș la xniī kīte o vorbș, la algi kīte xnș sșrīșș, iar' aचेia kșroga le sșrīdea kș mai młtș amīcie, eraș țeī țe venīaș īnainte-ī mai nīnī de nșlbere mi de sinųe.

īn mīzlokșlș aचेstșī mare tșmłtș țe ferbea īn Lșvșș, ne kare'lș īmlea de șgomole sșșimintștoare, se așzeaș mi bșșșītșrile de arkșebșse din drșmș, din țe īn țe mai dese.

— Nș voīș nștea sș strebatș nīči odatș nīnș la ea, īmī zīșse Margarita dșnș țe fșkș treī īnčerkerī nefolositoare līngș lanųierī. Dekītș sș'mī nerzș dar' tīmnlș aīči, ia sș mergș eș mai bine sș gșșeskș ne frate-meș.

īn momentșlș aचेsta trekș D. de Gizī; elș annonųasse reųinei Katerina moartea amiralșlșī, mi iar' se īntorųea la șșiderī.

— O! Enrīkș! strīgș Margarita, xnde este reųele Navarrei?

Dșșe se șītș la ea kș xnș sșrīșș de mirare, se

plekă înainte-î, mi, fără à 'î da ničí vâș respunsă, eșî kă gardianiî sîi.

Margarita allergă la vâș kăpitaniș kare imbla să eas-să din Lăvră, mi kare, nișă à nă pleka, ordonasse soldașiloră sîi de à 'șîi inkărka arkăebăsele mi'lă întrebă:

— Reșele Navarreî, domnșle, vâde este, reșele Navarreî?

— Nă mtiș, zăș, doamna mea, respânse kăpitanișă, eș nă sântă din gardia Maiestășei Sale.

— A! skăpnășă meș, René! strigă Margarita vâ-zindă ne parfămorășă Katerinei... dămniata estî... eșî de la maikă-mea... Nă mtiî țe s'a fărătă reșele Navarreî?

— Maiestatea sa reșele Navarreî nă este amikășă meș, doamna mea... poate kă'șî addăvî aminte. Se zice inkă, adaogă elă kă o nosomăre nizătoare karea semăna maî mltă kă o skrăunire dekășă kă o zămbire, se zice inkă kă kătează à mă akăsa kă prin iugelleșere kă doamna Katerina, amă otrăvită ne maikă-sa.

— Ba nă! ba nă! strigă Margarita, nă krede la d'ală de astea, bșnășă meș René.

— O! pășinășă imî nașă, doamna mea, zisse parfămorășă, ničí reșele Navarreî ničí ai sîi nă maî sântă de temășă în momentășă așesta.

Șî se întoarse kă spatele snre Margarita.

— O! domnșle de Tavannes! strigă Margarita, o vorbă, nămaî o vorbă, te rogă!

Tavannes kare treșea atășvî, se onri.

— Vâde este Enrikă de Navarra? întrebă Margarita.

— Zăș! zisse elă în găra mare, mi se nare kă okoleunte prin orășă kă DD. d'Alanson mi de Kondă.

Pe згмъ адаогъ, atitș de inçetinelș, inkitș abia 'lș azzi nșmař Margarita :

— Fггмоашъ Mařestate, vořeștї sъ vezї pe açela in lokșlș kъgđia 'mї așș da viada sъ fiș, merçї de batte la kabinetelș de arme alș reçelșї.

— O! iđї mșlųmeskș, Tavannes, zisse Margarita, karea, din toate kїte 'ї snșsesse Tavannes, n'azsisse de-kїtș arștarea çea mař de kъneteniș; iđї mșlųmeskș, eakș mъ dșkș.

Și iar' iuї așkș dггmșlș inainte mșгmșгindș:

— O! dșpъ çeea çe 'ї amș promisș, dșpъ nșrtarea sa kъtre mine, kind açelș ingratiș Enrikș de Gisi era aș-kъnșș in kabinetelș meș, nș'lș poçїș lșssa sъ nearъ!

Apoї veni sъ battș la șma apartamentelșї reçelșї; dar' pe diçntrș era koprїnș de dșoș kompanї de gardianї.

— Nimenї nș intrș la Mařestatea Sa! zisse offi-çerelș eșindș-ї reçede inainte.

— Dar' bine, eș, Margarita?

— Ordinelș este çeneralș.

— Eș reçina Navarrei, eș sorъ-sa?

— Ordinelș çe mi s'a datș, doamna mea, nș façe alleçere de niçї o persoannș; ama dar' vș rogș sъ mъ pardonnaçї.

Și officerelș inkisse iar' șma.

— O! este perdștș! strigș Margarita șneriatș de vederea țatșlorș açellorș figșrї sinistre, kare, de nș res-piraș resbъnare, eșnimaș inș neindșnlekarea. — Da, da, akșm le inçellegș toate... s'aș servitș kъ mine ka de o momeał... eș șantș kъrsa in karea prindș mi șfiuș ne șgenoçїї... O! dar' amș sъ intrș, d' oїș uti kъ o sъ mъ și omoare.

Și Margarita allerga ka o nebъnș prin korridorșrї.

și prin galerii, kind de odată, trekindă ne d'inaintea unei zăchiorare, ași o kântare dăle, și măi intristătoare de mlăta ei monotonică. Acesta era un psalm să o kântare kalvinistă ce se kânta de o voce tremurândă în kamera de alătreă.

— Ah! asta este doika reuelăi fratelăi meă, bna Madelonă... strigă Margarita lovindă-și fruntea kă mină și lăminată de o idăe săbită; ea este akolea! Dămnezăle ală kristianiloră, ajătă-'mă!

Și Margarita, plină de speranță, bătă închetinelă la așea șură mikă.

Este adevărată kă Enrikă de Navarra dăne înschiindărea ce'i dedesse Margarita, dăne konvorbirea ce avă kă René, dăne ce eui de la reșina mare (unde imbla să lă onreaskă, ka ună țentă bna, mika ogroaikă Tisbé), Enrikă de Navarra, zikă, întălaisse kipi-ba țentilomă katolici kariu, săb preteșă de a lă face onoare, ilă rekondăseră akasă la elă unde lă aștentă vre o dăoă-zeci de țgenoă, kariu se adănaseră la ținărlă prină, și, dăne ce se adănară odată, nă voiaș să lă măi lasse singărlă; așă de mlăț okolisse, de kite-ba ore, de așăpra Lăbrărlăi, nresimțirea așteș nongă fatale! Prin șarmăre, mețăsseră așă-felă fără ka să se fi înșerkată țineba de a lă țărbăra. În fine, la întărlă șănetă ală țărlărlă de la Săntă-German-l'Osserroa, kare resșăne în toate inimile ka ună șăne de klonotă de moarte, Tavannes intră, și, în mizlokărlă unei țăcheri amorțite, anouă lă Enrikă kă reuele Karolă XI voia să lă vorbeaskă.

Nă era lokă de a face înșerkare de onșnere, și niță kă trekă șna ka asta prin minte kășba din ei. Plăfondărlă, korridorii și galeriile Lăbrărlăi se așzeăș trosnindă săb nasiă soldășiloră ce se adănaseră akolo, angoane de

dzoș miî. Dșpș ce dar' Enrikș ișă lșă adio de la amiçii szi, ne kariî n'avea sș'î mai vazș, merse dșpș Tavannes, kare'lș kondșsse într'o mikș galerie alșțșrea kș kamera reuelșă, șnde'lș lșssș singșrș, fșrș arme, mi kș inima plinș de totș felșlș de bșnșielî.

Reșele Navarreî nșmșrș astș-felș, din minșț in minșț, dzoș ore mortalle, askșltindș kș o șnaîmș din ce in ce mai mare șgomotșlș toksinșlș mi bșbșțșrile arkșebșșadelorș, vșzîndș nrintr'o șuçioarș kș stikle kșm treçeaș la lșmina inçendialș (fokșlș), la skinteîerea torșelorș, fșgariî mi assșșiniî, nenștîndș sș inçelleagș nimikș la açeste strigșrî de șcidere ni la açelle çinete de silnikș desșnere; nenștîndș sș bșnșiaskș in çue, kș toatș kșnnosçinșa ce avea desșre Karolș IX, desșre reçina mare mi desșre dșçele de Gizi, șnșimîntștoarea dramș ce se esșekșta in momentșlș açela.

Enrikș n'avea nșmai kșrșnișle fișikș; mai avea înkș mi altș-çeva mai bșnș dekiș asta: avea nșțerea çea moralș; daka avea à se teme de çre șnș perikolș, elș ilș inřșnta șșriçîndș: Însș perikolșlș din kșmniș batallieî, perikolșlș de zioș mi la lokș deskisș, perikolșlș vșzșț de toçî, inșogitș de nșternika armonie à trșmbiçelorș mi de 'nșbșșita mi vibrîndș vșire à tobelorș... Iar' akolea șnde se așla, era fșrș arme, singșrș, înkisș, nerdșț într'o semi-obskșritate, karea abîa 'î șervea nentș à vedea ne inemikșlș ce nșțea sș se strikoare niňș lingș elș mi ferșlș ce arș fi voitș sș'lș omoare. Așa dar' açeste dzoș ore fșrș noate nentș Enrikș çelle mai kșmnlite ore alle vieçei șale.

În nșțerea vilșei mi à țșmłțșlș, mi in momentșlș kind Enrikș inçenea à niçene kș, dșpș toate șemnele, se șnelțea vr'o șcidere, veni șnș kșnitaniș la açeșț ținșrș urinçș mi 'lș kondșsse nrintr'șnș korridorș la anartamentșlș reçe-

lăi. Kind s'anroniargъ, șma se deskisse, mi dăpъ ce intrargъ, șma se reinkisse; toate ačestea se fьkargъ ka printr'șuș fermekă. — Pe șrmъ kьnitanzlă introdăsse ne Enrikă lingъ Karolă IX, kare se afla atănci în kabinetălă șă de arme.

Kind intrargъ ei, reșele se afla mezinăș ne șnă fotoliă mare, kă amindșoș mînile denșse ne brașii jeșălă mi kă kaplă lăssată în jos ș nre nentă. La șgomotălă ce fьkargъ ačestă dșoi kă venirea loră, Karolă IX imi ardikă frătea, asșnra kьria Enrikă vьzș kargindă șdoarea în nikțrăi foarte mară.

— Băn șeara, Enriot! zisse grobienenute tînrălă reșe — Dămniata, la Șastre, retrașe-te.

Kьnitanzlă se șășșe.

O tьcere noșomorită domni kite-va minște.

În kьrsălă ačesta, Enrikă se vîș imureșășălă șă kă neastimnăș mi vьzș kă era nămaș eș șingăș kă reșele.

Karolă IX se șkălă de odată, mi netezindă șmi pьrălă kă o reșede mișkare de mină mi totă de odată intergindă-șmi mi frătea, zisse

— Mordio! ama é Enriot, kă ești mășșmită așindă-te lingă mine?

— Maș este îndoială, sire, reșășse reșele Navarrei, mi dekăte ori mă află lingă Mașestatea Boastră, mă șimșă plină de ferășe.

— Maș ferășă dekăș daka ai fi kolo josă, ai? reșetă Karolă IX, șrmindă-șmi kă neintrășșmere maș măltă kășetarea ce'ă domina dekăș de a reșășde la koplimentălă ce'i fьkă Enrikă.

— Sire, eș nă 'șșellegă, reșășșe Enrikă.

— Prășește mi veș imșelleșe.

Karolă IX, fьkăndă o reșede mișkare, merșe șăș maș bine șări nre fereastră. Și, trăgindă dăpă sine ne

kamnată-să din ce în ce mai spăimîntată, îi arătă frumoasa siluetă (umbra) a asasinilor, cari s'abia să îneca, de ne podărlă unei nave, pradele ce li se adădeau ne totă momentă.

— Bine, sire, strigă Enrikă, de totă palidă, ka ce felă de lăkrări se netrekă în noantea asta?

— În noantea asta, domnăle, zisse Karolă IX, aă să mă skane de toți ŝgenoi. Beză kolo josă, măi în s'asă de osnelă Bărboniloră, avelă f'mă mi acea flakă? este flakă mi f'mă ce skoate kasa amirală, kare arde. Beză avelă kornă ne kare adevrăuți katoliči ilă tîrăskă ne ŝnă sakă r'ntă kă naie, avela este kornă uinerală amirală, este kadavrelă amikală dămitale Teligni.

— O! ce învelleră asta? strigă reșele Navarrei kăstîndă în demeră la woldă-î m'neră snadei sale mi tremărîndă totă odată de r'șine mi de minie, nentă kă elă simșea kă, totă de odată, miă batjokșreaș miă ameninșă.

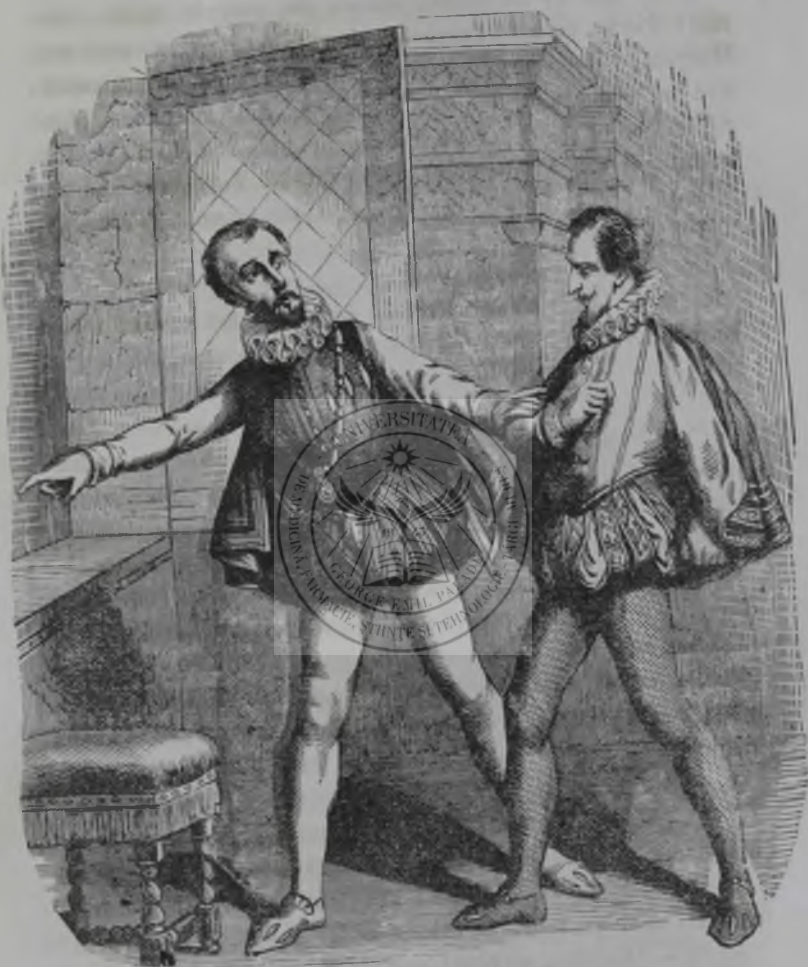
— Asta învelleră, strigă Karolă IX f'riosă, f'rgă à skimba altă vorbă mi îngăbenîndă-se într'ŝnă kîndă spăimîntătoră, asta învelleră kă nă măi voiă să v'ză ŝgenoi înnreșr'mi, învelleră, Enrikă? Nă s'ntă eă reșe? nă s'ntă s'pîniă?

— Ama, dar', Maiestatea Voastră...

— Maiestatea mea omoară mi măchește în momentă ačesta totă ce nă este katolikă, ama 'i a venită g'ștă. Dămniata, estă katolikă? strigă Karolă à k'rgia minie kresčea ka ŝnă flăksă spăimîntătoră.

— Sire, zisse Enrikă, adăuți aminte de vorbele ce ai zisă: Ce 'mi passă de reličia avelă kare mă va servi bine!

— A! a! a! strigă Karolă isbăknîndă de ŝnă risă

În noaptea asta, domnule, zisse Karol IX, aș să mă skano de toți șgenogii.

sinistră; zică să'mi addăcă aminte de vorbele melle, Enrikă! *Verba volant* (vorbele sboră), kəm zice soră-mea Margota. Pe șrmă, arătîndă kă mîna sură orăș, adaogă: mi ayeia toți, îi vezi, nă m'ăș servitș mi ei oare bine? nă eraș mi eș vitezi la resbellă, îngellenți la konsilișri (sfatșri), mi totș de șna kredințiomî mi devotați? Toți eraș șunșuți folositori; dar' însă, eraș șgenoți, mi eș voîș să amă nă-măi katolici.

Enrikă rămase mătș.

— Ei, n'ășzi, Enriot! îngelleș-mă odată! strigă Karolș IX.

— Amă îngellesă, sire.

— Ei bine?

— Ei bine! sire, nă așză nentă kare lăkră reșele Navarrei să fakă șeeă șe alți nentilomî șăș oamenî șirmanî n'ăș voitș să fakă. Nentă kă, de șomăkăta bine, mi ayești nenoroșii nă se omoră nentă altă-șeeă dekitș nentă kă mi lorș li s'a pronșș șeeă șe mi pronșne akəm Maieștatea Voastră mie, mi nentă kă mi ei aș refășatș nreksm refășș mi eș.

Karolș anșkă ne tînrășlă prîngă de brayș, mi așintă așșnra lăi o kăștășră à kăria atonie se șkimba nșșinș kîte nșșinș intr'o skinteiere selbatikă.

Pe șrmă zisse:

— A! tă sokotemti kă eș amă lăatș osteneala de à pronșne litășșia la ayeia ne kariî îi gîșeskă kolo josă!

— Sire, zisse Enrikă șkoșîndă-mî brayșlă din mîna reșelș, n'ăi să morî în relișșia șe ai gășitș de la ștrebșni?

— Ba da, mordio! dar' tă?

— Ei bine! mi eș totș assemenea, sire! resnșșe Enrikă.

Karolș IX șkoășe o mășire de tărbere, mi'mî lăi

arkşebşsa de ne masş kş o minş tremşrindş. Enrikş, liniş kş snatele de tanşerie, kş frşntea plinş de şşdoarea ştrintorşrei şşfleleuş, dar' liniştitş la vedere (mşşşmitş şşterei şe avea de à se şşşniş ne sine), işş şinea okiş la toate miskşrile infrikomştorşlş monarşş kş nesşşioaşş şşşire à şnei şşşşşri inkremenite prin fermekştoarea şştere à şşarnelş.

Karolş işş inkşrkş arkşebşsa, şi şşttindş de odaşş marketşlş kş nişiorşlş nlinş de o şşrbare oarbş:

— Te faş katolikş? ştrigş elş, intşnekindş vedere lş Enrikş kş sklintrea armei fatale.

Enrikş remasse mşş.

Karolş IX şşşşş boltele Lşvşlş kş şelş mai infrikomştorş şşşmintş şe a şşitş bre o datş din şşra şşş omş, şi, din galbenş şe era, se şşkş negrş-vinşş la faşş.

— Moartea, Lishşia şş Bastillia! ştrigş elş atşşi okindş kş arkşebşsa la reşele Navarrei.

— O sire! ştrigş Enrikş, şş mş omori ne mine, kare 'şş şntş kşmnatş.

Enrikş, prin neaşşemşnatş şş şpiritş kare era şna din şelle mai şşternişe kşalitşş alle organişşrei sale, okoli resnşnsşlş şe'i şerea Karolş IX, kşşi, şşş niş o indoişlş, daka aştş resnşnsş arş şi fostş negatish, Enrikş era şş fie mortş.

Prin şşmare, şindş-kş dşntş şei din şşntş parok-sismş ai şşrbrei, nşmai dekish vine inşenşşlş reakşionei (kontra-lşkşrei), Karolş IX nş mai renetş intrebarea şe adressase prinşşlş de Navarra, şi, dşntş şşş momentş de şşialş, in kşrsşlş kşşşia skoasse o mşşire 'nşşşitş, se reintoarse şne fereastra şea deskisş, şi oki ne şşş omş kare allerga de şea-l-altş parte à kexş.

— Nş se poate altş-felş, katş şş omorş ne şineva! ştrigş Karolş IX, galbenş ka şşş kadavş, imolindş-

i-se okil de o întănechine singeroasă; mi, dindă drămăle ar-
kăebăseî, restăruţ ne avelă biets omă ce allerga.

Enrikă lăssă ună gemetă.

Atunci, însăflăindă-se printr'o firoasă ardare,
Karolă IX îni inkărkă mi'ni deskărkă arkăebăsa fără pre-
metă, skocindă strigări de băkriz de kite ori dăvătăra lăi
nimerea.

— S'a înkeiată pentru mine akam, zisse reţele
Navarreî: indată ce nă va mai aveă pe cine să omoare,
mă va omori pe mine.

— Ei bine! s'a finită? zisse de odată o voce la
spatele pringiloră.

Era Katerina de Medici, karea intrase aşnă de-
tăpărei din zrmă, fără a fi singilă de nimeni.

— Ba nă, trăsniţ-ară infernală kă o miie de
trăsnete! zrlă Karolă aşbirindă-ni arkăebăsa kită-kolo
prin kameră... ba nă, pismatară nă va a ničí dekam!...

Katerina nă resnăse nimikă. Îni întoarse nămai
închetinelă okii spre partea unde sta Enrikă, neklintită în-
okmai kă mi figărele tanigeriei de karea era rezimată. Pe
zrmă îni reîntoarse aşnă lăi Karolă o kăvătărg karea
se părea zikândă:

— Daka è așă, kam de mal trăiește?

— Trăiește... trăiește... mărmări Karolă IX,
kare începeăa prea bine avelă kăvătărg a măme-seî ni
kare 'i resnădea, prekam se vede, fără ničí o sfiăz; tră-
iește, da, pentru kă... 'mi este rădă.

Katerina sârise.

Enrikă vleză aveastă zimbire ni kănnoskă kă pe Ka-
terina trebăia să o kombattă mai multă deklătă ori ce, mi
zisse:

— Doamna mea, vleză prea bine kă toate se tragă

de la dămniata, și nimikă de la cămnaț-meș Karolă; dămniata 'uî ai făkăț plănălē de à mă trape să daș în kărsă; dămniata tē ai gindită să faci din fîia dămitale o momēală karea să ne nearză ne togi; dămniata m'ai desnărgită de soșă-meă, ka să n'aiă neulăcherea de à mă vedea omorită kiară în aintea okiloră săi.

— Așa da, însă astea nă se voră face! strigă o altă voce gîfîndă și năssionnată ne karea Enrikă o rekănoskă nămaî dekătă și karea făkă ne Karolă IX să tresară de sărărisă și ne Katerina de țarbare.

— Margarita! strigă Enrikă.

— Margota! zisse Karolă IX.

— Fîr-meal mărmară Katerina.

— Domnălē meș, zisse Margarita kătre Enrikă, velle din șmă vorbe alle dămitale mă akăsaș, și aveai totă de odată și drentă și nedrentă. Drentă, kăci în adevără, eș sântă kăm zăit instrumentălē de kare s'a servită ka să vă nearză ne voi togi; nedrentă, kăci eș nă utiamă de lokă kl dămniata 'merpeai la nărderea dămitale. Eș însă-mi, domnălē meș, așa prekăm mă vezi, imi datoreză viaga șnei întîmplări oarbe saș poate șitarei măme-meș; dar' însă, îndată țe amă aflată kă estî în nerikolă, 'mi amă addășă aminte de datoră mea. Prin șmare, datoră șnei soșii este à se împărtăși de soarta soșălē seș. Daka veș fi esilată, domnălē meș, te însăgeskă în esilă, daka te voră inkide, mă fakă și eș kantivă, daka te voră omori, moră și eș.

Și apoi întinse kătre bărbăț-săș, o mînz ne karea o anăkă Enrikă daka nă kă amoră, țe lăș nășină kă rekănosșinșă.

— O! skămua mea Margotă, zisse Karolă IX; măi bine ai face daka 'i ai zice să se fakă katolikă!

— Sire, respånse Margarita kã acea inaltã demnitate che' i era atitã de fireaskã, sire, kredeçî che vã sũsã, kiãrã pentrã onoarea Boastrã, nã chereçî o lașetate de la zãã pringã alã familieî Boastre.

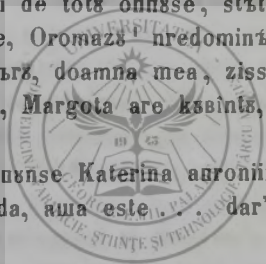
Katerina arãnkã lã Karol* o kãzãtãrã semnifikativã.

— Frate, strigã Margarita, karea inçelleçea assemenea ka mi Karolã sũimintãtoarea nantomimã à Katerinei, frate, gînduște-te mi nã zita kã mi 'lã açi datã de konsorte.

Karolã IX, nrinsã între kãzãtãra porãçuitoare à Katerinei mi între kãzãtãra rãzãtoare à Margarithei, ka între dzoã princiipi de totã onãse, stãtã zãã momentã in nedomirire; in fine, Oromazã* predomimã.

— In adevãrã, doamna mea, zisse elã nlekindã-se la zekia Katerinei, Margota are kãvintã, mi Enriotã este kãmnatã-meã.

— Da, respånse Katerina anronindã-se mi ea de zekia fiisãlã sãã, da, așã este . . . dar' daka nã 'çi era kãmnatã! . . .

* Aceasta era principiãlã binelã la Persiani, mi lãmina primitivã.

XI.

Albulu-spinu de la cimateriulu innocenților.

Dun ce se intoarse Margarita akasa la ea, in demers se sili sa giteasca vorba ce spusese Katerina de Medicis fiixei seș Karol IX, mi karea onrissa ne lokș fiorosșli konsiliș (sfatș) de viaș mi de moarte ce se șrma in momentșli acela.

O parte a dimineții mi o petreka intru a ingrijide la Mol, mi ne cea-i-altu intru a pteea sa desleue enigma ne karea nu o konrindea spiritalș ei.

Reșele Navarrei remșsesse prisionierș in Lșvra. Șgenouii se goneaș mai multș dekitsu ori kind. Dun infrikouștoarea noante șrnu o zi de șvidere mi mai șrișioasș. Klo-notele nu mai șnaș semnalșli toksinalșli și trșueaș de *Te Deum*; mi șnetele așestșli țșș veselș, resșnindș in mizlokșli omorșli mi alș incendiilorș (fokșrilorș), eraș noate ku multș mai triste la lșmina soarelșli dekitsu preșșm fșssese plinșștorșli lorș șnetș in intșnerekșli nonșii trekste: intr'așestea, se intimnlș șnș ce eștraordinarș ;șnș șnindș-alș, floare karea in florisse in primșvara așeea mi karea ișș nerșsse. dun obișșș, parșra sa cea mirositoare in lșna lșș

isniș, reînflorise în noantea aceea, mi katolicii, kariî vede-
de-ăș în aceeaș întinplare zniș fels de minșne, mi kariî
prin nonșlarisarea așestei nișnișî în în cî ne Dșmnezeș
ka zniș ajstorș alș zșideriî lorș, merșeăș în proçesione', kș
kșșçî mi kș steagșrî înainte, la çimeterisłș în noçengilorș,
znde înflorea așestș sniș albș. Șniș assemenea semniș de
în kșșvingare, datș din çeris la zșiderea çe se eșekșta atșnçî,
în doisșe înșokșrea nișçelitorilorș. Illi ne kind oranișłș în-
fșçiișna nekontenitș în fie-kare stradș, în fie-kare res-
niștiș, în fie-çe nișçș, kite o sçenș de nișștiire Lșvșrłș se-
rvisșe de morminș kominșniș țatșlorș protestanșilorș çe se
aflaserș înkiuș akolo în momentșłș semnișłș. Nișmaî re-
çeșe Navarreî, prinșșłș de în dîndé ini la Mol skșșasserș
în kș kș viadș.

Dșnș çe dar' se înișniș reșina Margarita, în privinșna
lși la Mol, alle kșșrî zșine (șane), dșnș zisșeșe eî de de-
kșșearș, eraș perikoloașe iar' niș mortalle, niș maî era în-
grijeata dekîțș de zniș singșrș lakșș skșșparea vieșeî kon-
sortelși seș, karea era totș ameninșatș. Niș este în doialș
kș çelș d'înțîș simțimentș çe domnișșe în inima așestei
soșii era zniș simțimentș de o komniștimire loialș nentș
zniș omș kșșșia îi jșrășșe (kîarș dșnș kșm îi snișșșeșe în-
șșniș konsortele eî Enrikș), de niș amorș, çelș nișçinș al-
lianșș. Dar', dșnș simțimentșłș așesta, maî strebșttășșe
în inima reșinei mi zniș altș simțimentș maî nișçinș kșratș
dekîțș çelș d'înțîș

Margarita era ambigioașș, Margarita întrebșzășșe în
maritașilș eî kș Enrikș de Bșrbonș dobîndirea znei reșii
maî de totș sigșre. Navarra, smșçinatș ne de o parte
de reșii Franșei, iar' ne de alta de reșii Isuanișei, kariî
prin fșniș îi kotromisșerș în çelle de ne zșniș maî ne jșniș-
tate din territorisłș eî, Navarra, zikș, nișșea sș se fakș

¹Paradș, çeremoniș mare religiioașș.

era investită cu obicinșita sa eleganță. Bestimintele mi nînzetrile sale revărsău așelle profunde ne kare le desprețușă foarte reșele Karolș IX, dar' kă kare se serbeaș foarte desș elș mi dășele d'Anjș. Nșmaș șnș okiș esersatș ka alș Margaritei nștea șz ia seama kș, kș toatș paloarea feșei sale (kș măltș mai mare dekittș dșnș obișeiș), mi kș toatș șmoara tremșrare à deșetelorș sale frșmoase ka de damș, în fșndșlș inimeș lși se askșndea oare-kare simti-mentș de bkșriș.

Intrarea lși fș ka mi totș de șna: à se anronia de sorș-sa ka șz o șrște.

Înșș Mărgarita în lokș de à 'i da obrajiș seș, kșm arș fi fșkștș reșelș Karolș șșș, dășelș d'Anjș, ea se ple- kș mi 'i dete șz 'i șrște frantea.

Dășele d'Alanson șkoasse șnș șșșniș, mi 'mș de- nșșe vșntedele șale bșze ne așea frante șe 'i presenta sorș-sa Margarita.

Atșnși, mezîndș ne șnș fotoliș, tînrșlș dășe înșenș șz rakonte șșore-seș șîșșeroasele nșștșșș din noantea tre- kștș; moartea nrelșnșitș mi fișroașș à amiralșlși; moartea minștalș à lși Teligni, kare, nștrșnșș de șnș glonșș, imș dete șșfșletșlș kiarș în așelamș momentș. Așșnra rakon- tșrei, elș se ouri, se mai lșnși în vorbș, mi șimși ka șnș felș de mșlșșmire à intra în șîșșeroasele amșnșnte alle așe- tei nonși, kș așea nșșșere de șîșșe șe se deosebea mai kș seamș așșnra lși mi așșnra șellorș dșoi frași ai șz. Margarita ilș lșșșș șz vorbeașkș.

— Nș kreșș șz fi venitș, frate, nentș à'mi fașe nșmși așeastș rakontare, ama e? întrebș Margarita.

Dășele d'Alanson șrșise.

— Mai ai șz'mi mai șnși mi altș-șeva?

— Nș, resnșnșe dășele, aștentș.

— Че аутенџи?

— Nă'mi ai snășș, prea skămpna mea Margarită, res-nășșe dăcele anroniindă-'uî fotolislă de ală sărore-seî, kă ačeastă kăștoriz kă rețele Navarreî se făcea kontra voingei dămitale?

— Da, fărț indoială. Însă eș nă kănnosčeamă de lokă ne prinđăslă Băarăslăî ne kind 'mi lă aș pronășș de kon-sorte.

— Ши dekind ilă kănnosči, nă m'ai inkredingătă kă nă simđeai niči dekăm amoră nentă dinslă?

— Da, așă este, 'uî amă snășș.

— Nă era năretea dămitale kă ačestă maritađiș đr-ma să'uî addăkă nenogăire?

— Skămpnă meă Franđiskă, zisse Margarita, kind kăș maritađiș nă fače sărema ferăire, măi totă de șna fače sărema dărete.

— Ei bine! skămpna mea Margarită, eș audentă, prekăm iđi snășșeîș.

— Dar' bine, snășne če autenđi? să vedemă.

— Ka să'uî aređi băkăria.

— Ши ka de če lăkăș amă à mă băkăra?

— Iă, de ačeastă năaudentată okasione če se in-făđișează snre à 'uî redobindi libertatea.

— Libertatea mea! renetă Margarita, karea imbla să sileaskă ne tănărlă prinđă de à'uî arăta totă gindăslă ne fađă.

— Negremită, libertatea dămitale! ai să fi desnăg-ită de rețele Navarreî.

— Desnăgăită! zisse Margarita ađintăndă-'uî okiș așăpna tănărlăî prinđă.

Dăcele d'Alanson se sili să năișeaskă kă netărbă-

gare kꙋztlꙋra sꙋrore-sei: dar' nꙋmaī dekitꙋ okiī lꙋi se abꙋtlꙋrꙋ kꙋ nedomirire de la dꙋnsa.

— Desnꙋrgitꙋ! repetꙋ Margarita; ȳa sꙋ vedemꙋ, ȳn ce kinꙋ, frate! kꙋčȳ eꙋ mꙋ simꙋꙋ nꙋea mꙋlꙋꙋmitꙋ ꙋnde 'mȳ addꙋčȳ ȳlesnirea de ȳ cerçeta mȳi de anroane aचेastꙋ ȳmꙋrejsrare; mi nꙋin ce kinꙋ aꙋ de gȳndꙋ sꙋ ne desnꙋrgitꙋ?

— Dekꙋ, mꙋrmꙋrꙋ dꙋçele, Enrikꙋ nꙋ este ꙋgentoꙋ?

— Ba este; dar' ȳnsꙋ elꙋ nꙋ'mȳ a tꙋnꙋꙋitꙋ reliçia, mi asta era ȳlitꙋ de toȳi ne kȳnd nꙋ aꙋ kꙋztoritꙋ.

— Aꙋa este, skꙋmna mea sꙋrioarꙋ, dar' oare de la maritaȳȳ ȳnkoaचे, ce a fꙋkꙋtꙋ Enrikꙋ? zisse dꙋçele ȳnseninȳndꙋ-mȳ fꙋrꙋ voe faga, ȳrintr'o razꙋ de bꙋkꙋrȳ.

— Asta kreꙋꙋ kꙋ trebsitꙋ sꙋ o ȳti dꙋmniata mȳi bine, skꙋmꙋlꙋ meꙋ Françisꙋ! ȳndꙋ-kꙋ 'mȳ a netrekꙋtꙋ zillele mȳi totꙋ de ꙋna ȳn kompania dꙋmitale, kȳnd la vȳnçtoare kȳnd la kogle mi kȳnd ȳar' la alle felçrite jokꙋrȳ de desçutare.

— Da, kȳt nentꙋ zillele sale, aꙋa este, resnꙋnse dꙋçele: dar' nonçile?

Margarita tꙋkꙋ, mi nentꙋ astꙋ datꙋ fꙋ rȳndꙋlꙋ ei de ȳ'mȳ nleka okiī ȳn josꙋ.

— Nonçile lꙋi, kontinȳi dꙋçele d'Alanson, nonçile?

— Ei bine! ȳntrebꙋ Margarita, simꙋȳndꙋ kꙋ nꙋ se nstea de ȳ nꙋ'i resnꙋnde nimikꙋ.

— Ei bine! zisse dꙋçele, nonçile 'mi le a netrekꙋtꙋ la doamna de Sasçȳ.

— ȳli de ꙋnde ȳti dꙋmniata! strigꙋ Margarita.

— O ȳti nentꙋ kꙋ mꙋ interessamꙋ sꙋ o ȳti, resnꙋnse tȳnꙋrꙋlꙋ ȳriȳȳ ȳngalbenȳndꙋ-se mi kȳtȳndꙋ-mȳ kꙋ mȳna kꙋꙋtꙋrile de la mineçile kꙋtꙋmȳi.

Margarita ȳnçenea sꙋ ȳnçelleagꙋ çeea ce montisse

Katerina lăi Karolă IX, dar' se pŕefăkă kă era în denlînă neschiinŕă.

— Și nentŕă țe 'mă o zică asta, frate? resunse ea kă zăă aeră de melankoliă jăkată de minăne; aă ka să 'mă addăci aminte kă nimeni de aici nă mă îsbeinte mi nă se interessă de mine; nici kăară ațeia ne kariî natăra'mi i a dată de protektoŕi, nici ațeia ne kare biserika 'mi 'lă a dată de konsorte?

— Esti nedreantă, zisse kă bioiăne dățele d'Alanson măi anoniindă-mă jecălă de ală sărore-sei, kăci eă mi te îsbesă mi te protegă!

— Frate, zisse Margarita xitindă-se la elă kă ađintare, ai să'mă snăi țeva din partea reținei mari?

— Eă! estă gremiă sărioară, lăi snăis kă jăŕămintă! ține te poate țace se kreză țna ka asta?

— Țeva țe mă poate țace să o kreză, este kă dămniata țămni amiția țe te țega kă bărbată-meă; este kă dămniata păŕăseuti kăssa rețelă de Navarra.

— Kăssa rețelă de Navarra? zisse dățele d'Alanson de totă inkremenită mi plină de nedomirire.

— Da, negremiă. Askăltă, Franțiskă! vino să vorbimă măi făŕă okolări. Voi v'ăđi învoită de dăoŕ-zeci de ori plină akăm, voi nă vă ptețăi înțlăa mi kăară nici à nă sășșine altă-felă dekăță nămăi kănelă kă altălă... Eă! ațeastă alianță?...

— S'a făkăță akăm nențințioasă, skămpă sărioară! intrerămpse dățele d'Alanson.

— Și nentŕă țe ama?

— Pentŕă kă rețele kățelă oare-țe în pŕivinția bărbatălă dămitale. Pardon! mă gremeskă zikindă bărbatălă dămitale: s'ară si kăzăță se zikă în pŕivinția lăi Enrikă de Navarra. Măma noastră lă a aflată toate. Eă mă

alliamă kă xgenocii pentră kă kredeamă kă xgenocii eraă în favoare. Însă akam vâză kă ne xgenocii îi omoră și kă neste ontă zille nă se voră mai afla în totă rigatălă niči ținči-zeci din ei. Eă mă xneamă kă reșele Navarrei pentră kă era... soușlă dămitale. Dar' eakă kă akam nă 'ci mai este souș. Țe ai, saă țe poăi să mai zici la asta, dămniata karea estă nă nămai țeă mai frămoasă femér à Franței, či inkă și țeă mai învâțată în totă rigatălă?

— Amă să zikă, reneță Margarita, kă eă kănnoskă bine ne fratele nostră Karolă. Ieri 'lă amă vâzătă domniță de o înfokare fărionă din ațellea kare, de kite ori ilă a-năkă, îi skărteză viața de kite zece anni; amă să zikă kă ațeste toane se reînoșkă akam, din nenoroșire, foarte desă, din kare ațeasta reșită kă, dăpă toate semnele, fratele nostră Karolă n'are să o dăkă mătă; amă să zikă inkă kă reșele Poloniei a marită de kăring, și kă se face mătă vorbă à se alleuă în lăkălă lăi zăă prință din kasa Franței; amă să zikă, în țele de ne xrmă kă, kînd împreșăgările se grămădeskă astă-felă, nă este timușlă de à'și delăssa țineva ne nișe aliiați kari, kiară în momentălă lăntei, ne notă snrijini kă ajstorălă xni popolă și kă reazimălă znei reșii.

— Și dămniata, strigă dățele, nă'mi faci oare o trădare kă mătă mai mare preferîndă ne zăă străină dekătă ne fratele dămitale?

— Borbește mai kărată, Franțiskă! săzne kăm și la țe tă amă trădată eă?

— Ieri ai țerătă de la reșele fratele nostră viața reșelă Navarrei!

— Ei bine? întrebă Margarita kă o simnitate fă-țăgničită.

Dățele se skălă repede, făkă de vr'o dăoz trei ori o-

kolids kamerei kã xñã aerã ximitã, mi pe xgutz reveni mi anskã pe Margarita de minã.

Aceastã minã era ceanãlz mi amoguitã.

— Adio, sorã! zisse eiã; n'ãi voitã sã mã îngelleuï, nã akãsa (învinovãzi) dar' pe nimeni dekits pe sine'çi de nenorocirile ce notã sã çi se întinle.

Margarita se îngãlbeni, dar' nãse miskã din lokã-ï. Bãzã pe dãcele d'Alanson kã emia mi nã fãkã niçi xñã uestã (semnã) nentã a'ã rekienã; dar' abia ilã perdãsse din vedere în korridorã mi îndatã ilã revãzã reintorkindã-se la dinsa, mi zikindã-ï:

— Askãltã, Margarito, amã xitatã sã'çi snãix xñã lãkrã; aflã kã mĩine, pe la ora asta, regele Navarrei va fi mortã.

Margarita skãsse unã çinãtzã, kãçi idea kã ea era instrãmẽtalã snã omorã ñ adãrãcea o snãinã pe kareã o nãtea însinã.

— Ili dãmniatã n'ãi de gindã sã onreutã aceastã moarte? zisse ea; n'ãi sã'çi skãni pe çelã mãi bãnã mi mãi fidelã din alliãziã ce aï?

— De ieri ñnkoãçi regele de Navarra nã mai este alliãtlã meã.

— Ili çine 'çi este dar' alliãtlã?

— Este D. de Gizã. Desfiingindã pe xgenoçiã, 'ãã aã fãkãtlã rege aã katolichilorã.

— Ili fiãtlã lãi Enrikã kãnoasçe de regele sãã pe xñã dãce aã Lorrenei!..

— Margarito, te aflã într'o zi rea, mi nã îngelleuï nimikã.

— Nã 'çi tãgãdãieskã kã în demertã mã mãnçeskã à 'çi strebatte gindãtlã.

— Soro, mi dãmniatã te trauçi dintr'o famillã totã

assemenea de bărb ka mi prințesa de Porțian, mi Gizî nă este mai nemșitoră dekîș reșele Navarrei; ei bine! Margarito, inkinșeute-'uî akăm trei lăkrăi, mi k'e-'uî trele nătinșioase: ȳelș d'intiîș, de à se alleșe dășele d'Anjă reșe alș Polonieî; ȳelș de alș dăoilea, sș mș isbeutî prekăm te isbeskș eș; ei bine! eș sântș reșe alș Franșei, mi dămniata... dămniata... reșina katoliciilorș.

Margarita 'uî asknse șașa în mîini, ameșitș de adinșimea kășetșrilorș așestăi jșne, ne kare nimenî la kărte nă kăteza sș 'lș nămeaskș omș de sniritș mare.

— Dar' bine, întrebș ea dărb o skărtș țȳere, kăm de nă estî assemenea ȳelș mi de D. de Gizî prekăm estî de reșele Navarrei?

— ȳeea ȳe s'a făkștș s'a făkștș, zisse dășele d'Alanson kă o voșe inekăș; mi dăka amș avștș à fi ȳelș

de Gizî, ei bine! eakș 'uî sniș k'amș fostș.
— Nămai șnș singurș, Margarita, te ouri isbtîrea așestăi frșmosș planș, frate! zisse Margarita skălindș-se.

— Kare este așestș lăkrș?

— Kș nă mai isbeskș ne dășele de Gizî.

— Pe ȳine isbeutî dar', dăka è ama?

— Pe nimenî.

Dășele d'Alanson se xîț la Margarita kă mirareai șnș omș kare, nă inșelleșe din narte-'î mimikș, mi em din anapartamentș lăssîndș șnș sșsnîș mi stringîndș-'uî kă mîna frșntea karea era sș'î nlesneaskș de dășere.

Margarita remasse singurș mi gînditoare. Starea lăkrșrilorș inșenea à se kroi din ȳe în ȳe mai limpede mi mai alleasș înainte'î; reșele dedesse voea de à se șașe mșȳelșlș din zioa sșutșlș Bartolomeș, mi reșina mare kă dășele de Gizî ilș făkșrș. Dășele de Gizî mi dășele d'Alanson aveă sș se împreșne snre à se folosi kitș se nă-

tea mai bine. Moartea regelei de Navarra era o xrmare firească a acestei mari katastrofe. Dăru ce s'ară fi omorâtă odată regele Navarrei, ară fi păsă mina pe rigatălă lui. Margarita rămânea dar' vâdăvă, fără tronă, fără pateră, mi ne mai avîndă altă perspectivă în viitoră dekătă pămăi ună monasteră, unde n'ară fi avătă ničî măkar trista dăgere de a plînge pe ună konsorte kare n'î a fostă ničî odată bîrbată.

În asemenea gîndări fiindă Margarita, veniră să o întrebă din partea reginei Katerina daka n'ară voi să meargă a face o preîmplare pînză la albălă-spînză de la chimiterială Innocheniloră.

Cea d'întîiă îndemnare a Margaritei fă de a refăsa să ia parte la această kavalkadă. Dar' idăa kă această emire 'î ară patea înlesni ar' o lokasione d' a afla čeva mi despre soarta regelei Navarrei o îndemlekă să meargă. Prin xrmare respunse kă daka voră voi s'î gătăskă ună kală, va însoji mi ea pe Măteștigile Loră kă toată mălyămirea.

Peste činčî minște veni ună pațîs kă să o vesteaskă kă daka voia să meargă, korteiălă era asăpra plekărei. Margarita fără Gillonei ună semnă kă mîna pentră a 'î rekommanda pe kavalersălă vîlnerată (rănită), mi se pogori.

Regele, reșina mare, Tavannes mi toți katoliciii de kăneteniă staă kălygi gata; Margarita arănkă o kăstățără repede asăpra aces'ăi grănă kare era komponășă de dăoz-zęčî de persoane auroane: regele Navarrei nă era de lokă.

Dar' doamna de Sașă era akolea: skimă o kăstățără kă dînsa, mi Margarita trîchens kă amanta bîrbatălăi săă avea s'î spăize čeva.

Așa dar' se porniră întrîndă în strada Săntăslă-Onorîă prin strada de Lastrișă. La vederea regelei, a reginei

Katerina mi á katolicilorǎ prinčinali, ponolsǎ se adǎnasse, mergîndǎ dǎnǎ korteuǐx ka zǎz valǎ che se revarsǎ, strigîndǎ :
Тръѡскъ реде! Тръѡскъ литрѡи! Моарте ин згенои!

Aceste strigǎri crǎz însouite de loviri mi sǎncte de snade romite mi de arkǎebǎse fsmegînde, kare vǎdeax kǎ fie—cine lǎsase parte la desperatoarea întîmlare che se akomnlisse (sǎvirnisse).

Ajzngîndǎ la înzlgimea stradei de Hrǎvel (des Prouvelles), intǎlnirǎ zǎz kirdǎ de oameni kariî tiraǎ zǎz fǎdavrǎ fǎz kǎuz. Acestǎ kadavrǎ era alǎ amiralǎzi. Oamenii aceia merčeaz sǎ 'lǎ sninzǎre de ničioare la Monfokon (á Montfaucon).

Intrarǎ în cimoteriǎl similorǎ Innocenčii prin poarta cea desre strada de Шап (Chaps), che se nǎmente nǎstǎzi strada Deskǎkǎtorilorǎ (des Déchargeurs). Klerǎlǎ, nǎvestitǎ de visita repeli mi á rečinei marǐ, autenta nǎ Maicstǎpile Lorǎ nentǎ á le adresa zǎz kǎvintǎ.

Doamna de Sažvǎ profitǎ de momentǎlǎ kind Katerina askǎlta diskǎrsǎ che 'i se adresa, snre á se anronia de rečina Navarrei mi á 'i cere voea ka sǎ 'i sǎzǎte mǎna. Margarita iui intinse mǎna snre ea, doamna de Sažvǎ iui anroniǎ bzzele de mǎna rečinei, mi, nekînd 'i o sǎzǎtǎ, îi strikorǎ in minekǎ o xǎrlisuz infǎzǎratǎ.

Ori kîz de revede mi ori kîz de tǎnsitǎ fǎ retracerea doamnei de Sažvǎ, Katerina o obserǎ, mi se întoarse kǎrǎ in momentǎlǎ kind dama ei d'onoare sǎzǎte mǎna rečinei Margot.

Celle dǎoz dame vǎzǎz ahea kǎzǎtǎz che strebǎtǎ nînz la elle ka zǎz fǎzǎerǎ, dar' amîndkoz remassǎre netǎzǎrate. Nǎmaî doamna de Sažvǎ se depǎrǎ de Margarita, mi merse sǎ 'mi reokǎne lokǎlǎ lingǎ Katerina.

Katerina, dǎnǎ che a resnǎnsǎ la kǎvintǎlǎ che 'i se

Înălțarea mâinii drepte de ornament sacru făcută într-o stradă din Paris. Pag. 220.

adressase, fukă rizindă și semuă kă depețelă mi kître re-
șina Navarrei de ă se anronia de dînsa.

Marg rita se sșpșse.

— Ei, fiika mea, zisse reșina mare kă akçentelă
ei çelă italiană vșlgară, prekămi se vede te afli in prea
bșnă inçelleçere kă doamna de Sașă.

Margarita sșrise, mi dete frămoasei sale figșri çea
maï amarg espressione çe nșta sș çșseaskă.

— Da, mamă, resnșse ea, șearnele a venită
sș mă nișçe de mină.

— A! a! zisse Katerina sșrizindă, mi se pare kă
estî çeloasă!

— Estî gremită, doamna mea! resnșse Margarita.
Sșntă atită de çeloasă de reșele Navarrei, prekita este mi elă
inamorasă de mine. Însă ștită sș mi deosibesăkă amicii din in-
emici. Îbsesăkă ne çelă çe mă îbsesçe mi vșrăskă ne çelă çe mă
çrasçe. Fșră açeasta doamna mea, mi amăș fi nștată nșmi
fiia dămitale?

Katerina zîmbi intră și kînd de ă face ne Margarita
sș inçelleagă kă, mi de ă avștă vșo bșnșială, bșnșiala
açeea i'a nerită.

Kătre açestea, kîară in açelă momentă, alçi nșoi
snçktatori atrasseră lăarea aminte ă așgșstei adșnșri. Dș-
çele de Gizî veni eskortată de o trșnă de çentilomi de
toită ançinșă inkă de o çhidere de kșrind. Ei inșoçeaș o
trșsșră kă prea bogate tanigeriș, karea se onri in dren-
telă reçelăi.

— Dșçessa de Nevers! strigă Karolă IX. Ai sș
vedemă! ia sș vie inçoaçi sș nriimeaskă komnlimentele
noastre, açeasă frămoasă mi asnă katolikă. Çe amă af-
lată, verișoară! Mi aș snșsă kșm kă ai vînată la çge-

genoși de ne fereastră? mi kă ai fi șcisă șnșlă kă o isbi-re de neatră?

Duchessa de Nevers se romi neste măsșră.

— Sire, zisse ea mai închetinelă viindă să inșens-ke înaintea reșelăi, din kontra, este șnș bielă katolikă șlnerată ne kare nășis s'ă șkanș din noroșire.

— Bine, bine, verișoară, ne mine mă poate ser-vi čineva nrin dșoz kinsră: șnșlă este, desfiinșindă ne inemičii mei, mi čelă-altă dindă ajstoră amičiloră mei. Totă omșlă face čee a če poate, mi șnștă konvinsă kă, daka șmniata ai fi năștă face mai măltă, 'ă ai fi făkștă.

Înr'aceștea, nonolă kare vedea bșna înșelleșere če domnea între kasa Lorrenăi mi Karolă IX, striga kăș năștea: Trășkă reșele! Trășkă dușele de Giză! Trășkă litșșia!

— Ai să te întorčă kă noi la Lășș. Enrietto? zisse reșina mare kătre frășeșă duchessă.

Margarita atinșe kă kotală ne amika sa, karea înșellesse nășai dekăș șemșlă ačeșta, mi resșnșe:

— Ba nă, doamna mea, așară nășai daka Mașes-tatea Voastră imă va ordonna, kăčă amă oare-kare okș-pare în orașă imșreșă kă Mașestatea Sa reșina Navarreă.

— Și če așeđi să fačeđi amăndșoz? întrebă Katerina.

— Merșemă să vedemă, resșnșe Margarita nișe kășđi ellinesčă foarte rare mi foarte interesante ne kare lă aș gșsită la șnș bătrină pastoră nrotestantă, mi ne kare 'lé aș transportă la țrșnă Șnșșlă-Iakovă de la Mă-čellărie (Saint-Jacques-la Boucherie).

— Măltă mai bine ađi fače să merșeđi să vedeđi kăm arănkă ne čei din șrmă șgenoși de ne Înștea-Mora-riloră (du Pont-aux-Meuniers) în Seina, zisse Karolă IX. Akolo se kăvine să meargă tođi kăđi șnștă ačeșșarăđi Frančeză.

karea o citisse Margarita de mai multe ori, kã o prea mare
lsare aminte.

— A! skemnpz dchessz! amz sz'gi snziz o malyi-
me de lskzri, resuzuse Margarita rznindz billetsiz in mi
de bzkzelle.

XII.

Confidențele¹.

— Mi mai întiiș, unde mergem? întrebă Margarita. Creșt că nu mergem la nantea Morarilor (des Meuniers)? De ieri încoaci am văzut destule scideri de astea, skymny Enrietto!

— Eș amă libertatea de a kondyche ne Maiestatea Boastră...

— Mai întiiș mi nainte de toate, *Maiestatea Mea* te rog șz să viți ne *Maiestatea Sa*... Akym șnșne unde mă kondycheai...

— La ospelșș de Gizi, afară nșmaī daka veī decide într'altă kinș.

— Nu, nu, Enrietto! aīdeți la tine; dșcele de Gizi nu este akolo; bșrbats-tșș linșente.

— O nu! strigă dșyessa kș o bșkșriș karea șz kș șz'ī skinteieze frkmomiī okī veī ka faga smarandșșī, nu! niči kșmbats-meș, niči bșrbats-meș, niči nimenī! Akym șntșș liberș, liberș ka aerșșș, ka passșrea, ka nșorsșș... Li-

¹ Destinnaire.

berg, reșina mea, azî! îngelleuî kîț feriqire se konpinde în vorba asta? Liberberg?.. Mă dăkă, viș, ordonnă! A! skămuș reșină! Ță nă estî liberberg! mi de ațeeea sâsninî..

— Ță te dăci, Ță vii, Ță ordonnî! Asta este totă? Ști nămaî într'atîțș Ți se mărșinește libertatea? Ță să vedemă, kăci te vâză prea veselă nămaî pentră kă estî liberberg?

— Maîestatea Voastră 'mî a promisă să fakă în-chenștăș konfidențeloră.

— Iar' kă Maîestatea Mea? mi se nare kă o să ne minîșmă, Enrietto; țe, ai șitată învoiala noastră?

— Ba nă, dar' *resnektosa voastră servanș* înaintea lămei, mi *nebsnatika în konfidenș* în partikolarele noastre întălniri. Ama este, doamna mea? așă este, Margarito?

— Ama, așă, zisse reșina sâșizîndă.

— Niçi rivalițșii de familii, niçi *nefidii* (nekredințe) de amoră; çi la toate bine, la toate kă șnire, la toate șințeră; o alianțș ofensivă, mi defensivă, nămaî mi nămaî snre à întălni în sboră, dăka 'lă vomă nătea întălni ațeșă lăkră efemeră (trekștoră) țe se nămente *ferțuire*.

— Bine! dățessa mea, așă kăm zichi; șit, kă să se re'noiăskă naktăș (legăștra) d'între noi, sâșăș-mă.

Ști astă-felă ațelle dăor înkăntătoare figuri, șna palidă mi învășită de melankoliă, iar' țeal-altă, rozală, blondă mi rizîndă, se apropiară kă grațș șna de altă mi 'mî șniră băzele nreșm șmi șnișseră mi kășetșrile.

— Ama dar' avemă năoșțșii? întrebă dățessa așșintîndă așșnra Margaritei o kăștășăș lakomă mi kășrioăș.

— Ști nă șăntă toate năoș de dăor zille înkăoăci?

— O! eș vorbeskă desnre amoră iar' nă desnre

politikъ. Kind vomъ ajunsе mi noi la birsta în karea se aflъ akъm doamna Katerina maikъ-ta, atъnci vomъ vorbi mi noi de alle politikii. Noi înzъ abia sântemъ nъmaî de kite dъozъ-zeci de anni, frъmoasa mea reuinъ, sъ vorbimъ dar' de altъ-чева. Ia sъ vedemъ, esti tъ oare seriosъ mъritatъ saș nъmaî kъ nъmele.

— Kъ cine? zisse Margarita rîzîndъ.

— A! tъ mъ liniutemî, într'adevъrъ.

— Ei bine! Enrietto, чеаа че te liniutemte ne tine, ne mine mъ infioarъ. Dъcessъ, katъ sъ mъ mъritъ.

— Kind?

— Mîine.

— A, ba! adevъratъ, skъmъ amikъ! mi este de pеапъrare asta?

— Negremîs!

— Mordi! kъm zice oare-чине dîn kъnnoskъyii meî, eakъ xъs lъkrъ foarte tristъ.

— Че, kъnnosъчи ne чинева kare zice, *Mordi?* întrebъ Margarita rîzîndъ.

— Da, kъnnoskъ.

— Ши cine este авестъ чинева?

— Tъ mъ întrebî totъ de xъna kind este rîndъs tъs de а vorbi. Terminъ, mi voîs încene mi eș.

— Eakъ, sъ'мî snîs în dъozъ vorbe: reuele Navarrei este înamoratъ mi nъ mъ vrea ne mine. Eș nъ sântъ înamoratъ, dar' nъ'lъ voîs ne elъ. Kъ toate аvestea s' arș fi kъzъtъ sъ ne fi skîmbatъ idеа mi xъnъs mi altъs, saș sъ ne arъtmъ kъ avemъ de gîndъ а nē o skîmba de akъm inkolo.

— Ei bine! skîmbъ, tъ, mi погî fi sigъrъ kъ elъ te va imita.

— Tokmai asta este kă nenstingă: kăci eă mă simăă mai năgină dekită ori kind disnăș de à mă skimba.

— Sneră kă skimbarea asta o înțelleuī nămai în năvingă bărbătskī tăă?

— Enrietto, amă nă skrănkă (măstrare).

— Desnre reliqie? Ia snăne'mī, fačī tă vr'o differinăă între ŝgenouī mi katolici!

— În năvingă politiceī?

— Da.

— Făă înđoială.

— Dar' în amoră?

— Skămna mea amikă, noi femeile săntemă așă de năgine inkită, desnre ceată se atinșe de sekte le năimimă ne toate; mi în năvingă zelloră, noi kănnosăcemă mai năluī.

— În năsoanna năși singără, așă e!

— Da, zisse dăçessa kă o kăvătăr skinteindă de năganismă; da, zellă ce se nămeute *Eros, Kănidon, Amoră*; da, ačela ce are o tolăă nătră săuēī, o legătăr la okī mi arinī. Mordī tăbăskă dăroqionea (kăçernicia)!

— Kă toate aștea, zisse Margarita, feliă kă kare te inkini tă este eskăsisă; tă arănčī nătre în kănkă ŝgenouiloră?

— Noi să făcemă binele, mi lassă să vorbeăskă...

— A! Margarito! kăm se năskimbă toate ideile çelle mai allese, toate fantele çelle mai frămoase treqindă năină găra vălgăsi (urostimeī).

— A vălgăsi!.. Mie mi se năre insă kă çelă ce te felicită aștăzi era kăară frate-meă Karolă IX reșele Françeī?

— Frate-tăă Karolă, Margarito, este nă vinătoră mare ce strigă toată zioa kă kornă de vīnăă, kare ačea-

sta ilș slăbeshite prea măltă... Ama dar', eș nș 'i urii-
meskș niçi kiarș komplimentele çe 'mi adressă. Kștre a-
çestea, mi se uare kș eș amș resnșnsș fratelș tșș Ka-
rolș... Nș 'mi ai azzitș mi tș resnșnsșlș?

— Nș, nentș kș vorbeai prea inçetș.

— Atitș mai bine, voiș avea sș 'uï sșșșș mai mșlte
nșostșuï. Ei! ia sș 'uï vedemș finitșlș konfidençei, Mar-
garito.

— Este kș... este kș...

— Ei bine?

— Este kș, zisse reçina rîzindș, daka nșatra de
karea vorbea frate-meș Karolș era istorikș, m'awș linsi.

— Bine! strigș Enrietta, tș 'uï ai allesș șnș șge-
notș. Ei bine! fi liniuitș! uï ka sș 'uï liniuteskș kon-
suiiņa, iuï promittș sș 'mi allegș mi eș șnșlș la çea d'in-
tiș okasione.

— A! se vede kș nentș astș datș 'uï ai allesș
șnș katolikș?

— Mordi! resnșnșe d'çessa.

— Bine, bine! amș inçellesș.

— Uï çe felș este șgenotșlș nostrș? întrebș dș-
çessa.

— Eș nș 'lș amș allesș, zisse Margarita: açestș ti-
nșrș kavalerș nș 'mi este nimikș, mi krežș kș niçi kș are
sș 'mi fie vr'o datș çeva.

— Bine, noi sș le lșssșmș astea; dar' sșșșne 'mi, çe
felș este? asta nș te onreute de à 'mi sșșșne çe felș este,
kș tș utiș kitș sșntș eș de kșrioasș.

— Őnș bietsș tinșrș frșmosș ka Nisșs ' alș lxi Ben-

venuto Cellini... mi kare a allergatǎ sǎ skane în apartamentele mele.

— O! o! mi oare ți nǎlǎ ai kam invitatǎ чева?

— Bietǎle bǎiatǎ! Nǎ mai ride, zǎe, astǎ-felǎ, Enrietto, kǎci kiarǎ în momentele aчesta inkǎ, elǎ se aflǎ între moarte mi viaǎ.

— Kare va sǎ zikǎ, îi este rǎe.

— Este foarte greș vulneratǎ (rǎnitǎ.)

— Bine, util kǎ este kam чидatǎ, xǎe xgenotǎ vulneratǎ (rǎnitǎ)! mai allesǎ într'o epokǎ ka asta în karea ne aflǎmǎ; mi че faci ți kǎ aчestǎ xgenotǎ vulneratǎ. kare nǎ 'mǎ este nimikǎ mi niči kǎ are sǎ 'mǎ fie vr'odatǎ чева?

— Че sǎ fakǎ, ia lǎ amǎ nǎsǎ în kabinetǎle mele, ilǎ askǎnzǎ, mi voiǎ sǎlǎ skanǎ viaǎ.

— Este tinǎre, frumos, mi vulneratǎ! ți lǎ askǎnzǎ în kabinetǎle ție, mi vreai sǎlǎ skanǎ viaǎ; aчestǎ xgenotǎ va fi foarte ingrǎtǎ de nǎmǎ va fi nrea rekǎunoskǎtorǎ.

— Îmi mi este, skǎmnǎ Enrietto, mi mǎ temǎ kǎ mai mǎlǎ dekǎtǎ amǎ fi doritǎ.

— Mǎ nǎ te kam interessǎ... aчestǎ bietǎ tinǎrǎ kavalerǎ?

— Doar' nǎmai din smanitate.

— A! smanitatea, skǎmna mea reșinǎ! virlǎstea asta ne perde totǎ de xna ne noi bietele femei!

— Aua este, ai drentate, mi 'mǎ inkinșieute kǎ ne totǎ momentele noate sǎ între în apartamentele mele, kǎnd reșele, kǎnd dǎșele d'Alanson, kǎnd maikǎ-mea mi kiarǎ mi bǎrbatǎ-meș...

— Pe semne kǎ ai de gǎndǎ á mǎ rǎga sǎ 'mǎ pǎzeskǎ ne skǎmnǎle ție xgenotǎ, prekǎtǎ îi va fi rǎe, kǎ

kondigione de à ȳilǝ inanoia kind se va însȳnȳtomea, nǝ è ama?

— Ȳidato! zisse Margarita. Eǝ nǝ inȳellegǝ asta; eakȳ'ȳi snǝix kǝ jǝrȳmintǝ kȳ eǝ nǝ nregȳteskǝ lǝkrȳrile kǝ alita prevedere. Atitǝ amǝ voi nȳmaĩ, daka aĩ nȳtea sȳ grȳseuti tǝ vr'ǝnǝ mizlokǝ de à askǝnde ne aȳestǝ bȳetǝ bȳiatǝ; daka aĩ nȳtea sȳ'ĩ konservĩ viaga ne karea 'ĩ amǝ skȳpat-o eǝ: mȳ krede, zǝǝ, kȳ 'ȳi amǝ fi nentǝ asta kǝ adevȳratǝ rekǝnnoskȳtoare. Tǝ estĩ liberȳ ĩn osnelǝǝ Gizilorǝ, tǝ n'ai niȳĩ kȳmnatǝ. niȳĩ bȳrbatǝ à te sniona saǝ à te strimtora, mi kȳtre aȳestea toate, maĩ aĩ la snatele kamerei tale ǝnǝ kabinetǝ mare ka alǝ meǝ ĩn kare, nimenĩ, skȳmnȳ Enrietto, din noroȳirea ta, n'are drentǝǝ de à ĩntra. Eĩ bine! dȳ-mi 'lǝ mie kabinetǝǝ aȳela nentǝ ȳgenotǝǝ meǝ; kind se va tȳnȳdxi, ĩĩ veĩ deskide kolibia, mi passȳrea va sbȳra.

— Nȳmaĩ ǝnǝ ĩnkȳ mȳ stȳnjinente, skȳmnȳ mea reȳinȳ, kolibia ȳe'mi ȳeri este nȳinsȳ.

— Ȳe felǝ nȳinsȳ! aǝ toat'ai skȳpatǝ mi tǝ ne ȳineva?

— Tokmaĩ, ȳeea ȳe aĩnǝ resnǝnsǝ fratelxi tǝǝ.

— A! inȳellegǝ, de aȳeea vorbeai tǝ ama de ĩȳetinelǝ ĩnkitǝ nǝ te nȳtǝix ǝzi.

— Askȳltȳ, Margarito, asta este o istoriȳ de mi-nȳne, assemenea frȳmoasȳ mi poetikȳ ka mi à ta. Ȳlti kȳ dȳnȳ ȳe ȳi'amǝ lȳssatǝ ne aȳeĩ measse din gȳardianiĩ mei, mȳ ĩntorsessemǝ kǝ ȳeĩ-l-aiȳi measse la osnelǝǝ Gizilorǝ mi nȳveamǝ kȳm se nȳreda mi se ardea o kasȳ ȳe nǝ se desnȳrȳea de osnelǝǝ fratelxi meǝ dekĩtǝ nȳmaĩ prin strada Patrȳ-Fiĩ (des Quatre-Fils), kind de odatȳ ǝziix ȳinete de femeĩ mi ĩnjȳrȳtȳrĩ de bȳrbaiĩ. Merseix snre balkonǝ mi maĩ ĩntiix vȳzxiǝ o snadȳ karea se nȳrea kȳ nȳmaĩ ea singȳrȳ, lȳminȳ, prin lȳȳirea eĩ, toatȳ aȳeastȳ ȳȳenȳ.

Admiraix avels ovels fxiros; ts wtii kь mie 'mi kam ulakь lskrsrile velle framoase!.. Pe xrmz kьxtaix, lireute, à deosebi brayls kare nъnea în miskare ovelsls avela mi kornsls de kare ginea avels brayls. În mizloksls isbirilorь, als ginetelorь, observais în line mi kornsls, mi че sь vezil... xns erob, xns Ajaksь Telamone.) Azziis mi o voce, dar' че felь de voce? o voce de Stentorь. Mь aurinseix, rь-mъsseix nalnitindь, tressъrindь la fie-че isbire че 'ls ame-ninга, mi la fie-че lovire че da elь; asta fь, ama kьm iqi sьix, reqina mea, o emouione, o tsrbrare de xns kьartь de orb, kьm n' amь maі cherkatь alta dekînd trъ-eskь, mi prekъni niçi kь kredeamь sь fie kь nstingь. Ama dar' kind eь stamь akolo gifîndь, sьsuendatь, matъ, de odatь erobls meь peri din aintea okilorь meі.

— Kьm, în че kius?

— Sьb greslatea zuei niere în karea 'i o arьnkь în kanь o bьtrînz de ne o fereastrь atьnçi, assemenea kь Чirьs, regъsiis nъlere de à striga mi zisseis: Sьriqi! ajstorь! Îndatь venirь gъrdianii nostri, ilь ardikarь, mi 'ls transportarь în fine în kamera че mi cheri ts nentrs prote-geatsls tsь.

— Bai! Enrietto, zisse Margarita, eь inqellegь kь indoitь maі bine aчeastь istoriь, nrekitь o vьzь kь este maі ka mi istoria mea.

— Kь deosebire nъmai, reqina mea, kь eь, ser-vindь reqelxi mi reliqiei melle, n' amь niçi o nevoe de à da drьmslь D. Annibal de Kokonas.

— Че! ama se nъmente? Annibal de Kokonas! întrebь Margarita rizîndь kь xoxotь.

— Ama- e, kь este xns nъme infiorьtorь? zisse Enrietta. Eі bine! krede kь omьsls че 'ls noartь este demnь (vrednikь) de elь. Че maі lъntlorь, mordi! mi

kită sinpe a mai vârsată? Însă nu ne 'uî maska, reşina mea! kăçî eakz-ne amă ajănsă la osnelă.

— Şi nentă ce s'ămî uşă maska?

— Pentă kă voieskă s'ăuî arătă ne eroşă meş.

— Frămosă este?

— Asăra lănteloră sale mi s'ă uărsătă de minăne; dar ce é drentăşă, atăncî ilă văzăă noantea la lămina flăkări-loră. Azi-dimineapă la lămina zillei, nă tăgădăieskă, mi se nără kă a mai nerdtăşă ceva. Kă toate astea kreşă kă ai să te măşămesă văzindă'să.

— Ama dar', proteşatăşă meş nă este năiimită in osnelăşă de Gizi: imi nare foarte răă, nentă kă nămai aştă lokă este şide n'ară mai veni nimeni să kakte şge-nouă.

— Ba niçî de kăm, reşina mea resănsă dăçessa de Nevers; eă amă să uî 'ă trănsuoră kiară aştă seară aiçî la mine; şăşă se va kăka in şngăşă din dreapta, mi çelă-altă in şngăşă din stînga.

— Dar' de se voră kănoaşă ei întă dinăi, şăşă de năotăntăşă mi altăşă de katolikă, atăncî... mi se nare kă aă să se răpă kă dinăi.

— O! kită nentă asta nă este niçî şăşă nărikolă; D. de Kokonas a năiimită neste obrază o lovăşă kărea 'i a întănekatăşă măi de totă vederea, iar' şgenotăşă tăşă a năiimităşă, urekăm imi şăşă, o lovăşă in nentă inkităşă abă se noate miska, mi afară de aştă toate, şăne-î să nă vorbeaşă nimikă in năiimă religiei, mi toate voră meră de minăne.

— Ei, fie! dăka é ama.

— Ama dar' s'ă inkeiată, aideşă să intrămă.

— 'uî măşămesăşă, zisse Margarita şingindăşă nă amika sa de mînă.

— Aici, doamna mea, iar' te faci *Maiestate*, zisse ducessa de Nevers; dă-'mî dar' voea de a 'uî face onoarele ospelxî de Gizî ama prexam se kăvine à se face reşineî de Navarra.

Atăncî ducessa, dîndă-se josă din trăsura-î, puse ună uenăke măi de totă ne nămintă ka să ajste mi ne Margarita de à se pogorî; anoî, arătîndă-î kă mîna şua ospelxî che se pzea de dşoz santinelle kă arkăebăse în mînz, merse kîgîva nasî dăpă reşina, karea îmbla kă maiestate mergîndă înaintea ducessei, karea pzea şmila sa nărtare prekîţ era esnăş la alte vederî. Kăm ajănse în kamera sa, ducessa 'uî inkisse şua: mi, kîemîndă ne kameriera sa, o şici-liană din velle măi şprintene:

— Miko, îi zisse halţenente, kăm măi este D. konte?

— Din che în che măi bine, doamna mea, respnăse ea.

— Şi che face?

— Akăm. mi se nare, doamna mea, kă găştă cheva.

— Bine, zisse Margarita, kînd vine nofta, este semnă bşnă.

— A! bine zici! eă şitassemă kă tă estî o elevă (şčenikă) à lăi Ambrosie Paré. Aîde, dă-te, Miko.

— Che, îi dai drămăşă? întrebă Margarita.

— Negremită, ka să ne pzeaskă.

Mika emi.

— Akăm, zisse ducessa kătre Margarita, şnăne mi kăm vreî; voieşti să intri tă în kamera lăi, saă să'ă fakă să vie elă aici?

— Niçi şna niçi alta; amă voi nămăi să'ă vazăş fără ka să fiă vazăş.

— Che'uî passă, dăpă che estî kă maskă?

— De unde știți că nu poate să mă cunoască pe nimeni, pe mine, să nu pe vre o strălucire.

— O! cum mi se făcuse de că minte reșina mea, de kind s'a mbritată.

Margarita zîmbi.

— Ei bine! kontinși dăchessa, eș vleză nșmaī șnș nizlokă pentru asta...

— Kare este așestă nizlokă.

— Să te șipi prin gazra broasței de la șmă.

— Bine, fie mi ama; aīde kondă-mă.

Dăchessa lăz pe Margarita de mină, o kondăsse lingă o șmă ce era învilită că o tanigeriș, se lăssă pe șnș țe-nșke, mi'șă anroniș okișă de lokiș țelă golă ală keiș.

— Nșmaī bine, zisse ea către Margarita, meade la masă mi este că fața întorsă către noi. Bino de te șit.

Reșina Margarita lăz lokiș amice-șei mi akăm se anroniș ea din parte-ī că okișă de lokiș keiș. Kokonas medea, kăm zissese dăchessa, la o masă garniș de minșne mi ne karea, că toate vâlnete (ranelă) ce avea D. Konte ne kornă-ī, o onora că 'ndestăș post.

— A! Dămnezele! strigă Margarita, trăgîndă-se îndărăt.

-- Ce é soro? întrebă dăchessa plină de mirare.

— Nu se poate! ba! daka! o! nre șffletăș meș! kiară elă este.

— Cine, kiară elă?

— Tași! zisse Margarita ardikîndă-se de josă mi anșkindă mina dăchessei, kiară elă, zikă, așela ce imbla să mi'omoare pe șgenotăș meș, așela kare 'lă a gonită kiară nișă în kamera mea! mi kare 'lă a lovită nișă mi în brașele mele! O! Enrietto, ce norocire că nu m'a vleză!

— Ei bine! Fiindă dar' că'lă ai vâzută kiară asupra
lăkrăreî, sune, nu é amă că era frumosă?

— Nu uită, zăă, zisse Margarita. nentru că eă mă
șitamă la acela ne kare'lă gonea elă.

— Ili kăm se nămestă acela ne kare'lă gonea?

— Să nu kămă 'i nomenentă nămele înaintea lăi.

— Nu, zăă, iși promittă.

— Lerak de la Mol.

— Ili kăm și se năre akăm, ia sune?

— Cine, D. de la Mol?

— Ba nu, D. de Kokonas.

— Zăă, zisse Margarita, năși askănă, mi se năre.
Aici se onri.

— Ia lassă, lassă, zisse dăçessa, vâză eă că 'și é
nekază ne elă nentru vânele (rânele) ce a făkășă șgeno-
tăși zăă.

— Anoi dăka é amă, zisse Margarita, mi se năre
că mi șgenotășă mex nu 'ă a țășată neresnătită, mi că
țățetăra kă kărea 'i a șăb-semnată okășă...

— Atănci vă să zăkă șăntă rășăișă, mi năstemă să 'i
imnățăimă. Trimăte-mi dăg' ne vâneratășă zăă.

— Ba inkă nu; șăi măi țirziă.

— Anoi kănd?

— Kănd văi găsi o ață kămeră nentru ală zăă?

— Ili kăre kămeră să 'i dăă?

Margarita se șită la amikă să, kărea, dăpă ce țăkă
kăță-vă, se șită mi eă la Margarita mi încenă à ride.

— Ei bine! fie, zisse dăçessa. Amă dăg', allianță
măi măltă dekind ori kănd!

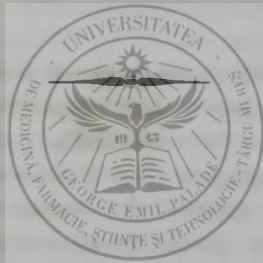
— Amicie sinceră nentru totă de xna. resnășe
reșina.

— Ili kăre să ne fie kăvintășă de încelleșere, sem-

nu-lă de rekannoaschere, daka se va întimpla să avemă ne-
voe xna de alta?

— Întreitslă năme ală întreitslăi tăă zeă: *Eros-Ku-
nidon-Amoră*, respănse reșina.

Uli astă-felă se despușgăgă ačeste dăoz jăne femeī
dăpă 4e se sărgătară uī á dăoa oargă uī dăpă 4e 'uī strin-
seră de mai mălte ori mīnile xna alteia.

XIII.

Suntū keī kare deskidū uși pentru kare nu suntū făcute.

Reșina Navarreī, întorșind-se la Luvr, gși ne Gillo-
na intr'o mare tarburare. Doamna de Sașvș venisse în linsa
ei, mi addșsesse o keīș ne karea 'i o trimissese reșina
mare. Aceastș keīș era de la kamera în kareș se afla în-
kisș Enrikș. Este vederatș kș reșina mare avea nevoe,
uentsș cine utie ce skons alș ei, ka reșele Navarreī sș
'uși netreakș noantea așee la doamna de Sașvș.

Margarita lșș keīș, o sșci uși o resșci în minș'i. E-
saminș ne Gillona kș dș amșrșntșlșș de toate vorbele ce'i
sșșșsesse doamna de Sașvș, le kșmpșni din kșvintș în kș-
vintș în gșndșlșș seș, mi 'i se pșrșș à ingelleșe profektșlșș Ka-
terineī.

În șrșș lșș o papș uși șrștitș, uși skrisse așeste
kșvinte :

„În lokș de à merșe astș searș la doamna de Sașvș,
vino la reșina Navarreī.

„ Margarita.“

Dșpș așeeș infșșșșșș bine așeastș șrștitș, o viri în
gșrș keīēī mi ordonnș Gilloneī ka, indatș ce va innonta,

sъ meargъ съ strikoare аsea кеѣ pe съbt xма nрiso-nierълѣ.

Кѣм ѣмѣ ѣмѣли асeastъ nримъ grijъ, Margarita se gѣndi la биetsѣ xgenotsѣ еѣ: ѣнкѣѣ bine toate xмиле, ѣнtrѣ ѣn кабинетѣ, ѣмѣ sure мѣлтъ ѣ еѣ mirare, gъsi ne la Mol revestitѣ (ѣмbrѣkatѣ) кѣ хаѣнеle ѣлѣ nline ѣнкъ de nete de sѣnѣ ѣмѣ sfimiate.

La Mol вѣзъndѣ'o, se ѣнѣркѣ ѣ se skъla; dar', шовъindѣ ѣнкъ de nenstѣngъ, nъ nъtъ съ stea drentѣ ѣn niѣioare ѣмѣ rekъzъ ne кананеѣлѣ kare ѣѣ serbea de natѣ.

— Че s'a ѣнтѣмлатѣ мѣ rogъ, domnъle, ѣнтреbъ Margarita, ѣмѣ nentъ че xрmezѣ аша de гъѣ ordonnancele medikъlѣ dъmitale? Еѣ 'ѣѣ амѣ rekomandatѣ, ѣмѣ se nare, съ ѣѣ ѣn реnаосѣ, ѣмѣ акѣм вѣzъ кѣ ѣn lokѣ de ѣ ѣмѣ te xн-nъne, xрmezѣ кѣ totъlѣ kontр. ѣellorъ че'ѣѣ амѣ ordonnatѣ?

— O! doamna mea, zisse Gillona, nъ este niѣѣ de кѣм greweala mea. Амѣ rъgatѣ, кѣтѣ амѣ nъtъtѣ кѣ xмил-lingъ, ne D. konte ka съ nъ faktъ асeastъ neorѣndѣalъ; dar' ѣnsъ, 'mѣ a deklaratѣ sure resnъnsѣ кѣ nimikѣ nъ'ѣѣ va mѣѣ nъtea onri mѣѣ mѣlѣ ѣn Lъbrъ.

— Че! ѣ ewi din Lъbrъ! zisse Margarita xѣtѣndъ-se кѣ mirare la тѣнъrълѣ kavalerѣ kare 'шѣ ѣssase okѣѣ la nъ-mѣntѣ: asta este neste nъtѣngъ! Dъmniata nъ nouѣ ѣнкъ съ ѣмбли bine; estѣ galbenѣ ѣмѣ fъrъ nъtere, ѣмѣ вѣzъ кѣ'ѣѣ tremъrѣ ѣмѣ ѣенъkѣѣ. Kѣarѣ азѣ-dimineayъ, вѣlnа (rana) чеa de la xмъrѣ era ѣнкъ ulѣнъ de sѣnѣ.

— Doamna mea, resnъnse la Mol, nреkѣtѣ амѣ мѣл-ѣmѣitѣ Maѣestateѣ Boastre nentъ asѣlъlѣ че 'mѣ a datѣ a-seargъ, кѣ atъtѣ o rogъ, nlinѣ de xмilingъ, съ bine-voѣaskъ ѣ 'mѣ da voe съ nlekѣ astъzѣ.

— Иltѣ, zisse Margarita, кѣ nъ mъ nрѣченѣ de lokѣ че felѣ de nъmire съ даѣ xneѣ stъrъingъ atѣlѣ de nesokotitel

mi se pare că este mai multă kiară mi dekîtă nereken-
noschinu!

— O! doamna mea, zisse la Mol impresîndu-’mi
mîinele, mî krede că, departe de à fi ingrătă, portă în
inima mea ună simtîmentă de rekenoschinu kare va çinea
kîte zille voîa avea sî trîieskă în lăme.

— Atănuçi, çuî sîzîa că n’are sî çie multă! zisse
Margarita miukatu de akçentsî vorbeloră sale, kare nă
lăssa niçi o bînzîală desne sinceritatea loră; kăçi, orî kă
çi se voră deskide vîlnele din năoă, mi veî mări prin mîl-
ta perdere de sîçe, saă kă te voră kănoasçe de çgenotă,
mi atănuçi nă veî face niçi o sîtă de nasî fîră kă sî nă te
omoare çineva pe drămă.

— Kă toate aceslea, kată sî essă din Lăvră, măr-
mărî la Mol.

— Kată sî çuî! zisse Margarita sîtîndu-se la elă
kă kăstătura sa çea lînnede mi strebîttuare; apoi, în-
çulbenîndu-se năçînă, adaogă: O! da, înçellegă! nardon,
domnule! Nă este niçi o îndoială kă, afară din Lăvră, este
vre o persoannă karea o fi çerkindă çea mai kămlîtă ne-
lîniute din lînsa dămitale. Asta este ună lăkră foarte drentă,
domnule de la Mol, este ună lăkră fireskă, mi înçellegă
prea bine. Kăm de n’ăi sîzîs’o îndată, saă, mai bine,
kăm de nă m’amă gîndîtă eă însu-’mî la asta? Kind çî-
neva dă osnîtalitatea, este o datorî de à favorisa affek-
sionele oasnelă sîă întokmai nrekăm kăstă mi de vîlnele
lăi, mi à îngriji mi de sîfletă nrekăm îngrijeante mi de
kornă.

— Bai! doamna mea, resnăse la Mol, estî foarte
çîdată gremită. Eă sîntă mai sîngără în lăme mi de totă
sîngără în Parîsă, unde nă mă kănoasçe niçi ună omă.
Assassină meă este çelă d’întîis omă kă kare amă vor-

bită în acestă orăș, iui Maiestatea Boastre este intia femez ce 'mī a adressată vorba.

— Daka è așaa, zisse Margarita sərnrinsz, pentru ce voșenti sz te dıci?

— Pentru kz, zisse le Mol, in noantea trekıtz Maiestatea Boastrz nș s'a repassatș niçı de kșm, mi la noante...

Margarita se romi.

— Eakz a innontatș, Gillonz, zisse ea, sokoteskș kz este timnș sz te dıci kș keia.

Gillona zımbi iui se retrasse.

— Dar' bine, kontinvi Margarita, daka estı singrș aiçı in Harisz, fırbz amiçı, ce ai sz faci?

— Doamna mea, nș voış intırzia de à face amiçı; kızı, ne kind mız goneas, m'amș gınditș la maikz-meaa, kz era katolikz: mı s'a pırtitș kz o vedeamș trekındș pe dinainte-'mı in kallea Lıbrıslı, kș o kırcıe in mıur, iui amș promisș kz, daka Dımnızeș iui va feri viața, sz imbrı-ıimezș reliıia mızmz-meı. Dımnızeș a fıkstș maı mıltș dekıtș de d'mı nștra nșmaı viața, doamna mea; 'mı a trimisș iui nș inıerș d'intr'ai szi kare sz mız fakz sz 'mı o izbeskș.

— Dar' nș o sz pouı imbla; iui n'ai sz faci niçı o sız de nası mi veı kıdea lewinatș.

— Doamna mea, astızı m'amș inıerkatș singrș aiçı in kabinetș; este adevratș kz imblș inıetinelș iui kș dırerı: dar' sz ajıngș nșmaı nınz in piaga Lıbrıslı, iui kind voış fı odatz afarș, intımnle-se orı ce s'o intımnla.

Margarita iui rezimț kanzlı de mınz iui se gındi adinkș.

— Dar' de reıele Navarreı, zisse ea intr'adinsș, nș'mı maı vorbeıntı nimikș. Se vede kz skımbındı-ıı re-

lîgia, 'cîi ai perdstă mi doringa de à mai intra în servi-
ciisă lăi?

— Doamna mea, respnse la Mol înglbenind-se,
kă asta 'mî ai attinsă adevărata kaxsă pentru karea voeskă...
Eă utiă bine kă regele Navarrei este amenințat de cei
mai mari perikolî, mi kă' toată influința Maiestatei Boastre,
ka fiu à Franței, abia va nștea s'î skane viaga.

-- Ce felă, domnăle! întrebă Margarita; ce brei să
zičî kă asta, mi de kare perikolî imi vorbentî?

— Doamna mea, respnse la Mol kă sliată, čine-
va axde totă din kabinetă în kare mă allă eă.

— Ama este, monti Margarita în sine, D. de Gizi
'mî a snșs-'o asta.

Пе xrmă, vorbindă tare, adaogă:

— Eî bine! mi ka ce lăkari ai axzită de akolo?

— Mai întiă konvorbirea ce avă azi-dimineauă Ma-
iestatea Boastră kă frate-să.

— Kă Francisă? zisse Margarita romind-se.

— Da, doamna mea, kă dăcele d'Alanson; pe xrmă
iar', dăpă ce a, plekată, konvorbirea damicellei Gillone
kă doamna de Sașă.

— Ii pentru ačeste dăoă konvorbiri?..

— Da, doamna mea. Măritată abia nșmăi de ontă
zille, iđi iăbentî konsortele. Ačesta, are să viă mi elă
prekșm aă venită D. dăce d'Alanson mi doamna de Sașă.
Iđi va vorbi de sekretele sale. Eî bine! sokoteskă kă nă
se kade să le axză, kăčî amă fi indiskretă... mi eă xnlă,
nă počă... nă sčntă datoră... mi mai allesă, nă voieskă à
fi xnlă indiskretă!

Din tonă kă kare se servi la Mol de à nronșnga
ačeste din xrmă kăvinte, din tsrșrarea vočei sale, din

— Negremită, după ce Maiestatea Voastră îţi înghiemte.

Margarita îmi mototolea mătasea pângălişei mi 'i rezăcea mereu căşkerii de aţă.

— Aşa dar' nu voieşti să vezi pe regele Navarrei, zisse ea, asta ai decis'—o kă neklintire în gîndul dămirale?

— Mă temă să n'addăkă sâpărare Maiestăţii Sale în momentul acesta.

— Dar' pe frate-meă dăcele d'Alanson?

— O! doamna mea! strigă la Mol, pe D. dăce d'Alanson, niçi de kăm, saă kă multă mai pămînă dekită pe regele Navarrei.

— Pentru ce?... întrebă Margarita atilă de tăr-bărată, inkilă nămaî ce nă tremăra vorbindă.

— Pentru kă kă toate kă ne d'o parte sântă akăm îndestă de răă xgenotă sune a serbi kă kredinū pe Maiestatea Sa regele Navarrei, pe de altă parte nu sântă inkă îndestă de bñă katolikă, sune a mă face amikă bñă ală D. d'Alanson mi' ală D. de Giză.

Pentru astă dată fx rîndulă Margaritei de a 'mi pleka okiū la pămîntă mi a simūi vibrarea acestei loviri nînz în adînkăle inimei, inkilă n'ară fi pătătă sune dăka vorba lăi la Mol era lingăuitoare saă dăgeroasă pentru dînsa.

În momentul acesta reintra Gillona, mi Margarita o întrebă kă o arănkăţă de okă. Respunsulă Gillonei, asemenea mărūinită totă într'o kăţăţă, fx afirmativă, kă adikă isbătisse de a strikora keia în kamera reşelă de Navarra.

Margarita îmi întoarce iar' okiū sune la Mol, kare sta înaintea ei nedecisă, kă kanălă lăssată în josă sune nentă,

mi galbenă ca un om care suferă totă-de-odată mi fizi-
camente mi sufletește.

— Domnișă la Mol este mîndră, zisse ea, mi mă
sfiesc de a 'i face o propunere pe carea nu este înoială
că are să 'mi o refuze.

La Mol se sculă, făcă un pas spre Margarita mi
imbră se se plece înainte-î drentă semnă că era gata de
a 'i se sponne; dar' o dăre profăndă, pătănăztoare, ar-
zîndă, făcă de 'i se dăre oki de lakrimă, mi simțîndă că
era auroane să kază, se anăc de o tanigeră mi se suri-
jini de ea.

— Bezi akam, strigă Margarita allergîndă spre
elă mi giîndă-'lă în brațe-'i, bezi, domnișă, că totă măi
ai trebînză de mine!

Băzele lă la Mol abia se mîscară într'ună kină
prea puînă injellesă.

— O! da! mărmară elă măi pe armă, da! amă nevoe
ka de aerăle ce respiră, ka de lumina zilei!

În avelă momentă, se aziră băzîndă trei lovitură
la una Margaritei.

— Azigă, doamna mea? zisse Gillona surimintă.

— Aua kărînd? mărmară Margarita.

— Să deskiză?

— Măi aunteantă, zisse rețina; poate că este re-
țele Navarrei.

— O! doamna mea! strigă la Mol întărîndă-se prin
aceste puine kăvintă pe care, kă toate astea, le pro-
năncasse rețina atîc de înțetinelă inkită snera să le fi az-
zită nămă Gillona; doamna mea, eakă 'mi kază la țe-
năkă, fă-mă să essă de aici, te rog: da, fă-mă să essă,
mortă săă vișă, doamna mea! aibi îndărare de mine! O!

нэ 'мі даі нічї знѣ resnєnsѣ. Еї bine! daka é ama. еѣ амѣ сѣ vorbesкѣ! ми krezѣ кѣ, kind воїѣ vorbi tare, аї сѣ мѣ goneшї.

— Тачї, nenorocїtle! zisse Margarita, karea sim-
pea знѣ fermekѣ nesnєsѣ зnde азzea импєтрїле јнелїї
kavalєrѣ; тачї, јїї zїkѣ!

— Doamna mea, renetї la Mol, kare нэ гѣsea,
fѣгѣ їndoїalѣ, їn tonѣлѣ Margariteї asnrїmea че аштєnta
сѣ vazѣ din parte-'ї; doamna mea, eakѣ еѣ маї renetї
їarѣ, кѣ se azde totѣ че vorbєnte чїneva din kabinetѣлѣ
aчєsta. O! нэ 'mї da o moarte ne karea n'о arѣ fi пєтєтѣ
їnventa нїчї гїzїї чеї маї kєmnlїїї.

— Тачї! тачї! zisse Margarita.

— O! doamna mea, mєlїѣ estї nemїloasѣ; нэ вої-
мїї нїчї сѣ азїї нїчї сѣ їnїelїeїї нїmїkѣ. Nѣ simїї o-
datѣ кѣ te їzbesкѣ.

— Чї тачї, kind їїї zїkѣ odatѣ! їntrєrєmuse Mar-
garita mїndѣ-шї mїna kaldѣ мї parїsmatѣ ne гѣra tїnѣrѣ-
лїї kavalєrѣ, kare o апєкѣ kє amїndєrѣ mїїnїle мї o lїnї de bѣze.

— Dar'... mєrєmrїї la Mol.

— Чї такѣ-'її гѣra, бїїete! mare mїnѣne кѣ їstѣ
їndѣrѣtnїkѣ че нэ vrea сѣ se sєpnєїe reїїneїї sale?

Пе згмѣ, emїndѣ reпєde din kabinetѣ, trasse зша
ш'о їnkїsse, мї, rezїmїndѣ-se кѣ snatele de пѣrete мїї
kompїrїmїndѣ-шї кѣ mїna tremѣrїndѣ бїттїle їnїmeї, zisse:

— Deskїde akєm, Gillonѣ!

Gillonа emї din kamerѣ, мї, peste o mїnѣtѣ, se
їvї їntre tanїgerїѣ kапєлѣ їnѣ, snїrїtєlѣ мї чева kam tєr-
bєratѣ алѣ reїelїї de Navarra, kare мї zisse Margariteї:

— M'аї bestїtѣ, doamna mea?

— Da, domnїлѣ meѣ, Maїestatea Voastrѣ a nїїїmїtѣ
bїlletѣлѣ meѣ?

Gilona.

— Da, 'lă amă priimită, mi nă tăgădăseskă kă kă oare-kare mirare! zisse Enrikă xilindă-se impreuășă-'i kă o neînkredere karea se risini nămaî dekîță.

— Așa aî, kă oare-kare mirare, domnălă meă? adaogă Margarita.

— Asta nă'ăi o poçîș tăînxî, doamna mea. Kă toate astea, orî mi kîță sântă de okolită nămaî de inemîçî țăr-băuî mi de amîçî înkă mi maî perikolomî poate, dekîță inemîçîi meî, 'mî amă addășă aminte kă într'o seară amă văzătă strelăçindă în okiî dămitale simtimentslă umerosi-tăpeî, kare ațeastă fă în seară nănuçîi noastre; kă într'o altă zi amă maî văzătă strelăçindă în eî steaoa kăraçîslăi, kare ațeastă zi fă țea de țeri, zio'ș fiksată nentă moarte mea.

— Ei bine! domnălă meă? zisse Margarita sări-zîndă, în timnă țe Enrikă se nărea kă îmbła să'î strebătă totă adînkălă inimeî.

— Ei bine! doamna mea, gîndîndă-mă la toate ațeastă, kîară în momentălă kînd ăiteamăș biletălă dămitale kare mă invita kă să vîș, amă zîș în sine'mî: Făță amîçî kăm se află, năisonieră, desarmată, rețele Navarreî n'are dekîță nămaî năș mizlokă de à mări kă strelăçire, kă o moarte ne karea o trețe istoria în naçinile sale; ațestă mizlokă este de à mări trădată de sogia sa; mi. astă-felă kășetîndă, eakă-mă kă amă venită, doamna mea.

— Sire, resnăse Margarita, eă sneră kă 'ăi aî skimba felălă vobireî kînd veî afla kă toate kite se fakă în momentălă ațeastă sântă fanta xnei nersoanne karea te îșbewte... mi ne karea o îșbewtî.

Enrikă maî kă se trasse îndărylă kînd așzi ațeste vorbe, mi okîslă săș țełă albăștrăș mi strebătătoră se năra întrebîndă, ne săb sărgățeană sa țea neagră, ne reçina

kă mǎltă kăriositate. — O! liniute-te, sire, zisse reșina sâr-
rizindă; eș n'amă de lokă pretinderea de à krede kă ačeastă
persoană sântă eș!

— Dar' însz, doamna mea, zisse Enrikă, dămniata
'mi ai trimisă ačeastă keț; mi skrierea asta mi se nare
kă este à dămitale.

— Da, nă țgădăieskă, skrierea asta este à mea;
billetsă s'a trimisă de mine, mi asta este prea adevrătă.
Kitsă însz nentă keț, este altăceva. Îndestă este să
alli kă à trektă nrin mîinile à patră femeī nintă să vie
intr'alle dămitale.

— A patră femeī! strigă Enrikă kă mǎltă mirare.

— Da, urin mîinile à patră femeī, zisse Marga-
rita; nrin mîinile reșinei marī, nrin mîinile doamnei de
Săbă, nrin mîinile Gillonei, mi nrin alle melle.

Enrikă încenă à se gîndi la ačeastă enigmă.

— Akm să vorbimă mai seriôsă, domnălă meș,
zisse Margarita, mi mai kă seaur, să vorbimă deskisă.
Breameș să uită daka este adevrătă, prekă se vorbente
akm în năblikă, kă Maiestatea Voastră konsimte ka să abjere?

— Ačeastă sgomotă năblikă este greuită, doamna
mea, kăci eș inkă n'amă konsimăită.

— Dar' kă toate astea însz estă deșisă?

— Basă zikă, mă gîndeskă inkă să o fakă saș nă.
Ce să fakă? kînd čineva este abia nămai de dăoz-zeci
de ană, mi este aua anroane de à se face reșe, vantr-
sen-gri! mi se nare kă are înainte destăle lăkrări kare
să fakă kîț o litărie.

— Și ne lîngă alte lăkrări, mi viada, nă é aua?

Enrikă nă năț să askănză ači nă sârīsă șmoră.

— Văză, sire, zisse Margarita, kă nă'mi areuī
tots gîndălă.

Dar' inso. doamna mea, zisse Enrikō, dōmniata 'mi ai trimisō avenstō keț. Пау 250.

săta kîts-mî de năgînă asăra aceslei întrebării, la kareă nă este vorba de altă ceva mai mikă çi kîară de koroana mi de tronă meă, de onoareă mi de viaăa mea, în lokă de à 'mî întemeia viitoră meă ne nisçe drentari ne kare mi le dă silita noastră kăstoria, mai bine amă prefera să nă îngronă viitoră în vre ună kastelă, săă penitentă în vre ună monasteră.

Această netărbărată sănnăne la sităgionea (starea) sa, mi acesăă lenădare de lăkrăile aceslei lămî, înfiogăă ne Margarita. Ea imă inkînă kă acesăă desăpăgire poate să se fi îngellesă mai din 'ainte între reăele Karolă IX, Katerina și reăele Navarrei. Pentră çe dar' să nă o faktă mi ne dăsa kă o jăkărie săă kă o viktimă? aă doară pentră kă era fiiaă xnei mi sora çelkî- 'l-altă? Dar' esnerienă o învăgăse kă acesăă nă era ună kăvintă ne kare să mi fi năstă întemeia sekăritateă sa. Aua dar', Margarita imă simă inima atănsă de ambiăione, săă mai bine, acesăă ținări reăină, kă mătă mai presăă de debolēele (slăbiciună) kōmmăne, nă se lăssă à se domina de ună nekază de amoră-noură, kare este kōmmăă la oră çe femēă, (kîară mi de o treantă mai de josă), kînd ea țăbente; amoră n'are assemenea miseriă în sine, pentră kă amoră çelă adevărată este mi elă ună felă de ambiăione.

Pe șmă, adressînd-se kătre Enrikă, zisse kă ună felă de desăpăăă batjokoritoră :

— Maiestateă Boastră nă prea are, nekăm văăă ama mătă inkredere în steaoa çe sklinemte dă asăpra frănăiă à fie-kări reăe?

— A! da, zisse Enrikă, pentră kă în momentăă acesăă poăă kăta oră mi kîă amă vrea să văăă ne à mea, fîră kă s' o poăă vedeă, fiîndă prea askănsă în fărțina çe hăăăie akăm asăra-mî.

— Dar' daka sãfflarea unei femei arã denũrta a-
ceastã fãrãmiã mi arã face aceastã stea sã strellãciãskã mãi
mãltã dekãtã niãi odatã?

— Asta este prea aneboe, zisse Enrikã.

— Ili ce, domnãlã meã, dãmniata tãgãdãie-ũti, esis-
tingã aqestei femei?

— Ba nã, dar' iã tãgãdãieskã o assemenea nãtingã.

— Brei sã zicã voingã ei?

— Eã amã zisã nãtingã ei, doamna mea, mi iãr' imã
renetã kvãintãlã. Femã nã este kã adevãratã nãternikã
dekãtã nãmãi kãnd amorãlã mi interessãlã se imurekã as-
nã iã intr'ũnã gradã egalã; daka o predomĩnã nãmãi sãna din
aqeste dõõz simtimente, atãnã femã, assemenea kã Axilã')
este vãlnerabilã. Așa dar', daka nã sãntã greuitã, eã nã
mã noãis bizãi in amorãlã aqestei femã.

Margarita tãkã.

— Askãltã, doamna mea, gãrã de a zice Enrikã;
eã kreã kã la sãtimã sãnã alã tãcãlã de la Sãntã-Ger-
man-l'Osserroa, dãmniata kãtã sã te fi gĩnditã à 'ũi redobĩnd
libertatea, ne kareã o nãsesserã kã sãnã gãũã (zãlogã) sãne
à desfingã ne partisanã meã. Eã din parte'mi, amã fostã
datorã à mã gĩndi sã'mã skãnã viãã. Asta era dekãtã toate
mãĩ inteqitorã... Eã uãtã bine kã noi ãerdeãmã prin asta
rigãtãlã Navarrei. Iãnsã Navarra insemneazã nãea nãqinã lã-
kã inãntea libertãũii qe uã s'ã datã de à nãtea sã vorbemã
tãre in kamera dãmitalã, lãkã qe nã'lã nãteaĩ face nekĩnd
aveãĩ ne oare-qine kare te askãlta din kabinetãlã aqela.

De mi Margarita se alla in qea mãi adinkã nãeo-
kãnãre mi nãdomnitã de qine-ũtie qe gĩndãrã, totã nã se
nãtã onri de à nã sãride. Iãr' reqele Navarrei sã mi skã-
lasse akãm kã sã se intãrkã in anãrtamentãlã sãã, kãqã
trekãsse kãtãva timã dekĩndã bãtãsse sãnã-sure-zeqe ore

voce repede mi întreprinsă de suaiță mi ne karea Enrikă o kănoskă nămaî dekîț kă era vocea doamnei de Sașă.

— Și unde se dăce? întrebă Margarita ne dîpșntră.

— Bine la Maiestatea Voastră, respânse vocea.

— Și în aceeași clipă, fătura znei roki de mătăs-serie arăță, prin mișkarea ei, kă doamna de Sașă făcea iste de la șur.

— O! o! strigă Enrikă.

— Eramă prea sigăr de asta, zisse Margarita.

— Și eă, mă temeamă de asta, respânse Enrikă, mi, ka să te înkredingezî, eakă!

Atunci, printr'o repede mișkare, îmi desfăkă min-teansă de katifea neagră, mi arăță Margaritei ză nep-tariș fînă împletită de sirmă de ouelă mi ză nămnală lăngă de Milano, kare skîgi îndată în mîna lăi întokmaî ka o monitlă la razele soarelăi.

— Drentă să suăș, strigă Margarita, aică se kam notriseunte de à năria cîneva platomă mi nămnală! dar' lassă, sire, lassă, askăndelăi această armă: este adevă-rată kă reșina mare vine; însă, este nămaî reșina mare singărikă.

— Kă toate acestea..

— Ea este, eakă o ază viindă, țchere!

Apoi, plekînd-se la șrekia lăi Enrikă, îi monti foarte încetinelă kîteva vorbe ne kare tîpărlă reșe le as-kăltă kă o lăare aminte amestekată kă mirare. Nămaî dekîț dăpă aceea, Enrikă se askănse dăpă kărtina nășlăi Margaritei.

Iar' Margarita din parte-î sări ka o pantéră snre kabinetă ză autenta la Mol tremărîndă, îlă deskisse, kăta ne tîpărlă kavaleră, mi askînd-î mi strîngînd-î mîna n'întăperekă:

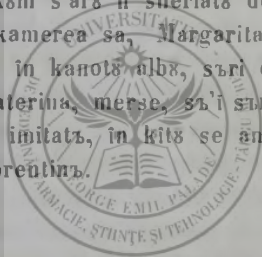
— Тъчере! тъчере! îi zisse, anronindă-se ama multă de dinsulă inkită elă îi simyi sâfflarea kaldă mi im-balsmită konrinzindă-î toată faga de o vanoare smedă.

În xrmă, întorkindă-se iar' în kamera sa mi rein-kizindă xma, îmi lăb koiffara de ne kană, îmi tătă îste kă nkm-nalsă toate miritele xăneî че nărta mi se arănkă în nată.

Era mi timnă, kăčî keîa se mi învîrtea în broaska x-meî, nentră kă Katerina avea keî lă toate xmile Lăvrălăî.

— Чине é akolo? strigă Margarita, nekînd Katerina da drămălă xneî găardiî de nată pentilomî kariî o însogis-seră pînză akolo.

Anoî, kă kăm s'ară fi sneriată de o asemenea repede năvălire în kamerea sa, Margarita, ewindă de săb draperiî (nerdelle) în kanotă albă, sări din nată joză, mi kănnoskîndă ne Katerina, merse, să'î sărste mină kă o săr-prisă ama de bine imitată, în kits se amăpî însămî kîară mi nătrănzăstoarea Florentină.

XIV.

A doua noapte după nuntă.

Regina mare își preîmbli căsătoria împreună-și cu o înțeleasă nespusă. Pantofii de kalifea ce stău din ainea națării, căinele Margarinei arătau pe scapane, okii seî pe kariî îi freca merea în kins de a goni somnăle, toate acestea, zică, inkredintară pe Katerina că ea demtentasse în aderăre pe fiîr-sa Margarita.

Atunci ea scrisse ca o femeie kare a reussit în planurile sale, mi, trăgîndă un fotolis, zisse :

— Bino sî medemă, Margarito, mi sî konvorbimă.

— Sîntă gata a vî askalta. doamna mea, resusese Margarita.

— Este timnă, sîia mea, zisse Katerina inkizîndă-și okii kă acea liniute ce obișnăieskă măi totă de șna oamenii kariî se gîndeskă saș kariî se sîuznăieskă kă adîncime; este timnă, skămna mea sîr, kă sî îngelleuî kîr de mătă, frate-tă mi eș, îgî dorimă fericierea.

Prekăsbintarea era infrikomătoare pentră celă kare kănnoscea pe Katerina.

— Ka ce lăkră o fi avîndă s'ă 'mî s'ărie oare? se gîndî Margarita în sine.

— Nă este îndoială, kontinsi Katerina, kă m'ăritîndă-te, noi amă îndenlinită zănlă dîz avelle akte de politikă kare se impănză adesse-orî g'ăvernatoriloră de nisce interese serioase. Dar' însă, nă p'ătemă t'ăg'ădăi, sk'ămua mea fîz, kă ničî odată noi nă ne amă inkinsită kă nemălmămirea rețelăi Navarreî, k'ătre tine karea estî așua de tîp'ăg'ă, așua de frămoasă mî așua de plăkătă, s'ă g'ăm'ăie nîz într'atită neklintită.

Margarita se sk'ălă, mî, stringîndă-'mî înainte xăina cea de noante, f'ăkă o reverență de mălmămire m'ăme-seî.

— Eă amă aflată n'ămăi de astă seargă, zisse Katerina, k'ăčî altă-felă t'ă așă fi vizitată măi de m'ăltă, amă aflată, zikk, kă barbăts-lă se gîndeute nrea n'ăjîndă à avea în privînda ta așea stîmă ce čineva este d'atoră nă n'ămăi zneî femeî frămoase, čî kă îndoială măi m'ăltă zneî fîie à Franceî.

Margarita lăssă zănd s'ășuîndă, mî Katerina, ink'ăra-țeată de așeastă m'ătă ink'ăvîngare, z'ămă de à zice:

— Este adev'ărată kă, ka s'ă se gîe rețele Navarreî în p'ăblikă kă z'ăna din damele melle, s'ă o adoare nîz în gradărlă de à prod'ăce mî skandală, s'ă menrize nent'ă așestă amoră ne o fem'ăz karea îi s'ă akordată din b'ănză voîngă, este o nenor'ăchire ne karea nă o p'ătemă îndrenta noi sîrmanîi ce ne n'ămimă nrea n'ăterničî, dar' ne karea ară resb'ăna-o orî kare mikă țent'ălomă din rigătslă nostră, k'ăemîndă ne ținere-s'ă, s'ăș învîtîndă-lă prin mizločirea fîz-lăi s'ă.

Margarita îmă lăssă kanălă în josă.

— Este indestărlă timur, fîlka mea, z'ămă Katerina,

dekind vâzâ în okiî tîi çei rowiçiî, în amarele tale neka-zerî kontra doamnei de Saşvâ, kâ vâlna (rana) inimei tale nâ poate sînyera nâmai în askânsâ, kâ toate silingele tale de à o învâşî.

Margarita tresserî: o mişkare şmoarg kâtinasse kâr-tina patâşî; dar' din nerovîre Katerina nâ nrea l'â seama.

— Açeastâ vâlnâ, skâmnâ mea kopillâ, adaog' Katerina immâşîndâ-şî din çe în çe affektzoasa blîndeye. açeastâ vâlnâ, stz în mîna şnei mame d'â o t'âmâşî. Açeia kariî 'dî aş hot'ritâ m'ritimşlâ, kâ kâpetâ de à te face ferîçe, şî kariî, în îngrijirea lorâ nentrâ tine, vâdâ kâ Enrikâ de Navarra îmi skimbâ, în toate serile, apartamentslâ, şî în lokâ de à merçe într'ânsâ, merçe într'altâş; açeia kariî nâ uotâ erta ka, şnâ revîşorâ ka dînsâş, s'z şâpere în totâ momentslâ ne o femêş frâmoaş' ka tine, ne o femêş de ranglâ şî de meritâş t'âş, nrin desureşvîrea nersoannei tale mî nrin neîngrijirea nosterit'âş sale; açeia kariî vâdâ, într'o vorbâ, kâ la çe d'întâis okâşione çe 'î se va n'rea favorabilâ, acestâ kanâ nesokotîş mî insolentâ (obraznikâ) se va întoarçe kontra familliei noastre şî te va desfiinga din kasa sa, açeia, zikâ, n'aş oare drentâş de à'şî statorniçi viitorâş, desn'şîndâ-te de dînsâş, nrin vre şnâ kinâ mai demnâ totâ de odatâ şî de tine şî de starea ta?

— Kâ toate astea, doamna mea, resnâse Margarita, kâ toate aeste observâşione nline de îşbire maternâ, şî kare m'z îmulâ de b'kârie şî de onoare, eş amâ l'â kâtezarea s'z ar'âş Maîestatei Boastre kâ reşele Navarrei este b'rbatâ-meş.

Katerina f'kâ o mişkare de minîş, şî, anroniîndâ-se de Margarita, zisse;

— Elâ, b'rbatâş t'âş! şî çe, nâ doarâ kâ, şure à şî b'rbatâş şî nevastâ, este de ajânsâ nâmai bine-kâvîntarea bisericîi, şî

konsakrarrea kîsătoriei sîb numai în vorbele preotului? El, barbataș ăla! e! scîmna mea sîrb. resursă aștea mi'le ai fi năstă face daka era în lokul doamnei de Saab. Însă, kă totă înnotriba ăellorș ăe noi amentamș de la Enrikș de Navarra, dekînd 'i ai făkăș onoarea de a te nămi soția sa, eș a datș toate drentările, ne kare-le datora gîe, znei alte femeî, mi kiarș în momentș aștea (adaoș Katerina, apșșîndș-'mî vocea mai tare), vino daka voiemî kă mine, sîka mea, vino sî deskizș kă așeastș keș apartamentș doamnei de Saab, mi veî vedea.

-- O! mai încetinelș, mai încetinelș, mîrogș, doamna mea, zisse Margarita, kăci nș numai kă estî gremîș ăi înkș

— Eî bine, ăe?

— ăe! sî nș demitegi ne barbăș-măș.

Zikîndș aștea vorbe, Margarita se skăș kă o grăgîș volktoaș, mi lșșîndș-'mî kanotă de noante a fîlșî deskîș din'ainte, (alle kășia mineî skășle lșsa s'î se vazș brașî seî de o rotăzime din ăelle mai frămoașe, mi mină eî ăea adevlrăș reșenskș,) se auronîș de natș kă o lămî-nare de ăearș rosălbș, mi, dîndș la onarte drăneria, arăș sșrîzîndș kătre mămș-sa, fada ăea mîndrș, părbș ăelș negrș mi gșra întredeskîș a reșelș de Navarra, kare se nărea dormîndș în somnș ăelș mai profșndș, ne amterăș-tăș în desordîș.

Katerina, galbenș, kă okîi șperionî, kă kornăș lșsats îndrăbăș, kă kșm s'arș fi deskîș vre zîș abîș înaintē, skoasse din nentș-'i nș o strigare, ăi o mășire 'nășmitș de fîrș selbatîkș.

— Akșm vezî, doamna mea, zisse Margarita, kîț de rîș ai fostș informatș desure aștea.

Katerina arșnkș o kăștășră așura Margaretei mi alta

Katerina skoase din nentz-1 uz o stigare, çi o moşire înţebşitş. Hay. 262.

asupra lui Enrikă. Apoi, împresurându-l în gânduri se zădărnici imagină (icoană) a celei frumoase galbene și mate a dormindului reșe ca zimbirea Margaretei, înșiși mureșul bășește velle săburi și o țărănească țărănie.

Margarita însăși ne mătură-să se privească și în momentul așteia tablou care făcea asupra ei efectului cană și Medzei,⁶⁾ ne știe însăși tanișia iară, merse ne viflă deșetelor și se anoniș iară de Katerina; și, okșindă-și din noș lokș și unde medea și mai întiș, zisse:

— Așa dar', ce ziceai, doamna mea?

Florentina se încerkă kîș-ba timș de a strebatte în simplitatea ce arăta tinșra reșinș; apoi, ca kșm 'i s'arăș fi timniș askșuitele nrșiri de netșrșrarea Margaretei, resșonse:

— Nimikș, șika mea!

Și dșnș așea emi reșede din apartamentșlș fișe-sei.

Kșm se nerș șgomotșlș nașilorș sei în adinșimea korridorșlș, tanișia nrșlș se deșkisse din noș, și Enrikă, kș okiș skinteindș, kș resșlșrarea anșssatș, kș mîna țremșrindș, merse de inșenskiș înaintea Margaretei. Era mbrșkatș nrșmai kș nrșrașii și kș niștarășlș zelș imuletitș de șirmș de ferș, inkitș Margarita, vșzindș'lș în astș-felș de imbrșkșminte skimonositș, kș toate k'łș strinșea de mînș din toatș inimș, nrș se nrșș onri de a nrș isbșkni în xoxote de rișș.

— Ax! doamna mea, ax! Margarito! strigș elș, kșm mș voș resșlști eș vre odatș de șea șe'ș și nrșș datorș?

Și apoi îi șrșșta mîna de miș de ori, inkitș șrșșșrile lui ajșnșeăș, ne nesimșuite, nișș mi ne brașii jșneș femeș.

— Sire, zisse ea țrșgindș-se kîș-ba înapoi, nrș

te gîndeamî kî în momentul acesta o biatî femerî, kîria iui estî datorî viajî, sîfferî mi peme nentî dîmniatî? Doamna de Saxvî, adaogî ea foarte închetinelî, iui a sakrifikatî jelosia sa trimigiîndî-te aici la mine, mi poate kî, dîntî sakrifichiîlî jelosiei sale, iui vî face mi sakrifichiîlî biegei sale, kîchî kînnoschî, mîf bine dekîtî orî kare altî, kî minîa mîmî-meî este terribîlî (grozavî).

Enrikî se înhorî, mi, skîlîndî-se, fîkî zîsî semînkî ka sî eassî.

— O! dar' vezî-kî, zîsse Margarita kî o koketerî admirabilî, eî mî gîndeskî mi mî liniînteskî. Keîa iui s'î datî fîrî lîmîrîre, mî astî-felî nojî fi sokotîlî kî astî searî 'mî aî datî mie nreferîngî.

— Mî iui o mî dîî, Margarita, bine-voîeshtî nî-mî de î zîta...

— Mî închetinelî, sire, mî închetinelî, adaogî re-
gina narodiîndî kîaintele te kî zeye minste mî 'nainte
le adressase mîme-seî se azde din kabinetîlî acesta, mi,
fiîndî-kî eî nî sîntî inkî de totî liberî, sire, te amî
rîga sî vorbîntî mî închetî.

— O! o! zîsse Enrikî mi kam rizîndî mi kam nos-
somorîndî-se, aî drentatî amî zîtatî kî, negrewîtî, nî
voîs fi nîmî eî xotîrîtî de î jîka mi finîtlî acestei in-
teressante sîene! kabinetîlî acela...

— Bîno sî întrîmî în elî, sire, zîsse Margarita,
kîchî voîs sî amî onoarea î înfîngîma Maîestateî Boastre zîsî
bravî pentîlomî vîlneratî askîra zîdîerei kînd venea sî
vesteaskî ne Maîestatea Boastrî, kîarî nîntî aici în Lîbrî,
de nerîkolîlî de kare erî amîningatî.

* A întoarce zîsî lîkrî serioîsî în rîtî.

Regina merse sare șur, mi Enrikș șrmț dșnz dinsa. Șua se deskisse, mi Enrikș remasse inkrementș kind vșzș șnș omș in avelș kabinetș predestinatș nentș șșnrise.

Înș la Mol fș kș îndoitș mai șșnrinsș kind se vșzș ne negîndite înaintea reșelș Navarrei. Șrmarea fș kș Enrikș arșnkș o kșțșțșrș ironikș Margaritei, karea o priimi de minșne.

— Sire, zisse Margarita, amș ajșnsș á mș teme ka nș kșmva șș omoare kiarș in kabinetșlș meș ne așestș ęentilomș, kare este kș totșlș nredatș in servișulș Maiestatei Boastre, mi ne kare ilș nșis șșb urteșerea Sa.

— Sire, respnșe atșnș țipșrșlș kavalerș, eș șșntș kontele Lerak de la Mol ne kare lș autenta Maiestatea Boastrș mi kare vi ș'a fostș rekommandatș de kștre avelș bietș Teligni, ęe ș'a omoritș lingș mine.

— A! a! zisse Enrikș, ama este, domșle, mi regina 'mi a imniatș enistola din partea lși; dar' nș mai aveai mi o altș enistolș de la D. șșernatorșlș Langședokșlș?

— Da, sire, mi totș de odatș mi ordinș d'á o imina Maiestatei Boastre îdatș dșnz șosirea mea.

— Uli nentș ęe n'ai șrmatș așa?

— Sire, amș venitș la Lșvrș ieri șearș, dar' Maiestatea Boastrș ere așa de mltș okșnatș inkitș nș m'a nșțatș priimi.

— Așa este, zisse reșele, dar' mi se pare kș ai fi nșțatș șș'mi strikorı urin ęineva așeasș șkrișoare?

— Aveamș ordinș eșnresș, sire, din partea D. d'Áșriak șș nș o daș dekitș nșmai in mîinile Maiestatei Boastre; kșçi, dșnz inkredingarea ęe 'mi a datș, așeasș șkrișoare kourindea șnș avišș atitș de inșemștorș, inkitș nș kșteza á o inkrede șnș kșrrierș obișinșitș.

— În adevăr, zisse reșele lăindă mi ținindă skri-soarea, era însușingarea de à lăssa kărtea mi à mă re-trage în Béarnă. D. d'Arriak era șnăș din ței mai bșnă amici ai mei kă toate kă era katolikă, mi nă è de mirare să fi simșită, ka șnă șăvernatoră ală uringieș, țeaa țe se netrețea aiș. Bantr-sen-gri, domșle! kșm de nă 'mă ai dată ațeastă enistolă kă trei zille mai 'naintă, în lokă de à 'mă o da astăzi?

— Pentră kă, nrekșm avșseșă onoarea de à șnă-ne Mașestateș Boastre, kă toată grăbirea țe amă nșș în kăllștoria mea, n'amă năștă așșșe dekăș ieră.

— Răș, răș! mărșăreș reșele; kășă akșm amă fi fostă în sekșritate, oră la Romella, șăș în vre o altă bșș kămpăș kă vr'o dșșș trei mi de kăllșregă impregășșăș nostră.

— Sire, s'a făkăș akșm țe s'a făkăș, zisse Margarita kă jșmătate gără, mi în lokă de à vă perde timșăș în țingșiră așșșă trekășăș, akșm este vorba de à profita kăș se va nășea mai bine din viitoră.

— Kare va să zikă, de eră în lokăș meș, doamna mea, totă ai mai fi avăș vre o șperanș? zisse Enrikă kă o kășșășăș țerțetăoare.

— D'anoă kșm, mi amă fi urășăș jokășăș înțenășă ka o partidă în trei nășșră, din karea amă nerdăș nă-mă șnăș.

— Ax! doamna mea, zisse Enrikă de totă înțetănelă, daka eramă șigășă kă estă nă-mă ne jșmătate în jokășăș meș!

— Daka amă fi voităș să trekăș în nartea adbersariloră, reșnășșe Margarita, mi se nare kă n'amă fi avăș nevoe să autenășăș năș akșm.

— Ai drentate, zisse Enrikă, mi șășăș șnăș nemă-

uzmitore; mi, prekm zivl, toate se mai notă indrenta
kîră, strzi lak, — Bai! sire, respnse la Mol, eș doreskă Maieș-
tatei Boastre toate feriqirile lămei; însz akm nă mai a-
vemă ne D. amirală!

Enrikă inveni a ride kă avelă srisă de sșteană
vikleană ne kare nimeni nă'lă nričenșe la kărte, nînț iu
zia kind se făk reue ală Franței.

— Daș' bine, doamna mea, adaogă Enrikă zitin-
dă-se kă bğare de seamă la la Mol, centilomăș ačestă
nă poatș sș gămîț în kabinetăș dămitale, fără a nă te
strimlora neste măsșrș mi a nă fi esnșș la nisue sșr-
prise foarte sșpărștoare. Ce ai de gindș sș faci kă
dînsăș?

— Bine, sire, zisse Margarita, n'amă nștea face
noi în vre unș kîuș kă sșlă skatemă de aič din Lăvș?
kăci mi eș mă șneskă la toate kă nărerea Boastră.

— Este aneșoe.

— Sire, nă se poate găsi nșgînș lokș în kamera
Maieștatei Boastre, nentș D. de la Mol?

O, doamna mea! dămniata mă tratezi totă kă
kăm aișș fi inkă reuele șgenouiloră, mi, mai kă seamă,
kă kăm aișș mai aveă sșb domnirea mea vre unș popoș.
Ști prea bine kă eș 'mi amă skimbată ne jșmătate reli-
gia mi kă nă mai amă de lokș popoș.

De era vre o altă feméș în lokăș Margaritei, s'ară
fi grăbită a reșpnde nșnai dekîț: *Este katolikă*. İnsz
reșina voă kă s' o întrebe Enrikă singrăș ce lăkră čerea
de la dînsăș. Kîț nentș la Mol, elș vızîndă ačestă
șfială a protektriței sale mi neștiîndă inkă unde sș kalve
într'o kărte atîț de perikoloaș kă ačea a Franței, găsi
de kăvîngș sș takă mi elș.

— Dar' bine, adaogî Enrik, citindş din nşoş eniş-tola ce 'i adăssese la Mol, ce'mi skrie aîcî 'D. gubernatorş aîş Hrovînşiei, kş maika dşmitale era katolikş, mi kş de akolo se traşe amicia lşi kş dşmniata?

— Da, zisse Margarita, mi mie narkş 'mi vorbeaî, domnşle konte, de o hotşrire ce aî fşkşş, mi de o skim-bare de relişie? Nş mtiş de ce mi se kam tşrbşrx ideile în nrişingş asta; maî ajşş-mş, te rogş, domnşle de la Mol? Nş era vorba despre şnş lşkrş assemenea kş chea ce se pare kş dorente reşele?

— Baî! ama este; Înşş Maîestateş Boastrş 'mi a nrişmitş esnikarea ce 'i amş fşkşş în aşeastş nrişingş kş atitş reşealş, inkitş n'amş maî kştezatş...

— Pentş kş toate aşestea nş mş nrişeaş ne mine nişî într'şnş kîş, domnşle. Eakş, esnikş-te akşm, mi şnşne totş reşelşî.

— Eî bine! întrebş reşele, ja şş vedemş ka ce felş de hotşrire era aşea?

— Sire, zisse la Mol; şrnşritş de nişce assassinî, nşarmatş, mi maî anroane de á mşri de velle dşoş vşlne (rane) ce nrişmissemş, mi s'a nşrşş kş vşzvşş şmbra mş-mş-meî îndrentindş-mş şnre Lşvşrx kş o krşce în minş. Atşnşî amş promişş kş, daka voiş skşpa kş viaşş, şş îm-brşşimezş relişia mşmş-meî, kşria 'i se dedesse voe din cheriş á emi din mormîntş-î pentş á mş kondşce în kşr-sşlşş ačelleî fioroase nouşî. Dşmnezeş m'a kondşşş aîcî, sire, şnde mş vşzş akşm şşbt indoita proteşere á şneî fişce á Franşei mi á reşelşî de Navarra. Viaşş mea şş skş-natş ka nriştr'o minşne; akşm nş'mi şşmine altş dekîş á 'mi plîni hotşrirea, sire. Şşntş gata de á mş faşce katolikş.

Enrikş se posomorî, kşşî elş, şčentikşlş, îngelleşea

prea bine abjzrarea din interesz, dar' se indoia foarte de abjzrarea din kredingz.

— Rezele nã voiemte à se înszrçina kz protezeatzlã meã, se gîndi Margarita în sine.

Intr'acestea, la Mol sta timidz mi strimtoratz între dzoz voinge kontrarii. Elã iuã simzea, fãrz à se nstea domiri în sine, partea ridicolã à posigionei sale. Shi]nentrz astz datz dar' totz Margarita, kz femeasca sa delikategz, ilã skoasse din strimtorarea în karea se afla.

— Sire, zisse ea, noi amz xitatã kz acestã bietã dentilomã vzlneratã are nevoe de renaosã. Assemenea mi eã însz-mi nã mai pociã de somnã. Ei! ia te sitz kãm s'a îngzbenitã.

La Mol se îngzbenisse intr'adevãrz, însz asta îi proveni din velle de ne szmã vorbe alle Margarinei pe kare le azzisse mi le esnikasse elk în gîndz-ï.

— Ei bine! doamna mea, zisse Enrikã, nimikã nã este mai lesne dekãtz asta; zel az dozãrz nã nstemã lãssa în pace ne D. de la Mol sare a se repassa?

Tinzãrzã dentilomã îndrentã spre Margargarita o kzãtzãrzã rzgzoare, mi, kz toatz presenã à dzoz Maïestãzii, se lãssã pe znã jezã, sdrobitã de dzgere mi de nenxtingz.

Margarita pãçenã totz amorzãrz ce esnrina azea kzãtzãrzã kãm mi toatz desperarea slzbiçxnei sale, mi zisse:

— Sire, s'arã kzveni ka Maïestatea Boastrã sz fakz onoare acestãi tînzãrzã dentilomã, kare 'mi a nãssã viadz în nerikolã nentrz rezele szã, nentrz kz, în momentãrzã kind s'a vzlneratã, elã allerga drentã aicã ka sz addãkã vestea morgii amiralãrzã mi à lãi Taligni; s'arã kzdea, zikã, sz 'i fakz Maïestatea Boastrã o onoare nentrz karea va îi rekznnoskãtors în toatz viadz sa.

— *Shi* ce fel \bar{s} de onoare este acela, doamna mea? zisse *Enrik \bar{s}* ; ordonn \bar{u} - \bar{m} i, mi s \bar{u} nt \bar{s} gata.

— *D.* de la *Mol* se va k \bar{u} lka, \bar{i} n noantea asta, jos \bar{s} la ni \bar{c} ioarele *Ma \bar{i} estate \bar{i} Boastre*, mi *Ma \bar{i} estatea Boastr \bar{u}* se va k \bar{u} lka pe aces \bar{t} \bar{a} nat \bar{s} de renaos \bar{s} . Kit \bar{s} pentr \bar{u} mine, a-daog \bar{y} ea s \bar{u} riz \bar{i} nd \bar{s} , k \bar{x} voea a \bar{s} g \bar{u} st \bar{u} l \bar{x} i me \bar{s} b \bar{u} rbat \bar{s} , vo \bar{i} x k \bar{i} ema pe *Gillona*, mi vo \bar{i} x intra \bar{i} n a \bar{u} tern \bar{u} st \bar{u} : k \bar{y} \bar{c} i, m \bar{u} krede, sire, din no \bar{i} tre \bar{i} e \bar{s} s \bar{u} nt \bar{s} a \bar{c} eea kare \bar{a} am \bar{s} poate ma \bar{i} m \bar{u} lt \bar{u} ne \bar{v} oe de renaos \bar{s} .

Enrik \bar{s} era om \bar{s} de s \bar{u} irit \bar{s} , mi poate ink \bar{u} ma \bar{i} m \bar{u} lt \bar{u} dek \bar{i} t \bar{u} se chere \bar{a} ; mi am \bar{i} ci \bar{i} mi inem \bar{i} ci \bar{i} s \bar{u} i \bar{i} i f \bar{u} kk \bar{u} g \bar{u} imp \bar{u} rt \bar{u} r \bar{i} des \bar{u} re asta ma \bar{i} t \bar{i} rzi \bar{s} . El \bar{s} p \bar{r} ic \bar{u} pe \bar{n} k \bar{u} a \bar{c} eea kare \bar{a} ' \bar{l} \bar{s} dep \bar{u} rta din nat \bar{s} \bar{u} l konj \bar{u} g \bar{u} l, dob \bar{i} nd \bar{i} se drent \bar{u} l \bar{s} a \bar{c} esta p \bar{r} in k \bar{i} ar \bar{s} indifferin \bar{u} ce ar \bar{u} st \bar{u} se el \bar{s} k \bar{u} tre d \bar{i} nsa: pe ling \bar{u} a \bar{c} east \bar{a} , *Margarita* im \bar{i} resb \bar{u} n \bar{u} se de a \bar{c} east \bar{u} indifferin \bar{u} \bar{a} l \bar{x} i, sk \bar{u} p \bar{i} nd \bar{x} - \bar{i} viag \bar{u} . *Au \bar{a} dar'*, *Enrik \bar{s}* n' \bar{a} g \bar{u} t \bar{u} ama m \bar{u} lt \bar{u} sin'- \bar{i} sbire \bar{i} n resn \bar{u} s \bar{u} l \bar{s} s \bar{u} \bar{s} k \bar{u} tre *Margarita* mi zisse:

— Doamna mea, d \bar{a} ka *D.* de la *Mol* era \bar{i} n stare de \bar{a} trece \bar{i} n anartament \bar{u} l \bar{s} me \bar{s} , \bar{y} au \bar{a} \bar{i} i dat \bar{s} k \bar{i} ar \bar{s} nat \bar{s} \bar{u} l me \bar{s} .

— *Au \bar{a} este*, re \bar{u} el \bar{u} *Margarita*; dar' vezi-k \bar{u} , de o kam dat \bar{u} , anartament \bar{u} l \bar{s} d \bar{u} mitale n \bar{s} v \bar{u} l poate prote \bar{u} de ni \bar{c} i pe x \bar{u} l \bar{s} ni \bar{c} i pe alt \bar{u} l \bar{s} , mi dreanta j \bar{u} dikat \bar{u} chere ka *Ma \bar{i} estatea Boastr \bar{u}* s \bar{u} r \bar{u} m \bar{i} e ai \bar{c} i n \bar{i} n \bar{u} m \bar{i} ne.

Shi, f \bar{u} r' de \bar{a} ma \bar{i} a \bar{u} tenta resn \bar{u} s \bar{u} l \bar{s} re \bar{u} el \bar{u} , k \bar{i} e-m \bar{u} pe *Gillona*, o n \bar{x} se s \bar{u} p \bar{r} eg \bar{u} teask \bar{u} p \bar{e} r \bar{i} nele pentr \bar{u} re \bar{u} e \bar{u} e, mi la ni \bar{c} ioarele nat \bar{s} \bar{u} l \bar{s} re \bar{u} esk \bar{u} x \bar{u} l \bar{s} a \bar{u} tern \bar{u} st \bar{u} pentr \bar{u} la *Mol*, kare se ar \bar{u} ta at \bar{i} t \bar{u} de ferice mi m \bar{u} l \bar{u} zmit \bar{u} de a \bar{c} east \bar{u} onoare, ink \bar{i} t \bar{u} chine \bar{v} a ar \bar{s} \bar{i} i n \bar{u} st \bar{u} l \bar{s} j \bar{u} ra k \bar{u} n \bar{s} 'mi ma \bar{i} sin \bar{u} ea d \bar{u} rerea v \bar{u} lnelor \bar{s} (ranelor \bar{s}).

\bar{I} ar' *Margarita*, d \bar{u} nt \bar{u} ce f \bar{u} kk \bar{u} re \bar{u} el \bar{u} o rev \bar{u} ren \bar{u} g \bar{u} (nlo-konire) foarte \bar{u} eremonioas \bar{u} mi intr \bar{u} \bar{i} n kamera sa, ink \bar{u} - \bar{i} at \bar{u} bine din toate p \bar{r} u \bar{u} ile, se n \bar{x} se \bar{i} n nat \bar{s} - \bar{i} .

La Mol vorbi kitesa momente desme politikã kã reșele. Iluș. 273.

— Akam, zisse Margarita in sine, katz ka miine D. de la Mol sz aibz xnz protektorz in Lxvrx, mi avela kare se face kz n'asde astz seargz, miine are sz se kbaskz.

He xrimz fbxz semnz Gillonei, karea autentata sz priimeaskz chelle din xrimz ordine alle reuinei.

Gillona se anroniz.

— Gillonz, ii zisse Margarita prea inchetinelz, miine katz sz vrea sz vie aivi, szb vre xnz pretekstz oare-kare, frate-mez dxcele d'Alanson, inainte de ontz ore dimineaya.

Atxnai bnteaaz in Lxvrx dxoz ore dxnz mezxlz ponui.

La Mol vorbi kite-ba momente desure politikz kz reuele kare addormi kz inchetelz, mi neste nxuinz xorkzia kitz nstea de tare, inlokmai ka kind arz fi dormitz ne natslz szz de nielle din Bearnz.

Poate kz mi la Mol, arz fi dormitz ka reuele, dar' vezl-kz Margarita nz dormea, mititika, ci se insirtea mi se resxcea in natz-iz, mi avestz sgonotz txbxra kanslz mi somnslz bietslzi tinrz.

— Mltz este jxne mi timidz, montea, Margarita in mizlokxlz nesomniei sale; dar' poate inkz, (mi asta trebze sz o vedemz), noate sz fie mi ridicolz; kz toate astea, ce mai oki frxmonii!.. o statybz trassz de minxne, mi mltz fermekz; dar' daka kxmba n'o fi viteazd!.. Elz fzeea... akxm abjxrbz.. kam nenlzkatz lskrx.. vislz s'arz inxene binimorz; dar' lassz.. meargz lzkxrile kxi vorz merxe, mi sz ne intoarxemz snre intreitxlz zez alz avellei nebzne Enriette.

Ili tokmai desure zioz, Margarita natz in sine sz addoarmz mxrxmrxindz: *Eros, Cupidon, Amor.*

XV.

Ceea ce vrea femea, katá sá se facá.

Margarita nã se gremisise: minia, gremindã-se în fãndãlã inimei Katerinei din aceastã komediã, á kãria intrigã o vedea fãrã a avea nãtãrea sã skimbe nimikã din deslegarea ei, ãrma neanãtrãtã sã isbãkneaskã asãpra kãiva. Prin ãrmare, în lokã de á se întoarce akasã, reãina mare se ãrkã drentã la dama ei de toaletã.

Doamna de Sãvãã autenta dãoã vizite; spera ne á lãi Enrikã, mi se temea de á reãinei marã. Mezindã în patã, ne jãmãtate desbrãkatã, în timpã ce Dariola vegia în antikamerã, azãi o keã învãrtindã-se în broaska zãsei, ne ãrmã nisce nasã zãoãrã auronindã-se, kariã s'arã fi pãrãtã greã dakã nã li s'arã fi perãtã sãnetãlã prin groasele tanete de ne josã. Ea kãnnoskã prin aceã nasã kã nã era îmblarea cea zãoãrã mi grãbitã á lãi Enrikã, mi bãnãi kã oare-ãine va onri ne Dariola de á merãe sã o vesteaskã; mi astã-felã se nãse sã autente kã kanãlã rezimatã de mĩnã, iar' kã okiã mi kã ãrekile nironite.

Tanigeria zãsei se ardikã, mi tĩnãra femẽz vãzã kã infiorare arãtindã-se înainte-ã Katerina de Medicis.

Katerina se прѣа пачиникъ; инсѣ doamna de Sașvă, običinșitъ à o stădia de doi ani de zile, prigenez toate în-țrekoasele gînduri, ba poate inkъ și kămulitele resbănări че se askăndeab în acea netărbărare apparentă.

Kăm văzъ ne Katerina, doamnă de Sașvă vгъ sъ sașъ din nată josă; dar' Katerina ardikъ dečetălă snre à 'i face semnă ka sъ шеазъ ne lokă, mi biata Karlottъ remasse ka pironitъ în lokă-'i, adănindă-și în taînъ toate păterile săffleteuți snre à întinnina vijălia че se pregătea ne tăkăte.

— Ai trimisă keia la reșe Navarrei? întrebă Katerina, făгъ de á se vedea vre o skimbare în akcentălă vorbei sale, dekătă nămaі kă ačeste kăvinte se pronunțazъ kă nisče baze kare se învinențias din че în че mai mătă.

— Da, doamna mea, resnăuse Karlotta kă o voce ne karea în demeritъ se silea sъ o fakъ assemenea neskimbatъ kăm era mi à Katerinei.

— Și 'lă ai vizătă?

— Ne čine? întrebă doamna de Sașvă.

— Ne reșe Navarrei.

— Ba nă, doamna mea; dar' ilă autență, mi inkъ, kănd azăiă keia învărtindă-se în broaskъ, krezăiă kă era kăiăă elă singăă.

La ačestă resnăusă, kare arăta asănă doamnei de Sașvă ori o konfiențъ perfectă, saă o prea mare făгăgnicie, Katerina nă 'și nătă stăpini o șioară înșiorare. Iși strinse mi își întinse mîna ei чеa skărtъ mi grassă.

În șгmъ zisse kă гăтăчioasa ei zimbire:

— Și kă toate astea tă știaă bine, Karlottă, kă reșe Navarrei n'avea să vie astă seară.

— Eă, doamna mea, eă știaăă șna kă asta? strigă Karlotta kă șnă tonă de șșurură, imitată de minăne.

— Da, știaă.

— Ka sã nã vie dar' la mine, adaogã timpã fẽ-
mẽz (infiorindã-se nãmaĩ de o assemenea inkĩnãire), atãuã
trebãie sã fie mortã!

Ceea ce da Karlotteĩ kãraũĩã de à minũĩ astã-felã,
era inkredingarea ce avea de o terribilã (grozavã) res-
bãnare, daka din întĩmlare s'arã fi deskoneritã mika eĩ
trãdare.

— Dar' niã n'ãĩ skrisã reuclãĩ de Navarra, Karlotta
mea? întrebã Katerina kã aelamã risã tãkãtã mi asurã.

— Nã, doamna mea, resbãnãse Karlotta kã ãnã ad-
mirabilã tonã de naivitate, mi se pare kã asta nã 'mi a snãs-o
Maĩestatea Boastrã.

Dãnã ačestea ãrĩtã o skãrĩtã tãcere, in kãrsãã kã-
ria Katerina se ãĩtã la doamna de Saãvã kãm se ãĩtã șear-
nele la passãrea pe kãrea vrea s'õ ãĩmeaskã. Pe ãrĩtã
adaogã:

— Nã-ẽ aãã, Karlottã, kã tã te sokotemĩ frãmõasã
mi isteãũ?

-- Nã, doamna mea, resbãnãse Karlotta, miã nãmaĩ
kã Maĩestatea Boastrã a arãtatã kĩte odãtã o nrea mare in-
dãlpenã nentã mine, dekĩte orĩ a fostã vorba de iskãsin-
ãã mi de frãmãșeãea mea.

— Eĩ bine! zisse Katerina anrĩnzĩndã-se, eakã 'ũĩ
snãã kã eraĩ gremitã, daka aĩ krezãtã ãna ka asta, mi eã
amã minũitã daka 'ũĩ amã snãs-'õ, kãã tã nã estĩ dekĩtã
o neroadã mi o slãtã pe lngã fiã-meã Margarita.

— O! asta este urea adeããrãtã, doamna mea! zis-
se Karlotta; mi niã kã voã kãteza de à mã inãerka mã-
kar à o tãããdã, mi maĩ kã șeamã kãtre dãmniãta.

— Nentã ačeea, adaogã Katerina, mi reuclã Na-
varreĩ preferã kã mãltã pe Margarita dekĩtã pe tine, mi

mi se pare că nu era asta ceea ce vreați să, prețăm nici
aceea despre care eram noi înțelese.

— Bai! doamna mea, zisse Karlotta închinându-se
plin de astăzi dată că chemați să la mai avea nevoie de a
'mi face silă; dăca asta este adevărat, eș sunteți prea ne-
pocăit.

— Da, asta este, zisse Katerina strebătându-se în
inima doamnei de Saabă că vederile okilor săi ca că
dăoi nărnali skinitori.

— Dar' cine vă poate încredința despre aceasta?
întrebă Karlotta.

— Dă-te jos la reșina Navarrei, *razza!* dăca vreți
să 'mi găsești ne amantă la dînsa.

— O! zisse doamna de Saabă.

Katerina dete din șmeri; apoi o întrebă:

— Ce, nu cămbă 'mi ai fi mi țeloasă?

— Eș? zisse doamna de Saabă adănuindu-se 'mi totu
năterea ce era aproape să o lasse.

— Da, să, zisse reșina mare; aiș avea multă că-
riositate să văză o țelosie de Francesă.

— Dar' bine, zisse doamna de Saabă, în ce kină
vrea Maiestatea Boastră ca să fiș țeloasă dekită din a-
moră-proprie; căci eș nu îșibeskă ne reșele Navarrei de-
kită nămai kîș se cere nentă serviciș Maiestatei Boastre!

Katerina se zîș kîș—ba la ea că oki gînditori.

— Ceea ce 'mi sunți să, de va căta țineva bino,
noate să fie prea adevărat, mărmară ea.

— Maiestatea Boastră imi utie inima.

— Mi oare inima asta imi este kredințoasă?

— Ordonați-mi, doamna mea, mi veți jădeka.

— Ei bine! fiindă—că să te sakrifichi (jertfemi) nen-
tră serviciș meș, să fi neînțetăș înamorată de reșele

Navarrei, mi mai kx seamă prea ȳeloasă, insă ȳeloasă, ūti ka o Italiannă.

— Dar' bine, doamna mea, întrebă Karlotta, ȳe felă este ȳelosia xnei Italiane?

— Lassă kă 'uī voīx sūne, adaogă Katerina; ūi, dăpă ȳe 'uī klutină de kăle-ba ori kapălă în săsă ūi în josă, emi tăkăŭ ūi închelinelă aŭa nrekăm ūi intrasse.

Karlotta, tsbrată de kăŭtăŭra limpede à okiloră ei lăȳiŭi ka ȳei de nisikă ūi de panteră, fără à perde din kăssa aȳestei lăȳiri nimikă din adinȳimea sa, o lăssă să pleȳe fără de à 'i zȳe niȳi o vorbă, niȳi kīară de à' ūi lăssa să 'i se aȳză resnirarea liberă, ūi nă resniră de-kită nămaī kīnd aȳzi kă se inkisse xŭa dăpă dīnsa ūi kīnd Dariola merse să'ī snetă kă fioroasa aȳtare se ni-miȳisse de totă.

— Dariolă, ūi zisse ea atănȳi, traȳe xŭă fotoliă lingă natăŭă meă ūi dormi, te rogă, în noaptea asta ne aȳestă fotoliă, kăȳi nă kăteză să rămīnă singură.

Dariola se sūpăsse; insă doamna de Săŭă, kă toate kă kameriera sa dormea lingă dīnsa, kă toată lămina lampei ne karea ordonnă să o lasse aprinsă nentră mai măltă liniute, totă nă năŭă să addoarmă dekită tokmaī de-snre zioă; aŭa de măltă săna în xrekile ei tonăŭă ȳelă metalikă ală voȳei Katerinei.

Într'aȳeste, Margarita, de ūi addormisse tokmaī kīnd înȳenăsse à se revărsa de zioă, se deŭtentă la ȳelă d'intăx sănetă ală trīmbiȳeloră ūi la ȳea d'intăx lătrare à kīniloră. Se skăŭă nămaī dekită ūi înȳenă să se îmbrăȳe kă xŭă kostămă atită neingrijită kită ūi nretengiosă. Atănȳi ūmī kīemă femeile, ordonnă să se întrodăkă în antikamera ei ȳentilomīi de rīndă în serȳiȳelă obiȳinută à reȳelă de Navarra; în xrmă, deskizindă xŭea karea

înkidea kx o singurț keț ne Enrikș wi ne la Mol, dete achestă din xrmț, o affektășă *bșnș dimineauș* kx okiș, wi, kiemîndș ne bșrbatș-sșș, zisse:

— Aïde, sire, kșči n'ajșnșe nșmaï kș amș fșkșțș ne maïkș—mea sș kreazș xșș lșkșș țe nș este, ți se maïkș—vine înkș de á'șș konvinșe mi toatș kșrtea de perfekta înpelleșere țe domnește între noi. Însș liniștemte-te, adaogș ea rîzîndș, wi ia bine tu kapș vorbele melle, ne kare îmnrejšrarea de akșm le face măi solemnelle. As-tșzi va fi țea din xrmț oarș de à nșne ne Maľestatea Boastrș la ačeastș asșrș țerkare.

Reșe Navarreï șrîșse wi ordonnș sș 'i se întrodșkș ęentilomiș.

În momentșș kînd aęestia îľ saltaș, elș se nre-fșkș à ľa seama nșmaï kș manta 'i remșșse ne patșș reęineï; le țeș kîľea skșze' kș 'i prîmea astș-felș, îmï șț manta din mîinile Margariteï kare se roui, wi 'wi o nrinse de șmeri. În xrmț întorkîndș—se șure ei, 'i întrebș de nșoșțęile oramșșï mi alle kșrșș.

Margarita ľa seama kș konda okîșșï la neîngel-leasa mirare țe prodșșse asșra ęentilomilorș ačeastș intimitate țe se desvoltășe între reșele mi regina Navarreï, kînd de odatș, intrîndș sșș gșrdianș xrmatș de bre o treï natre ęentilomi, anșnșș benirea dșčelș d'Alanson.

Ka sș'ľ fakș sș nie, ęilloneï nș—'i trebși altș—čeva dekîț á 'i sșșne nșmaï kș reșele dormisse în noantea a-čea la sogîș-sa.

Françiskș intrș ama de reșede, înkîș nșęinș linsi de à restșrna ne toęi kîęi eraș înainte—'i, vrîndș sș—'i dea la o parte. Țea d'întîiș kșșțșrș o arșnkș asșra Margariteï, țea de alș dșoïlea asșra ľș Enrikș.

¹ Ertziane, pardouș.

Enrikă respunse printr' ună salată foarte grațiosă. Margarita își potrivea kînză astă-felă, înkîț esprimă cea mai perfektă seninătate.

Kă o altă kăștățeră așrită, dar' cherchetătoare, dă-vele d'Alanson îmbrățișă de odată toată kamera săgore-sei, vază draperiile patălăi în neorîndăială, perinile de la kapă țarlite, mi toketăș' rețelăi arănkăț ne ună skăznă.

Dăvele se îngulbeni la ațeastă vedere; dar', viindă-mi nămai dekîță în sine:

— Frate Enrikă, zisse, vi să jochi astăzi miuțea kă rețele ?

-- Rețele îmi face ațeastă onoare de à mă alle-ue, întrebă Enrikă, săă este nămai o politeță din partea dămitale, kămnate ?

— Ba nă, rețele n' a vorbită nimikă desne asta, zisse dăvele kam nedomirita; dar' ce, dănniata nă estă din chei obiănzăiți ai partiăel sate ?

Enrikă sărisse: pentru kă de la cea din șrmă partidă ce jăkasse kă rețele, se petrekăsseră atitea lăkrăi diferite mi serioase, înkîț nără fi fostă niči kăm de mirare ka Karolă IX să'mi fi skimbăț jăkătorii chei obiănzăiți.

— Da mergă, frate! zisse Enrikă sărăzîndă.

— Aidedăi dar', adaogă dăvele.

— Ce, te dăchă ? întrebă Margarita.

— Da, sărioară !

— Se vede dar' kă estă năea grăbită.

— Da, năea grăbită.

— Dar' dakă 'ăi așă cere, kă toată grăbirea dămitale, kîteva minăte ?

O assemenea cherere era așă de rară în găra

Margaritei, inkiť frate-szű se řitű la dinsa kind romin-dű-se kind ingulbenindű-se.

— Țe o fi avindű sű'i sűxie? se gindi Enrikű in sine nű kű maĩ nűiunű mirare dekitiű dűcele d'Alanson.

Margarita, ka kind arű fi nresiműitiű gindűlű bűr-batűlűi sűű, se intoarse kűtre elű mi 'i zisse kű o zimbire inkintűtoare!

— Domnűlű meű, noui merűe sű intűnemiťi ne Maiestatea Sa, daka sokotemiťi de kűvűiunű, kűci sekretűlű Țe amű sű sűxiű frateliű meű iűi este kűnnoskűű akűm, fiindű-kű Țererea Țe'űi amű adresatű ierű in nribinűa a-Țestűi sekretű maĩ kű mi s'a refűsatű de kűtre Maiestatea Boastrű. N'arű voi dar', adaogű ea, sű maĩ sűnűrű mi alű dűoile a ne Maiestatea Boastrűes nrimindű inainte-ű o doringű Țe 'i s'a nűrűű neliűkűű.

— Ia sű vedemű Țe este? intűrebű Franűiskű řitűndű-se la amindűoi kű mirare!

— A! a! zisse Enrikű romindű-se de nekazű, intű Țe ai sű sűxi. doamna mea. Intű'adevűrű, imű nare rűű kű nű sűntű maĩ liberiű. Dar' daka nű nűciű da D. de la Mol o ospitalitate karea n'are niűi o sigűranű nentű dűn-sűlű, nű va sű zikű nentű aȚea, kű nű nűciű rekomman-da mi eű in Țrűna dűmitale nersoanna *de karea te interesezi*, frateliű meű d'Alanson. Se noate inkű, (adaogű elű ka sű dea mi maĩ műltű nűtere kűvintelorű Țe s'a sűb-jiniatű maĩ sűűű), se noate inkű ka frate-meű sű gűseaskű vű'o idew karea sű'űi nermite à űinea ne D. de la Mol... aiűi. lingű dűmniata, .. kare aȚeasta arű fi maĩ bine dekitiű ori Țe altű; nű e aűa, doamna mea?

— Lassű, lassű, iui zisse Margarita in sine; amindűoi aű sű fakű imnűeűnű Țea Țe niűi řnűlű niűi altűlű din ei n'arű fi fűkűű singűrű.

— Afară de aceasta, adaogă ea, poate că dăm-niata, că totuși din kontra că Enrikă, veți găsi de nece-viungă că să lokăiaskă acestă tinăreă țentilomă așua aproape de apartamentușă meș.

— Skămpă șărioară, zisse Franțiskă că bioiășne, daka D. de la Mol găsește konformă că voingă sa, într'o jămătate oră poate fi amețat în apartamentușă meș, unde sokoteskă că n'are să se teamă de nimikă. Să mă țăbea-skă șăișă voșă țăbi șăi eș.

Franțiskă mințea aică, kăci în inima sa eșă șăi în-țepăsse akăm de a țăi ne la Mol.

— Bine, bine.. totă nă eramă eșă greșit! măr-mără Margarita, karea văză că țenele Navarrei bărbăț-sășă, șăi intăneka șăpățenele. A! văză eșă, adaogă ea, că, că să vă kondăkă țineva ne amăndăoi, kăț să vă kondăkă țănășă năn altășă.

Apoi, konplektăndă-șăi idea, adaogă totă în sine:

— Aide, aide, bine Margarito! șăi ară zice Enrietta.

În adevăreă, neste jămătate oră, la Mol, povăzăită serioșă de Margarita, îi șăpăta noalele rokăie, șăi se țăka, îndestășă de șămoră nentă țănă vălnerată, ne trencele țe kondățeașă în apartamentușă dățelă d'Alanson.

Trețăreă vre o dăoră trei zille șăi, în kărsășă loră, băna îngellețere năreă că se întemeia din țe în țe măi măltă între Enrikă șăi șăpăț-să. Enrikă dobăndisse voea de a nă 'șăi face abjățarea' în năblikă, însă eșă rențățasse înainte konfessorășă țășeskă șăi askălta în toate dimineț-dile litățăia țe se fățea în Lăvăreă. Șeara șăi anăka dră-mășă șăre apartamentușă șăpăț-sei în vederea țățăloră, în-țra ne poarta țeă mare, konvorbea kățeva mințte că ea,

în zrmъ emia pe zncioara cea sekretъ mi se sria la doamna de Sașș, karea nх linsisse de á'ľs prevesti de visita Katerinei mi de perikolăš che 'ľs amenința néanțrată. Enrikă, informată din amindoz pьrguile, imi immalgea bьnăiala despre partea reșinei mari, mi aчeasta o fьchea kă atită mai kă kăvintă, prekătă faga Katerinei înчenea á se însenina pe nesimșite. Enrikă ajănse ninz de á mi vedea într'o dimineaz pe bzele ei чelle veștede, mi o zimbire de binevoinz. În zioa aчeaa nх se năš indăpleka niči într'ănă kină sь mьninче altă-чeva, dekătă nisче oă pe kare 'mi le fierseșe singără, urekăm niči sь bea altă bьxtără dekătă apa че se lăsse înainte-'i din Sekšana¹.

Șchiderile kontinșiaz mereș, dar' чelă pьșină merчeăș spre skădere; kăči mьчelăš, че se fьkăsse p'ntre șgenoș fă ama de mare, inkătă nămersă loră skăzăsse nrea măltă. Čeī mai mășū din ei se omorășseră; mășū fьșisseră, mi nrea pьșină mai eraš inkă askămă ne iči ne kolo. Din kănd în kănd se fьchea kite o gьșină mare în kătare saș în kătare parte á orașăš; mi aчeasta era șnă semă kă iar' s'a mai gьsită bre șnăš d' într' inșū. Șchiderea lă se fьchea atănă partikolară saș pьblikă, dănă kăm se afla aчelă nenoročită, oă ingeșăită în bre șnă șngăš de șnde nă pătea sь skane, oă skăpindă prin fьgă. La aчeastă á dăoz imprekare, era o mare bьkăriă nentă kăartierăš șnde se întimna: kăči katoliciū, în lokă de á se mai liniști nrin desființarea inemăilor loră, se înverșănăš din че în че mai măltă; mi kă kită gьmăneăș mai pьșină șgenoș, kă atită katoliciū se pьreaș mai țərbăđi kontra aчestoră nenoročite gьmășūe.

Karolă IX simșisse mare pьчere la vinarca șge-

¹ Rtelă че kăză urin Parisă kă nămire de Seina.

noşilor; apoi, când nu mai pot să 'măi umeze singură vinţoarea, se desfăta în şgomotul goanei ce făcea ceil-alţii.

Într-o zi, întorându-se de la jocul *bitei*, care, d'impresură cu vinţoarea mi cu jocul mincei, era cea mai favorită din plăcerile sale, intră la maică-sa cu faţa foarte veselă mi însuşi de kurtisani s'ei ce obişnuşii.

— Mamă, zise el, îmbrăuşându ne Florentina, karea, vâzându acesă băgărit, se mi încerkasse de a' gici kassa, mamă, veste bună. Dară ară moartea în toţi dracii! şti şna, mamă? illstrăle skeletă ală D. amirală, ce se kredea nerdată, s'a regăsit!

— A! a! zise Katerina.

— Ama ză, mamă, s'a găsit! mi dămiata ai avăte ka mi mine idă, ama é, mamă, kă kăini ară si făkăte vr'ăne osnăre kă dănsă? dar eakă kă n'a fostă ama. Popolăle meş, skăpnăle meş popolă, băzle meş popolă, avă o idă băne; a şnişrată ne amiralăle de kăniile de la Monfokon:

De sşă în jos ne Gănard întă 'lă aă arăkată,

Ş'anoi de jos ne kanş în sşă 'lă aă arăkată.

— Eî bine? zise Katerina.

— Eî bine! bună mea mamă, respăne K. rolă IX, eă amă totă dorită mereş de a'le mai vedea odată dekind ştiş kă s'a omorită, acesă biătă omă. Timnăle este frămosă. Astăzi toate mi se pară inflorite. Aerăle este plină de viăş mi de mirosă, eă mă află, în prăvină şnişniş kămi nu ştiş şă mă si aflată niş odată. Dacă voişti, mamă, şă inkălekă ne kite şă kală mi şă merşemă la Monfokon!.

— Amă fi făcut—o prea băgărosă, scămnașă meă, zisse Katerina, kînd nă 'mî amă fi dată vorba nentru o în-tălnire ne karea nă voeskă să o lassă josă; kătre ačestea, adaogă ea, ka să se fakă bisită xni bərbată așă de însemnată ka D. amirală, s'ară kădea să se invite toată kărtea. Asta va fi o okasione nentru observatori de à face observări kărioase. Avemă să vedemă čine are să vie și čine are să rămîie.

— Zăă, kă ai drentate, mamă! așă dar' este mătă mai bine să o lăssăm nentru mîine! Prin șmare, făgi dămniata învîțrile, și eă imî voăș face ne alle melle, saă mai bine să nă mai învîțăm ne nimenî. Să zicemă nămai kă avemă să merțemă akolo; dăă če vomă da ačeastă iutire, fie-čine va fi liberă de à veni saă nă. Adio, mamă! mergă să strigă din kornă.

— O să te dăraneni, Karole! Ambrosie Paré 'șî o șăne în toate zilele, și are drentate; asta este xă e-sersičăș foarte asnu nentru mîie.

— Ba! ba! ba! zisse Karolă, amă vrea să fiă si-gură kă n'amă să moră de altă moarte dekă de asta. Atănci 'i amă ingrona ne togi aiči, kără și ne Enriot, kare are să ne mouteneaskă ne togi, dăă kăm pretinde *Nostradamus*.¹

Katerina imî înkrăntă șnăpčeană și zisse:

— Ferăște-te, fătășă meă, kără de lăkrșrile ačel-lea kare se nară à fi neste nătingă, și, într'ačestea, nă-zăște-șî șăpătatea.

— Amă să strigă nămai de dăoă trei ori, mamă, ka să 'mî mai înveleskă bișăi kiăni, če le este xrită de

¹ Ačestă era xă ștrogă renămită în enoka de atănci, și ne kare Karolă IX ilă nămisăe medikășă săă korrentă; iar' Katerina de Medicis ilă năse să năzika șoarta fiiloră și, și 'lășmă de foarte bogate prezente.

moarte, sirmanele animale! Ară fi trebuit să le daș dră-
măș asigura xgenouilor, kă măltă s'ară fi veselită din asta.

Dăpă aceste vorbe Karolă IX emi din kamera mă-
me-sei, întră în kabinetăș săș de arme, desagăpă zăș
kornă din nărete, și kintă din elă kă o nătere ce ară fi
făktăș onoare kiară și lăi Roland însăși. Čineva nă nă-
tea îngellepe kăm și ce felă nătea să iassă o astă-
felă de năternikă șăflare, dintr'zăș kornă așă de măbredă
și nesăntosă și din nisce băze ama de săintate ka al-
le lăi.

Katerina aștenta într'adevără pe oare-čine, pre-
kăm sășsesse fiăși săș Karolă. Zăș momentă dăpă emi-
rea lăi veni zăna din femeile ei și i șontă čeva. Rečina
măre sărisse, se skăi, sălăș persoanele ce o înkonjrasă,
și merse dăpă vestitoarea sa.

Florentinăș René, ačela kăzăia rečele Navarrei,
kiară în seara săntăși Bartolomei, și a fostă făktăș o pri-
imire atită de dinlomatikă, intrasse în oratorisă ei.

— A! dămniata estă René! îi zisse Katerina; te
aștentamă kă nerăbdare.

René se nlekă.

— Aī priimităș ieri billetamăș ce'ăi amă skrisă?

— Da, doamna mea, amă avăș ačeastă onoare.

— Săne'mi ai renetată, nrekăm iăi zičeamă, čer-
karea ačelăi oroskonă¹ skosă de Ruggieri², mi kare se
notrivemte așă de bine kă ačea uroročire à lăi Nostrada-
măș, kare ziče kă fii meī aș săș împărgădeaskă kitemi trei?
De kite-va zille înkoaçi, lăkrările s'aș modifikată măltă,

¹ Kășintă din zičerile ellene *ορα* (ora) și *σκοπεῖν* (à observer), îngellepe băgarea
de seamă ce se face la pozičionea stelleroră în ora kănd s'a năskată čineva,
și prin kare astrologiă prezikă soarta čelăi năskată în viață.

² Fămosă astrologă din Florenča, trăindă în Franča în timnăș Katerinei de
Medivis, și konsaltată de dinsa foarte adesea.

René, mi amă sokotită kă ărsitorile poate să se fi făkată mai păgînă amenințătoare.

— Doamna mea, respunse René dîndă din capă, Maiestatea Voastră mie bine kă lăkrările nă potă modifika destinăă, ăi kă, din kontra, destinăă kîrmăiemte lăkrările.

— Kreză kă ai fi renetată mi sakrifiziăă, ama é?

— Da, doamna mea, respunse René, kăci ăea d' întiă datorie a mea este de a mă sumpăne ordineloră ăe 'mi daăi.

— Ei! ia sumpăne'mi, ăe rezultată?

— Totă ačela, doamna mea.

— ăe! mielăă negră iar' a strigată de trei ori?

— Iară, doamna mea.

— Semăă de trei morăi kămplite în familia mea, mărmăă Katerina.

— Bai! zisse René.

— Dar' în armă? întrebă Katerina.

— În armă, doamna mea, amă văzătă în maăe a ăea ăiădată skimbare a fikatsiki ăe amă mai văzăt-o noi mi la ăei-'l-ăăiăă ăoi de mai 'nainte, mi kare era plekată kam ne dosă.

— Skimbare de dinastie! Totă asta, totă asta, totă asta, mormă Katerina; kă toate ačestea ară trebăi să o kombattemă asta Renă, armă de a zice ea.

René dete din capă, mi adaogă :

— Amă sumpăă Maiestatei Voăstre kă destinăăă găbernăă totă.

— Asta este mărerea ta? zisse Katerina.

— Da, doamna mea, asta.

— Iăi addăăi aminte de oroskonăăă Ioanei d'Albertă?

— Da, doamna mea, imi addusk.

— Ia mai spune-'lă odată, s'ă vedem; k'v'ci e'ă 'lă am'ă șitală.

René respunse :

— *Vires onorata, morieris reformidata, regina amplificabere.*

— Kare ayeasta va s'ă zik'ă, mi se pare, zisse Katerina: *Bei trzi onorata*; mi ea, biata fem'el era linsit'ă mi de velle neap'rate. *Bei msri redstata*; mi noi n'ă am'ă b'ut'at'ă jok'ă de dinsa. *Bei fi mai mare mi mai perfekta deht'ă ne kind ai fost'ă reyn'ă*; mi eak'o k'ă a m'arit'ă, mi m'ă-rirea ei se renas'ă intr'ăn'ă mormint'ă d'ă-as'ura k'ă'ăia noi am'ă șitală de à-'i p'ne k'ă'ă'ă mi n'ămele.

— Doamna mea, zisse René, Maiestatea Boastr'ă n'ă trad'ăce bine zicerea *vires onorata*. Regina Navarrei a tr'it'ă onorata, f'ă'ă ni'ă o indoial'ă; k'v'ci ea s'ă b'ăk'ărat'ă, n'rekit'ă a tr'it'ă, de dragostea koniilor'ă și mi de respekt'ă'ă partizanilor'ă și, kare ayeast'ă dragoste mi respekt'ă era'ă k'ă atit'ă mai sinchere n'rekit'ă ea era mai s'ărak'ă.

— Aua este, zisse Katerina, i'ăi Ink'ăviingez'ă ne *vires onorata*; dar' ia s'ă vedem, k'ăm ai s'ă 'mi esulik'ă ne *morieris reformidata*.

— K'ăm am'ă s'ă 'lă esulik'ă! nimik'ă mai lesne: *bei msri redstata*.

— Ei bine; ia s'ă vedem ak'ăm, redstata a m'ă-m'arit'ă ea?

— Da, aua de redstata, doamna mea, k'ă daka Maiestatea Boastr'ă n'ă s'ă'ă'ă fi tem'ă'ă de dinsa, ea n'ă'ă'ă fi m'ărit'ă. În sine, *ka o reyn'ă te bei msri, sa'ă bei fi mai mare deht'ă v'ea ce ai fost'ă reyn'ă find'ă*; kare mi asta este prea adev'ărat'ă, doamna mea; k'v'ci, în lok'ă'ă koroannei ce-

lei peritoare, ea poate că are akəm, ka o reuină și martiră, kənəna cereaskă, și, afară de aceasta, cine poate știe ce viitoră este năstrată neamălei ei pe acestă pământă?

Katerina era neste măsurg sūnerstigioasă; ea se infrikoshă, poate și mai multă, de netărbărea lăi René deklă de acea stăruință à asgreloră (nrevestiriloră), și, fiindă-kă nentă dinsa o greșeală era o okasione de à pși kă kștezare neste starea lăkriloră, zisse kă ronezičisne kătre René și fără niči o altă skimbare afară nămai de tăksta lăkrare à gindălei săă:

— 'Ŭi aș veniță parfămeriă din Italia?

— Da, doamna mea.

— Să'mi trimiți ună kōfretă garniță.

— De kare?

— Din țelle din țară, de ațellea ce...

Katerina se onri.

— De ațellea kare năceadă mai kă deosebire reuină de Navarra? adaogă René.

— Tokmăi.

— Nă este niči o nevoe de à le mai nrenara, nă è așă, doamna mea? nentă kă Maiestatea Boastră posedă akəm, în privința loră, ațeeamă kənnoșință ka și mine.

— Așă gindemți tă? zisse Katerina; dar' veză kă ishăteskă.

— Maiestatea Boastră n'are să'mi mai șăte altă ni-mikă? întrebă parfămoră.

— Nă, nă, resnăse Katerina ginditoare: așă gindeskă, țelă nșină. Kă toate aștea, de se voră arăta nis-kăiba semne nșoi în sakrifichiri, nă șita să'mi daă de utire. A propo, René, să lăssămă inkolo mīeiă, și să țer-kămă kă gșini.

— Bai! doamna mea, multă mă temă că skimbindă viktima' n'o să skimbămă nimikă la prevestiri.

— Fă ce 'gă sușă eș.

René salță mi emi.

Katerina remasse un momentă ne skasnă ginditoare; ne șrnă se skăă mi ea mi intră în kamera sa de dormită, unde o aștentă femeile ei, mi unde ea le vesti kăltoria ce era să se fakă à dșoa zi la Monfokon.

Bestea așestei desfătoare adșnări fș totă șgomotăă natalăă din seara așeea mi toată miskarea șamăăă. DAMELE ȘMI PREPARĂ TOALETELE CHELE MAI ELEGANTE, MI ȘENTILOMI ȘI TOATE ARMELE MI KĂ ȘI LORȘ DE PARADȘ. NEGOCIANII ȘMI ÎNKISSERȘ MAGAZINELE ȘI LĂKȘTORIILE, ȘI BĂTȘTORII STRADELORȘ ȘȘISSERȘ, NE IȘI NE KOLU, KİȘI-ȘA ȘGENOȘI KȘȘAȘI NENTȘ BȘNA OKAȘIONE, ÎNKİTȘ SȘ AIBȘ KȘ CE SȘ ÎNSOȘEASKȘ ÎTR'UNȘ KİȘ MAI KONVENABILȘ (NOTRIȘIȘ) KADAVRȘȘ AMIRALȘȘI.

Așeasta prodșse o mare gășșie în toată seara așeea mi nîă la oare-kare ORȘ DIN NOANTE.

La Mol treksse șna din șelle mai triste zille în lșme, mi așeăș zioă șrnasse dșnă alte treă nată kare, mi așellea, nș erăș mai nșșinș triste dekîă ea.

Dșșele d'Alanson, ka să șrmeze dșnă doringa Margarită, îă așezasse akasă la elă, dar' nș' lă mai vșăă din așelă momentă. La Mol se șimș nșmaă dekîă ka ună biētă bșiată nșrșșită, lîșită de grijile frașede, delikate mi înkăntătoare à dșoă femeî à kșrora șșvenire (nșmaă nentă șna din elle), î mșșșea neîșșetăă gîndăă. Kș toate așeștea, elă nșișșisse îșșiîșșșri desnre dîșșă, nșin mîșșoșirea xîșșșșăă Ambrosie Haré ne kare 'lă trimîșșise ea; dar' așește ūtîri, adșșe de kștre ună omă de șinși-zęi de ană, kare nș ūtia saă să nșrefșșea nșmaă kă nș ūtia kîă

de mǎltǎ se interesa la Mol nǐnǎ uī de celle mǎi mǐcǐ lǎkrǎrǐ attingǎtoare de Margarita, aĉeste utirǐ, zikǎ, eraǎ nrea nekomplete uī nrea de néajǎnsǎ. Este adevrǎtǎ kǎ Gillona venisse odatǎ, (in nǎmele eǐ, se ingelleue), ka sǎ afle desne starea vǎlneratǎlǐ (rǎnitǎlǐ). Aĉeastǎ visitǎ prodǎssese asǎnra lǎi efektǎlǎ xnei raze de soare intr'o inkisoare, uī la Mol remǎssese ka intǎnekatǎ, autentǐndǎ mereǎ uī o ǎ dǎoa arǎtare, karea insǎ, kǎ toate kǎ tre-kǎsserǎ dǎoǎ zille la mizlokǎ, nǎ aǐ venea.

Prin sǎmare, kǐnd 'i se addǎsse utirea desne aĉeastǎ strellǎvitǎ adǎnare ǎ toatǎ kǎrtea nentrǎ ǎ dǎoa zi, la Mol ĉerǎ de la dǎĉele d'Alanson favoarea de ǎ 'lǎ insoji uī elǎ.

Dǎĉele nǎ se mǎi gǐndǐ, nǐcǐ mǎkar' daka la Mol era in stare sǎ ĉitǎ la o astǎ-felǎ de ostenealǎ, ĉi respǎnse nǎmǎi:

— De minǎne! nǎmǎi dekǐtǎ sǎ 'i se dea xǎǎ kalǎ din aǐ meǐ.

La Mol nǎ ĉerea mǎi mǎltǎ dekǐtǎ asta. Doktorǎlǎ Ambrosie Parǎ venǐ dǎpǎ obĉeǐǎ ka sǎ 'i skimbe vǎlna; la Molǎ Ő arǎtǎ néapǎrarea in karea era de ǎ merĉe kǎ-lare, uī 'lǎ rǎgǐ sǎ 'i skimbe leakǎrile kǎ mǎi mǎltǎ grijǎ dekǐtǎ in celle-l'-alte zille. Īnkolo, vǎlnele se inkisseserǎ amǐndǎoǎ, atitǎ ĉea de la nentrǎ kǐtǎ uī ĉea de la xmerǎ, dar' insǎ ĉea de la xmerǎ ilǎ mǎi dǎrea. Amǐndǎoǎ eraǎ inkǎ romǐi, kǎm este karnea kǐnd inĉone ǎ se tǎmǎdǐ. Doktorǎlǎ Ambrosie Parǎ le inǎbli ne de asǎnra kǎ xǎǎ taffetǎ gommatǎ (emnlastrǎ), kare era ne atǎnĉǐ nrea mǎltǎ la modǎ, nentrǎ nisĉe assemenea kazǎrǐ, uī inkredingǎ ne la Mol kǎ, daka nǎmǎi nǎ se va sili nrea mǎltǎ prin mis-kǎrǐ in nreǎmblarea ĉea avea de gǐndǎ se fakǎ, toate vorǎ merĉe indestǎlǎ de bine.

La Mol nă mai nătea de băkăriț; afară de o ne-
nătingă, prodășă prin perderea sințelăi, mi de o amețeală
ce provenea totă din ațeastă kășă, înkolo se simțea kășă
se poate de bine. Kătre ațeastea, nă era îndoiăle kă a-
vea să fie mi Margarita la ațeastă kavalkadă, mi prin er-
mare, avea să o vază; mi, kănd iui nănea în gîndă kășă de
bine îi făkăsse nămai vederea Gillonei, nă se mai îndoiă
de lokă de înfăingă kă măltă mai mare ce avea să prodăkă
asăpra-î vederea stăpine-sei.

Așa dar' la Mol se servi kă o parte din banii ce
lăsse de akasă la plekarea sa, kămpărindă-'ui țelă mai
frămosă min'eană de atlasă albă mi cea mai lăksoasă bro-
deriă de mantă din kăte năte să 'i găsească kroitorăle
dăpă modă. Totă ațelă kroitoră îi mai dete nisce botte
(țisme) de nielle parfămată ce se nărta pe atănci; toate
ațeaste obiekte 'i se adășseră de dimineadă, nămai kă o
jămătate oră mai țirziă de oră pentru karea le țerăsse la
Mol, din kare ațeasta nă năea avă ce să zikă. Se îm-
brăkă dar' kăriind, se sîț în oglindă, se vază îndestăle
de bine îmbrăkată, koițată mi parfămată, înkă se mășămi
singăre de sine; în fine, dăpă ce făkă mi kăte-va okolări
renede prin kamera sa, se înkredingă kă, afară de kăte-
va dăreți, îndestăle de pătrănzătoare, fericițea cea morăle
avea să 'i aline toate săpărgile fizice.

O mantillă vișiniă năskoiță de dănsăle, mi kroiti
țeva mai lăngă dekăte pkekă se nărtaă pe atănci, ilă prin-
dea de minăe.

Pe kănd se petrețea ațeastă șcenă în Lăvra, o altă
assemenea se jăka în ospelăle Giziloră. Șnă ventilonă kor-
nolentă kă nărăle roukăte esamina înaintea șnei oglinzi, o
dăngă romătikă ce 'i sta kărmezășă pe o parte a figărei,
într'ănă kănd năea nenlăkăte; ațelă kavaleră iui netezea mi

'ші парфѣма мѣстѣиле, ші парфѣmindѣ'ші мѣстѣиле, пѣnea totѣ de odatѣ o întreitѣ кѣтѣиле de dressѣ albѣ ші romѣ pe acea blestematѣ dѣngѣ, karea, кѣ toate kosmetivеle o-biçnositе pe atѣnçî, totѣ eșia de fagѣ; fiindѣ insѣ кѣ toate аchelle oblojitѣri eraѣ nefolositoare, îi veni o idѣb. Afarѣ strellѣchea знѣ soare pѣrea frѣmosѣ, знѣ soare de аргѣstѣ, ші 'mî reversa ardintele sale raze pîn kѣrte; çentilomѣlѣ se nogorî în acea kѣrte, ші lѣz пѣllѣria în minѣ, ші, inkizindѣ-шî okîî, шî ardikѣ faga în sѣsѣ ші se pѣimblѣ astѣ-felѣ vre o zече minѣte, esnindѣ-se de бѣnѣ voe la acea пѣtrѣnzѣ-toare arшijѣ а razelorѣ soarelѣi.

Heste zече minѣte, (мѣлѣmitѣ frѣmosѣlѣi timpѣ çe domnea), çentilomѣlѣ аjѣnsese сѣ аibѣ o figѣrѣ аша de strellѣçitoare, inkîѣ atѣnçî dѣnga nѣ se mаi potrivea кѣ chea-l'-altѣ narte а obrazelѣi, ші karea în assemѣnare, se пѣrea galbenѣ. Çentilomѣlѣ nostrѣ nѣ se arѣtѣ mаi пѣçinѣ mѣлѣmitѣ de ачestѣ kѣrkeбѣ, pe kare utiѣ kѣm сѣ 'lѣ potriveaskѣ кѣtѣ se utiѣ mаi bine кѣ restѣlѣ obrazelѣi, prin аjstorzѣlѣ зneî foî de romѣ pe kare 'lѣ intinse neste ea; dѣnѣ аchea arѣnçkѣ ne elѣ o çainѣ foarte falnikѣ, pe karea 'î o addressese знѣ kroitorѣ în kamergѣ fѣrѣ а trimate elѣ dѣnѣ kroitorѣ.

Dѣnѣ çe se çtî, se parфѣmѣ ші se armѣ din kanѣ pînѣ 'n niçtoare, se mаi nogorî ші pentrѣ а dѣoa oarѣ în kѣrte, ші înçenѣ сѣ netezeaskѣ знѣ kalѣ negrѣ mare kare arѣ fi fostѣ fѣrѣ perekie la frѣmѣsege, daka n'arѣ fi avѣtѣ o mikѣ tѣietѣrѣ pe karea 'î o fѣkѣsse, întokmаi ka ші stѣpînçlѣi sѣ, sabia знѣi кѣлѣregѣ, intr'ѣna din çelle de pe çrѣmѣ lѣnte çibile.

Kѣ toate ачestea, inkѣntatѣ de kalѣlѣ сѣрѣ pѣreçm era ші de sine insѣ'шî, ачestѣ çentilomѣ (pe kare çititoriî nostrî'lѣ а çnnoskѣtѣ fѣrѣ indoialѣ), se nѣse pe kalѣ кѣ

Korpulū unui inemikū mortū nu miroasā nici odatā greū.

Pe la dōz ore dōz amiazī, zņš wīrē de kawalerī sklinindē de azrē, de niere skāmpne wi de xāine strel-
lxwite, se ibi īn strada sātālxī Dionisie (Saint-Denis), re-
wārsindē-se īn xngīslē chimeterislē Innočengilorē, wi des-
fūwxrindē-se la razele soarelxī īntre dōz rindārī de kawē
īntrekoase kām se desfūwxrē zņš rentilē¹ kē īndoitārī de
felxrite fege.

Ničī o omtire, fie orī wi kitē de bogatē, nē noate
da o idēz wīxstē desnre awestē snektakolē. Xāinele de
mētasse, bogate wi strelxwitoare, lēssate ka o modē
splendidē de Frančiskē I xrmawilorē sēi, nē se skimbas-

¹ Kite se tīrākē, mernī, montle.

serb înkz în avelă nortlă strimtă mi nosomorită ce se ngr-ta în timnslă lxi Enrikă III; inkită nortslă lxi Karolă IX, mai nxiină bogată, dar' mai elegantă noate dekîtă avelle alle epoceloră de mai 'nainte, strellăcîia în toatî plinătatea armoniei sale. În zilele de akxm, nă se mai noate gziăsnă nantă de assemnare natinčioasă kă snă assemenea kortepiă, kăcî noi amă vjznsă, în nrivinga strellăcîiriloră noastre de paradă, la simetriă mi la xniformă.

Папи, komisî, ventilomî mai de josă, kîini mi kăi mergindă în latrî mi în xrmă, făceaă din avestă kortepiă reșeskă o adevărată oaste. La koadă ačestei outirî venea nopolslă, saă, ka să zicemă mai bine, nopolslă era netă-tindenî.

Nopolslă eskorta, nopolslă mercea în xrmă, nopolslă era mi înainte; elă striga de odată *Krăzîsnă mi Haro !j*) kăcî în kortepiă se deosebeăă mai nălăi kalsinisti zniđi, mi nopolslă este zăkăntă la inimă.

Reșele Karolă IX vorbise în dimincăa ačea, în aintea Katerinei mi à dăvelă de Gizî, fagă fiindă mi Enrikă de Navarra, ka de snă lăkră nrea fireskă, de á merce să viziteze sninzărtătoarea de la Monfokon saă mai bine kornslă krimnotită ală amiralălxi ce era sninzărată akolo. Čea d'intiă miskare à lxi Enrikă fă de à se lenăda să ia parte la ačeastă vizită. Tokmaî la asta îmbla să'lă nriuză mi Katerina. La čelle d'intiă vorbe ce zisse elă esnrimîndă-mi nenăčerea, ea skimbă o kăzătărtă mi o zîmbire kă dăčele de Gizî. Enrikă nă skăntă ničî ne zna ničî ne altă, le înčellese, mi, skimbîndă-mi nămaî dekîtă vorba, zisse:

— Dar' în čelle de ne xrmă, nentă ce să nă mergă? Akxm sântă mi eă katolikă, mi kată să'mî xmeză năoa relijie.

Apoi, adressîndă-se la Karolă IX, adaogă:

— Rogă pe Maiestatea Voastră să mă privească și pe mine ca pe unul dintr'ăi kortecișici, kăci totă de șna mă voiș simți, ferice de à o însoci ori și unde va merge.

Și după aceste vorbe arăcă o repede kărtățgă îmnețigă—'i șure à nămlăra figărele kare se posomorigă.

Așa dar', în totă kortecișă, omăș la kare se șităș togă kă măi măltă kăriositate noate dekătă la ori—kare, era ačestă fiș fără mămă, ačestă rețe fără rigată, ačestă ș-genotă konvertită în katolikă. Kăniș lăi nrelșngă și karkakterisată, anăkățgărele sale čeva kam komășne, familiaritatea pe karea o întindea nișă la șnă gradă măi nekăvenită nentă șnă rețe, familiaritate karea măi činea inkă de običeșrele mântenești ale jșneței sale și pe kare le konseră neskimbăș nișă la moarte, toate ačestea, zikă, ilă făčeăș kănnoskătă șnektatoriloră, din kare șniș îi strigaș :

→ La lităgie, Enriot, la lităgie!

La kare ačestă Enriș resăndea :

— Amă fostă ieri, astăzi viș de akolo, și mișne amă să mergă iară vantr-sen-gri! mi se nare kă așnăre atită.

Kită nentă Margarita, ea era kălare pe șnă kală, și era atită de frămoasă, atită de viș și atită de elegantă, inkită admirarea forma îmnețigăș ei kă șnă končertă, din kare, kată să mărtărisimă, kăteva note se adresaș la kamarada ei, doamna dăčessa de Nevers, de karea se așnășse, și ală kăria kală albă șuși skășra kanăș kă mișne, kă kăm s'ară fi mindrită de grețatea če nărtă așnăș—i.

— Ei, dăčessă! ia măi șnăne'mi čeva năoș! zisse rețina de Navarra.

— Doamna mea, respunse tare Enrietta, nu știu
ce s'îi spui.

Αποί adaogъ mai încetinelă :

— Îa spune-mi, ce 'îi s' a fâkxtă xgenotlă ?

— 'Î amă gъsită xнă asilă oareșî-kam sigură, respunse
Margarita. Dar' tă, ce ai fâkxtă kă marele tăă mъchelitoră
de oamenî ?

— A cerșit să fie și elă la ȳeremonia asta, mi
este kălare pe kalsă de resbellă ală D. de Nevers, xнă
kalsă kită xнă elefantă (fildiaș) de mare. Spъimintătoră kă-
lăreșă mai este, soro dragă. Eș 'î amă dată voea să as-
siste (să se afle) la ȳeremoniă, nentry kă m'amă gъndită
kă xgenotlă tăă, ka xнă omă kă minte, nu va emi din
kasă, și kă kă kинălă ačesta nu era de temăă vre o în-
tălnire între dinșii.

— O! pre leșea mea, respunse Margarita șrızîndă,
kîară mi dakă ară fi, (lăkră ce nu este), mi se pare kă
totă nu s'ară inkăera nentry asta. Kъi xgenotlă meă este
xнă bъiată frămosă, și nimikă mai multă; este xнă porăm-
belă, iar' nu xнă erete; elă gongonemte ka porămbiî, dar'
nu mъiukă. Într'xнă kăvîntă, zisse ea kă xнă tonă kare nu
se poate esulika și dîndă xmoră din șmeri, într'xнă kă-
vîntă, poate kă noi 'lă amă krextă de xgenotă, în timăă
ce elă era bramină¹, și relișia lăi îlă onreșce de à vъrsa
șinșe.

— Dar' îa spune-mi, xnde este dășele d'Alanson,
kă nu'ă vъză aičî? întrebă Enrietta.

— Kată să vie și elă, de și azî-dimineayă îlă
kam dășreăă okiî și îmbia să nu vie; însă, nrekam este
ștităă kă elă, șure à nu fi xnită kă nășerea fratelăi șăă

¹ Din religia lăi Brahma, în India, Braxman.

Karolă mi à lui Enrikă, traçe totă spre partidăle zgenoi-
loră, 'i s'a dată s'z încelleagă kă rețele ară privi kă oki
răi linsa lui de la aचेastă ceremoniă, mi pentră aचेea
s'a îndănkăată. Dar' ५e vără kolo, ia te zită kăm strigă
lămea, kăm privește; mi se pare kă este kiară elă ५e vine
ne Poarta Monmartre.

— Da, în adăvără, kiară elă este, ilă kănnoskă,
zisse Enrietta. Drentă s'z'ui s'z'is însă, astăzi mi se pare
kă este de minăne. De la zăă timăă înkoaci, se îngrije-
nte într'zăă kină deosebită; kată s'z fie înamorată. Te
zită akăm, kltă este de bine à fi ५ineva pringăă din famil-
lia reचेaskă; dă kă kalăle neste toată lămea, mi toată
lămea se traçe la o parte.

— Ama este, zisse Margarita rizindă, are de gindă
s'z ne striveaskă ne toți, doamne cartă-mă! ५i zi mi tă
s'z'ui se tragă la o parte gentilomă, dăchessa! nă vezi
kolo ne zăăleă din ei kare, de nă se va da la o parte,
are s'z fakă s'z'ăă omăare.

— Eă! aचेa este nefrikosăleă meă! strigă dăchessa,
ia te zită nămaă la elă.

Kokonas imă lăssase în adăvără rindăleă kă s'z se
anronie de doamna de Nevers; însă, kiară în momentăleă
kind elă treचेa kă kalăleă ne zăă felă de bălebardă ५e de-
săurămea strada fobărgăleă Săntă-Dionisie, zăă kavalerăă din
săita dăचेleă d'Alanson, lăntindă-se în demertă de à'mă ५ine
kalăleă anrinsă, merse de se isbi kă totă kornăleă de Koko-
nas. Kokonas, sğădăită de isbire, movăi ne zăăshesklăleă
s'z kală, mi năgăină linsi s'z 'i skane mi năllăria; iar' elă an-
kind-o iste se întăarse nlină de fără.

— Dămnezăle! zisse Margarita nlekăndă-se la z-
rekă dăchessa, ia te zită, soro, D. de la Mol!

Kiarş in momentăls avela dăcele d'Alanson imi reoknasse lokăls la snatele reuelăi mi à reşineî marî, înkîtă dentilomiî sşî, snre à se anronia de dinsăls, eraş silişî à treçe ne d'inaintea Margariteî mi à dăcheseî de Nevers. Kînd veni rîndăls lăi la Mol ka sş treakş ne d'inaintea prinşesseloră, imi skoasse năllăria, salată ne reşina plekîndă-se pînz ne gîţăls kalăls, mi stăts kş kanăls golă aştentîndă ka sş'ls onoare mi Maîestatea Sa kş o nrivire.

Dar' Margarita imi întoarse kanăls kş măltă mindriă.

La Mol îngellesse fărţ îndoială desnreşăls çe esnrîmă figăra reşineî, mi din palidă çe era, se fărkk vînzăts. Kătre aqestea, ka sş nş kazş de ne kală, fş silită à se anşka de koama lăi.

— O! ol zisse Enrietta kătre reşina, çi năte-te la elă, krănto çe este! Nş vezi kş o sş'î vie ameşeală

— Bine, zăş! zisse reşina kş o zîmbire sfîmîitoare, nşmaî asta ne maî linşea! Ai tş nîskăi-va essence la tine.

Doamna de Nevers era greşîţ. La Mol, dănz şovăire, imi reveni în sine, mi ameşîndă-se bine ne kală-î, merse de'mi reoknănt rîndăls în sşita dăvelăi d'Alanson.

Înr' aqestea kîrdăls merşea mereş înainte, mi încenşse à deosebi întrîştătoarea silketţ' á fărşiloră ardikate mi gşlîte de Engşerand de Marini²), mi nişî o dată noate n'oră maî fi fostă ama de bine garnite ka atăncî.

Offîşerîi de antikamerş mi gşardele merserş înainte mi formarş znş çirkş largş împreşîşăls avelăi konrînsă. La sosirea loră, korbîi de ne fărşî sbşrară kronkăîndă ulînt de desnerare.

Snînzăştoarea çe era klădită la Monfokon da obîçînsîţă, în dosăls koloaneloră sale, znş adăpostă kîîniloră ne kariî îi atătrăşea akolo denrînderea de à gşşî o nrădş

¹ Umbra, trăşşura, dessemnăls znşî lăkra de departe. — ² Beşî Nota i).

kəm mi utrengarilorǎ meditorǎi, kariǎ merȕeaǎ akolo nentǎ
á se gindi la tristele skimbǎri alle norokǎli.

În zioa aceea nǎ eraǎ la Monfokon (ȕelǎ pǎgǎnǎ în
vedere) niȕi kiǎni, niȕi bandiȕi. Ofiȕieriǎ de serviȕiǎ mi
ȕǎrdianii gonisserǎ ne ȕei d'intiǎs de odatǎ kǎ korbii,
iar' ȕei-l'-alȕi (bandiȕii) se amestekarǎ p'în mǎlgime snre
á operá kite-ba din aȕelle smekerii alle lorǎ kare se pri-
veskǎ de dinuǎi ka nisȕe zimbitoare skimbǎri alle indǎstriei lorǎ.

Korteȕisǎ înainta; reȕele mi Katerina ajǎuserǎ ȕei
intiǎs, în xrmǎ venea dǎȕele d'Anjon, dǎȕele d'Alanson,
reȕele Navarrei, D. de Gizǎ mi ȕentilomiǎ lorǎ; apoi doa-
mna Margarita, dǎȕessa de Nevers mi toate femeile de kare
era komǎsǎ ȕeea ȕe se nǎmea eskadronǎsǎ sbǎrȕtorǎ alǎ
reȕineǎ; dǎnǎ aȕeia veneaǎ ȕaȕii, komissii, seȕiorii, mi
ponolǎsǎ, neste totǎ bre o zȕe mi de oameni.

De sǎrȕile prinȕipale era atirnatǎ o massǎ sǎrǎ for-
mǎ, xǎǎ kadavrǎ negrǎ, mǎnjitǎ de sinȕe înkiegatǎ mi de
tinǎ albȕe de alte dǎnȕi nǎoi de nǎsbere. De la aȕestǎ
kadavrǎ linsea kanǎsǎ; nentǎ aȕeea ilǎ mi snǎnzǎrasserǎ de
niȕioare. Iar' ponolǎsǎ de josǎ, nrin obiȕinȕita sa istȕime
la relle, indenlinisse linsa kanǎsǎ kǎ xǎǎ mototolǎ de naȕe,
dǎ aȕnra kǎrsia nǎssese o maskǎ, mi în ȕǎra aȕestei mǎsȕi,
bre xǎǎ batjokoritorǎ, kare o fi utiatǎ obiȕeǎsǎ amiralǎsǎ,
vǎrisse o panǎ de dinȕi.

Era xǎǎ snektakolǎ întristȕtorǎ mi ȕǎsdatǎ totǎ
de odatǎ, á vedea ȕineba ne toȕi aȕesti eleganȕi se-
nȕiorǎ mi ne toate aȕeste frǎmoase dame defilǎndǎ, ka o
paradǎ religioasǎ desemnatǎ de Goǎa¹, prin mizlokǎsǎ
aȕellorǎ skelette innegrite mi á aȕellorǎ sǎrȕi lǎnȕi mi goale.
Prekiȕǎ bǎkǎria visitorilorǎ era sgomotoasǎ, kǎ atitǎ mǎi
mǎltǎ era în kontrastǎ kǎ nosomorita tȕȕere mi kǎ reȕea

¹ Famosǎ niȕtorǎ (zǎgrǎǎ) ispaniolǎ.

nesimțire à acellorș kadavre, ce eraș obiektele batjokorilorș de kare se înfioraș kiarș mi așeia kariî le fșcheaș.

Mășii din snektatorî abia pșteaș sșfferi așestș fioroșș snektakolș; mi, în grșmada șgenoșilorș șnișii, șineva pștea deosebi ne fașa sa șea palidș pe Enrikș, kare, kș toatș pșterea șe avea de à se stșpîni pe sine, mi kș totș talentșlș pșefșkștoriei kș kare 'lș dșrșisse natșra, nș mai pștș rșbda. Ama dar', grșsi de pșrestș greslș miroșș șe se respîndea din așelle remșșiișe omeneshi; mi, apropiindș-se de Karolș IX, kare se onrșsse împșreșnș kș Katerina înaintea remșșiișelorș amiralșlși, zisse:

— Sire, nș se pare Maïestateiș Boastre, kș așestș bietș kadavrș miroașș foarte gresș, mi șineva nș poate sta măștș de à'lș mai priși.

— Ama zici țș, Enriol! zisse Karolș IX, ai kșrșia oki skinteiarș de o bșkșriș selbatikș.

— Da, sire.

— Ei, eakș, eș nș șntș de pșrerea ta... korșlș șniș inemikș mortș nș miroașș nișii odatș gresș.

— Pre leșea mea, sire, zisse Tabannes, daka Maïestatea Boastrș utia kș aveamș șș venimș șș dșmș o mikș bisitș D. amiralș, s'arș fi kșzștș șș invite pe Petșrș Ronșard, professorșlș șșș de poesie; kșșii arș fi fșkștș asșnșa ședingei, enitafșlș bștrînșlși Gaspard.

— Da nș este neșoe ka șș fie elș pentșrș asta, zisse Karolș IX; asta o pștemș fașe mi noi șingșri... șnșre eșemșlș, askșltaiș, domnilorș, adaogș Karolș, dșpș șe se gindi kitș-șa:

Așea zache, — însș, nș 'i se potșivemșe, —

Așestș kșșintș la dînsșlș, îmi pare prea frșmosș:

Ena noš sneklatokis intristotokš mi vīddatš totš de o datš Iluz. 303

Aicea amiralul de fărca sninzrată este,
 Și fiindă-kă i linsea kănelă, s'a sninzrată ne dosă.

— Bravo! bravo! strigară țentilomi katolici într'o
 snire, în timnă ce șgenodii zăpăi își nosomoriză fețele
 și țăkăză.

Kiță nentă Enrikă, fiindă-kă vorba kă Margarita
 și kă doamna de Nevers, se făkă kă n'ăzisse nimikă.

— Aideți, aideți, domnule! zisse Katerina, karea
 kă toate parfamele ce țarnasse ne dinsa, închenasse à se
 șpăra de șritulă miroșă ală kadavreloră; aideți, toate lă-
 kășrile nintă la șnă timnă, fie ori și kiță de plăkăte. Șă
 zicemă șnă adio D. amirală, și șă ne întoarcemă la Parisă.

Apoi făkă din kăntă șnă țestă ironikă ka kăm 'și
 ară fi lăindă adio de la șnă amikă, și pândă-se din noș'în
 frontulă kirdăși, merse iar' șnă drămkă șnde se onrissă,
 în timnă ce korteușulă defila ne din aintea kadavrelă lă
 Koligni.

Soarele era aproape de așășă șă.

Mășumea alergă dăpă Maiestățile loră nentă à
 se băkăra nintă la finită de strelășirile korteușulă și de
 amășantele șpektakulăși: țăkării mersășă assemeneă dăpă
 mășume; inkită țeste zeye minăte, dășă plekărea țeșelă,
 nă mai era niță șubră de omă imțeușășă kadavrelă b-
 trintășă amirală, în kare închenassășă à șffla țelle d'intiș
 adieri alle șerei.

Noi, zikindă kă n'ă țămasă nimeni, șăntemă gre-
 miți. Șnă țentilomă țălare ne șnă kală negră, și kare
 n'ă li nășășă negreșită (în momentulă kind se onora de
 ăpresența prințiloră), à se șita în voe la avelă țănkășă ș-
 rită și negrită, țemășșese în șrma țășloră desfăindă-se
 de a țerțeta în toate amășantele loră, lanțări, kirlițe, stilui de

neatră, în skurtă kiară mi fgrchile, kare 'i se pğreaș lăi, (ka xnală ce venisse de kərind la Parisă mi kare nș utia perfekzionele (desvgriririle) ce addăce kapitala la orî ce lăkră), ka xnă tină mi modelă de totă ce poate inventa omăiș mai infrikouștoră mi mai xrită.

De prisosă este ă mai sune lektoriloră nostri kă achestă ęentilomă era amikălă nostră Kokonas. În dewertă ilă kărtasse pğrșnzștoarea kărtășgră ă xnei femēi prin toate rindșrile kărtęęiloră din kortęđix, kăčî nș năx s'ă gğseaskă.

Așa dar' D. de Kokonas, pğekșm amă zisă, remșseșe în estază înainte lăkrăreî lăi Engđerand de Marini.

Însă femēa kareă ă kăta p'ntre kărtęęi, nălă kăta nșmaî ea singră. Mai era inkă mi xnă ęentilomă, remarkabilă prin minteanăiș s'ă de atlasă albă mi urin frșmoasa pană ce pğrta la pğlșră, kare, dșuș ce se xită mai întiș înainte mi imărentșră-i, se gîndi de ă se xita mi în dșrăț mi vğză înaltă statșră ă lăi Kokonas mi grșmeaska silșettă (șmbra) ă kălsăi s'ă dessemnîndș-se kărată ne ęerăiș romiș de ęelle din xgmă reflekte alle soarelăi anșindă.

Atșnčî ęentilomăiș kă minteanăiș de atlasă albă lăssă dșxmăiș ne kare meręea totă kirdăiș, anșkă ne o notekșuș mi, dîndă xnă okolă, se întoarse la fgrčî.

Mai totă în aęelawă timnă mi dama ne kareă amă kșnoskșt-'o akșm kă era dșęessa de Nevers, pğekșm amă kșnoskștă mi ne kornolentăiș ęentilomă kă era D. de Kokonas, se anroniș de Margarita mi'i zisse :

— Noi nē amă greșită amîndșoș, Margarito, kăčî Piemontesăiș a remasă în xgmă mi D. de la Mol s'ă dșșă dșpă elă.

— Mordi! zisse Margarita rizîndă, se vede kă are sã se întîmple ceva. Sã'yi sarkis dreptă, nã'mi ară pãrea răă sã mă întorkă iar' nentru dinsăle.

Margarita se întoarse atînci mi vîză kă în adevărtă la Mol esekta planăle țe amă zisă mai sãsă.

Atînci veni rîndăle avestoră dzoș prinçesse de a lăssa mi elle şirăle korteiăle: momentăle era din celle mai nimerite; kăci atînci okoleaă zăă drămă strimtă nlină de nisce gardări marī ne marginī mi kare se şrka ne zăă deală, mi şrkîndă-se se anronia ka la trei-zeci de paşi de şrçi. Doamna de Nevers şontī o vorbă la şrekia kă-nitanăle săă, Margarita făkă zăă semnă Gillonei, mi a-çeste natră persoanne merseră ne avelă drămă abăttăle ka se nîdeaskă dzoș nisce lăffe țe se aflăă mai anroape de lokăle zăăde aveă sã se netreakă şçena ne kareă aveăă mare doringă sã o vază. Eraă de nr'o trei-zeci de paşi anroape, nrekăm amă zisă, din avelă lokă mi nînz la Kokonas, kare rănîte mi ulină de estăză, çestikla înaintea D. amirală.

Margarita deskălekă; assemenea făkăză mi doamna de Nevers mi Gillona; apoī deskălekă mi kănitănzăle, mi adzănt în mîna sa friele à kîtwă natră kaī. O najişte beselă mi ştăfoasă şervi de jeyă aveloră trei femeī, dîndă-le de şezărtă zăă lokă kăm doreskă de mălte orī prinçessele, făză à'le nătea găsi.

Şnă lăminiuă le lăssa sã nă năarză din okī niçi çen mai mikă miskare à loră.

La Mol imi făkăsse okolăle. Beni la nasă mi se năse la snatele lăi Kokonas, mi, întinzîndă-mi mîna, ilă lovi ne çmeră.

Piemontesăle se întoarse mi vîzîndă-lă, zisse:

— O! totuș nu era visuș ceea ce vzușsemuș eș! ũi ce, mai trbușușuș inkuș?

— Da, domnule, respunse la Mol, da, totuș mai trbușeskũ. Greșeala nu este á dũmitale, dar' ori ũi kũm, eakũ kũ eș totuș mai trbușeskũ.

— Mordi! adaugũ Kokonas, te kũnnoskũ prea bine kũ toate kũ estũ galbenũ la fauũ. Mi se pare kũ eraũ mai roșu dekitũ akũm kũnd nũ amũ vzușuș nentruș cea din xgmũ oaruș.

— ũi eș te kũnnoskũ, respunse la Mol, kũ toatũ vũntaia asta ce 'ũi kũrmũ ũigũrũ; eraũ mai galbenũ atũnũi kũnd 'ũi amũ fũkũt'-o.

Kokonas ũuũ mũșkũ buzele, dar' ĩnsũ, ũindũ decisũ, poate, á 'ũi xma konvorbirea kũ la Mol ĩn avelũ tonũ ironikũ, zisse:

— Nu ẽ aũa, domnule de la Mol, kũ vine kam ẽi-datũ, ũi mai allesũ nentruș vũs xgenotũ, de á nstea sũ pri-beaskũ pe D. amiralũ sũnzũratũ de avelũ kũrligũ de ferũ, ũi á zice, kũ toate auestea, kũ sũntũ nĩșce oamenuũ atũtũ de nemũșũraũ ĩnkũtũ sũ ne akũze kũ noũ amũ omoritũ kũarũ ũi konũi xgenouilorũ ĩn bragele mũmelorũ lorũ!

— Konte, zisse la Mol plekũndũ-se, eș nu mai sũntũ xgenotũ, ẽi amũ onoarea de á fi katolikũ.

— Xa! strigũ Kokonas ĩsbũknũndũ de risũ, ce, 'ũi aũ skĩmbatũ leuea, domnule! Bravo! eakũ ce va sũ zikũ ĩstegime!

— Domnule, kontĩnsi la Mol kũ aueaũũ serioșitate ũi kũ aueaũũ noliteuũ, eș promisseseș de á mũ kon-verti dakũ aveamũ sũ skanũ de xũidere.

— Konte, adaugũ Piemontesũ, aũ fũkũtũ o xotũrĩge prea ĩnũlleantũ, ũi te felĩcitezũ; nu kũmba aũ mai fũkũtũ ĩnkũ vre xna?

— Da, da, domnșle, amș mai fșkștș mi alta, respnșse la Mol netezindș—șii kalșlș kș o netșrbșrare perfektș.

— Kare? întrebș Kokonas.

— De à te agrșca kolo de sșsș, vezĩ! de avelș kirlıvelș țe se nare kș te aunteantș dș asșnra D. amiralș de Koligni.

— Țe felș! zisse Kokonas, ama kșm sșntș eș întregș, miskindș mi viș?

— Ba nș ama, domnșle, ți dșnș țe 'uĩ voiș stre-nșșe nentslș kș snada mea.

Kokonas se fșkș nșrnșriș de nekazș, okii lși ței berzi skinteșarș de minı.

— Bezĩ tș, kolo sșsș, de avelș kirlıvelș, zșș! zisse elș, intr' șnș tonș balșokoritork.

— Da, da, de avelș kirlıgș, repetș la Mol.

— Dar' vezĩ—kș nș estı ama de mare ka sș ajșnuĩ nınș akolo, domnımorșlș meș! zisse Kokonas.

— Atșnı mș voiș sși mi eș ne kalșlș dșmitale, domnșle mare șșigamș de oamenı! respnșse la Mol. Eı, eı! dșmniata sokotemı, domnșle Annibal de Kokonas, kș țineva poate sș assassine oamenıi ama nșmaı sșb leșșitșlș mi onorabilșlș pretestș kș are o sștș de inuı kontra șnși singșrș! mș eartș dșmniata, nș merșe ama! Bine timnșlș kind țineva imı dș neste omș, mi mi se nare kș a-cestș timnș a venitș astłzi. Amș fi vrșlș sș 'uı plesneskș șșııosșlș kanș kș șnș nistoletș; dar' nș! noate sș okı-eskș rșș, nentș kș totș imı mai tremșrș mına de vșl-nele țe 'mı ai fșkștș ka șnș trșdștorș.

— Șșııosșlș meș kanș! șrlș Kokonas sșrındș josh de ne kalș. Josh! xai! xai! kșrınd, domnșle konte, sș ne trayemș snadele.

Ши 'ми trasse snada din teakъ.

— Mi se nare (monti dăchessa de Nevers la xrekia Margaritei), kъ xgenotxlъ tъx a zisъ kanъ xričiosъ; ia sun-ne tъ, xričiosъ este?

— Este de minxne! zisse Margarita rizindъ, wi sântx silitъ sъ zikъ kъ minia face ne D. de la Mol nedrentx; dar' ia taci, sъ ne xitъmъ!

În adevxrъ, la Mol deskъlekasse de ne kalx-î kъ atita mъxrgare nrekitъ Kokonas sъrisse kx îxgealъ, iwi skoasse manta cea viuinie, o nъse josъ ne nъmintx, iwi trasse snada, wi se nъse în anъrgare.

— Aъ! strigъ elъ, kind iwi întinse brayxlъ.

— Xf! monti Kokonas kind iwi lъnqi wi elъ ne alъ sъx; kъči amindxoî, nrekъm mîmъ, erax lovigî la xmeri wi înkъ çerkax dъreri kind se miskax maî tare.

Ūnъ xoxotъ de riss, skъnъ d'între txfiinte. Pringesele nъ se nъtъrъ stъnini de totъ vъzindъ ne açeî dsoî lъutъtori frekindx-se la xmeri kъ kindis grimaxiatъ. Açestx risx se axzi ninъ la açeî dsoî pentilomi, kariî nъ wtiax kъ aveax wi martori, wi kariî întorkindx-se, iwi kxnnoskъrъ fie-kare ne dama sa.

La Mol se nъse iar' în nostъrъ de anъrgare, neklintitъ ka xnъ astomatъ¹, wi Kokonas înçenx lъnta kx xnъ *mordi!* din velle maî anъssate.

— Ilti însъ, kъ ei nъ glъmeskъ, strigъ Margarita, mi aъ sъ se sfiwie daka nъ ne vomъ amesteka noi sъ 'î impъkъmъ. Ajsnçe glъma. Eî, domnilorъ! n'axziçî! strigъ Margarita.

— Çi lassъ-î, soro, lassъ-î! zisse Enrietta, karea vъzindъ ne Kokonas în lъntъ, snera în sekretx kъ elx se

¹ Omъ de lemnъ çe se niskъ prin mekanismъ.

va desfăce kă a ceea mi înlesnire mi de la Mol nrekom se desfăkăsse în seara mărțelăxi de cei dzoī nepoți mi de fiisă bătînăxi Merkandon.

— O! vâzîndă—i chinea astă—felă, zikă mi eă kă sântă într'adevără prea frămowī, zisse Margarita; ia te xîtz, parkă esse fokă din ei.

Într'adevără, lănta ce se închenăsse nrin attinșeri batjokoritoare, devenisse tăkătz dekînd imi înkrăciweassere snadele apei dzoī lăntători. Amîndzoī nă se înkredeăș în năterile loră, mi xnlă mi altăș, eraș siliți à îneka în sine kîte xăș fioră de dăgere prodăș de bekile loră vâlne la fie—ce miskare mai renede. Într'acestea, la Mol, kă okiă agîntăți mi anrînăi, kă găra între—kăskătz, kă dîngiî strînăi, înainta kă nasī miči, deapeni mi agîssari asăura adversarăxi săș, kare, kănoskîndă în dînsăș xăș maîsteră în nrîvinga armeloră, îi abăttea lăvirile nasă la nasă, dar' orī mi kăm 'i le abăttea. Kă kîndă ačestă ajănsere amîndzoī nînz la marșinea șeanșăxi, kare îi desnrîges de snektatoriî loră. Kōkonas se ouri akolo, kă kînd retrăgerca 'i ară fi fostă nămaî xăș plană de à se anronia mai măltă de dama sa, mi, kînd la Mol făkă xăș nasă de retrăgere čeva kam mărțelă, dete o lăvire dreantă, kă fășperăș de îște, mi nămaî dekîtz mînteanăș de atlasă albă ală lăi la Mol, se xđă de o pată rōșe karea din ce în ce să lășea mai măltă.

— Kăraix! strigă dăčessa de Nevers.

— A! sărahe la Mol! zisse Margarita kă xăș tonă de dăgere.

La Mol așzi strigarea ačeea, arănkă snre reșina o kăzătxătz din ačellea kare strebattă în inimă mai adînkă dekîț vîrfăș xneī snade, mi făkîndă xăș čerkă meștewăxiț imi lărgi kîț nătx nasăș.

Astă dată amîndzoș ačelle femeī skoassere dzoș

Ճոճ խմուիած Լե Լըսսա Տը ռէ քարշէ զիւ օկ՛ի ուրի՛ Վեա մա՛ի միկը միսկոռե օ Լօրճ. Քաղ. 307.

Bir:alã ranierei lãl la Mol se mazz sîngerîndã la suatele bi kokonas

cinete kare formarz nșmaı xñș tonș. Bîrfelș raniereı lăi la Mol se vîzș sîngerindș la snatele lăi Kokonas.

Kș toate aqestea nș kîzș niqı xñșlș niqı altșlș; a-mîndșoi stîlșrș în niqıoare, prîvindș-se kș gîrile deskise, űi simqindș fie-kare din ei kș qea maı mikș miskare de va faqe, avea sș 'șıi nearzș kșmpîtlșlș. În fine, Piemontesșlș, maı greș vlneratș dekitș adversarșlș sșș, űi vîzîndș kș paterile aveaș sș 'ıi nearș împreșnș kș sîngele, se lșssș asșnra lăi la Mol, îlș strînsș kș xñș brayș, în timnș qe kș qelș-altș îmbła sș skoayș xñș pșmnalș. La Mol, din par-tea sa, îmı adșnș űi elș toate paterile, ardikı mîna în sșsș űi lșssș mîqıka raniereı sale tokmaı în frîntea lăi Kokonas, kare kîzș josș ameqıts de dșrere; însș, asșnra kș-dereı, trasse kș sine űi ne adversarșlș sșș, astș-felș, în-kitș amîndșoi se rostokolîrș în meayș.

Margarita űi dșchessa de Nevers, vîzîndș kș ei, de űi anroane de moarte kșm se allax, totș maı îmbłaș sș se kșrșqe xñșlș ne altșlș de totș, se rmezîrș kștre dînușı, însqıite de kanitanșlș gșardeı. Dar' nînz ș nș ajșnqe înkș bine lîngș ei, mîinile lșntștorilorș se 'mșlășserș, okıi li se înkisseserș, űi fie-kare din ei lșssîndș'șıi arma din mînz, remasse qeaynș în nisqe snășmșrı înfrikomștoare.

O gîrlș de sînqe snșmega împreșîrșlș lorș.

— O! brave, mltș brave la Mol! strîgș Margarita, nenștîndș ș'șıi maı tșînzı admirarea. A! pardon, de o mite de orı pardon, kș m'amș îndoıtș de vitejia ta!

Șıi okıi ei se îmulșrș de lakrimı.

— Baı! vaı! mșrmșrș dșchessa, voıinqe Annibalș . . . Sșșne, sșșne drentș. doamna meu, aı maı vîzștș altș-datș dșoi lei maı kșraqıoșı dekitș ei?

Șıi încenș ș qeme în gșra mare.

— Dșmnezeale! ia te qıtș lovîtrı vîljmame, zisse

kъnitанълѣ inчеркѣндъ—se съ оуреаскъ sinъele че широia импре-
цирълѣ lorѣ... Eи! n'axzi тѣ kare vi, vino маї kърѣнд.

În adevărul, знѣ омѣ, шеzѣндѣ intr'o'къръчѣoаръ го-
ше, se арътѣ In мъръгълѣ serii, kѣntѣндѣ ачестѣ vekѣx kѣn-
tekѣ, de kare i a fi addъsѣ negrewitѣ aminte minъnea чеa
de la чѣimiteriълѣ Innoченъилорѣ:

Frămoase spină ce înfloarești
 IIIi înverzesci,
 În lăngăle astei pământ frămosă,
 Te estî de sursă mi nîmъ joră,
 Kъ brăde lănuî împododitѣ
 De străgărul seltъnъitѣ.

Melodiosă filamelă,
 Kînd tineră
 Îmi kъртѣ soаdа kъ amorѣ;
 Ka съ alline alѣ sъs dorъ,
 Kъm vine timъulѣ d' a kѣnta,
 Alleargъ 'n rъmъrika te.

Trăește dar', spină-albă, lăbitѣ,
 Fъrъ fînitѣ:
 De trъsnetълѣ чelѣ greș feritѣ,
 De ferѣ, de vîntъrѣ neisbitѣ,
 Înkitѣ niчѣ timъulѣ ачelѣ greș,
 Съ nъ te аjъngъ kъ

— Eи! n'axzi! renetѣ kъnitанълѣ, чѣ vin'odatѣ, kѣnd
 vezѣ kъ te kѣamъ чѣneva! nъ vezѣ kъ ачestѣ пѣtilomѣ аѣ
 nevoe de аjъtorѣ.

Omълѣ kъ kъръчѣoарa, à kъръsia figъrъ resningъtoare

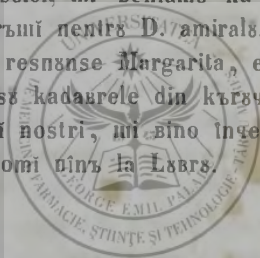
ші аснръ форма хнѣ контрастѣ чѣхдатѣ кѣ blindѣлѣ ші пѣс-
торескѣлѣ кинтекѣ де маї сѣсѣ, ші онри атѣнчї калѣлѣ, сѣри
josѣ din кѣрѣдѣ, ші, plekѣндѣ-se snre чelle дѣоѣ корѣри
din меанѣдѣ, zisse:

— Frumoase vѣlne, zѣr! ѣnsѣ еѣ штіѣ sѣ fakѣ ші
maї hѣne dekѣtѣ astea.

— Dar' чine estї dѣmniata, mѣ rogѣ? ѣntrebѣ Mar-
garita karea simѣea, fѣrѣ voe, хнѣ felѣ de ѣnfiorare ne ka-
rea n'avea пѣtere sѣ o stѣpѣneaskѣ.

— Doamna mea, respѣnse omѣлѣ plekѣндѣ-se пѣнѣ la
пѣmintѣ, еѣ sѣntѣ maїsterѣлѣ Kabowї, gїde алѣ превотѣдїї
(konpѣnsѣлѣ) Parїsѣлѣї, ші venїamѣ ka sѣ agѣдѣ de alle
fѣrчї kїдїва товѣрѣшї pentrѣ Dѣamiralѣ.

— Bine! respѣnse Margarita, еѣ sѣntѣ реѣна Na-
varreї; дѣ-дї josѣ kadaurele din кѣрѣдїоарѣ, аштерне аг-
melelle de ne kaїї nostri, ші vїno ѣnѣtimorѣ дѣнѣ noї kѣ
aчestї дѣої пѣntilomї пѣнѣ la Lavrѣ.

NOTE.

— 202 —

Паўіна 129. — a).

Gedeon. Jădekstoră ală lăi Israhil: năzindă ne koinnatrioii ărl năzășay de Madianiği, imi allese trei aste din veș mal brăni ai outirei sale, și nregati kă nișve nase în kare se koinrindăș torge ășirine, mi ne șrmă intră kă dînșil în tabăra inemikalăi, ordonnindă oștășiloră ș striga togi din trîmbițe mi à' mîklatina torgele. Madianiği, infrikomăgi de ășeăși năzîlire nontărnă kəm mi de șnă ășemenea nămăntată șgomotă, măi kăreșlădă ne lingă ășeștea kă nășirășăș Eșreiloră era foarte mare, se șvișșeră eș între ei, șăș feră ășrinșil de kătre inemiișil lorăș. Israhiliği, năzindă-se liberăgi, deteșă șentralăș în mîna lăi Gedeon, kare se nășigămi, kă toate ăștea, de à ășșta șimnălēș titla de jădekstorăș. — Gedeon mări foarte înăștrătiță, lășzindă 70 de koinii, kării afară de Ionatan, feră togi omoriği de fratele lorăș veșăș nitreğăș Animelex, kare oksășăș nontălēș de jădikătorăș în șrma lăi Gedeon.

Паўіна 185. — b).

Veșăș din șrma din Orașil. ășeșșil Orașil eșășș trei fraği romăni kării ășș Tullus Ostilius, ne la 667. în. de I. X. se battășș nentra Roma în kontra à trei Kăriășil, lăștătorășil din orășmălēș Alba, feră kă oșștirea Albanilorăș mi à Romanilorăș șură, à deșide kare din ășeșșil dșoiș nopolii nă rămînea ștășităș năște veșăș-ălēș. Dășșăș veșăș se omorîșăș, la învenăștălēșș lășntel, dșoiș din Orașil, veșăș de ălēșș trellea se năreșășș

kă fugea, mi vâzîndă kă Kariatul, obosiți akăm de sîn ' (ranele) loră, lă goneaș denartapil sînî de algi, se întornă asura loră mi ' l înșine șnală danz altală. Reintrîndă danz niktoria în Roma. omori ne soră-sa, karea ' l faks imustari nentrs moartea șnăi din Kariatul, amantelă ei. În arma așteiei fante șs trasă înaintea jdekștoriloră mi kondamnată la moarte; însă elă, anellîndă la monolă, gși îndrare nentrs niktoria sa.

Пагина 189, — c).

Lsteră mi Litrpie — Lsteră, meșlă șnei sekte ne la invenșală anș-lăi 1500, pronomeșă de fagz nișve doktrine din velle mai kșentatoare.

Kă șz dămă așl o lășărire ziveril Litrpie, șanemă șrmatoarea deskriere desre Lsteră mi desre kredinga sa.

Lsteră, nekănoskîndă altă așoritate afară de á Șantei Škrintșrî, attakă de-ă drentală ne nana mi biserika romano-katolikă, biaga monastikă, ierarhia eklesiastikă, mi posedarea lăkrșiloră lămentî de kătre kleră; elă ns kănoskă assemenea nișl ōșrgatorielă latiniloră, Meșea șăș Litrpie mi alte assemenea. Šakramentele șăș tainelă ne kare le kreșe vela erăă, hoteșlă mi eășaristia în dșoz felșrî, adikă, kă nănea mi sînșlă řemîșlă în eășaristie (șinta taină) kă kornelă mi kă șîșgele lăi Iișș Xriștos, dar kă așestă kornă mi așestă șîșge šakre se așl akolo nșmal ōșrin obișelă.

În nrișinga Meșelă șăș á Litrpiei, elă eră kă șz se prekărme Meșele nrișate șăș tainelă, ġeremoniile mi řegășlanitē Litrpiei; șz se ġie nșmal kășantele šakramentale, mi kă șinta komanekăștră șz se faks în dșoz felșrî. Îe lîngă alte mălte škimbrîlă alle șale, fakske în nrișinga dogmelă katolike-romane, elă ns kănosășve nișl indșlęengele șanale, kă nana ns este nișl de kășm ōșrin drentă dișină mai nreșșă dekită vei-l-ălgi enișkonî, mi alte mălte assemenea.

Prin șmare, de kite ori lektorșlă ġășemte ziveria *Litrpie*, ġęelleġe kșrată kredinga katolikă, șure deoșebire á vellei Lșterane, karea ns admitte Litrpie.

Пагина 231 — d).

Nișs mi Benvenuto Cellini. — Nișs mi Eșrialeș, ġerșonnaġe velebrate în Eneida de Birġilie nentrs intima loră amiġie. — Șăș Nișs reġele Megarș-lăi kare șs transġurată de kătre zeșl în moimă. — Iar' Benvenuto Cellini, eră șnă șkșlutoră florentină ne kare lă atrășe în Franġa reġele Franșikă I. șnde ' l

nașe a lăkra nentz kastelulă de la Fonteneblo. Acestă Cellini lăkră mai multe figuri în marmoră, n'ntre kare țarnă kitema mi de bronză.

Пагина 224. — e).

— Ajaks era fiulă lăi Telamon rege ală Salaminei, velă mai vitează mi mai ksterztoră, dșnz Axilă, d'ntre togi nringiți grevi la asedisă Troiei. Elă se lantă kă Ektoră, kansă Troieniloră, într'o zi întreagă, fără á reminea nivi snală din amindsoi birșitoră; în fine lantă se termină într'snă kină amikală, dind-mi fie-kare d'ntre ei kile snă nresentă; Ajaks dete lăi Ektoră o karea de atarnatășnada, mi Ektoră dete lăi Ajaks o snadz, kare fără nenorovite nentz amindsoi. — Ajaks se disnștă kă Elisă nentz armele lăi Axilă dșnz moartea a-vestăi eroă, mi nenstindă isbati sã le 'a, se sminti, mi în feriile sale sfamiř o țarmă de oř, sokotindă kă 'mi resbana omorindă ne Grevi. Dar' remiindă în armă la kșnnosvingă, ama de multă se rãșună de fantele sale, inkită se omori singurs kă arma ve' dedesse Ektoră de nresentă.

Пагина 134. — d).

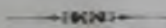
Stentor, era snală din lantatoră grevi de la asedisă Troiei, renșmită nrin țaria novei sale, karea era, nekam se zise, afită de rezonatoare kiltă mi strigă-riile imuznate á 50 de oameni. Nentz aveasta mi nina akam se dă aveasta nă-mire snă omă kă nove nșternikă, zikindă-ř kă are o șove de Stentor.

Пагина 255. — g).

Azilă, velă mai mare d'ntre togi eroiș famowă de la resbellă Troiei, era fiulă zinei Tetis mi ală lăi Peleă ropele snă mikă stată din Tessalia nșmită Ftiotida. Kam se nșkă, mșmă-sa Tetis ilă afsdnă în Stiksă¹, din kare aveasta 'i se fãkă totă korupă nșșlnnerabilă (de nerănită) afarz nșmai de kãkãtis. Așz de imuzțatoră ne ventaărsă Xiron, kare ři dete kresçerea vea mai asnz, mi se

¹ Ană kșrgătoare în infernă la ve'i nekă, în nșmele kșria șo jșrăă zeii nșgini-me. Se zice kă la inçenată ară ři fostă șojia Titansăi Pallas, mi kă aș-tindă ne Joe la resbellă sãș kontra Ūiganșiloră, ară ři nriimă nrișileșială de á se jșră zeii în nșmele ei, mi kă kãkãnds-lă sã fie lișziș de zeitatea loră în karsă de 9 anni.

TABLA CAPITELORU.

Capitulū.	Pag.
I. Latineaska D. de Gizf.	5
II. Camera reginei de Navarra.	28
III. Unū rege Poetū.	48
IV. Seara din 24 Augustū 1572	69
V. Despre Luvru in parte și despre virtute in genere	92
VI. Datoria plătită .	100
VII. Noaptea din 24 Augustū 1572	117
VIII. Cel măceliși.	145
IX. Măcelitorii .	165
X. Mortea, Liturgia saū Bastillia	189
XI. Albulū-spinū de la cimetierulū Inocenșilorū	209
XII. Confidenșele	228
XIII. Suntū kei kare deskidū și pentru kare nu suntū taxate	240
XIV. A dua noște după nunta	269
XV. Ceea ce vofește femēa kată să se faku	274
XVI. Corpulū unū inemikū nu miroșe nief odată greū	296

